

The Atlas Copco logo, consisting of the company name in a white serif font between two horizontal white bars, set against a blue rectangular background.A technical drawing of a mechanical part, likely a drill bit, overlaid on a blue triangular graphic. The drawing includes various dimensions and labels such as 'CC (1.3)', 'Ø27', 'Ø29.3', 'Ø22', '1.8', '10.6', '18.5', '1.05', and '12.130.0.03'.

Atlas Copco Årsredovisning 2018

Atlas Copco står för...

...innovativa produkter, tillförlitlig service samt lönsam tillväxt och att samtidigt vara ett ansvarsfullt företag. Årsredovisningen speglar Atlas Copcos uppdrag att skapa hållbar, lönsam utveckling och den integrerar information om ekonomi, hållbarhet och bolagsstyrning för att beskriva Atlas Copco på ett övergripande och sammanhängande sätt.

INNEHÅLL

	Omslagets insida
Atlas Copco-gruppen	2
VD och koncernchef	2
● DET HÄR ÄR ATLAS COPCO	4
Avsnittet innehåller information om Atlas Copcos vision, uppdrag, strategi, struktur och styrning, hur vi gör affärer och skapar värde för alla intressenter	
● ÅRET I SAMMANDRAG Förvaltningsberättelse	11
Avsnittet beskriver Atlas Copcos prestationer och resultat under året	
● Kompressorteknik	20
● Vakuumenteknik	23
● Industriteknik	26
● Energiteknik	29
● Ansvarsfull tillväxt	32
● Innovation	34
● Medarbetare	37
● Etik och miljö	40
● Risker, riskhantering och möjligheter	44
Atlas Copco-aktien	49
● Koncernens styrning	51
VÅRT FINANSIELLA RESULTAT	
● Finansiella rapporter (Atlas Copco-gruppen)	63
● Noter (Atlas Copco-gruppen)	67
● Finansiella rapporter (Moderbolaget)	110
● Noter (Moderbolaget)	112
● Styrelsens underskrifter	124
Revisionsberättelse	125
Finansiella definitioner	128
● Hållbarhetsnoter (Atlas Copco-gruppen)	129
GRI-index	134
Revisorns rapport över översiktlig granskning av Atlas Copco AB:s hållbarhetsredovisning	139
Två år i sammandrag	140
Kontaktuppgifter	141

● Markerat med blått

Den reviderade årsredovisningen och koncernredovisningen finns på sidorna 11–39, 44–48 och 51–124. Bolagsstyrningsrapporten som granskats av revisorerna finns på sidorna 51–59.

● Markerat med lila

Hållbarhetsinformationen som har granskats översiktligt av revisorerna finns på sidorna 6–8, 32–43 och 129–138.

Industriella idéer som driver utveckling

På Atlas Copco har vi omvandlat goda idéer till affärskritiska lösningar sedan 1873. Genom att lyssna på våra kunder och förstå deras behov, kan vi leverera värde och utveckla produkter med framtiden i åtanke.

GRI Standards och extern granskning

Atlas Copco rapporterar sitt hållbarhetsarbete 2018 enligt GRI Standards, Global Reporting Initiatives redovisningsriktlinjer, nivå Core. Deloitte har översiktligt granskat och bestyrkt denna nivå, se sidan 139. Ytterligare information finns på www.atlascopcogroup.com Hållbarhetsredovisningen 2018 är framtagen i enlighet med årsredovisningslagen, ÅRL.

Notera

Beloppen som presenteras är i MSEK om inte annat anges och siffror inom parentes avser föregående år. De siffror som presenteras i rapporten hänvisar till kvarvarande verksamheter om inte annat anges.

Framåtblickande uttalanden

Vissa uttalanden i denna rapport är framåtblickande och det faktiska utfallet kan bli väsentligt annorlunda. Förutom de faktorer som särskilt kommenteras kan det faktiska utfallet i väsentlig grad komma att påverkas av andra faktorer som till exempel konjunkturer, valutakurs- och räntefluktuationer, politiska risker, inverkan av konkurrerande produkter och deras prissättning, produktutveckling, kommersiella och tekniska svårigheter, leverantörsstörningar och stora kundförluster.

Atlas Copco AB är ett publikt bolag. Atlas Copco AB och dess dotterbolag benämns ibland Atlas Copco-gruppen, Gruppen, koncernen eller Atlas Copco. Även Atlas Copco AB kallas ibland Atlas Copco. Med varje hänvisning till styrelsen menas styrelsen för Atlas Copco AB.

Välkommen till Atlas Copco-gruppen

– en decentraliserad koncern med fyra affärsområden

KOMPRESSORTEKNIK

Affärsområdet Kompressor teknik erbjuder tryckluftslösningar: industrikompressorer, gas- och processkompressorer och expansionsturbiner, utrustning för luft- och gasbehandling samt styrsystem för tryckluft. Affärsområdet har ett globalt servicenätverk och bedriver utveckling för hållbar produktivitet inom tillverknings-, olje-, gas- och processindustrier. De viktigaste enheterna för produktutveckling och tillverkning ligger i Belgien, USA, Kina, Indien, Tyskland och Italien.

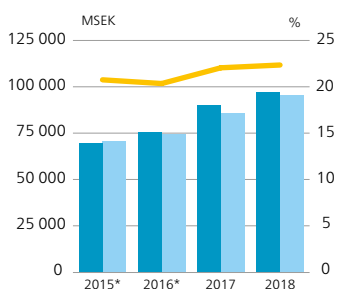

VAKUUMTEKNIK

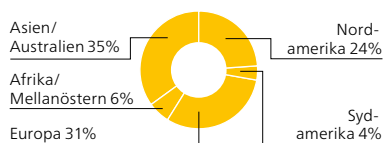
Affärsområdet Vakuum teknik erbjuder vakuumprodukter, rengöringssystem, ventiler och relaterade produkter. De viktigaste marknaderna är halvledare och vetenskapliga instrument samt ett brett utbud av industrisegment inklusive kemiska processindustrier, livsmedelsförpackning och pappershantering. Affärsområdet har ett globalt servicenätverk och bedriver utveckling för hållbar produktivitet i syfte att ytterligare förbättra kundernas prestanda. De viktigaste enheterna för produktutveckling och tillverkning ligger i Storbritannien, Tjeckien, Tyskland, Sydkorea, Kina och Japan.

■ Ordergång, MSEK
■ Intäkter, MSEK
— Rörelsemarginal, %

Ordergång, intäkter och rörelsemarginal (Gruppen)

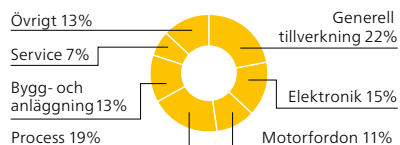
Intäkter per region (gruppen)

Andel av intäkter (gruppen)

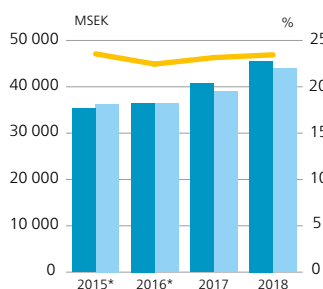
Ordergång per kundkategori (gruppen)

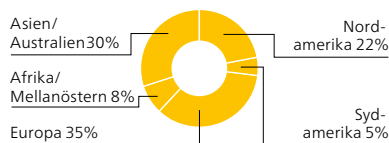
Läs mer på sidan 20

Intäkter 2018:
MSEK 43 972

Ordergång, intäkter och rörelsemarginal

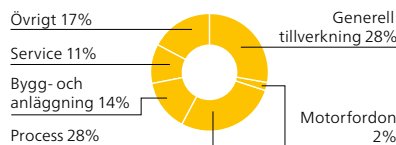
Intäkter per region

Andel av intäkter

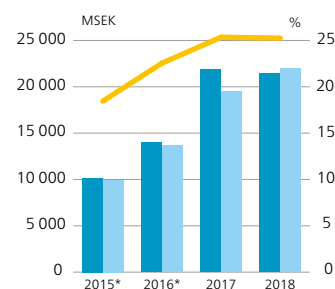
Ordergång per kundkategori

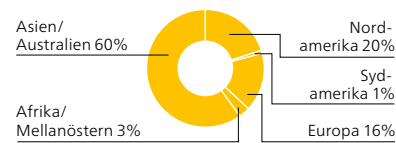
Läs mer på sidan 23

Intäkter 2018:
MSEK 22 007

Ordergång, intäkter och rörelsemarginal

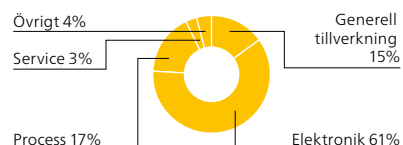
Intäkter per region

Andel av intäkter

Ordergång per kundkategori

* 2015–2016 visar bäst uppskattade siffror, eftersom effekterna av utdelningen av Epiroc samt omräkningar för IFRS 15 inte är fullt avstämda.

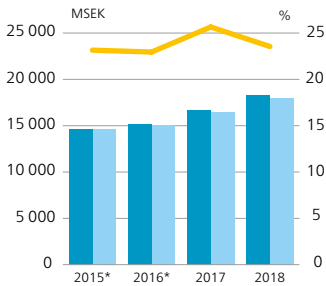
INDUSTRITEKNIK

Affärsområdet Industriteknik erbjuder industri- verktyg, monteringsystem, produkter för åtdragning, nitning, sammanfogning, kvalitetssäkring, materialavverkning samt mjukvaror och service genom ett globalt nätverk. Affärsområdet bedriver utveckling för hållbar produktivitet för kunder inom fordons- och verkstadsindustrierna, underhåll och fordonservice. De viktigaste enheterna för produktutveckling och tillverkning ligger i Sverige, Tyskland, Ungern, USA, Storbritannien, Frankrike och Japan.

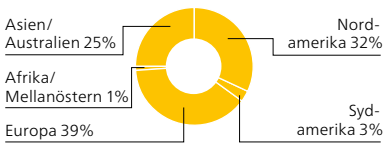
Läs mer på sidan 26

Intäkter 2018:
MSEK 17 933

Orderingång, intäkter och rörelsemarginal

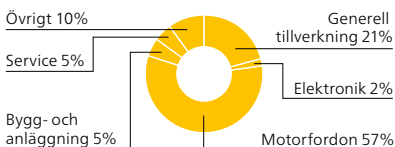
Intäkter per region

Andel av intäkter

Orderingång per kundkategori

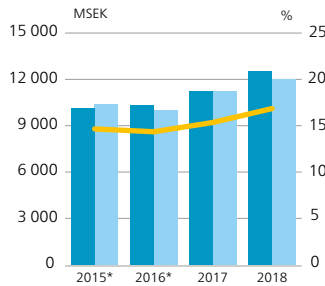
ENERGITEKNIK

Affärsområdet Energiteknik erbjuder lösningar för luft, energi och flöde genom produkter som portabla kompressorer, pumpar, ljusstorn och generatorer, såväl som många kompletterande produkter. Det erbjuder också specialiserad utthyrning av utrustning och tillhandahåller service genom ett globalt nätverk. Energiteknik utvecklar innovativa och hållbara lösningar inom flera industrisegment, såsom anläggning, tillverkning, prospekteringsborrning samt olja och gas. De viktigaste enheterna för produktutveckling och tillverkning ligger i Europa, Asien, Sydamerika och Nordamerika.

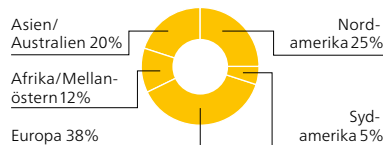
Läs mer på sidan 29

Intäkter 2018:
MSEK 12 042

Orderingång, intäkter och rörelsemarginal

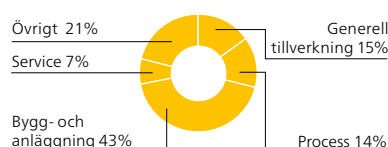
Intäkter per region

Andel av intäkter

Orderingång per kundkategori

Atlas Copco 2018

Rekordhög ordergång, omsättning och vinst

Aktieägarna erhöll 18 miljarder kronor i ordinarie och extra utdelning

Utdelning av Epiroc AB till aktieägarna

Intäkter, MSEK, 2018

95 363

+11%

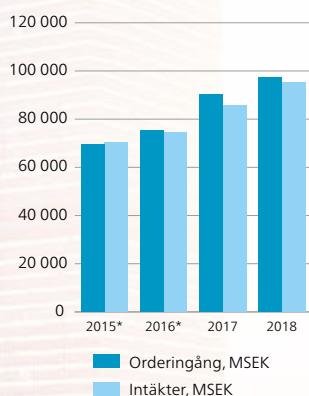
Rörelsemarginal, 2018

22.2%

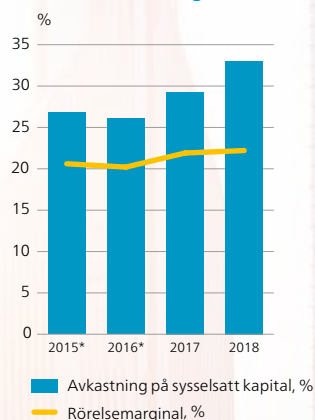
Avkastning på sysselsatt kapital, 2018

33%

Ordergång och intäkter

Avkastning på sysselsatt kapital och rörelsemarginal

* 2015–2016 visar bäst uppskattade siffror, eftersom effekterna av utdelningen av Epiroc samt omräkningar för IFRS 15 inte är fullt avstämde.

Vi skapar värde och innovationer för framtiden

2018 var ett rekordår för Atlas Copco vad gäller både intäkter och vinst. Alla våra medarbetare, oavsett var i organisationen de befinner sig, har ett uttalat fokus på att förstå och skapa tydliga värden för våra kunder.

Mats Rahmström, vd och koncernchef för Atlas Copco, hur sammanfattar du 2018?

– Som ett framgångsrikt, spännande och minnesvärt år. Vi fortsätter att lansera innovativa produkter och servicelösningar. Genom att ständigt arbeta med förbättringar skapar vi värde för alla våra intressenter. Det senaste året har jag sett så många exempel på hur vi arbetar för att stötta våra kunder så att de kan öka sin produktivitet och stärka sitt erbjudande. Vi är ett stort företag men lyckas ändå behålla närheten till våra kunder. Jag upplever en stark entreprenörsanda hos våra medarbetare och det är något jag verkligen tycker särskiljer oss från andra.

Hur kommenterar du 2018 års finansiella resultat?

– Vi levererar på rekordnivåer och årets inledning var mycket stark. Våra intäkter var MSEK 95 363 och rörelseresultatet MSEK 21 187. Under andra halvåret blev det globala ekonomiska läget osäkrare och efterfrågan från halvledar- och fordonsindustrin försvagades. ■ SID 13

Fem affärsområden blev fyra när Gruv- och bergbrytningsteknik blev ett eget noterat bolag i juni 2018. Hur har det påverkat Atlas Copco?

– Det var en milstolpe. Nu har vi ett tydligt fokus på industriella kunder. Min erfarenhet är att vi är som allra bäst när vi är fokuserade.

Att vara förändringsbenägna så att vi kan utvecklas har alltid varit en viktig del av vår framgång. Avknoppningen är ett konkret exempel på det. Att ständigt leta efter förbättringsmöjligheter och sätt att skapa kundvärde i hela verksamheten är kärnan i vår företagskultur.

Vilka drivkrafter för förändring och trender ser du i omvärlden idag?

– Att förstå omgivningen och de förhållanden vi verkar under gör att vi kan prioritera och ta tillvara de möjligheter som uppstår. Det är åtskilliga makrotrender som kommer att påverka oss och våra kunder framöver.

Jag är övertygad om att de förändringar som en ökad digitalisering medför bara är i sin linda. Efterfrågan på data och uppkopplade produkter och system kommer bara att öka. Automatisering och nya tillverknings-sätt skapar nya möjligheter vad gäller service, kvalitetskontroll och nya affärsmodeller, både för Atlas Copco och våra kunder.

En annan sak som driver förändring är den ökande protektionismen. Jag är en stark anhängare av frihandel. Vår tillväxt är jämnt fördelad globalt och vi är väl förberedda för att hantera olika scenarier. Vi har en stark lokal förankring och en strategi med en portfölj av starka varumärken. Vi säkerställer att vi har förståelse för olika marknaders förutsättningar, och att vår verksamhet är skalbar och kostnadseffektiv.

Vår verklighet genomsyras av globalisering och kunder och medarbetare interage-

rar dagligen inom vår världsomspännande koncern. Vi uppmuntrar rörlighet oavsett om det gäller över geografiska, organisatoriska eller kulturella gränser. Det är en viktig faktor för kompetensutveckling och för våra medarbetares möjligheter att utvecklas professionellt. Det är också avgörande när vi integrerar verksamheter vi har förvärvat.

Klimatförändringar är en högt prioriterad fråga såväl för oss som för våra kunder och investerare. Vår strategi bygger på att växa på rätt sätt och vi tar ytterligare steg genom att införa nya mätbara mål under 2019.

■ SID 5

Att växa på rätt sätt, vad betyder det?

– Jag tycker att det är viktigt att både företag och länder tar ansvar för att säkerställa att vi bidrar till lösningar på globala utmaningar. Vi vill stötta FN:s mål för hållbar utveckling.

■ SID 33

Att växa på rätt sätt är för mig att vi skapar värden på lång sikt. Det betyder att vi ska vara en attraktiv arbetsgivare och en lönsam investering, att vi utvecklar produkter som är säkra, ergonomiska och energisnåla. Det betyder också att vi ska leva upp till höga etiska krav, till exempel genom att aldrig acceptera eller erbjuda mutor.

Vi jobbar hårt för att öka vår positiva påverkan på klimatet, främst genom att utveckla energisnåla produkter och minska våra egna koldioxidutsläpp, bland annat genom att byta till förnybar el där det är möjligt. Tillgången till grön el där vi har våra verksamheter är dock inte alltid tillräcklig.

Det är viktigt för mig att vi erbjuder alla medarbetare lika möjligheter att utvecklas och att få ett stimulerande yrkesliv, oavsett kön, ålder eller bakgrund. Vi har tagit fram nya mätbara mål som sätter den långsiktiga inriktningen för bolaget och visar på vårt engagemang inom de områden som är viktiga för att vara attraktiva och konkurrenskraftiga.

Våra produkter och vår kompetens är hjärtat i verksamheten och vi har därför initierat ett arbete för att sätta mål för att minska den negativa påverkan på miljön under produktens hela livscykel. Dessa mål kommer att möjliggöra fortsatt hållbar värdetillväxt för samtliga intressenter.

// Det senaste året har jag sett så många exempel på hur vi arbetar för att stötta våra kunder så att de kan öka sin produktivitet och stärka sitt erbjudande.

Var skapas tillväxten geografiskt?

– En allt större del av våra intäkter kommer från Asien. Under 2018 kom 35 procent av orderingen därifrån och vi ser Asien som en hemmamarknad. Det är omöjligt att vara ledande globalt om man inte är ledande i Asien. För att stärka vår konkurrenskraft måste vi fortsätta att växa på de asiatiska marknaderna.

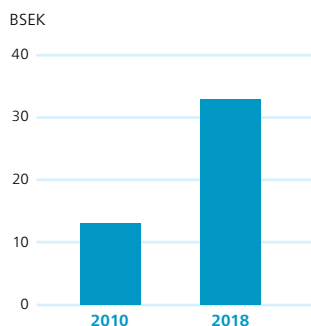
Vad skapar framgång för Atlas Copco?

– Jag lyfter gärna fram vår övergripande strategi. Vi är till exempel verksamma i de segment eller nischer där vi är ledande, eller har en realistisk chans att bli det.

■ SID 4

Vi satsar på att växa både organiskt och genom förvärv. Servicepotentialen för våra produkter är stor och gör oss motståndskraftiga för svängningar i ekonomin. Under 2018 kom 35 procent av våra intäkter från service-

Intäkter genererade från Asien

verksamheten. Närheten till kunderna ger oss värdefulla insikter om deras verksamhet vilket ökar vår innovationskraft. Tack vare vår storlek har vi också möjlighet att bli ledande inom forskning och utveckling, vilket i sin tur genererar ytterligare tillväxt.

Vi är flexibla och kan snabbt anpassa oss till svängningar i ekonomin, bland annat genom att använda oss av ett flertal leverantörer för våra komponenter. Själva kärnan i produkterna kommer dock alltid att utvecklas och designas av oss.

Vad kommer du att fokusera på under 2019?

– Jag kommer att fokusera på att skapa framgång för våra kunder. För att lyckas måste vi bli ännu mer innovativa och erbjuda de allra bästa produkterna och servicelösningarna. Att vi är en arbetsgivare som attraherar och utvecklar kompetenta och motiverade medarbetare är avgörande för fortsatt framgång.

Jag kommer att stötta och utmana vår organisation så att vi fortsätter att generera idéer för framtidens industri och skapa kundvärde genom innovation. Det är så vi skapar värden för framtiden.

Nacka, januari 2019

Det här är Atlas Copco

Atlas Copco-gruppen är en världsledande leverantör av hållbara produktivetslösningar. Gruppen erbjuder innovativa kompressorer, luftbehandlingssystem, vakuumlösningar, industriverktyg och monteringsystem, samt energi- och flödeslösningar. Atlas Copco utvecklar produkter och service med fokus på produktivitet, energieffektivitet, säkerhet och ergonomi. De största enheterna för produktutveckling och tillverkning finns i Sverige, Belgien, Frankrike, Tyskland, Italien, Tjeckien, USA, Kina, Indien, Sydkorea och Japan. Företaget grundades 1873, har huvudkontor i Stockholm och kunder i över 180 länder. Under 2018 hade Atlas Copco en omsättning på 95 miljarder kronor och cirka 37 000 medarbetare.

Vision, uppdrag och strategi

Atlas Copco-gruppens vision är att vara First in Mind—First in Choice för sina kunder och andra viktiga intressenter. Det innebär att vara det bolag som kunder och andra målgrupper tänker på först och sedan också väljer. Uppdraget är att uppnå en hållbar, lönsam utveckling. Hållbarhet spelar en central roll i Atlas Copcos vision och är en viktig del av Gruppens uppdrag. En integrerad hållbarhetsstrategi, med stöd av ambitiösa mål, hjälper företaget att leverera ökat värde till alla intressenter på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarsfullt sätt. Gruppen har identifierat fem strategiska pelare för tillväxt: medarbetare, innovation, närvaro, effektivitet och service. Digitalisering stöttar utvecklingen inom alla dessa strategiska områden.

STRATEGISKA PELARE FÖR TILLVÄXT

Medarbetare

Attrahera och utveckla kvalificerade och motiverade medarbetare samt skapa lika möjligheter till en professionell karriär.

Innovation

Investera i forskning och utveckling och kontinuerligt lansera nya produkter och service som ökar kundernas produktivitet.

Närvaro

Öka marknadsnärvaron och -penetrationen samt utöka produkt- och serviceerbjudandet inom utvalda marknadssegment.

Effektivitet

Ständigt sträva efter att förbättra verksamhetens resultat med en effektiv och ansvarsfull användning av humankapital, naturresurser och kapital.

Service

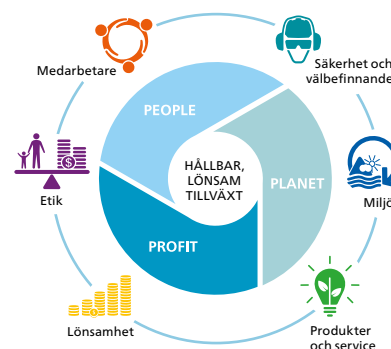
Utöka serviceerbjudandet, utföra service på en högre andel av de produkter vi säljer och erbjuda kunderna trygghet.

DIGITALISERING

För att lyckas med uppdraget strävar Atlas Copco efter att ha en ledande position inom utvalda marknader och segment. Detta uppnås genom innovationer och genom att leverera ledande differentierad teknologi. Med produkter och service som är kritiska för kundernas verksamhet strävar Atlas Copco efter att stödja kunderna i att nå framgång. För att uppnå lönsam tillväxt över en konjunkturcykel, är Gruppens ambition att ha en flexibel balansräkning och fokusera på marknader med hög potential vad gäller service.

Våra mål

Atlas Copco har formulerat ambitiösa mål för att leverera en hållbar, lönsam tillväxt. Målen har olika tidshorisont: årliga, tre år, över en konjunkturcykel och till 2030 för de långsiktiga ambitionerna.

FINANSIELLA

Intäktsökningen mätt över en konjunkturcykel. Mål: 8% per år. Tillväxten ska främst vara organisk, med stöd av utvalda förvärv.

Fortsatt hög avkastning på sysselsatt kapital genom att ständigt förbättra verksamhetens effektivitet och generera tillväxt.

Utdelning av vinsten till aktieägarna. Mål: cirka 50%

MEDARBETARE

Andelen medarbetare som anser att det finns möjlighet till utveckling och rörlighet ska överstiga riktmärket för Atlas Copcos globala konkurrenter 2021. Målet fastställs efter medarbetarundersökningen 2019.

Andelen medarbetare som anser att vi har en kultur som präglas av respekt, rättvisa och öppenhet ska överstiga riktmärket för Atlas Copcos globala konkurrenter 2021. Målet fastställs efter medarbetarundersökningen 2019.

Andelen kvinnliga medarbetare ska uppgå till 30% år 2030.

ETIK

Samtliga medarbetare ska bekräfta efterlevnaden av Affärskoden.

Samtliga medarbetare är utbildade i Affärskoden.

Samtliga chefer i riskländer har lett utbildningar i Affärskoden.

Samtliga betydande leverantörer ska bekräfta efterlevnaden av Affärskoden.

Samtliga betydande distributörer ska bekräfta efterlevnaden av Affärskoden.

PRODUKTER OCH SERVICE

Samtliga projekt för utveckling av nya eller omdesignade produkter ska ha tydliga och specifika mål för minskad miljöpåverkan år 2021.

Projekt för utveckling av nya eller omdesignade produkter ska bidra till tydligt minskad miljöpåverkan. Målet fastställs under 2019.

SÄKERHET OCH VÄLBEFINNANDE

Atlas Copco ska ha en balanserad säkerhetspyramid. Målet är att öka rapporteringen av incidenter och alla typer av skador för att minska och förebygga skador. Visionen är noll skador.

Andelen medarbetare som anser att de har en hälsosam arbetsmiljö. Målet fastställs under 2019.

MILJÖ

Koldioxidutsläpp från energi i verksamheten och från transporter i förhållande till kostnaden för sålda varor ska minska med 50% fram till 2030.

Fortsatt minskning av vattenförbrukningen i förhållande till kostnaden för sålda varor.

Fortsatt minskning av det totala avfallet i förhållande till kostnaden för sålda varor.

Fortsatt ökning av andelen betydande leverantörer som har ett godkänt miljöledningssystem.

Värdeskapande för alla intressenter

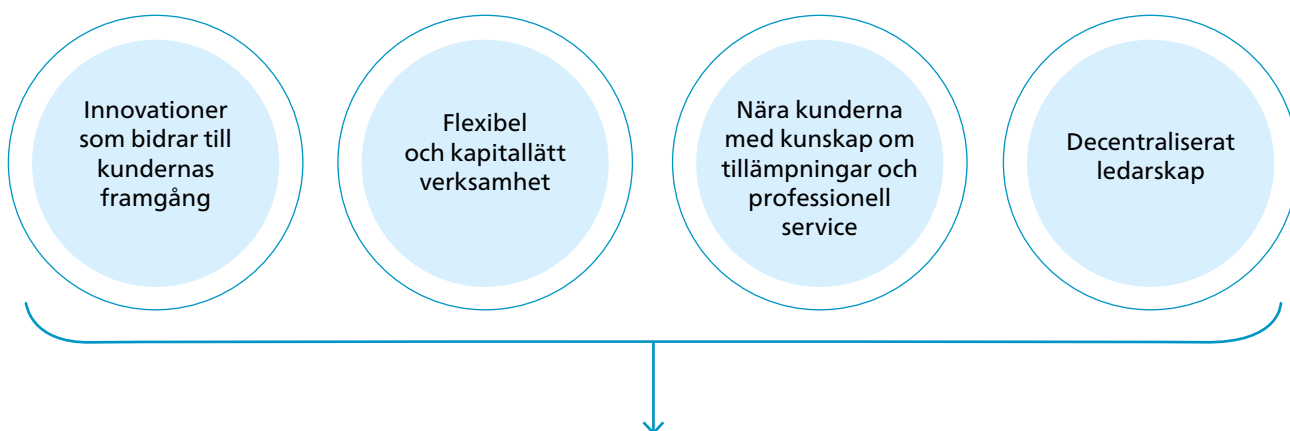
Atlas Copcos vision är att vara First in Mind—First in Choice för sina kunder och andra viktiga intressenter. Gruppen strävar efter att kontinuerligt leverera hållbar, lönsam tillväxt. Det innebär ett ökat ekonomiskt värdeskapande och samtidigt en positiv inverkan på samhället och miljön. På så vis skapas gemensamma värden. Nedan visar vi hur vi genom ansvarsfull användning av humankapital, naturresurser och kapital skapar värde för kunder, medarbetare, affärspartner, aktieägare, såväl som för samhället och miljön.

En ansvarsfull användning av resurser:

<p>NATURRESURSER</p> <ul style="list-style-type: none"> – 360 GWh total energiförbrukning – 255 000 m³ vattenförbrukning – 75% inköpta komponenter 	<p>KAPITAL</p> <ul style="list-style-type: none"> – MSEK 64 945 i sysselsatt kapital – MSEK 3 000 investeringar i innovation* 	<p>HUMANKAPITAL</p> <ul style="list-style-type: none"> – 37 000 medarbetare i 71 länder – 43 nationaliteter bland de 381 högsta cheferna
---	--	---

... kombinerat med flera starka förmågor:

... skapar värde för våra intressenter:

<p>KUNDER</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ökad produktivitet – Trygg arbetsmiljö – Minskad kostnad för ägande 	<p>MEDARBETARE</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1.5 miljoner utbildningstimmar globalt – 3% minskning av antalet olyckor per en miljon arbetade timmar 	<p>AFFÄRSPARTNER</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mer än 4 600 betydande leverantörer – Nyttjande av kompetens – Tillgång till marknader – Långsiktiga, pålitliga partner – Över 800 leverantörer granskades vad gäller kvalitet, säkerhet, hälsa, miljö och etik 	<p>AKTIEÄGARE</p> <ul style="list-style-type: none"> – 22.1% total årlig avkastning på A-aktien, under tio år – 33% avkastning på sysselsatt kapital – MSEK 14 133 operativt kassaflöde 	<p>SAMHÄLLE/MILJÖ</p> <ul style="list-style-type: none"> – 95% av cheferna har undertecknat Affärskoden – 6% minskad vattenförbrukning i områden med vattenrisk – 34% förnybar energi av den totala MWh-förbrukningen i verksamheten – MSEK 16 investering i samhällsengagemang
--	---	---	---	--

* Investeringar i produktutveckling, inklusive kapitaliserade kostnader

Så här gör vi affärer

Atlas Copco kännetecknas av fokuserade verksamheter, global närvaro, en stark, stabil och växande serviceverksamhet, professionella medarbetare och en flexibel tillverkning som binder lite kapital. Genom att erbjuda professionell service, teknisk kompetens och kunskap om tillämpningar bygger Gruppen nära relationer med kunderna genom direkta, indirekta och digitala kanaler. Atlas Copco står för hållbar produktivitet, vilket innebär att vi gör allt för att skapa varaktiga resultat med en ansvarsfull användning av humankapital, naturresurser och kapital.

Försäljning och service

Kundfokus är en ledstjärna för Atlas Copco. Ambitionen är att skapa goda relationer med slutkunder och hjälpa dem att öka sin produktivitet på ett hållbart sätt. För att maximera marknadsnärvaron äger kundkontakter, försäljning och service rum via direkta och indirekta kanaler (främst distributörer) samt i digitala kanaler. Gruppen har en global närvaro med försäljning i mer än 180 länder.

Utrustning säljs av ingenjörer med stor kunskap om tillämpningar och med ambitionen att erbjuda den bästa lösningen för kundens specifika behov. Service och underhåll som utförs av kvalificerade tekniker är en viktig del av erbjudandet. Inom affärsområdena finns särskilda divisioner med ansvar för service. Ansvaret omfattar utveckling av serviceprodukter, försäljning och marknadsföring, teknisk support samt leverans av service och uppföljning.

Stabil serviceverksamhet

Cirka 35% av intäkterna genereras av service (reservdelar, underhåll, reparationer, förbrukningsvaror, tillbehör och uthyrning). Dessa intäkter är mer stabila än försäljning av utrustning och utgör en stark plattform för verksamheten.

Ökad kundlojalitet

Kunder som har kontakt med Atlas Copco vid köp eller service får via undersökningar lämna synpunkter på hur de upplevt kontakten. Genom dialogen får Atlas Copco återkoppling som kan bidra till att förbättra produkter och service. Ett antal nyckeltal har fastställts, exempelvis tillgång till reservdelar, vilka följs upp kontinuerligt för att säkerställa att kundnöjdheten förbättras.

Tillverkning och logistik

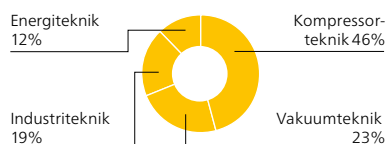
Tillverkningsfilosofin är att internt tillverka de komponenter som är kritiska för utrustningens prestanda. För övriga komponenter nyttjar Atlas Copco affärspartners kapacitet

och kompetens och samarbetar med dem för att kontinuerligt förbättra produkter och processer. Cirka 75% av utrustningens produktionskostnad utgörs av inköpta komponenter och cirka 25% av internt tillverkade nyckelkomponenter, monteringskostnader och indirekta kostnader.

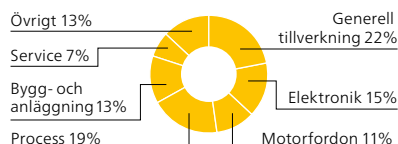
Utrustning står för cirka 65% av intäkterna och Atlas Copco har organiserat tillverkning och logistik för att snabbt kunna göra anpassningar till förändringar i efterfrågan. Tillverkningen av utrustning baseras främst på kundorder medan det bara är viss standardutrustning med höga volymer som tillverkas utifrån förväntad efterfrågan.

Monteringen av utrustning utförs till stor del i egna fabriker. Den är i regel effektiv och flödesorienterad och den slutliga produkten levereras vanligtvis direkt till slutkunden. Organisationen arbetar kontinuerligt med att effektivisera användningen av humankapital, naturresurser och kapital, samtidigt som högsta möjliga kvalitet säkerställs.

Andel av intäkter per affärsområde

Orderingång per kundkategori

Andel av intäkter

På Atlas Copco definieras ledarskap som förmågan att skapa varaktiga resultat.

Innovation

Atlas Copco är övertygat om att det alltid finns ett bättre sätt att göra saker. Innovation och produktutveckling är centralt och alla produkter designas internt.

En viktig aktivitet är utvecklingen av nya eller förbättrade produkter som ger påtagliga fördelar inom produktivitet, energieffektivitet och/eller lägre livscykelkostnad för kunden och som samtidigt kan tillverkas effektivt. Atlas Copco skyddar tekniska innovationer med patent.

Innovation omfattar även processer för att förbättra flödet och användningen av tillgångar och information. Innovation förbättrar kundnöjdheten och bidrar till att stärka kundrelationer, varumärke och finansiella resultat. Överkapacitet och ineffektivitet ska alltid ifrågasättas.

Investeringar i anläggningstillgångar och rörligt kapital

Behovet av investeringar i materiella anläggningstillgångar är måttligt tack vare

tillverkningsfilosofin och kan anpassas till förändringar i efterfrågan på kort och medellång sikt. De flesta investeringarna relaterar till maskiner för tillverkning av komponenter och produktionsenheter för att tillverka nyckelkomponenter och för montering.

Gruppens behov av rörelsekapital påverkas av att försäljning och service huvudsakligen sker direkt, vilket påverkar storleken på lager och kundfordringar. I en förbättrad konjunktur med högre volymer behövs mer rörelsekapital. Om konjunkturen försämras kommer behovet av rörelsekapital att minska.

Förvärv

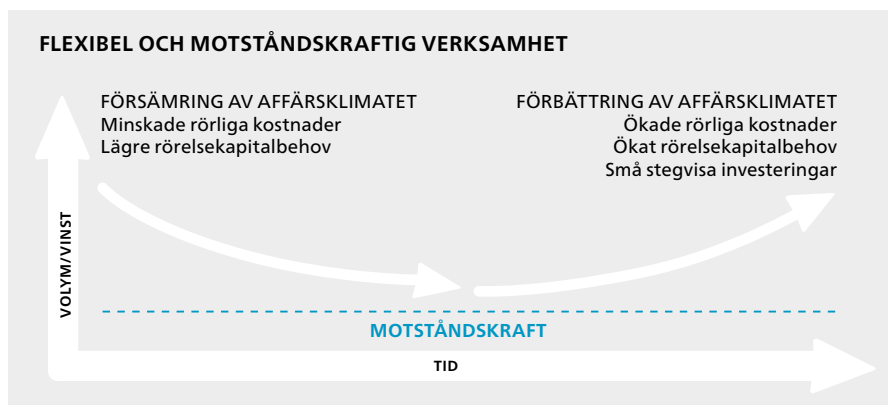
Förvärv sker främst inom eller mycket nära befintliga kärnverksamheter. Samtliga divisioner ska kartlägga och utvärdera närliggande verksamheter som kan erbjuda påtagliga synergier med befintliga verksamheter. Samtliga förvärvade verksamheter förväntas bidra till att skapa ekonomiskt mervärde.

Ledarskap och humankapital

Atlas Copco anser att kompetenta och engagerade ledare är avgörande för att uppnå en hållbar, lönsam tillväxt och har utvecklat en ledarskapsmodell. På Atlas Copco definieras ledarskap som förmågan att skapa varaktigt resultat.

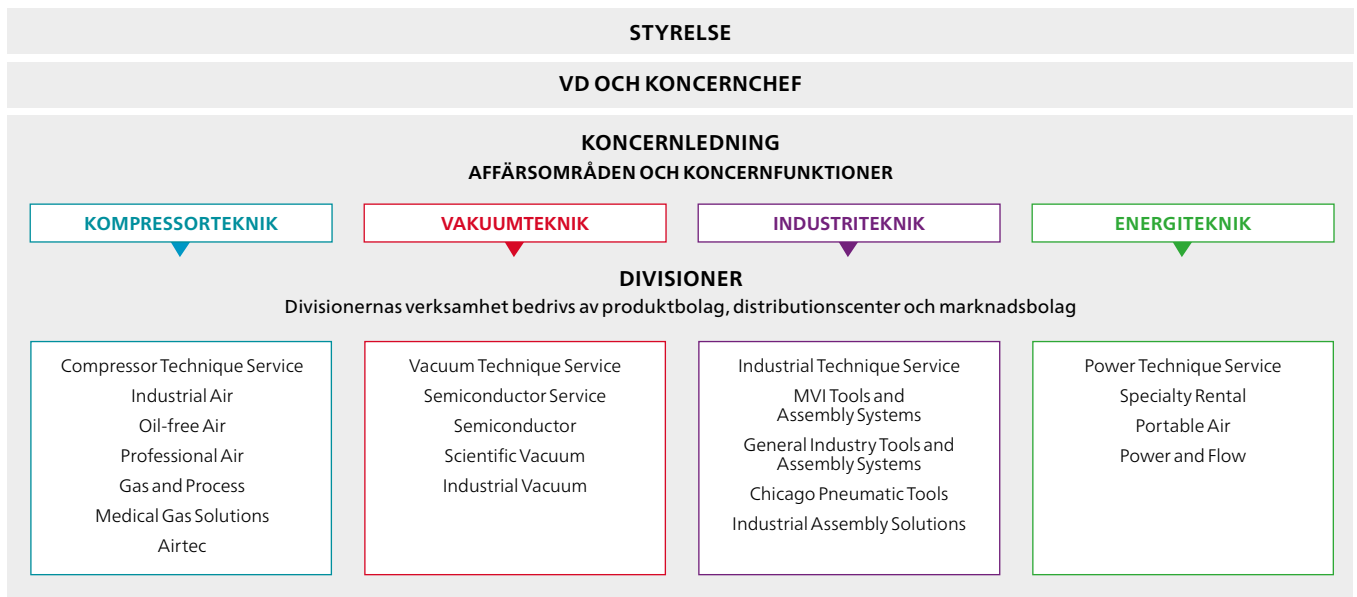
Alla chefer har rätt att få ett uppdrag från sin chef, vilket beskriver långsiktiga förväntningar och mål och som uttrycks både i kvantitativa och kvalitativa termer. Ett uppdrag har vanligen en tidsram av tre till fem år. Baserat på uppdragsbeskrivningen förväntas chefen utveckla en vision som klargör hur uppdraget ska fullgöras, samt de strategier, den organisation och de medarbetare som behövs för att det ska ske.

Atlas Copco strävar efter att vara en god arbetsgivare för att attrahera och utveckla kvalificerade och motiverade medarbetare. Medarbetarna ansvarar själva för sin karriär och stöds genom fortlöpande kompetensutveckling och en intern arbetsmarknad. Medarbetare uppmuntras att utvecklas professionellt och anta nya positioner. Om företaget behöver anpassa kapaciteten i en försämrad konjunktur är den första åtgärden att stoppa rekryteringar. Uppsägningar sker i sista hand.

Organisation

1 januari, 2019

Atlas Copcos organisation bygger på principen om decentraliserat ansvar och befogenheter

STRUKTUR OCH STYRNING

Atlas Copcos organisation bygger på principen om decentraliserat ansvar och befogenheter (se organisationsschemat ovan). Organisationen har både operativa och legala enheter. Varje operativ enhet har en styrelse (business board), som speglar Gruppens operativa struktur. Denna styrelse har till uppgift att ge råd och fatta beslut i strategiska och operativa frågor. Den säkerställer också genomförandet av kontroller och utvärderingar. Varje juridisk enhet har även en styrelse som fokuserar på regel-efterlevnad och som avspeglar Gruppens legala struktur.

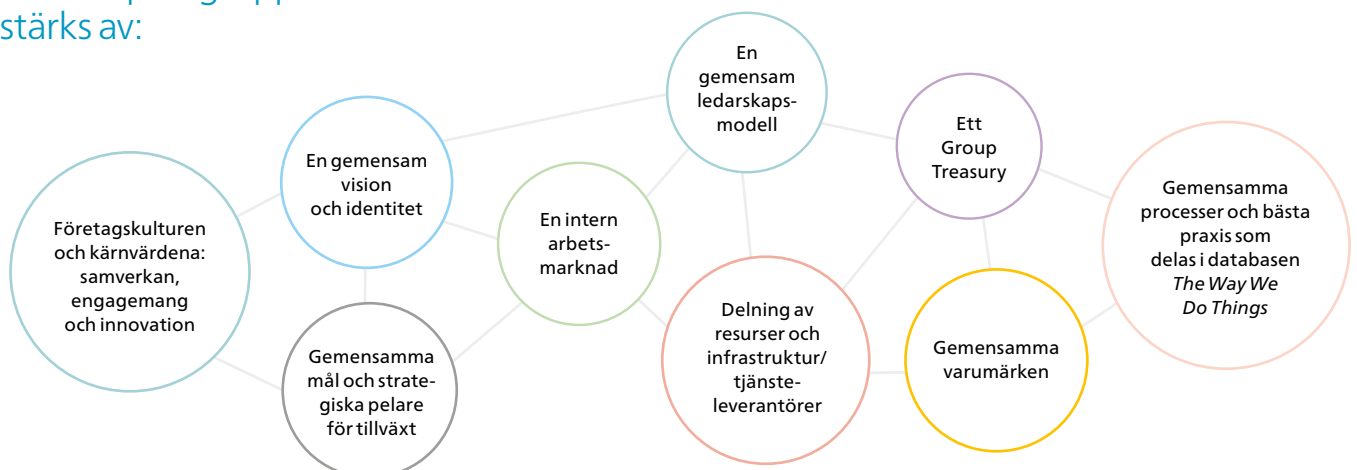
Styrelsen ansvarar för organisationen och förvaltningen av Gruppen, att löpande bedöma koncernens finansiella ställning, ekonomiska, legala, sociala och miljömässiga risker och se till att organisationen är utformad för tillfredsställande kontroll. Styrelsen godkänner formellt Affärskoden.

VD och koncernchefen är ansvarig för den löpande förvaltningen av Gruppen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. VD och koncernchef är ansvarig för att se till att organisationen arbetar för att uppnå målen för en hållbar, lönsam utveckling.

Affärsområdena ansvarar för att utveckla sina respektive verksamheter genom att implementera och följa upp strategier och mål för att uppnå en hållbar, lönsam utveckling.

Divisionerna är separata operativa enheter, ansvariga för att leverera resultat i linje med de strategier och mål som fastställts av affärsområdet. Varje division har globalt ansvar för ett specifikt produkt- eller service-erbjudande. En division kan ha ett eller flera produktbolag (enheter som ansvarar för produktutveckling, tillverkning och marknadsföring), distributionscenter och flera marknadsbolag (enheter som ansvarar för kundkontakter, försäljning och service) som tillhör en, eller som delas med andra divisioner.

Atlas Copco-gruppen förenas och stärks av:

Våra kärnvärden avspeglas i hur vi uppför oss internt och i våra relationer med externa intressenter

SAMVERKAN

Vi samverkar och utvecklar nära relationer med kunder, internt och externt, samt med andra intressenter. Även om samverkan sker på många olika sätt är vi övertygade om att personliga kontakter är det mest effektiva.

INNOVATION

Vår innovativa anda återspeglas i allt vi gör. Kunderna förväntar sig det bästa och vår målsättning är att alltid leverera högkvalitativa produkter och service som ökar kundernas produktivitet och konkurrenskraft.

ENGAGEMANG

Vi arbetar över hela världen med ett långsiktigt engagemang för våra kunder i varje land och marknad där vi finns representerade. Vi håller våra löften och strävar efter att alltid överträffa högt ställda förväntningar.

MEDARBETARE

Atlas Copcos tillväxt hänger nära samman med hur väl Gruppen lyckas med att vara en god arbetsgivare som attraherar och utvecklar kvalificerade och motiverade medarbetare. Den globala verksamheten sköts av ett stort antal bolag och Atlas Copco arbetar med kontinuerlig kompetensutveckling, kunskapsdelning och med implementering av kärnvärdena – samverkan, engagemang och innovation. Alla medarbetare förväntas bidra till och arbeta för att uppnå sina egna och Gruppens mål.

PROCESSER

Gruppgemensamma strategier, processer, principer, riktlinjer och goda exempel finns samlade i databasen *The Way We Do Things*. Den innehåller bolagsstyrning, säkerhet, hälsa, miljö och kvalitet, redovisning och affärskontroll, finans, skatt, revision och internkontroll, IT, personal, juridik, kommunikation och varumärkesstrategi, risk, krishantering, administrativa tjänster, försäkrings- och standardiseringsfrågor, samt förvärv. Informationen är tillgänglig för alla medarbetare. Processerna är till stor del självförklarande men cheferna utbildas ändå regelbundet i hur de ska implementeras. Oavsett var Atlas Copcos medarbetare finns förväntas de arbeta efter dessa processer, principer och riktlinjer.

AFFÄRSKODEN

De interna policydokument som rör affäretik, samt sociala och miljömässiga frågor sammanfattas i Atlas Copcos affärskod. Alla medarbetare i Gruppen liksom affärspartner, förväntas följa dessa riktlinjer. Samtliga medarbetare måste årligen underteckna efterlevnaden av Affärskoden.

Året i sammandrag

Viktiga händelser

Delning av koncernen

Vid årsstämman den 24 april fattades beslutet att knoppa av och dela ut samtliga aktier i Epiroc AB till Atlas Copcos aktieägare. I juni erhöll aktieägarna en aktie i Epiroc för varje aktie i Atlas Copco. Epiroc AB noterades på Nasdaq Stockholm den 18 juni, 2018. Vid utdelningen av Epiroc-aktierna erhöll Atlas Copco en kapitalvinst i avvecklade verksamheter om MSEK 87 105, vilket representerar skillnaden mellan Epirocs verkliga värde och Epirocs bokförda värde vid tidpunkten för utdelningen.

Förändringar i koncernledningen

Gisela Lindstrand utsågs till kommunikationsdirektör, och tillträdde sin nya position den 28 maj, 2018. Gisela Lindstrand var tidigare kommunikationsdirektör på säkerhetsföretaget Securitas.

Förvärv och avyttringar

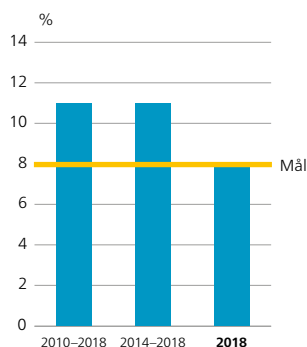
Koncernen slutförde fem förvärv och en mindre avyttring under året. Förvärven tillförde nettointäkter om cirka MSEK 530. Se även not 2 och affärsområdesavsnitten på sidorna 18–31.

Utmärkelser

Atlas Copco inkluderades återigen i FTSE4Good Index och bekräftades åter som en del av Ethibel Sustainability Index Excellence Europe och Ethibel Sustainability Index Excellence Global. Atlas Copco tilldelades också "Prime status" i Oekom Corporate Rating.

Finansiella mål – utveckling av tillväxt och avkastning

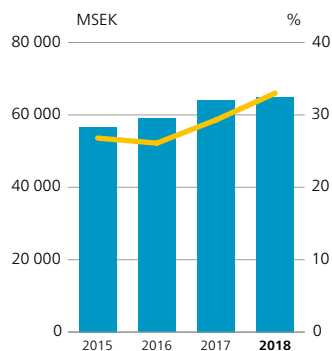
ÅRLIG INTÄKTSÖKNING I GENOMSNITT*

* 2010–2017 visar bäst uppskattade siffror, eftersom effekterna av utdelningen av Epiroc samt omräkningar för IFRS 15 inte är fullt avstämnda.

Gruppens mål för årlig intäktsökning är 8% mätt över en konjunkturcykel. Ambitionen är samtidigt att växa snabbare än de viktigaste konkurrenterna. Tillväxten ska främst vara organisk, med stöd av utvalda förvärv.

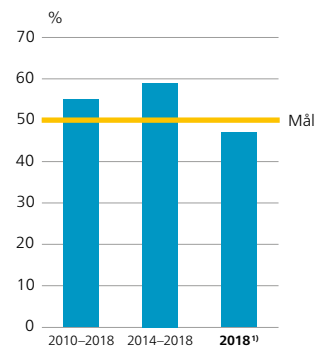
SYSSELSATT KAPITAL OCH AVKASTNING*

* 2015–2017 visar bäst uppskattade siffror, eftersom effekterna av utdelningen av Epiroc samt omräkningar för IFRS 15 inte är fullt avstämnda.

Gruppens mål är att fortsätta leverera hög avkastning på sysselsatt kapital genom att ständigt förbättra verksamhetens effektivitet och generera tillväxt.

UTDELNING/RESULTAT PER AKTIE, GENOMSNITT* inkl. avvecklade verksamheter

* 2010–2017 visar bäst uppskattade siffror, eftersom effekterna av utdelningen av Epiroc samt omräkningar för IFRS 15 inte är fullt avstämnda.

Atlas Copco strävar efter att ha en stark och kostnadseffektiv finansiering av verksamheten. Prioriteringen för kapitalanvändning är att utveckla och expandera verksamheten. Den goda lönsamheten och kassaflödet möjliggör detta och att samtidigt ha ambitionen att distribuera cirka 50% av årets resultat som utdelning till aktieägarna.

Historisk utdelningspolicy

–2003 30–40% av årets resultat
2003–2011 40–50% av årets resultat
2011– cirka 50% av årets resultat

¹⁾ Styrelsens förslag.

Marknadsöversikt och efterfrågeutveckling

Den övergripande efterfrågan för Atlas Copcos utrustning och service ökade under 2018. I jämförbara valutor ökade Gruppens ordergång för utrustning med 4% och för service, inklusive specialiserad uthyrning, med 11% med en positiv utveckling inom alla affärsområden och regioner.

Ordervolymerna ökade för kompressorer, främst drivet av ökad efterfrågan på stora industrikompressorer, samt gas- och processkompressorer i Asien och Europa.

Efterfrågan på vakuumpumpar minskade under 2018 till följd av svagare efterfrågan från halvledarindustrin och producenter av platta bildskärmar, främst i Asien, under slutet av året. Efterfrågan på utrustning för applikationer inom industri- och högvakuum var fortsatt stabil och ordervolymerna ökade.

Orderingången för industriverktyg och monteringslösningar ökade, främst till följd av ökad efterfrågan från verkstadsindustrin, anläggningsindustrin, flygindustrin och elektronikindustrin. Efterfrågan från fordonsindustrin ökade marginellt, efter ett svagare andra halvår.

Ordervolymerna inom portabel tryckluft, samt kraft- och flödesutrustning, såsom portabla kompressorer, entreprenadutrustning, generatorer och pumpar, ökade också under året. Se ytterligare information i affärsområdesavsnitten på sidorna 18–31.

Sammantaget ökade Gruppens ordergång med 8% till rekordhöga MSEK 97 132 (90 132). Den organiska ökningen var 5% medan gynnsamma valutakurser bidrog med 3% och förvärv med 0%.

Nordamerika

Orderingången i Nordamerika ökade med 8% i lokala valutor. Tillväxten var särskilt stark för vakuumpumpar, industri- och processkompressorer. Ordervolymerna för industriverktyg och monteringslösningar var i stort sett oförändrad, främst till följd av något svagare efterfrågan från fordonsindustrin. Serviceverksamheten ökade inom alla affärsområden. Totalt svarade Nordamerika för 24% (24) av ordergången.

Sydamerika

Orderingången i Sydamerika ökade 11% i lokala valutor, med stöd av ökad efterfrågan från den största marknaden, Brasilien. Tillväxt

uppnåddes för både utrustning och service. Den ökade efterfrågan på utrustning drevs främst av kompressorer. Totalt svarade Sydamerika för 4% (4) av ordergången.

Europa

Orderingången i Europa ökade med 8% i lokala valutor. Ordervolymerna ökade för både utrustning och service. Orderutvecklingen inom serviceverksamheten var positiv för alla affärsområden och ordervolymerna ökade för industri-, portabla, samt gas- och processkompressorer, samt för industriverktyg och monteringslösningar. Orderingången för vakuumpumpar minskade då efterfrågan från halvledarindustrin försvagades. Totalt svarade Europa för 31% (30) av ordergången.

Afrika/Mellanöstern

Orderingången i lokala valutor minskade med 2% i Afrika/Mellanöstern, som stod för 6% (6) av den totala ordergången. Ordervolymerna för industri- och portabla kompressorer ökade, medan ordervolymerna för gas- och processkompressorer, samt industriverktyg och monteringslösningar minskade. Serviceverksamheten i regionen utvecklades positivt.

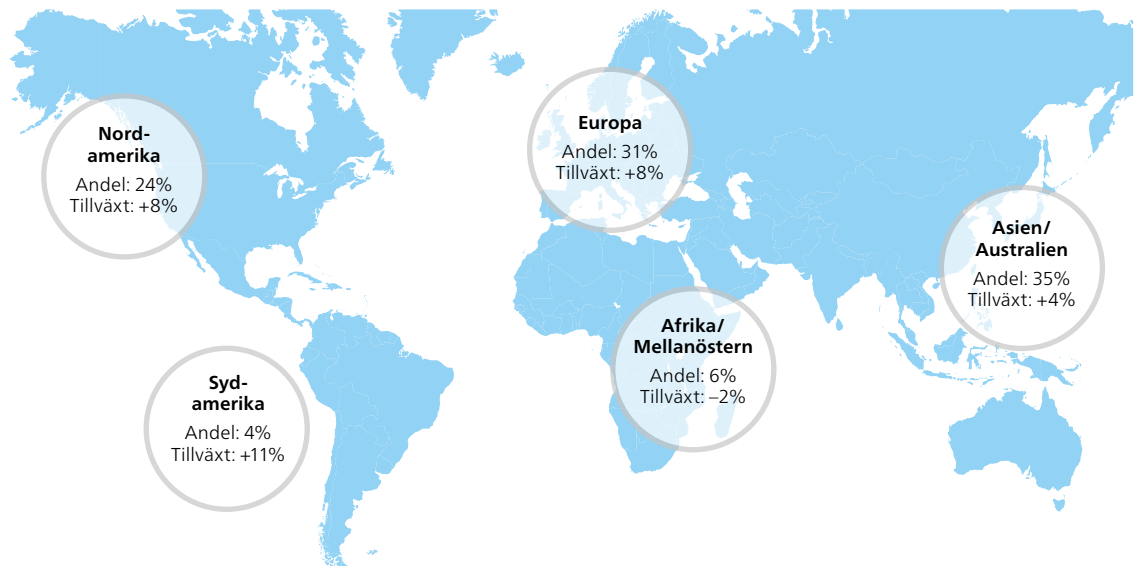
Asien/Australien

Orderingången i Asien/Australien ökade med 4% i lokala valutor. Ökningen drevs främst av god utveckling för kompressorer, industriverktyg och monteringslösningar i Kina. Orderingången för vakuumpumpar minskade i regionen, främst till följd av lägre efterfrågan från halvledarindustrin i Sydkorea. Serviceverksamheten hade en fortsatt god utveckling i regionen och växte inom alla affärsområden. Totalt stod Asien/Australien för 35% (36) av ordergången.

Marknadsnärvaro

I linje med de strategiska pelarna för tillväxt har Gruppen stärkt sin globala närvaro ytterligare med fler säljare och serviceingenjörer på många marknader. Gruppen hade egna marknadsbolag i 71 länder och intäkter rapporterades i mer än 180 länder.

ORDERINGÅNG PER REGION OCH ORDERTILLVÄXT I LOKAL VALUTA

Intäkter och avkastning

Intäkter

Koncernens intäkter ökade med 8% organiskt och 11% totalt till rekordhög MSEK 95 363 (85 653). Målet är att uppnå en årlig intäktsökning på 8% över en konjunkturcykel. Under perioden 2010–2018, har den genomsnittliga årliga intäktsökningen varit 11%*.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet nådde rekordhög MSEK 21 187 (18 748), motsvarande en marginal på 22.2% (21.9). Jämförelsestörande poster var MSEK 52 (–76) och den justerade rörelsemarginalen 22.2% (22.0). Se även försäljningsbryggan nedan.

Rörelseresultatet för affärsområdet Kompressorteknik ökade med 15% till MSEK 10 263 (8 962), motsvarande en marginal på 23.3% (23.0). Marginalen påverkades positivt av högre volymer, men negativt av valuta och utspädning från nyligen genomförda förvärv.

Rörelseresultatet för affärsområdet Vakuumenteknik ökade med 12% till MSEK 5 522 (4 924), motsvarande en marginal på 25.1% (25.2). Rörelsemarginalen fick stöd av högre intäktsvolymer, påverkades negativt av försäljningsmix, medan valuta ej hade någon påverkan på marginalen.

Rörelseresultatet för affärsområdet Industriteknik var MSEK 4 188 (4 194). Föregående år inkluderade jämförelsestörande poster på MSEK +380, främst kopplat till upplösning av skulder för villkorad köpeskilling rörande förvärvet av Henrob under 2014. Rörelsemarginalen uppgick till 23.4% (23.2 justerad). Marginalen påverkades positivt av valuta, men negativt av ökade investeringar i forskning och utveckling, samt marknadsnärvaro.

Rörelseresultatet för affärsområdet Energiteknik ökade med 18% till MSEK 2 006 (1 705), motsvarande en marginal på 16.7% (15.2). Marginalen påverkades positivt av en kapitalvinst på MSEK 109 från avyttringen av betong- och kompakteringsverksamheten i februari 2018, men den fick även stöd av volymer och försäljningsmixen. Valuta hade en marginellt negativ effekt på rörelsemarginalen. Föregående år påverkades av omstruktureringkostnader kopplat till flytten av tillverkning och forskning och utveckling i Europa och Indien. Den justerade rörelsemarginalen var 15.8% (15.5).

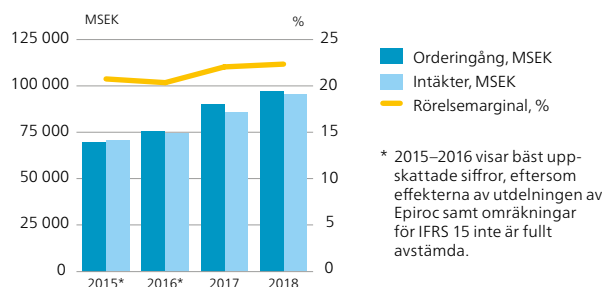
Nettokostnader för koncerngemensamma funktioner och elimineringsringar var MSEK –792 (–1 037), inklusive förändring i avsättning för aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogram på MSEK –18 (–426).

* 2010–2016 visar bäst uppskattade siffror, eftersom effekterna av utdelningen av Epiroc samt omräkningar för IFRS 15 inte är fullt avstämde.

Försäljningsbrygga Atlas Copco-gruppen		
	Orderingång	Intäkter
2017	90 132	85 653
Strukturförändring, %	+0	+0
Valuta, %	+3	+3
Organiskt*, %	+5	+8
Totalt, %	+8	+11
2018	97 132	95 363

* Volym, pris och mix

ORDERINGÅNG, INTÄKTER OCH RÖRELSEMARGINAL

Försäljningsbrygga	Kompressorteknik		Vakuumenteknik		Industriteknik		Energiteknik	
	Orderingång	Intäkter	Orderingång	Intäkter	Orderingång	Intäkter	Orderingång	Intäkter
2017	40 772	38 924	21 890	19 503	16 651	16 431	11 259	11 217
Strukturförändring, %	+1	+1	+2	+2	+0	+0	–2	–2
Valuta, %	+2	+2	+2	+3	+4	+3	+2	+2
Organiskt*, %	+9	+10	–6	+8	+6	+6	+11	+7
Totalt, %	+12	+13	–2	+13	+10	+9	+11	+7
2018	45 580	43 972	21 471	22 007	18 264	17 933	12 498	12 042

* Volym, pris och mix

Brygga – intäkter och rörelseresultat	2018	Volym, pris, mix och övrigt	Valuta	Förvärv	Jämförelsestörande poster	Aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogram	2017
Intäkter	95 363	6 955	2 305	450	–	–	85 653
Rörelseresultat	21 187	1 746	540	35	–290	408	18 748
Marginal effekt, %	22.2	25.1					21.9

Avskrivningar och EBITDA

Avskrivningar, amorteringar och nedskrivningar var MSEK 3 323 (3 635) och resultat före avskrivningar och amorteringar, EBITDA, uppgick till MSEK 24 510 (22 383), motsvarande en marginal på 25.7% (26.1).

Finansnetto

Koncernens finansnetto uppgick till MSEK – 343 (–1 157). Räntenettot minskade till MSEK –644 (–1 071). Övriga finansiella poster var MSEK 301 (–86) innefattande en skattefri vinst på MSEK 362 från repatriering till Sverige av euro-denominerat eget kapital. Se not 8 och 27.

Resultat före skatt

Resultat före skatt uppgick till MSEK 20 844 (17 591), motsvarande en vinstmarginal på 21.9% (20.5).

Skatter

Årets inkomstskatt uppgick till MSEK 4 508 (4 930), motsvarande en effektiv skattesats om 21.6% (28.0) i förhållande till vinst före skatt. Den lägre skatten beror främst på lägre bolagsskatt i några länder och återbetalning av skatt relaterat till tidigare år. Se not 9.

Årets resultat och resultat per aktie

Årets resultat ökade med 29% till MSEK 16 336 (12 661). Detta motsvarar ett resultat per aktie före och efter utspädning på SEK 13.45 (10.41) respektive SEK 13.43 (10.31). Inklusive utdelningen av Epiroc var årets resultat MSEK 106 435 (16 674) motsvarande resultat per aktie före och efter utspädning på SEK 87.49 (13.72) respektive SEK 87.36 (13.61).

Nyckeltal, MSEK	2018	2017	Förändring, %
Orderingång	97 132	90 132	8%
Intäkter	95 363	85 653	11%
EBITDA	24 510	22 383	10%
– i % av intäkterna	25.7	26.1%	
Rörelseresultat	21 187	18 748	13%
– i % av intäkterna	22.2	21.9	
Justerat rörelseresultat	21 135	18 824	12%
– i % av intäkterna	22.2	22.0	
Resultat före skatt	20 844	17 591	18%
– i % av intäkterna	21.9	20.5	
Årets resultat, kvarvarande verksamheter	16 336	12 661	29%
Årets resultat, från avvecklade verksamheter	90 099	4 013	
Årets resultat	106 435	16 674	
Resultat per aktie, SEK	87.49	13.72	538%
varav kvarvarande verksamheter per aktie, SEK	13.45	10.41	
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	87.36	13.61	542%
varav kvarvarande verksamheter per aktie, SEK	13.43	10.31	

Intäkter och rörelseresultat, MSEK

	Intäkter		Rörelseresultat		Rörelsemarginal, %		Avkastning på sysselsatt kapital, %		Investerings i anläggningar ¹⁾	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Kompressorteknik	43 972	38 924	10 263	8 962	23.3	23.0	107	80	472	358
Vakuumenteknik	22 007	19 503	5 522	4 924	25.1	25.2	27	25	844	443
Industriteknik	17 933	16 431	4 188	4 194	23.4	25.5	40	43	256	259
Energiteknik	12 042	11 217	2 006	1 705	16.7	15.2	28	20	1 201	712
– Grupp gemensamma funktioner/ elimineringar	–591	–422	–792	–1 037					26	351
Totalt för Gruppen	95 363	85 653	21 187	18 748	22.2	21.9	33	29	2 799	3 131

¹⁾ Exklusive leaseadd tillgångar. Inklusive Epiroc 2017.

Balansräkning

Gruppens totala tillgångar minskade med 23% till MSEK 96 670 (126 031), varav utdelningen av Epiroc stod för cirka MSEK 27 550. Utdelningen märks inom de flesta tillgångsslag i balansräkningen nedan. Likvida medel och andra finansiella omsättningstillgångar minskade till MSEK 16 516 (25 791), som nettoeffekt av ett starkt kassaflöde, den extra utdelningen till aktieägare i form av aktiesplit med automatiskt inlösenförfarande samt återbetalning av obligationslån.

Rörelsekapital

Det genomsnittliga nettorörelsekapitalet, definierat som lager och kundfordringar minus kundfordringar för kvarvarande verksamheter, ökade med MSEK 176, till följd av högre intäktsvolym. I förhållande till intäkterna minskade nettorörelsekapitalet till 19% (21).

Kapitalomsättningshastighet

Kapitalomsättningshastigheten för kvarvarande verksamheter förbättrades och uppgick till 1.47 (1.34).

Balansräkning i sammandrag MSEK	31 dec, 2018		31 dec, 2017*	
Immateriella anläggningstillgångar	30 025	31%	35 151	28%
Hyresmaskiner	2 288	2%	2 934	2%
Övriga materiella anläggningstillgångar	8 099	8%	9 523	8%
Övriga anläggningstillgångar	2 520	3%	3 635	3%
Varulager	12 718	13%	18 810	15%
Kundfordringar och övriga fordringar	24 503	25%	29 994	24%
Finansiella omsättningstillgångar	102	0%	1 295	1%
Likvida medel	16 414	17%	24 496	19%
Tillgångar som innehas för försäljning	1	0%	193	0%
Summa tillgångar	96 670	100%	126 031	100%
Eget kapital	42 472	44%	60 601	48%
Räntebärande skulder	23 218	24%	28 182	22%
Icke räntebärande skulder	30 980	32%	37 192	30%
Skulder knutna till tillgångar som innehas för försäljning	–	0%	56	0%
Summa eget kapital och skulder	96 670	100%	126 031	100%

* Inklusive tillgångar och skulder relaterat till Epiroc, som redovisats som avvecklade verksamheter.

Eget kapital

Vid årets slut uppgick Gruppens eget kapital inklusive minoritetsintressen till MSEK 42 472 (60 601), motsvarande 44% (48) av de totala tillgångarna. Eget kapital per aktie var SEK 35 (50, inklusive avvecklade verksamheter). Atlas Copcos börsvärde vid årets slut var MSEK 252 130 (420 076), eller 594% (691) av det bokförda nettovärdet. Informationen gällande offentligt uppköpserbjudande för Moderbolaget, på sidan 17, gäller även för Gruppen.

Årets totalresultat ökade till MSEK 108 619 (16 064), se sidan 63 och not 10. Aktieägares transaktioner inkluderar utdelning och aktiesplit med automatiskt inlösenförfarande om MSEK –18 201 (–8 255), försäljning och återköp av egna aktier om netto MSEK –198 (–236), och aktiebaserade betalningar om netto MSEK –13 (–28).

Avkastning på sysselsatt kapital och avkastning på eget kapital

Avkastning på sysselsatt kapital ökade till 33% (29) och avkastning på eget kapital ökade till 34% (30 inklusive avvecklade verksamheter). Gruppen använder en sammanvägd genomsnittlig kapitalkostnad (WACC) på 8% (8) som minimikrav för investeringar och som övergripande jämförelsemått.

Eget kapital, MSEK	2018	2017
Vid årets början	60 601	53 177
Förändring i redovisningsprinciper	–37	–102
Årets resultat	106 435	16 674
Utdelning av Epiroc AB	–108 299	0
Övrigt totalresultat för året	2 184	–610
Transaktioner med aktieägare	–18 412	–8 538
Vid årets slut	42 472	60 601
Eget kapital hänförligt till		
– moderbolagets ägare	42 425	60 517
– innehav utan bestämmande inflytande	47	84

Räntebärande skulder och nettoskudsättning

Räntebärande skulder uppgick till MSEK 23 218 (28 182), varav ersättningar efter avslutad anställning (pensioner) var MSEK 2 837 (3 034). Koncernen har en genomsnittlig löptid på 4.3 år på räntebärande skulder. Se not 21 och 23 för ytterligare information. Koncernens nettoskudsättning uppgick till MSEK 6 702 (2 466) vid årets slut. Nettoskuld i förhållande till EBITDA uppgick till 0.3 (0.1) och nettoskudsättningsgraden var 16% (4).

Kreditbetyg

Atlas Copcos lång- och kortfristiga upplåning utvärderas av Standard & Poor's och Fitch och har erhållit betyg för lång-/kortfristig upplåning på A+/A respektive A+/F1.

Operativt kassaflöde och investeringar (inklusive avvecklade verksamheter)

Kassamässigt rörelseöverskott uppgick till MSEK 28 444 (29 187). Kassaflöde från finansiella poster var MSEK –675 (329). Den huvudsakliga förklaringen är kassaflöden från valutasäkringar av lån på MSEK –211 (+1 416), där motverkande kassaflöde sker i framtiden. Nettopensionsavsättningar var MSEK –392 (–1 280). Rörelsekapitalet ökade med MSEK 3 391 (minskning med 1 398) på grund av ökade intäkter kopplat till en ökning av lager och leverantörsskulder. Nettoinvesteringar i hyresmaskiner uppgick till MSEK 1 276 (948). Nettokassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till MSEK 16 814 (21 380).

Bruttoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar ökade till MSEK 2 000 (1 742) och försäljning av materiella anläggningstillgångar uppgick till MSEK 78 (179). Märkbare investeringar under 2018 gjordes av Vakuumenteknik i Kina, Korea och Japan, av Industriteknik i Storbritannien och Tyskland, och av Energiteknik i Kina. Kompressor-teknik investerade på flertalet olika platser.

Nettoinvesteringar i immateriella anläggningstillgångar, främst avseende aktivering av utvecklingskostnader, uppgick till MSEK 846 (1 019). Nettoinvesteringar i övriga tillgångar uppgick till MSEK 124 (negativt 784). Föregående år inkluderade försäljningen av en portfölj av finansieringskontrakt relaterade till kundfinansiering.

Det operativa kassaflödet (se sid 66) uppgick till MSEK 14 133 (18 856). För kvarvarande verksamheter uppgick det operativa kassaflödet till cirka MSEK 13 500 (13 300). Nettokassaflödet från strukturförändringar, såsom förvärv och avyttringar, uppgick till MSEK –1 409 (1 040). Se även not 2.

Kassaflöde från finansiering (inklusive avvecklade verksamheter)

Utbetalda utdelningar uppgick till MSEK –8 496 (–8 255) och kassaflödet från aktiespliten med obligatorisk inlösen (se sid 93) uppgick till MSEK –9 705. Försäljning och återköp av egna aktier uppgick till netto MSEK –198 (–236), allt relaterat till säkring eller leverans av aktier för det långsiktiga incitamentsprogram som beskrivs på sidan 94. Förändring av räntebärande skulder uppgick till MSEK 800 (765).

Personal

Under 2018 ökade medelantalet anställda i Atlas Copco-gruppen med 2 263 till 35 894. Vid årets slut var antalet anställda 36 862 (34 651) och antalet konsulter/extern arbetskraft var 3 195 (2 818). För jämförbara enheter ökade den totala arbetsstyrkan med 2 294. Se även sidorna 37–39.

MEDELANTAL ANSTÄLLDA, TOTALT	2018	2017
Atlas Copco-gruppen	35 894	33 631
– Sverige	1 329	1 278
– Utlandet	34 565	32 353
Affärsområden		
– Kompressor-teknik	16 981	16 206
– Vakuumenteknik	7 064	6 322
– Industriteknik	7 321	6 739
– Energiteknik	3 778	3 542
– Grupp-gemensamma funktioner	750	822

Moderbolaget

Atlas Copco AB är moderbolag i Atlas Copco-gruppen och har huvudkontor i Nacka, Sverige. Verksamheten omfattar administrativa funktioner, holdingverksamhet och delar av Atlas Copco Financial Solutions.

Resultat

Resultat före skatt uppgick till MSEK 132 869 (48 890). Ökningen förklaras främst av koncernintern omorganisation, inklusive kapitalisering, försäljning och utdelning av aktier i dotterbolag. Årets resultat uppgick till MSEK 132 847 (48 085).

Finansiering

Moderbolagets balansomslutning uppgick till MSEK 228 508 (177 990). Vid årets slut 2018 uppgick likvida medel till MSEK 5 906 (17 548) och räntebärande skulder, exklusive ersättningar efter avslutad anställning, till MSEK 82 385 (95 193), varav merparten är koncern-interna lån. Andelen eget kapital uppgick till 64% (45) av de totala tillgångarna och de disponibla vinstmedlen var MSEK 139 521 (75 177). Ökningen i moderbolagets disponibla vinstmedel är främst kopplat till koncernintern omorganisering, där kapitalvinster har realiserats då aktier i dotterbolag bytt ägare till verkligt marknadsvärde som överstigit det bokförda värdet. Dessa transaktioner har eliminerats i koncernens räkningar då de är interna.

Personal

Medelantalet anställda i moderbolaget var 99 (101).

Ersättning

Principer för ersättningar, arvoden och annan ersättning till styrelse, VD och koncernchef och övriga medlemmar i koncernledningen, övriga uppgifter och riktlinjer för ersättningar och förmåner till koncernledningen godkända av bolagsstämman redovisas i not 5.

Finansiella risker, risker och osäkerhetsfaktorer

Atlas Copco exponeras för valutarisker, ränterisker och andra finansiella risker. Atlas Copco har antagit en policy för kontroll av de finansiella risker som Atlas Copco AB och Gruppen exponeras för. En kommitté för finansiell riskhantering sammanträder regelbundet för att fatta beslut om hanteringen av dessa risker. Se även avsnittet Risker, riskhantering och möjligheter på sidorna 44–48.

Vinstdisposition

Styrelsen föreslår till bolagsstämman en ordinarie utdelning om SEK 6.30 (7.00) per aktie för verksamhetsåret 2018. Den föreslagna utdelningen kan jämföras med en ungefärlig utdelning för 2017, relaterat till den kvarvarande verksamheten i Atlas Copco (exklusive Epiroc), om SEK 5.20 per aktie. Den totala utdelningen föregående år, inklusive avvecklade verksamheter, var SEK 7.00.

Exklusive aktier som innehas av bolaget uppgår den föreslagna utdelningen till totalt MSEK 7 640 (8 496).

För att underlätta en effektivare likviditetshandling föreslås att utdelningen ska ske i två lika stora delar, den första med avstämningsdag den 29 april 2019 och den andra med avstämningsdag den 28 oktober 2019.

SEK

Balanserade vinstmedel inkl. reserv för verkligt värde	6 674 780 696
Årets resultat	132 846 746 194
	139 521 526 890
Styrelsen föreslår att dessa vinstmedel disponeras enligt följande:	
Till aktieägare utdelas SEK 6.30 per aktie	7 640 098 465
I ny räkning balanseras	131 881 428 425
Totalt	139 521 526 890

Aktier och aktiekapital

Vid årets slut uppgick Atlas Copcos aktiekapital till MSEK 786 (786) och totalt 1 229 613 104 aktier, uppdelat på 839 394 096 A-aktier och 390 219 008 B-aktier, var utgivna. Exklusive Atlas Copcos eget innehav av 16 779 903 A-aktier och 119 159 B-aktier var 1 212 714 042 aktier utestående. A-aktier ger ägaren en röst medan B-aktier ger ägaren en tiondels röst. A-aktier och B-aktier har samma rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst.

Investor AB är den största enskilda aktieägaren i Atlas Copco AB. Vid årets slut 2018 hade Investor AB totalt 207 645 611 aktier, motsvarande 22.3 % av rösterna och 16.9 % av kapitalet.

Det finns inga begränsningar som förbjuder överlåtelse av bolagets aktier och bolaget känner inte till att liknande överenskommelser existerar. Bolaget är inte heller part i något väsentligt avtal som får verkan eller ändras eller upphör att gälla om kontrollen över bolaget förändras till följd av ett offentligt uppköpserbjudande. Det finns ingen begränsning i antalet röster som kan avges av en aktieägare vid en bolagsstämma.

Som framgår av bolagsordningen, har bolagsstämman full beslutanderätt för val av styrelsemedlemmar och det finns inga andra bestämmelser hänförliga till tillsättande och entledigande av styrelsemedlemmar eller förändringar av bolagsordningen. På motsvarande vis finns heller inga avtal med styrelsemedlemmar eller anställda gällande kompensation för den händelse ett offentligt uppköpserbjudande förändrar deras nuvarande position.

Lagstadgad hållbarhetsrapport

Atlas Copco har upprättat en hållbarhetsredovisning enligt Global Reporting Initiative (GRI) Standards riktlinjer. Hållbarhetsredovisningen har upprättats för att uppfylla kraven i enlighet med Årsredovisningslagens sjätte kapitel 11 paragrafen. Hållbarhetsredovisningens omfattning och innehåll framgår på sidan 134 i denna publikation.

Affärsområden

Atlas Copco-gruppen är en världsledande leverantör av hållbara produktivitetlösningar. Gruppen erbjuder innovativa kompressorer, vakuumlösningar, generatorer, industriverktyg och monteringsystem.

Atlas Copco utvecklar produkter och service med fokus på produktivitet, energieffektivitet, säkerhet och ergonomi. Företaget grundades 1873, är baserat i Stockholm och har kunder i över 180 länder. Under 2018 hade Atlas Copco (exklusive Epiroc AB) en omsättning på 95 miljarder kronor och vid årets slut cirka 37 000 medarbetare.

Nyckeltal, MSEK	2018	2017	Förändring, %
Orderingång	97 132	90 132	8%
Intäkter	95 363	85 653	11%
Rörelseresultat	21 187	18 748	13%
Rörelsemarginal, %	22.2	21.9	
Avkastning på sysselsatt kapital, %	33	29	
Investeringar	2 799	3 131	
Medelantal anställda	35 894	33 631	

Kompressorteknik

Affärsområdet Kompressorteknik erbjuder tryckluftslösningar; industrikompressorer, gas- och processkompressorer och expansionsturbiner, utrustning för luft- och gasbehandling samt styrsystem för tryckluft. Affärsområdet har ett globalt servicenätverk och bedriver utveckling för hållbar produktivitet inom tillverknings-, olje-, gas- och processindustrierna.

[Sidan 20](#)

Nyckeltal, MSEK	2018	2017	Förändring, %
Orderingång	45 580	40 772	12%
Intäkter	43 972	38 924	13%
Rörelseresultat	10 263	8 962	15%
Rörelsemarginal, %	23.3	23.0	
Avkastning på sysselsatt kapital, %	107	80	
Investeringar	472	358	
Medelantal anställda	16 981	16 206	

Vakuumenteknik

Affärsområdet Vakuumenteknik erbjuder vakuumprodukter, reningssystem, ventiler och relaterade produkter. De viktigaste marknaderna är halvledare och vetenskapliga instrument samt ett brett utbud av industrisegment, inklusive kemiska processindustrier, livsmedelsförpackning och pappershantering. Affärsområdet har ett globalt servicenätverk och bedriver utveckling för hållbar produktivitet i syfte att ytterligare förbättra kundernas prestanda.

[Sidan 23](#)

Nyckeltal, MSEK	2018	2017	Förändring, %
Orderingång	21 471	21 890	-2%
Intäkter	22 007	19 503	13%
Rörelseresultat	5 522	4 924	12%
Rörelsemarginal, %	25.1	25.2	
Avkastning på sysselsatt kapital, %	27	25	
Investeringar	844	443	
Medelantal anställda	7 064	6 322	

Industriteknik

Affärsområdet Industriteknik erbjuder industriverktyg, monteringsystem, produkter för åtdragning, nitning, sammanfogning, kvalitetssäkring, materialavverkning samt mjukvaror och service genom ett globalt nätverk. Affärsområdet bedriver utveckling för hållbar produktivitet för kunder inom fordons- och verkstadsindustrierna, underhåll och fordonservice.

Sidan 26

Nyckeltal, MSEK	2018	2017	Förändring, %
Orderingång	18 264	16 651	10%
Intäkter	17 933	16 431	9%
Rörelseresultat	4 188	4 194	0%
Rörelsemarginal, %	23.4	25.5	
Avkastning på sysselsatt kapital, %	40	43	
Investeringar	256	259	
Medelantal anställda	7 321	6 739	

Energiteknik

Affärsområdet Energiteknik erbjuder lösningar för luft, energi och flöde genom produkter som portabla kompressorer, pumpar, ljusstorn och generatorer, såväl som många kompletterande produkter. Det erbjuder också specialiserad uthyrning av utrustning och tillhandahåller service genom ett globalt nätverk. Energiteknik utvecklar innovativa och hållbara lösningar inom flera industrisegment såsom anläggning, tillverkning, prospekteringsborrning och olja och gas.

Sidan 29

Nyckeltal, MSEK	2018	2017	Förändring, %
Orderingång	12 498	11 259	11%
Intäkter	12 042	11 217	7%
Rörelseresultat	2 006	1 705	18%
Rörelsemarginal, %	16.7	15.2	
Avkastning på sysselsatt kapital, %	28	20	
Investeringar	1 201	712	
Medelantal anställda	3 778	3 542	

Kompressorteknik

Ordervolymerna ökade för både utrustning och service under 2018. Tillväxten drevs främst av en stark utveckling i Asien, även om samtliga regioner växte. Affärsområdet fortsatte att investera i marknadsnärvaro, service och produktutveckling. Bland annat lanserades ett flertal innovationer inom produktserien oljefria kompressorer under året.

Marknadsutveckling

Efterfrågan på affärsområdets utrustning och service var stark. Orderingen ökade med 9% organiskt. Ordervolymerna för utrustning ökade i samtliga regioner. Den starkaste tillväxten uppnåddes i Europa, Sydamerika och Asien, främst i Kina.

Orderingen ökade för stora och små/medelstora industrikompressorer med en något större ökning för större kompressorer.

Efterfrågan på gas- och processkompressorer ökade och ordervolymerna steg markant under året. Tillväxten drevs främst av ökad efterfrågan i Asien och Europa, medan ordervolymerna i Nordamerika och Afrika/Mellanöstern minskade.

Serviceverksamheten utvecklades väl och fortsatte att växa i samtliga regioner. Starkast var tillväxten i Nordamerika, Asien, och Afrika/Mellanöstern.

Marknadsnärvaro och organisationsutveckling

Affärsområdet fortsatte att investera i innovation och marknadsnärvaro genom att utöka resurserna inom forskning och utveckling, marknadsföring och försäljning, samt inom service. Flera nya, innovativa produkter i serien oljefria kompressorer lanserades under året samt erbjudandet för oljeinsprutade kompressorer breddades. Serviceerbjudandet stärktes ytterligare med ett ökat fokus på uppkopplade produkter.

Genom selektiva förvärv ökade affärsområdet närvaron inom utvalda marknader och kundsegment. Exempelvis stärkte förvärvet av Walker Filtration affärsområdets position inom behandling av tryckluft.

Investeringar i solceller vid en indisk fabrik har bidragit till ökad användning av förnybar energi.

Förvärv

Affärsområdet gjorde två förvärv under 2018:

- Walker Filtration, en brittisk tillverkare av utrustning för behandling av tryckluft, gas och vakuum. Bolaget hade cirka 220 anställda och intäkter på cirka MSEK 330 under 2017.
- Reno A/S, en tillverkare och distributör av tryckluftslösningar. Bolaget är baserat i Danmark och hade intäkter under 2017 på cirka MSEK 153 och cirka 60 medarbetare.

Intäkter, resultat och avkastning

Intäkterna ökade med 13% till rekordhöga MSEK 43 972 (38 924), motsvarande 10% organisk ökning. Rörelseresultatet ökade 15% till rekordhöga MSEK 10 263 (8 962), motsvarande en marginal på 23.3% (23.0). Rörelsemarginalen fick stöd av ökade volymer, men påverkades negativt av valuta och förvärv. Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 107% (80).

Intäkter, MSEK

43 972

2017: 38 924

Rörelsemarginal

23.3%

2017: 23.0%

Avkastning på sysselsatt kapital

107%

2017: 80%

Försäljningsbrygga	Orderingång	Intäkter
2017	40 772	38 924
Strukturförändring, %	+1	+1
Valuta, %	+2	+2
Organisk*, %	+9	+10
Totalt, %	+12	+13
2018	45 580	43 972

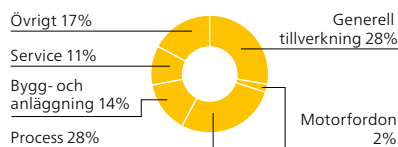
* Volym, pris och mix

INNOVATIONER UNDER 2018

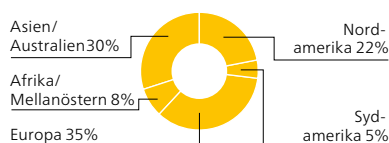
Flera nya produkter lanserades under året, bland annat:

- En lufttork för den medicinska marknaden, som ger hög energieffektivitet, ökad tillförlitlighet, kräver litet utrymme och har hög prestanda.
- En energieffektiv oljefri skruvkompressor för applikationer inom mat-, dryckes-, elektronik-, textil- och läkemedelsindustrin.
- En högeffektiv oljesmord skruvkompressor som säkerställer en låg energiförbrukning. Kompressorn är skyddad mot damm och fukt, vilket säkerställer en pålitlig drift.
- En ny oljesmord skruvkompressor, riktad mot kunder med behov av en kompakt och robust lösning. Den nya kompressorn kräver mindre golvyta än liknande konkurrerande produkter, är energieffektiv och har utformats för optimal tillförlitlighet.

Orderingång per kundkategori

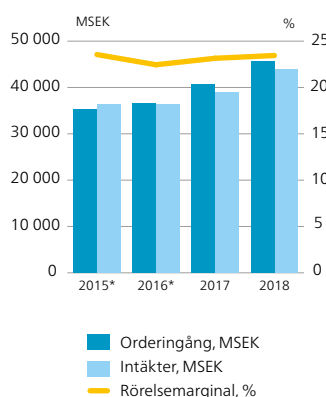
Intäkter per region

Andel av intäkter

Orderingång, intäkter och rörelsemarginal

* 2015–2016 års siffror har ej justerats enl. IFRS 15

MARKNADEN

Den globala marknaden för tryckluftsutrustning, luft- och gasbehandlingsutrustning och tillhörande service karakteriseras av en diversifierad kundbas. Kunderna efterfrågar lösningar som är tillförlitliga, produktiva och effektiva och som passar specifika tillämpningar.

Kompressorer används i ett brett spektrum av tillämpningar. I industriprocesser krävs ren, torr och oljefri luft inom till exempel livsmedels-, läkemedels-, elektronik- och textilindustrin. Tryckluft används också som kraftkälla för industriverktyg och i så vitt skilda tillämpningar som snö- och isläggning, fiskodling, på snabbtåg och sjukhus. Blåsmaskiner används inom tillämpningar där det finns ett behov av ett konstant flöde av luft med lågt tryck, såsom rening av avloppsvatten och transport av material.

Gas- och processkompressorer och expander levereras till olika processindustrier, såsom anläggningar för luftseparering, kraftverk, kemiska och petrokemiska verksamheter samt applikationer för flytande naturgas.

Stationära industrikompressorer med tillhörande luftbehandlingsutrustning, reservdelar och service står för cirka 90% av försäljningen. Stora gas- och processkompressorer, inklusive service svarar för cirka 10%.

MARKNADSTRENDER

- Fortsatt fokus på energieffektivitet/-besparingar, energiåtervinning och minskade koldioxidutsläpp
- Ökad efterfrågan på service och övervakning av tryckluftsanläggningar
- Fokus på totallösningar och på den totala kostnaden över livsrytten
- Nya tillämpningar för tryckluft

FAKTORER SOM DRIVER EFTERFRÅGAN

- Industriproduktion
- Investeringar i maskiner
- Energikostnader

VISION OCH STRATEGI

Visionen är att vara First in Mind—First in Choice som leverantör av tryckluft och gaslösningar. Detta ska åstadkommas genom samverkan, engagemang, innovation och genom att erbjuda största möjliga kundvärde.

Strategin är att stärka Atlas Copcos ledande position inom valda nischer och utöka verksamheten på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarsfullt sätt. Detta ska ske genom att nyttja den starka globala marknadsnärvaron, förbättrad marknadspenetration på mogna och växande marknader, samt att kontinuerligt utveckla förbättrade produkter och lösningar som tillgodoser kundernas behov. Den lokala närvaron stärks genom att använda flera kommersiella varumärken. Nyckelstrategier inkluderar att utöka serviceverksamheten samt att utveckla verksamheter inom fokuserade områden som luftbehandlingsutrustning, blåsmaskiner, samt kompressorlösningar för tåg, fartyg och sjukhus. Affärsområdet söker aktivt efter att förvärva kompletterande verksamheter.

STRATEGISKA AKTIVITETER

- Ökat fokus på forskning och utveckling
- Ökat fokus på digitalisering och uppkopplade produkter
- Öka marknadstäckningen och förbättra närvaron inom utvalda marknader/segment
- Utveckla nya hållbara produkter och lösningar som ger ökat värde och bättre energieffektivitet för kunderna
- Utöka utbudet av produkter och service för befintliga kunder och närliggande segment och applikationer
- Utföra mer service på en större del av den installerade basen av utrustning
- Öka effektiviteten i verksamheten
- Fortsätta investera i medarbetare och kompetensutveckling
- Förvärva och framgångsrikt integrera kompletterande verksamheter

KONKURRENS

Kompressortekniks huvudkonkurrenter på marknaden för industrikompressorer och luftbehandlingsutrustning är Ingersoll-Rand, Kaeser, Hitachi, Gardner Denver och Parker Hannifin. Det finns också flera regionala och lokala konkurrenter, inklusive flera i Kina. På marknaden för gas- och processkompressorer och expander är de största konkurrenterna Siemens och MAN Turbo.

MARKNADSPPOSITION

En ledande position globalt inom de flesta av sina marknader.

Produkter och tillämpningsområden

Atlas Copco erbjuder samtliga betydande teknologier för luftkomprimering, luft- och gasbehandlingsutrustning, luftstyrningssystem och kan erbjuda kunderna den bästa lösningen för varje tillämpning.

Oljefri skruvkompressor med variabel varvtalsstyrning som tillför ren luft till industriella processer

Gas- och processkompressor levererar stora mängder tryckluft och gas till olika processindustrier

Kolvkompressor för olika industriapplikationer

Kolvkompressor

Kolvkompressor finns som oljesmorda och oljefria. De används såväl i vanliga industriapplikationer som i specialiserade tillämpningar.

Oljefria tand- och scrollkompressor

Oljefria tand- och scrollkompressor används i industri- och medicinska applikationer som kräver högkvalitativ oljefri luft. Vissa modeller finns som arbetsplatskompressor med integrerade torkar samt med energieffektiv varvtalsstyrning (VSD).

Skruvkompressor

Skruvkompressor finns som oljesmorda och oljefria. De används i många industriapplikationer och finns tillgängliga som arbetsplatskompressor med integrerade torkar, med energieffektiv varvtalsstyrning (VSD), samt med utrustning för energiåtervinning.

Oljefria blåsmaskiner

Oljefria blåsmaskiner finns med olika teknologier: lob, skruv och turbo. Blåsmaskiner används vid tillämpningar i processindustrin som kräver ett jämnt flöde av luft med lågt tryck, till exempel vid behandling av avloppsvatten och för transport.

Oljefria centrifugalkompressor

Oljefria centrifugalkompressor används i industriapplikationer som kräver konstanta, stora volymer oljefri tryckluft. De kallas även turbokompressor.

Gas- och processkompressor

Gas- och processkompressor levereras framför allt till olje- och gasindustri, kemisk, petrokemisk och processindustri, samt till kraftverk. Den huvudsakliga produktkategorin är centrifugalkompressor, eller turbokompressor, med flera steg, vilka kompletteras med expansionsturbiner.

Luft- och gasbehandlingsutrustning samt lösningar för medicinsk luft

Tryckluftstorkar, kylare, gasrenare och filter levereras för att producera rätt kvalitet av tryckluft eller gas. Dessutom erbjuds lösningar för medicinsk luft och kvävegenerering samt system för biogasuppgrederingar.

De viktigaste enheterna för produktutveckling och tillverkning ligger i:

Belgien, USA, Kina, Indien, Tyskland och Italien

LEDNING Kompressorteknik, 1 januari 2019

AFFÄRSOMRÅDESCHEF: Vagner Rego

Divisionerna:

1. Compressor Technique Service
Chef Dirk Beyts
2. Industrial Air
Chef Joeri Ooms
3. Oil-free Air
Chef Philippe Ernens
4. Professional Air
Chef Alain Lefranc
5. Medical Air Solutions
Chef Ben Van Hove
6. Gas and Process
Chef Robert Radimeczky
7. Airtec
Chef Wouter Ceulemans

Vakuumteknik

Orderingången för vakuumutrustning minskade under 2018 till följd av svagare efterfrågan från halvledarindustrin och producenter av platta bildskärmar under den senare delen av året, främst i Asien. Ett förstärkt fokus på service resulterade i stark tillväxt för serviceverksamheten. Affärsområdet fortsatte att investera i marknadsnärvaro, forskning och utveckling, och produktion.

Marknadsutveckling

Den totala efterfrågan på vakuumutrustning minskade till följd av lägre investeringar i utrustning från halvledarindustrin och från producenter av platta bildskärmar under den senare delen av året. Sammantaget minskade orderingången med 6%, organiskt.

Samtidigt som ordervolymer för utrustning till halvledarindustrin och producenter av platta bildskärmar minskade, var den övergripande efterfrågan stabil på utrustning för industri- och högvakuum. Nedgången i ordervolymer inom halvledarindustrin och platta bildskärmar drevs främst från Asien. Orderingången för utrustning för applikationer inom industri- och högvakuum ökade i Nordamerika och Asien, medan den var mer eller mindre oförändrad i Europa.

Orderingången vad gäller service ökade markant och serviceverksamheten utvecklades väl inom både industri- och högvakuum, samt inom halvledarindustrin och producenter av platta bildskärmar. Tillväxt uppnåddes i samtliga större regioner och mest påtaglig i Nordamerika.

Marknadsnärvaro och organisationsutveckling

Affärsområdet fortsatte att investera i innovationer, marknadsnärvaro, forskning och utveckling, marknadsföring, försäljning och service.

Ytterligare resurser lades på forskning och utveckling för att öka fokus på innovationer. Ett flertal nya produkter, med ny teknologi, lanserades under året, särskilt för applikatio-

ner inom industri- och högvakuum. Utöver nya vakuumpumpar och reningslösningar, lanserades ett nytt system för fjärrstyrning för halvledarindustrin. Investeringar gjordes också för att ytterligare utveckla leverantörskedjan och serviceerbjudandet, främst riktat till kunder inom industrivakuum.

För att öka fokus och marknadsnärvaro delades de befintliga marknadsbolagen i Europa och Nordamerika.

Investeringar gjordes för att öka kapaciteten inom produktionen i Kina, Korea och Japan. Affärsområdet tecknade även ett avtal om 100% förnybar energi vid produktionsenheten i Köln, Tyskland.

Förvärv

I augusti 2018 tecknade Atlas Copco-gruppen avtal om att förvärva Brooks Automation Inc:s kryotekniska verksamhet. Förvärvet inkluderar kryopumpverksamheten, ett världsomspännande nätverk av försäljnings- och servicecenter. Förvärvet inkluderar även Brooks Automations 50% andel av Ulvac Cryogenics, Inc., (UCI). UCI hade det senaste räkenskapsåret, med slut i juni 2017, intäkter på omkring MUSD 100. Intäkterna för samägandet är ej inkluderade i de MUSD 195 eftersom UCI konsolideras enligt kapitalandelsmetoden.

Intäkter, resultat och avkastning

Intäkterna ökade med 13% till MSEK 22 007 (19 503), motsvarande 8% organisk ökning. Rörelseresultatet ökade 12% till MSEK 5 522 (4 924), motsvarande en marginal på 25.1%

Intäkter, MSEK

22 007

2017: 19 503

Rörelsemarginal

25.1%

2017: 25.2%

Avkastning på sysselsatt kapital

27%

2017: 25%

(25.2). Rörelsemarginalen gynnades av högre volymer, positivt påverkad av försäljningsmix, medan valuta ej hade någon påverkan på marginalen. Avkastningen på sysselsatt kapital var 27% (25).

Försäljningsbrygga	Orderingång	Intäkter
2017	21 890	19 503
Strukturförändring, %	+2	+2
Valuta, %	+2	+3
Organiskt*, %	-6	+8
Totalt, %	-2	+13
2018	21 471	22 007

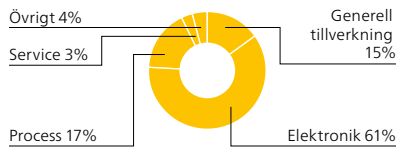
* Volym, pris och mix

INNOVATIONER UNDER 2018

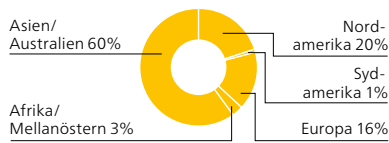
Flera nya produkter lanserades under året, bland annat:

- En vakuumpumplösning utformad för kunder med centrala vakuuminstallationer och stora processbehov, samt låg livscykelkostnad.
- En flexibel torrkvampump för industriell användning med stor förmåga att hantera föroreningar.
- En serie torrkvampumpar för halvledarindustrin med en modulär design som svarar mot behoven i nya processapplikationer.
- En vätskeringsvakuumpump baserad på variabel varvtalsstyrning som ger överlägsen energieffektivitet jämfört med konkurrerande produkter. Pumpen kan vara uppkopplad och användas för centraliserade vakuumlösningar.

Orderingång per kundkategori

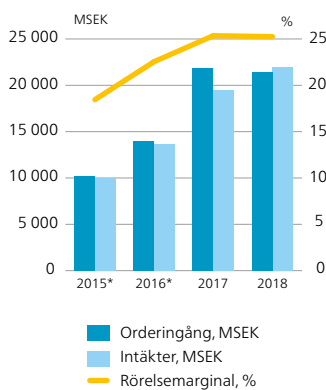
Intäkter per region

Andel av intäkter

Orderingång, intäkter och rörelsemarginal

* 2015–2016 års siffror har ej justerats enl. IFRS 15

MARKNADEN

Vakuum- och reningslösningar används i ett flertal industriella applikationer där lufttrycket måste vara lägre än atmosfärstryck och/eller där miljön måste vara ren.

Affärsområdet Vakuumteknik säljer produkter, system och service till ett flertal utvalda sektorer på marknaden.

Marknaden kan delas in i halvledare, industri- och högvakuum. Inom dessa sektorer finns undersektorer och särskilda tillämpningar. Försäljningen till halvledarsektorn och platta bildskärmar står för cirka 60% av intäkterna, medan industri- och högvakuum står för cirka 40%.

Vakuumprodukter inkluderar ett brett sortiment av torra vakuumpumpar, turbomolekylpumpar och andra vakuumpumpar. Dessa används för att skapa kontrollerade, partikelfria miljöer med lågt tryck för tillverkning inom ett brett spektrum av industrier, så som halvledare, platta bildskärmar, LED och solenergi, glas och optiska beläggningar, instrument för forskning inom bioteknik, forskningsinstitut inom förnybar energi, högenergilaser och nanoteknik, läkemedel, värmebehandling, litiumjonbatterier samt livsmedelstillverkning och paketering.

Reningsystem inkluderar fristående och kundanpassade lösningar som integrerar teknologier för vakuum och utsläppshantering. Rening krävs både för att förhindra motverkande kemiska reaktioner i produktionsprocesser och för efterlevnaden av strikta utsläppsregler. Affärsområdet erbjuder också värdeskapande service så som övervakning av utrustning, service på plats och i fält, ombyggnad, serviceuppgraderingar, samt tillhandahåller reservdelar och oljor.

MARKNADSTRENDER

- Ökad användning av krävande material och krav på tillverkningsmiljö inom industriell produktion
- Fortsatt fokus på besparingar kopplat till energieffektivitet
- Fortsatt trend gällande efterlevnaden av hårdare regelverk för utsläpp
- Fokus på totallösningar och total livscykelkostnad

FAKTORER SOM DRIVER EFTERFRÅGAN

- Industriproduktion
- Tillverkning av halvledare, utrustning för forskning och utveckling, litiumjonbatterier, platta bildskärmar och utrustning för solenergi
- Efterfrågan på energieffektiva vakuumpumpar
- Ökade krav på vakuum till stöd för nya produktionsprocesser

VISION OCH STRATEGI

Visionen är att vara First in Mind—First in Choice som leverantör av lösningar inom vakuum och rening. Strategin är inriktad på teknologiskt ledarskap, marknadsledarskap, samt flexibilitet för att stödja faktorer som driver tillväxt. Detta ska ske genom fokus på forsknings- och utvecklingsprogram och att erbjuda produkter och service med hög innovationsgrad. Marknadsledarskapet ska nyttjas av en organisation fokuserad på flexibilitet, ökade marknadsandelar inom våra traditionella områden och utökad geografisk täckning. Mer komplexa tillämpningar hos kunderna ställer ökade krav på vakuumlösningar. Affärsområdet kommer därför att fortsätta att bygga starka relationer med kunder för att säkerställa de bästa tekniska lösningarna och ökad kundlojalitet. Affärsområdet har ett starkt fokus på att utveckla serviceverksamheten och en effektiv och flexibel global närvaro. Marknadsledarskapet kommer att utvecklas med stöd av olika varumärken. Affärsområdet söker aktivt efter att förvärva kompletterande verksamheter.

Verksamheten ska växa på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarsfullt sätt.

STRATEGISKA AKTIVITETER

- Öka marknadstäckningen och förbättra närvaron inom utvalda marknader/segment
- Snabb introduktion av innovativa produkter och service som ger ökat värde och energieffektivitet
- Öka marknadspenetration och närvaro genom varumärkesportföljshantering
- Utföra mer service på en större del av den installerade basen av utrustning
- Förbättra organisationens flexibilitet och effektiviteten i verksamheten
- Investera i medarbetare och kompetensutveckling
- Förvärva kompletterande verksamheter

KONKURRENS

Vakuumtekniks främsta konkurrenter är:

Halvledare: DAS Environmental Expert, Ebara, Kashiyama, Pfeiffer Vacuum, Shimadzu Corporation

Industri- och högvakuum: Gardner Denver, Pfeiffer Vacuum och Busch

MARKNADSPPOSITION

Global marknadsledare inom vakuum- och reningslösningar.

Produkter och tillämpningsområden

Affärsområdet Vakuumteknik erbjuder ett brett utbud av vakuumprodukter och reningslösningar.

Oljesmorda roterande lamellvakuumpump för industriellt bruk

Torr vakuumpump för användning i halvledarindustrin

Integrerat reningsystem

Oljesmorda lamellvakuumpumpar

Den senaste generationen oljesmorda lamellpumpar har utvecklats för att ge bättre vakuumkvalitet samtidigt som det tryckspann under vilket pumpen kan arbeta har utökats. De används vid en rad olika industriella applikationer som frystorkning av livsmedel, förpackningsmaterial, plastgjutning och forskningstillämpningar.

Torra vakuumpumpar

Torra vakuumpumpar är oljefria pumpmekanismer som används för att skapa vakuummiljöer. De använder inget smörjmedel i pumpkammaren och finns med ett antal övervaknings- och kontrollfunktioner. Torra pumpar används i stor utsträckning i många halvledarapplikationer och inom många industriella processer som metallurgi, beläggning, torkning och solenergi. De används också i vetenskapliga instrument som svepelektromikroskop.

Turbomolekylära pumpar

I turbomolekylära pumpar, eller turbopumpar, bildas vakuum av en snabbroterande turbinmotor. Turbopumpens definierande egenskap är den höga rotationshastigheten. Turbopumpar används vanligen tillsammans med primära oljesmorda eller oljefria pumpar. De är vanligt förekommande i olika halvledarapplikationer, samt inom forskning och utveckling, industritillämpningar och högenergifysik.

Vätskeringsvakuumpumpar

Vätskeringsvakuumpumpar utrustas med en impeller med fixerat blad. När impellern roterar bildar vätskan en ring runt höljets omkrets. Generellt är vätskeringsvakuumpumpar perfekta för användning i fuktiga, dammiga och smutsiga miljöer som vanligen återfinns i industriella processer inom livsmedel och dryck, gruvor, kemi, olja, stål, cement, plast och textil.

Reningsystem och integrerade system

Reningsystem används för att hantera gaser och andra biprodukter av processer från utsläpp från torra pumpar. Rening krävs för att förhindra motverkande kemiska reaktioner i produktionsprocesser och för efterlevnaden av strikta utsläppregler. Renings- och integrerade system används främst inom applikationer med halvledare, platta bildskärmar, solenergi och LED.

De viktigaste enheterna för produktutveckling och tillverkning ligger i:

Storbritannien, Tjeckien, Tyskland, Sydkorea, Kina och Japan

LEDNING Vakuumteknik, 1 januari 2019

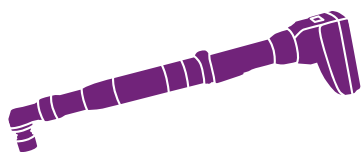

AFFÄRSOMRÅDESCHEF: Geert Follens

Divisionerna:

1. **Vacuum Technique Service**
Chef Eckart Roettger
2. **Semiconductor Service**
Chef Troy Metcalf
3. **Semiconductor**
Chef Paul Rawlings
4. **Scientific Vacuum**
Chef Martin Tollner
5. **Industrial Vacuum**
Chef Koen Lauwers

Industri teknik

Verksamheten för utrustning och service fortsatte att växa till följd av investeringar inom fordonsindustrin och verkstadsindustrin. Tillväxten drevs främst av stark efterfrågan i Asien. Affärsområdet gjorde investeringar i marknadsnärvaro, service, produktutveckling och produktion. Ny teknologi tillfördes produktutbudet genom utvalda förvärv.

Marknadsutveckling

Efterfrågan på avancerade industriverktyg och monteringslösningar ökade och ordervolymer från kunder inom fordonsindustrin och verkstadsindustrin ökade. Tillväxten var starkast i Asien, även om samtliga större regioner växte. Sammantaget ökade orderingen 6% organiskt.

Orderingen för avancerade industriverktyg och monteringslösningar från fordonsindustrin ökade. Tillväxten gynnades av kundernas behov av mer avancerade verktyg, fler elfordonsprojekt och nya materialrelaterade projekt. Ordervolymer ökade i Asien och Sydamerika men minskade i Nordamerika. Orderingen i Europa var stort sett oförändrad.

Orderingen för industriverktyg från verkstadsindustrin ökade och gynnades av stark efterfrågan från producenter av anläggningsmaskiner samt från flyg- och elektronikindustrin. Samtliga regioner uppnådde tillväxt, med den starkaste utvecklingen i Nordamerika och Asien.

Serviceverksamheten fortsatte att utvecklas starkt tack vare kundernas ökade efterfrågan på service och underhåll, allt från oplanerat underhåll till hantering av och fullständigt underhåll på plats hos kunderna. Tillväxt uppnåddes i alla regioner jämfört med föregående år, särskilt i Asien.

Marknadsnärvaro och organisationsutveckling

Affärsområdet fortsatte att investera i marknadsnärvaro och innovation genom att utöka antalet medarbetare inom forskning och utveckling, service samt marknadsföring och försäljning. Under året fortsatte affärsområdets fokuserade marknadsaktiviteter

för att stödja kundernas övergång till smarta fabriker och investeringar gjordes i data-driven service för att stödja kunderna i arbetet med att förbättra kvalitet och drifttid.

I Asien utökades resurserna för att stärka marknadsnärvaron.

Affärsområdet utökade också produkt-erbjudandet med nya monterings teknologier genom förvärvet av Klingel Joining Technologies, ett tyskt bolag specialiserat på flytborrnings teknologi (se nedan). Investeringar gjordes även i produktions- och innovationsenheter. Bland annat investerade man i en ny fabrik för hydraulisk boltingutrustning och ett kompetenscenter för bolting i Birmingham (Storbritannien), samt ett innovationscenter för metoder för sammanfogning av material i Bretten (Tyskland).

Arbetet för att minska miljöpåverkan fortsatte, exempelvis signerade ytterligare tre produktionsenheter nya avtal om förnybar energi.

Förvärv

Affärsområdet genomförde två förvärv under 2018:

- Klingel Joining Technologies, ett tyskt bolag specialiserat på flytborrnings (flow drilling), en metod för att sammanfoga material inom bilindustrin. Bolaget hade intäkter på cirka MSEK 82 under 2017 och 23 anställda.
- QUISS Qualitäts-Inspektionssysteme und Service AG, ett tyskt bolag specialiserat inom automatisk bildbehandling som används vid kvalitetsinspektioner och positionering inom fordonsindustrin. Bolaget hade intäkter på omkring MSEK 86 och cirka 45 anställda under 2017.

Försäljningsbrygga	Orderingång	Intäkter
2017	16 651	16 431
Struktur- förändring, %	+0	+0
Valuta, %	+4	+3
Organiskt*, %	+6	+6
Totalt, %	+10	+9
2018	18 264	17 933

* Volym, pris och mix

INNOVATIONER UNDER 2018

Ett flertal nya produkter lanserades under året, inklusive:

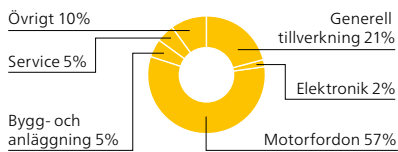
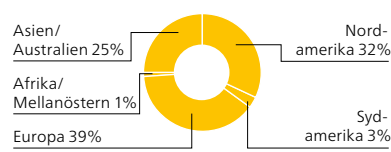
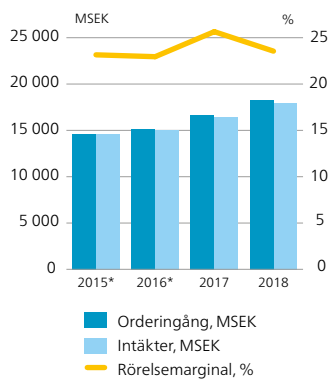
- Ett nytt batteripulsverktyg med låg reaktionskraft som ger bästa möjliga ergonomi och hög produktivitet.
- En ny testbänk som kan återskapa faktisk förbandskarakteristik och garantera verktygs-testning under verkliga driftförhållanden.

Intäkter, resultat och avkastning

Intäkter ökade med 9% till rekordhög MSEK 17 933 (16 431), motsvarande 6% organisk ökning. Rörelseresultatet var MSEK 4 188 (4 194), motsvarande en marginal på 23.4% (25.5, justerat 23.2). Föregående år inkluderade jämförelsestörande poster på MSEK +380, främst relaterat till upplösning av skulder för villkorad köpeskilling hänförliga till förvärvet av Henrob 2014. Rörelsemarginalen var positivt påverkad av valuta och högre intäkter, men utspädd av nya investeringar i forskning och utveckling samt i marknadsnärvaro. Avkastningen på sysselsatt kapital var 40% (43, justerat för de jämförelsestörande poster som nämns ovan 39).

- En ny styrenhet för kabelfria monteringsverktyg som stödjer kunder vid införandet av industri 4.0 på deras monteringslinjer.
- En ny plattform för kvalitetssäkring i monteringsapplikationer. Plattformen innehåller utrustning för testning och kalibrering av verktyg, övervakning, uppkopplingsenheter, och tillhörande mjukvara.

Orderingång per kundkategori**Intäkter per region****Andel av intäkter****Orderingång, intäkter och rörelsemarginal**

* 2015–2016 års siffror ej justerade enl. IFRS 15

MARKNADEN

Fordonsindustrin, och dess underleverantörer, är ett viktigt kundsegment som står för mer än hälften av Industri tekniks intäkter. Montering är den vanligaste tillämpningen. Fordonsindustrin har legat i framkant när det gäller kraven på mer precisa åtdragningsverktyg som minimerar fel i produktionen samtidigt som de möjliggör lagring och spårning av åtdragningsmomenten. Affärsområdet har framgångsrikt utvecklat avancerade elektriska industriverktyg och monteringsystem som hjälper kunder att utföra åtdragningar enligt deras specifikation samt att minimera fel och avbrott i produktionen. Detta inkluderar ett brett erbjudande av lösningar för kvalitetssäkring och kvalitetsförbättring. Med ökande krav på lägre bränsleförbrukning och lättare material använder fordonsindustrin i allt högre utsträckning alternativa monteringsmetoder. Affärsområdet erbjuder doseringsutrustning för lim och tätningsmedel samt utrustning för självstansande nitning för att tillgodose dessa krav.

Inom verkstadsindustrin används industriverktyg i ett flertal applikationer såsom montering, borrar och materialavverkning. Kunderna återfinns inom monteringsapplikationer, till exempel elektronik, flyg, vitvaror, energi och anläggningsmaskiner, i verkstadsindustri, olja och gas, skeppsvarv, gjuterier och maskintillverkare. Utrustningen som erbjuds är monteringsverktyg för ett brett vridmomentsområde, borrar, slående verktyg, slipmaskiner, lyftblock och löpvagnar samt tillbehör.

Luftmotorer erbjuds separat för olika industrier och tillämpningar.

Till fordonsservice, bil- och lastbilsverkstäder samt däck- och chassiverkstäder, levereras slående mutterdragare, slående verktyg, borrar, poler- och slipmaskiner.

Det finns en växande efterfrågan på service, till exempel inom underhåll och kalibrering som ökar kundernas produktivitet.

MARKNADSTRENDER

- Högre krav på kvalitet, produktivitet, flexibilitet, ergonomi och minskad miljöpåverkan
- Mer avancerade verktyg och system, samt ökad betydelse av service, kunskap och utbildning
- Användning av lättviktsmaterial i transportrelaterade industrier
- Ökad efterfrågan på elfordon
- Automatisering av kundernas produktion
- Digitalisering och efterfrågan på uppkoppling inom produktion

FAKTORER SOM DRIVER EFTERFRÅGAN

- Industriproduktion
- Investeringar i industriverktyg och system
- Förändringar i tillverkningsmetoder och högre krav, till exempel kvalitetssäkring och spårbarhet

VISION OCH STRATEGI

Visionen är att vara First in Mind—First in Choice som leverantör av industriverktyg, monteringsystem, produkter för kvalitetssäkring, mjukvaror och service till fordonsindustrin och verkstadsindustrin. Strategin är att fortsätta växa genom att bygga vidare på det tekniska ledarskapet och kontinuerligt erbjuda produkter och service som förbättrar kundernas produktivitet, kvalitet, säkerhet och ergonomi. Viktiga aktiviteter är att utöka produktsortimentet, främst till fordonsindustrin, och tillhandahålla mer service, kunskap och utbildning. Affärsområdet arbetar också med att öka närvaron på utvalda geografiska marknader. Närvaron stärks genom användningen av en flervarumärkesstrategi. Affärsområdet söker aktivt efter att förvärva kompletterande verksamheter. Tillväxten ska ske på ett sätt som är ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarsfullt.

STRATEGISKA AKTIVITETER

- Öka marknadstäckningen och förbättra närvaron inom utvalda marknader/segment
- Utveckla nya hållbara produkter och lösningar som ger ökad kvalitet och produktivitet, förbättrad ergonomi och minskad miljöpåverkan
- Fortsatt ökat fokus på digitalisering, genom uppkopplade produkter och lösningar, för att stödja kundernas produktivitet, flexibilitet och övergång till Industry 4.0
- Utöka utbudet av produkter och service till befintliga kunder samt närliggande segment och applikationer
- Utföra mer service på en större del av den installerade basen av utrustning
- Förbättra effektiviteten i verksamheten
- Investera i medarbetare och kompetensutveckling
- Förvärva kompletterande verksamheter och integrera dem framgångsrikt

KONKURRENS

Industri tekniks konkurrenter inom industriverktyg är Apex Tool Group, Ingersoll-Rand, Stanley Black & Decker, Uryu, Bosch samt flera lokala och regionala konkurrenter. Inom utrustning för limning och tätning är de huvudsakliga konkurrenterna Nordson, Graco och Dürr. För självstansande nitning är huvudkonkurrenterna Stanley Black & Decker och Böllhoff.

MARKNADSPPOSITION

En ledande marknadsposition globalt inom de flesta av sina verksamheter.

Produkter och tillämpningsområden

Affärsområdet Industriteknik erbjuder marknads mest omfattande sortiment av industriverktyg och monteringsystem.

Kontrollenhet för avancerade elektriska monteringsverktyg

Handhållet batteriverktyg för monteringsapplikationer

Applikator och doseringsenhet för applicering av lim och tätningsmedel

Monteringsverktyg och -lösningar för industrin

Avancerade monteringsverktyg och -system används inom fordonsindustrin och verkstadsindustrin, exempelvis flygindustrin, anläggningsmaskiner och elektronik. Affärsområdet erbjuder ett brett sortiment av luftdrivna, hydrauliska och elektriska monteringsverktyg, kontrollsystem, samt tillhörande mjukvara för säkerhetskritiska åtdragningsmoment. Systemen gör det möjligt för kunder att samla in, registrera och bearbeta monteringsdata i produktionen.

Självstansande nitning, applicering av lim, och utrustning för sammanfogning genom flytborrning

Självstansande nitar, lim och verktyg för sammanfogning genom flytborrning används främst inom fordonsindustrin där efterfrågan drivs av den ökande användningen av lätta material vid biltillverkning. Affärsområdet erbjuder verktyg för självstansande nitning, doseringsutrustning för lim och tätningsmedel, samt utrustning för sammanfogning genom flytborrning.

Verktyg för materialavverkning, borrar och andra pneumatiska produkter

Luftdrivna och elektriska slipmaskiner, borrar och slående verktyg används inom många industriapplikationer, exempelvis metallbearbetning och flygplanstillverkning. Affärsområdet erbjuder även lösningar för optimering av luftdrivna verktyg samt luftmotorer vilka används som drivenheter inom olika industrier och tillämpningar.

Verktyg för flytborrning

De viktigaste enheterna för produktutveckling och tillverkning ligger i:

Sverige, Tyskland, Ungern, USA, Storbritannien, Frankrike och Japan

LEDNING Industriteknik, 1 januari 2019

AFFÄRSOMRÅDESCHEF: Henrik Elmin

Divisionerna:

1. **Industrial Technique Service**
Chef Håkan Andersson
2. **MVI Tools and Assembly Systems**
Chef Lars Eklöf
3. **General Industry Tools and Assembly Systems**
Chef Carl von Schantz
4. **Chicago Pneumatic Tools**
Chef Ivo Maltir
5. **Industrial Assembly Solutions**
Chef Berthold Peters

Energiteknik

Efterfrågan på utrustning, service och specialiserad uthyrning fortsatte att växa och orderingen ökade i nästan alla regioner. Den största ökningen skedde i Europa, Nordamerika och Afrika/Mellanöstern. Affärsområdet fortsatte att investera i innovation, marknadsnärvaro och ökade sitt produktfokus genom bildandet av en ny division.

Marknadsutveckling

Efterfrågan på utrustning, service och specialiserad uthyrning ökade under 2018. Den totala orderingen ökade med 11% organiskt. Tillväxten var tvåsiffrig i Nordamerika, Europa och Afrika/Mellanöstern medan ordervolymer i Asien och Sydamerika i stort sett var oförändrade.

Orderingen för portabla kompressorer ökade till följd av ökad efterfrågan i Europa och Afrika/Mellanöstern. Ordervolymer var i stort sett oförändrade i Nordamerika och Asien men minskade i Sydamerika.

Orderingen för kraft- och flödesutrustning, såsom generatorer och pumpar, ökade markant. Utvecklingen drevs huvudsakligen av stark ordertillväxt i Nord- och Sydamerika samt i Europa.

Inom serviceverksamheten ökade den totala ordervolymer något jämfört med föregående år. Tillväxt uppnåddes i Sydamerika, medan övriga regioner var i stort sett oförändrade.

Efterfrågan på specialiserad uthyrning var fortsatt stark under 2018 med solid ordertillväxt i alla regioner. Tillväxten var särskilt stark i Asien, Sydamerika och Afrika/Mellanöstern.

Marknadsnärvaro och organisationsutveckling

Affärsområdet investerade i ökad närvaro inom valda marknader/segment samt i innovation, med ett utökat antal medarbetare inom forskning och utveckling. Investeringar gjordes även inom tillverkning, bland annat i en ny produktionslina och fördubblad kapacitet inom produktionen av belysnings-

master i Wuxi (Kina). Affärsområdet ökade användningen av förnybar energi under 2018 genom en investering i solceller vid en fabrik i Pune (Indien).

Under 2018 bildades divisionen Power and Flow för att öka affärsområdets fokus på marknaden för generatorer, belysningsmaster och pumpar.

Förvärv och avyttringar

Affärsområdet genomförde ett förvärv och en avyttring under 2018:

Förvärv

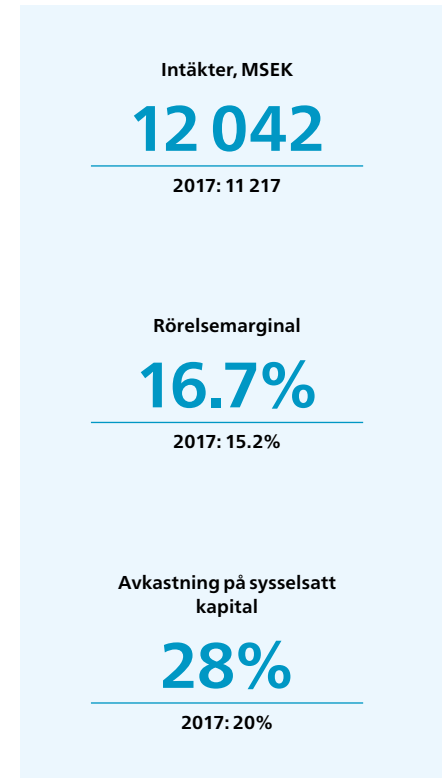
- Location Thermique Service SAS, ett franskt företag som hyr ut ångpannor. Bolaget hade 13 anställda och intäkter på cirka MSEK 70 under 2016.

Avyttring

- Betong- och kompakteringsverksamheten avyttrades till Husqvarna Group. Verksamheten hade intäkter på cirka MSEK 570 under 2016 och cirka 200 anställda.

Intäkter, resultat och avkastning

Intäkterna ökade med 7% till MSEK 12 042 (11 217), motsvarande en organisk ökning med 7%. Rörelseresultatet ökade med 18% till MSEK 2 006 (1 705). Rörelsemarginalen var 16.7% (15.2). Marginalen påverkades positivt av en kapitalvinst på MSEK 109 kopplat till avyttringen av betong- och kompakteringsverksamheten i februari 2018, men gynnades även av ökad volym och försäljningsmix. Valuta hade en något negativ påverkan på rörelsemarginalen. Föregående år påver-

kades av omstrukturingskostnader kopplat till flytten av produktion samt forskning och utveckling i Europa och Indien. Den justerade rörelsemarginalen uppgick till 15.8% (15.5). Avkastningen på sysselsatt kapital var 28% (20).

Försäljningsbrygga	Orderingång	Intäkter
2017	11 259	11 217
Strukturförändring, %	-2	-2
Valuta, %	+2	+2
Organiskt*, %	+11	+7
Totalt, %	+11	+7
2018	12 498	12 042

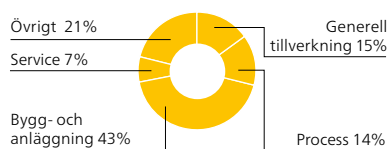
* Volym, pris och mix

INNOVATIONER UNDER 2018

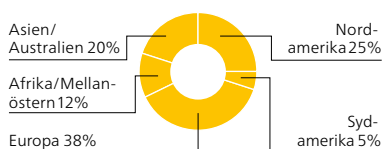
Ett flertal produkter lanserades under året, inklusive:

- En TwinPower-generator som ger ökad flexibilitet och minskad bränsleförbrukning.
- En kombinerad, portabel kompressor och generator som minimerar behovet av utrustning hos kunden.
- En ny serie generatorer som ger 5% lägre bränsleförbrukning och 20% mindre utrymmesbehov.
- En oljefri portabel kompressor för den specialiserade uthyrningsverksamheten som genererar optimal effektivitet och matchar luftflödet till specifika applikationer i olika branscher.

Orderingång per kundkategori

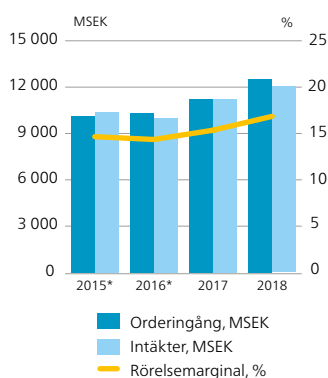
Intäkter per region

Andel av intäkter

Orderingång, intäkter och rörelsemarginal

* 2015–2016 visar bäst uppskattade siffror, eftersom effekterna av utdelningen av Epiroc samt omräkningar för IFRS 15 inte är fullt avstämde.

MARKNADEN

På marknaden för luft-, energi- och flödeslösningar finns ett stort antal aktörer som erbjuder ett brett utbud av produkter för olika tillämpningar. Affärsområdet Energiteknik fokuserar på vissa utvalda tillämpningar.

Flera segment stöds av affärsområdets erbjudande. Entreprenörer inom bygg- och anläggningsverksamhet, ofta involverade i infrastrukturprojekt, efterfrågar lätt entreprenadutrustning. Portabla kompressorer, generatorer, ljusstorn och pumpar är tillförlitliga kraftkällor för verktyg och applikationer inom bygg- och anläggningsbranschen samt för flera industri-tillämpningar. Entreprenörer och hyresföretag är viktiga kunder för service, inklusive reservdelar, underhållsavtal och reparationer.

MARKNADSTRENDER

- Högre krav inom produktivitet, flexibilitet och ergonomi
- Ökat fokus på miljö och säkerhet
- Konsolidering av kunder och leverantörer
- Ökad efterfrågan på service och servicekontrakt

FAKTORER SOM DRIVER EFTERFRÅGAN

- Investeringar i infrastruktur
- Utomhusevenemang
- Nödhjälpsinsatser
- Regelverk och förordningar för motorer

VISION OCH STRATEGI

Visionen är att vara First in Mind—First in Choice som leverantör av lösningar för luft, energi och flöden för hållbar produktivitet.

Strategin är att växa genom att utveckla Atlas Copcos marknadsposition och närvaro som global leverantör av portabla kompressorer, pumpar, generatorer och ljusstorn samt av ett sortiment med kompletterande, marknadsspecifika nischprodukter som boosters med högt tryck. Strategin omfattar även vidareutveckling av specialiserad uthyrning och utveckling av serviceverksamheten, att öka intäkterna genom att erbjuda fler kunder mer service. Tillväxten ska ske på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarsfullt sätt.

STRATEGISKA AKTIVITETER

- Öka marknadstäckningen och förbättra närvaron inom utvalda marknader/segment
- Nyttja synergier inom försäljning och service
- Utveckla nya hållbara produkter och lösningar för ökad produktivitet, säkerhet och minskad miljöpåverkan
- Investera i design-, utvecklings- och produktionskapacitet på tillväxtmarknader
- Utveckla mer konkurrenskraftiga erbjudanden, med olika värden
- Utföra mer service på en större del av den installerade basen av utrustning
- Utveckla serviceverksamheten
- Öka effektiviteten i verksamheten
- Investera i medarbetare och kompetensutveckling
- Genomföra kompletterande förvärv och integrera dessa framgångsrikt

KONKURRENS

Energitekniks främsta konkurrenter är Doosan, Generac, Kaeser, Sullair och Xylem. Dessutom finns ett stort antal lokala och regionala konkurrenter.

MARKNADSPPOSITION

En ledande eller stark marknadsposition globalt inom de flesta av sina verksamheter.

Produkter och tillämpningsområden

Affärsområdet Energiteknik erbjuder en rad produkter för utvalda tillämpningar inom anläggningsarbeten, entreprenad och demolering.

Portabel oljefri kompressor med medelhögt tryck

Pumpar

Handhållet luftdrivet spett

Portabla kompressorer

Portabla oljesmorda kompressorer används främst i tillämpningar inom bygg- och anläggningsindustrin där tryckluft används som kraftkälla för utrustning, såsom luftdrivna spett och bergbormaskiner. Portabla oljefria kompressorer hyrs av kunder för att tillgodose tillfälliga behov av oljefri tryckluft, främst i industriapplikationer.

Boosters

Vid behov av extra högt tryck används boosters för att öka trycket på den luft som levereras av portabla kompressorer. Denna luft med högt tryck används framförallt inom borring och olje- och gasapplikationer.

Generatorer

Portabla generatorer används för tillfälliga behov av elektricitet, främst inom bygg- och anläggningsapplikationer. Andra vanliga tillämpningar är elförsörjning vid evenemang, reservström och elektricitet till otillgängliga platser.

Belysningsmaster

Belysning för en säker verksamhet dygnet runt.

Pumpar

Portabla dieseldrivna pumpar och dränkbara elektriska pumpar, framförallt för vatten.

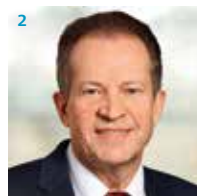
Entreprenad- och demoleringsverktyg

Hydrauliska, pneumatiska och bensindrivna spett, krosstänger och borrar levereras till entreprenad-, demolerings- och gruvföretag.

De viktigaste enheterna för produktutveckling och tillverkning ligger i:

Belgien, Spanien, USA, Kina och Indien

LEDNING Energiteknik, 1 januari 2019

AFFÄRSOMRÅDESCHEF: Andrew Walker

Divisionerna:

1. **Power Technique Service**
Chef Stefaan Vertriest
2. **Specialty Rental**
Chef Ray Löfgren
3. **Portable Air**
Chef Peter Lauwers
4. **Power and Flow**
Chef Adrian Ridge

Ansvarsfull tillväxt

Atlas Copcos uppdrag är att leverera hållbar, lönsam tillväxt. Det betyder att ta fram innovationer med ett långsiktigt perspektiv som minimerar miljöpåverkan. Det innebär att säkerställa att medarbetare är trygga och friska och att verksamheten är så effektiv som möjligt. Det handlar också om att växa på ett sätt som är etiskt, med nolltolerans mot korruption i hela värdekedjan.

För att lyckas leverera varaktigt värde för alla intressenter, arbetar Atlas Copco med fem områden för hållbar, lönsam tillväxt. Dessa är: etik, säkerhet och välbefinnande, medarbetare, miljö, produkter och service. Atlas Copco ser dessa områden, tillsammans med lönsamhet, som nödvändiga för att nå långsiktig framgång.

Koncernledningen har fastställt Gruppens fokusområden för hållbar lönsam tillväxt, nyckeltal, treårsmål och följer upp resultatet. Nyckeltalen och målen för de första fyra prioriteringarna är gemensamma för alla bolag i Gruppen. Arbetet med de flesta områdena

genomförs i divisionerna, som är den högsta operativa nivån i organisationen.

Vid den väsentlighetsanalys som gjordes 2018 bekräftades de fem områdena för hållbar, lönsam tillväxt som fortsatt relevanta av interna och externa intressenter. Nya nyckeltal och mål, som beskrivs på sidan 5, kommer att användas för att mäta resultaten från 2019. Denna årsredovisning redovisar framstegen i förhållande till nyckeltalen och målen för åren 2016–2018.

Atlas Copcos innovationer för hållbar produktivitet bidrar till den kontinuerliga utvecklingen av energi- och resurseffektiva

produkter. Medarbetarna är företagets mest värdefulla tillgång och Atlas Copco prioriterar att erbjuda sunda och säkra arbetsvillkor och jämlika utvecklingsmöjligheter. Atlas Copco efterlever de högsta etiska normerna och kräver att affärspartner gör detsamma. Denna hållning minskar verksamhetsriskerna, möjliggör tillväxt och främjar ett mer etiskt samhälle.

FOKUSOMRÅDEN	VISION	FRÅGOR	FN:S GLOBALA MÅL FÖR HÅLLBAR UTVECKLING
 <p>Produkter och service</p>	 <p>Våra produkter skapar bestående värde och har en positiv påverkan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Produkters miljöeffektivitet • Livscykelperspektiv • Produktinnovationer • Produktkvalitet och -säkerhet 	
 <p>Etik</p>	 <p>Vi är kända för ett etiskt förhållnings-sätt, öppenhet och respekt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Affäretik och integritet • Mänskliga rättigheter • Transparens och ansvar • Hållbar leverantörskedja 	
 <p>Säkerhet och välbefinnande</p>	 <p>Vårt arbetssätt bidrar till säkerhet och välbefinnande</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hälsa, säkerhet och välbefinnande i arbetet 	
 <p>Medarbetare</p>	 <p>Vår kultur av samarbete och inkludering driver vår framgång</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Medarbetarnöjdhet och engagemang • Mångfald och icke-diskriminering 	
 <p>Miljö</p>	 <p>Våra processer minimerar vår påverkan på miljön</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klimatförändringar • Energiförbrukning och -effektivitet • Avfall • Vattenförbrukning 	

Atlas Copco bidrar till FN:s globala mål för hållbar utveckling

Atlas Copcos fokusområden för hållbar, lönsam tillväxt implementeras i det dagliga arbetet och stöds av policyer och verktyg för uppföljning. Resultatet mäts och följs upp med hjälp av nyckeltal. Framstegen i förhållande till dessa nyckeltal bidrar till uppfyllandet av FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Genom sin kärnverksamhet och värdekedja påverkar Atlas Copco främst sju av de sjutton globala hållbarhetsmålen. Dessa är: jämställdhet (5), rent vatten och sanitet (6), hållbar energi för alla (7), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (8), hållbar industri, innovationer och infrastruktur (9), hållbar konsumtion och produktion (12), och fredliga och inkluderande samhällen (16).

Utöver främjandet av värderingar och åtgärder i den egna verksamheten som stöder de globala hållbarhetsmålen strävar Atlas Copco efter att påverka aktörer i värdekedjan att göra detsamma.

Atlas Copco kräver att alla affärspartner efterlever de värderingar som förs fram i företagets affärskod. Affärspartner ska signera och efterleva avtal som baseras på FN:s Global Compact och den internationella arbetsorganisationens (ILO) deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetet.

Atlas Copco erbjuder lika möjligheter för kvinnor och män.

Atlas Copco strävar efter att öka andelen kvinnor i Gruppen och att öka antalet kvinnliga chefer. Under 2018 var andelen kvinnor vid extern rekrytering 23% och bland nyutexaminerade 37%. Den totala andelen kvinnor i Gruppen uppgår till 19%.

Atlas Copco arbetar för att minska vattenförbrukningen i verksamheten, särskilt i områden där vatten är en knapp resurs.

Lokalt genomförs aktiviteter för att minska vattenförbrukningen. Under 2018 minskade förbrukningen av vatten i förhållande till kostnaden för sålda varor i områden där vatten är en knapp resurs med 6% jämfört med året innan. Därutöver har Atlas Copco stöttat det medarbetarledda initiativet Vatten åt Alla sedan 1984. Tack vare initiativet har fler än 2 miljoner människor fått tillgång till rent vatten och sanitet sedan starten.

Atlas Copco strävar efter att öka andelen förnybar energi inom verksamheten och att begränsa den totala energiförbrukningen.

Under 2018 kom 34% av energiförbrukningen i produktionen från förnybara källor och energiförbrukningen minskade med 8% i förhållande till kostnaden för sålda varor.

Säkerhet och välbefinnande är ett fokusområde för Atlas Copco.

Under 2018 minskade antalet olyckor per en miljon arbetade timmar bland medarbetarna med 3% och antalet arbetsrelaterade incidenter minskade med 8%. Atlas Copco begär att alla affärspartner ska följa Gruppens värderingar vilka framgår av Affärskoden. Barnarbete och tvångsarbete är förbjudet och efterlevnaden följs upp och granskas. Atlas Copco säkerställer rätten till kollektivavtal och affärspartner ska göra detsamma. Under 2018 åtog sig 86% av Gruppens betydande leverantörer att följa Affärskoden.

Atlas Copco strävar efter att minimera miljöpåverkan från produkter och tjänster.

Den största miljöpåverkan sker när produkterna används hos kunderna. Affärsområdena uppmantras att utveckla mer energieffektiva produkter och energieffektiviteten hos produkter och service är ett av företagets nyckeltal. Produkterna utvecklas med ett livscykelperspektiv, för att minimera negativ påverkan under hela produktens livslängd.

Atlas Copco strävar efter att effektivisera produktionen så mycket som möjligt och minska avfallet från verksamheten.

Under 2018 var andelen återvunnet avfall 94%. Hantering av kemikalier sker enligt ett strikt regelverk. Komponenter som innehåller konfliktmineraler är inte tillåtna och Atlas Copco följer upp och granskar leverantörer och smältverk.

Atlas Copco har nolltolerans mot korruption.

Det framgår tydligt av Affärskoden som alla medarbetare och affärspartner ska följa. Under 2018 åtog sig 87% av de betydande leverantörerna att följa villkoren. Samtliga medarbetare måste årligen bekräfta åtagandet att efterleva kraven och genomgå utbildningar. 95% av cheferna skrev under på efterlevnaden av Affärskoden under 2018. Nätbaserade och lärarledda utbildningar på över 30 språk genomförs globalt för att öka kännedomen om Affärskoden.

Innovationer för framtiden

Atlas Copco levererar banbrytande teknologier i form av säkra, tillförlitliga och energieffektiva produkter som utformats för att optimera kundernas produktivitet och konkurrenskraft. Gruppens högkvalitativa serviceerbjudande säkerställer att kunderna får ut mesta möjliga ur varje investering och fortsätter att ha Atlas Copco First in Mind—First in Choice.

Utvecklingen av innovativa produkter och service med ett livscykelperspektiv har identifierats som ett av de mest prioriterade områdena av samtliga Atlas Copcos intressenter, såväl interna som externa. Divisionerna tar fram egna nyckeltal kopplade till innovation, som är relevanta för respektive verksamhet.

Öka kundernas produktivitet

Atlas Copco har starka relationer med kunder som är ledande inom sina respektive branscher. Teknologisk utveckling och trender som digitalisering kan nyttjas för att öka effektiviteten inom industriella processer. Utmaningen är att fortsätta möta kundernas behov av utrustning och service som ökar produktiviteten och som samtidigt är hållbara, det vill säga energieffektiva, säkra och ergonomiska. Ett konkurrenskraftigt tjänsteutbud och smart produktutveckling kan

bidra till att minimera avfall och maximera värdet av kundens investeringar. Produkter som stationära kompressorer, hydraulhammare och industriverktyg utformas så att de kan returneras, renoveras och säljas som begagnad utrustning. Den begagnade utrustningen har samma höga standard som när den var ny vad gäller kvalitet, prestanda och energieffektivitet.

Investeringar i produktutveckling

Atlas Copco fortsatte att investera i produktutveckling under 2018. Avancerade teknologier krävs för att möta kundernas ökade krav och samhället efterfrågar miljömässigt och ergonomiskt hållbara lösningar. Digitala och databaserade produkter och tjänster är allt oftare en del av erbjudandet. Affärsområdet Industriteknik arbetar till exempel med ett system där alla monteringsrelaterade verktyg och processer är anslutna och integre-

rade i produktionsnätet. Den data som samlas in används till att kontrollera och identifiera möjliga förbättringar i och mellan monteringsprocesserna, vilket leder till ökad kvalitet och effektivitet för kunderna. Ett annat exempel är SmartLink – ett övervakningssystem för kompressorer. Fler än 100 000 kompressorer världen över är uppkopplade mot systemet som möjliggör löpande övervakning och förebyggande underhåll.

Andelen medarbetare inom forskning och utveckling uppgick till 7.9% (7.5) under 2018. Investeringarna i forskning och utveckling, inklusive aktiverade utvecklingsutgifter, ökade med 16.1% till MSEK 3 000 (2 583) motsvarande 3.1% (3.0) av intäkterna och 4.0% (3.8) av rörelsekostnaderna.

Så utvecklar vi produkter för framtiden

AFFÄRSOMRÅDEN

Innovativa produkter och service är Atlas Copcos främsta bidrag i arbetet för ökad energieffektivitet och minskade utsläpp. Därför har varje affärsområde identifierat en eller två produktfamiljer vars utveckling vad gäller energieffektivitet kan följas upp årligen enligt följande kriterier.

- Produkten ska vara betydande för verksamheten
- Produktens utveckling ska kunna följas under flera år
- Datan ska kunna bekräftas
- Energivinsterna ska kunna rapporteras genom hela värdekedjan

DIVISIONER

Varje division har identifierat två eller tre nyckeltal som är relevanta för verksamheten och formulerat mål för dessa. Utvecklingen följs upp av divisionens ledning.

Industriella idéer som ger mervärde

Produkter utformade för energieffektivitet

Atlas Copcos produkter utformas för att optimera kundernas produktivitet och ge konkurrensfördelar. Energibesparingar bidrar till minskade koldioxidutsläpp och till kundernas hållbarhetsambitioner samt till kostnadsbesparingar. Energieffektiviteten hos en eller två produktfamiljer per affärsområde följs upp som ett koncernnyckeltal.

Kompressorteknik

Energi-
besparing

6%

26 500 ton koldioxidutsläpp undviks årligen, vilket motsvarar

5 626

personbilar som körs under ett år

Kompressorer för tillverkningsindustrin

Atlas Copcos nya ZH 1000-3150 oljefria luftkompressor har utvecklats för att möta kraven på turbokompressor som levereras i standardutförande. Tack vare innovationer avseende kylare, kompressorsteg och systemarkitektur sparas 6% energi i genomsnitt samtidigt som kompressorn är den mest kompakta i sin klass. Det unika utförandet maximerar energibesparingen och minimerar driftkostnaderna. Vid delastförhållanden kan kompressorn minska energibehovet med upp till 9% jämfört med den tidigare modellen. ZH 1000-3150 är en komplett, oljefri luftkompressor: alla kompressorsteg, intern rördragning, kylare, motor, inloppsledsken och styrsystem är integrerade i standardutförandet. Effektiv kylning är en förutsättning för tillförlitlighet och energieffektivitet. Rostfritt stål i kylarna minimerar risken för korrosion, förlänger livstiden och maximerar värmeöverföringen. Som ett resultat av den låga energiförbrukningen och räknat på den genomsnittliga årliga försäljningen av ZH 1000-3150, kan koldioxidutsläpp motsvarande cirka 26 500 ton per år undvikas jämfört med tidigare modeller.

Vakuumteknik

Energi-
besparing

50%

5 500 ton koldioxidutsläpp undviks årligen, vilket motsvarar

1 168

personbilar som körs under ett år

Vakuumpumpar för processindustrin

Atlas Copco har utökat sin serie av den innovativa vakuumpumpen GHS VSD+ med en toppmodern plattform med hög kapacitet. GHS 3800-5400 VSD+ är den oljeinsprutade vakuumpump som erbjuder den högsta flödes hastigheten på marknaden. Den ökar produktiviteten hos centrala vakuumsystem genom energibesparingar på cirka 50% jämfört med konkurrerande produkter med fast varvtal. Energibesparingen har bekräftats genom energirevisioner. Vakuumpumpen förbättrar oljekylning och oljelagring markant jämfört med befintlig teknik, vilket leder till en stor minskning av den totala livscykelkostnaden. GHS VSD+ är det mest effektiva vakuumelementet på marknaden för ett givet flöde, och den första tekniken som automatiskt styr utflödet efter det faktiska behovet i processen samtidigt som den bidrar till en väsentligt minskad energiförbrukning. Genom att uppgradera från tidigare generationens vakuumteknik till GHS 3800-5400 VSD+ minskar de globala industriella vakuumkunderna sina koldioxidutsläpp med cirka 5 500 ton per år jämfört med konkurrerande produkter med fast varvtal.

Industriella idéer som ger mervärde

Produkter utformade för energieffektivitet

Atlas Copcos produkter utformas för att optimera kundernas produktivitet och ge konkurrensfördelar. Energibesparingar bidrar till minskade koldioxidutsläpp och till kundernas hållbarhetsambitioner samt till kostnadsbesparingar. Energieffektiviteten hos en eller två produktfamiljer per affärsområde följs upp som ett koncernnyckeltal.

Industriteknik

Energi-
besparing

80%

6 500 ton koldioxidutsläpp undviks årligen, vilket motsvarar

1 380

personbilar som körs under ett år

Batteridrivet åtdragningsverktyg för tillverkningsindustrin

Atlas Copco mest avancerade handhållna åtdragningsverktyg, de batteridrivna STB-mutterdragarna, uppfyller de högsta kraven inom ett brett spektrum av monteringsapplikationer för kunder inom till exempel fordons-, energi- och flygindustrin. Verktygen, som kopplas till kundernas produktionssystem, rapporterar in och övervakar åtdragningsprocessen. Detta möjliggör instruktioner och feedback i realtid vilket ger den mest exakta och flexibla produktionen med högsta möjliga kvalitet. Elektriska verktyg är mer energieffektiva än pneumatiska inom många applikationer och Atlas Copco utvecklar kontinuerligt elektriska verktyg som ersätter de pneumatiska och introducerar verktyg för nya åtdragningsapplikationer. En batteridrivna STB-mutterdragare minskar vanligtvis energiförbrukningen med cirka 80%. Baserat på det genomsnittliga antalet sålda STB-mutterdragare per år under 2016–2018, bidrar detta till en genomsnittlig besparing på cirka 6 500 ton koldioxidutsläpp per år jämfört med pneumatiska verktyg.

Energiteknik

Energi-
besparing

8%

6 500 ton koldioxidutsläpp undviks årligen, vilket motsvarar

1 380

personbilar som körs under ett år

Generatorer för kraftanläggningar

QAC 1450 TwinPower, en del av Atlas Copcos serie av containermonterade generatorer, ger mångsidighet, optimerad prestanda och utmärkt bränsleekonomi vid krävande applikationer som kraftverk och evenemang. TwinPowers driftsprincip bygger på ett koncept med två generatorer, två oberoende motorer, innovativ kylning och variabel hastighet. QAC 1450 TwinPower är av containertyp som innehåller två kompakta generatorer; drivna av V8-motorer med dubbellagrade generatorer. Denna konfiguration med sitt snabba parallellsystem gör att de två generatorerna kan arbeta oberoende eller parallellt med varandra. Från full till låg last, ger TwinPower-konceptet samma effekt, prestanda och effektivitet som ett enda generatorpaket, vilket ger upp till 8% bränslebesparing vid kontinuerlig användning i kraftverk. Detta motsvarar att cirka 6 500 ton koldioxid undviks på ett år per kraftverk i jämförelse med användningen av ett enda generatorpaket.

Passionerade medarbetare skapar enastående resultat

Atlas Copcos strategi är att attrahera och utveckla kvalificerade och motiverade medarbetare. Atlas Copco utvecklar framtida ledare som visat att de agerar i linje med företagets värderingar. Medarbetare uppmuntras att ta ansvar för sin egen utveckling och cheferna ansvarar för att utveckla sina team till att prestera på högsta nivå.

36 862

Antal anställda
31 december 2018

Att bygga de mest kompetenta teamen är ett av Atlas Copcos fokusområden för en hållbar, lönsam tillväxt. Syftet är att coacha och utbilda medarbetarna, att öka mångfalden och att säkerställa att ledarna blir bättre och bättre på att vägleda organisationen.

En jämlik arbetsplats med mångfald

Atlas Copco anser att mångfald främjar innovation och bidrar till insikter som ger ökad förståelse för kundernas behov.

En jämnare könsfördelning är ett särskilt fokusområde och utbildningar och mentorprogram förekommer i hela Gruppen. Affärsområdet Kompressorteknik driver till exempel ett ettårigt program i försäljning och marknadsföring som ska säkerställa att kvalificerade medarbetare inom försäljning och marknadsföring utvecklar ledarskapsförmågor inom området. Programmet är öppet för manliga och kvinnliga deltagare, där fokus är att inkludera kvinnor. Under programmets tredje år 2018, var tio av programmets 14 deltagare kvinnor.

Atlas Copco genomför en rad olika aktiviteter för att främja en bättre balans mellan män och kvinnor bland medarbetarna. Rekryteringsprocesser som främjar mångfald och att erbjuda jämlika utvecklingsmöjligheter är viktiga verktyg för att öka mångfalden inom Gruppen. Affärsområdet Energitekniks verksamhet i Kina, Japan och Korea, som har 40% kvinnliga chefer på nivån under bolagschefen är ett framgångsrikt exempel. Strategin bygger på en kombination av åtgärder, som inkluderande annonser och attraktiva förmåner, exempelvis betalda sjukvårdskostnader för kvinnliga medarbetare i anslutning till graviditet eller föräldradledighet.

Andelen nyutexaminerade kvinnor bland de tjänstemän som rekryterades under 2018 ökade till 37% (31). Inflödet av kvinnor till Atlas Copco uppgick till 23% (23) under året.

Atlas Copco välkomnar mångfald och strävar efter att skapa en attraktiv arbetsplats genom att främja lika möjligheter. Företaget tar kraftfullt avstånd från diskriminering.

Under 2018 togs riktlinjer för mångfald och inkludering fram till stöd för medarbetare och för att sätta extra fokus på vikten av en inkluderande och rättvis arbetsplats. Riktlinjerna är ett komplement till Affärskoden.

Under 2018 togs en ny nätbaserad utbildning fram med dilemman inom diskriminering och andra etiska frågeställningar. Utbildningen är tillgänglig för alla medarbetare och delar av innehållet är obligatoriskt i processen när medarbetarna bekräftar att de åtar sig att följa Affärskoden.

Ledarskapets roll

Atlas Copcos chefer har en viktig roll i utvecklingen av en ansvarsfull verksamhet och i att stödja medarbetarnas utveckling. Med hjälp av nyckeltalet Communicative Leadership Index mäts utvecklingen inom ledarskap. Mätningen genomförs via en medarbetarundersökning som i regel genomförs vartannat år. På grund av avknoppningen av Epiroc sköts undersökningen upp under 2018.

Medarbetare

58%

Chefer med högsta bedömda prestation och potential att nå högre befattningar
2017: 57% MÅL: 65%

23%

Inflöde av kvinnor
2017: 23%
MÅL: Kontinuerlig förbättring

Communicative Leadership Index rating
2016*: 75
MÅL: Kontinuerlig förbättring

*Ingen mätning genomfördes 2017 och 2018

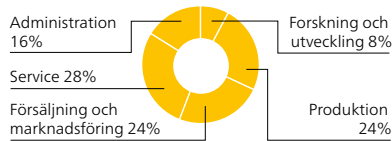

82%

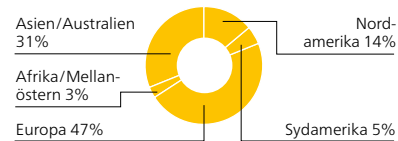
Medarbetare som haft ett årligt utvärderings- och utvecklingsamtal
2017: 86%
MÅL: 100%

Nya nyckeltal och mål kommer att användas för att mäta utvecklingen från 2019, se sid 5.

Andel anställda per yrkeskategori

Andel anställda per region

Atlas Copco strävar efter att uppnå balans mellan att utveckla den lokala arbetskraften och att erbjuda medarbetarna möjlighet att arbeta internationellt. Cheferna utvecklar lokala ledare som ett led i arbetet för att locka till sig och behålla lokala medarbetare. Dessutom spelar chefer som tar sig an internationella tjänster en viktig roll i arbetet med att stärka företagskulturen.

Atlas Copco uppmuntrar rörlighet över geografiska, organisatoriska och kulturella gränser. Atlas Copco har chefer på internationella poster som kommer från 43 länder och arbetar i 46 länder. Under 2018 var 70% (67) av de högsta cheferna lokalt anställda.

Utveckla och mobilisera talanger globalt

Att ge konstruktiv och systematisk feedback kring medarbetarnas prestationer är en viktig del i att vara en ansvarstagande arbetsgivare. Andelen samtal om resultat och utveckling följs upp som ett nyckeltal. Under 2018 hade 82% (86) av medarbetarna ett utvecklingsamtal.

Möjligheten för medarbetare att ständigt lära sig nya färdigheter och utveckla sin kompetens är central. En global plattform för kompetensutveckling ger medarbetarna till-

gång till utbildningar. Under 2018 lanserades ett brett utbildningsprogram inom det digitala området.

För att uppmuntra internt avancemang och utveckling av medarbetarna utvärderar Atlas Copco cheferna utifrån deras prestationer och potential att anta mer utmanande roller. Under året bedömdes 58% (57) både ha uppvisat goda resultat i sin befintliga befattning och ha potential att avancera i organisationen.

Säkra återväxten av ledare

För att behålla kompetensen i företaget har Atlas Copco som ambition att 85% av cheferna ska rekryteras internt. Utfallet under 2018 var 90%. Den interna jobbmarknaden är en framgångsfaktor för att behålla medarbetare, samtidigt som den bidrar till ökad kompetens och uppmuntrar rörlighet. Under 2018 utlystes 4 371 lediga tjänster varav 405 var internationella. Den interna rörligheten ökade till 9.2% (8.0). Den externa rekryteringen ökade till 15.3% (13.6), exklusive förvärv. Atlas Copco arbetar för att främja jämlika möjligheter i processer för rekrytering och befordran.

UTVECKLING AV MEDARBETARE

Atlas Copco har en enkel och beprövad filosofi för att utveckla talanger: medarbetare uppmuntras att anta nya utmaningar och att testa många olika arbetsuppgifter. För att lyckas måste de ta ansvar för den egna karriären och söka lediga tjänster på den interna arbetsmarknaden. Alla lediga tjänster utom positionen som VD annonseras ut på den interna arbetsmarknaden. Målet är en skicklig och erfaren arbetskraft vilket är grunden för att nå bestående resultat.

Atlas Copcos grundläggande principer för att utveckla medarbetare:

1. Resultat ger frihet
2. Lära på jobbet
3. Du ansvarar för din egen karriär
4. Den interna arbetsmarknaden är öppen för alla

Säkerhet och välbefinnande ger ökad produktivitet

Atlas Copco har en global policy för säkerhet, hälsa och miljö som ska säkerställa arbetsplatsernas standard inom området. Fokus för Gruppens aktiviteter är att uppmuntra betenden som bidrar till att skapa en kultur på arbetsplatsen som främjar välbefinnande och säkerhet.

Att stärka en kultur som främjar välbefinnande och säkerhet är också syftet med Atlas Copcos globala och årliga säkerhetsdag. Alla aktiviteter under denna dag planeras och genomförs lokalt och anpassas till lokala utmaningar och förhållanden. Bland aktiviteterna märks allt ifrån livräddning, brandövningar, föreläsningar om en hälsosam livsstil, gemensamma fysiska aktiviteter, utbildningar i första-hjälpen och trafiksäkerhet.

Antalet olyckor per en miljon arbetstimmar minskade till 2.8 (2.9) under 2018. För extern arbetskraft noterades en betydande ökning till 4.3 (2.4) olyckor per en miljon arbetade timmar, från 12 till 26 olyckor. Orsaken till ökningen var främst en snabb ökning av den externa arbetskraften och ökad produktionsvolym. Antalet incidenter per en miljon arbetade timmar minskade kraftigt bland Atlas Copcos medarbetare och även för den externa arbetskraften. Inga dödsfall noterades i verksamheten under 2018 (0).

Under 2018 uppgick frånvaron på grund av sjukdom eller olycksfall i arbetet för Atlas Copcos medarbetare till 2.0% (2.0), vilket är under den accepterade nivån på 2.5%. För en fullständig redovisning av incidenter, olycksfall och sjukfrånvaro, se hållbarhetsnoterna, sid 131.

SÄKERHETSKULTUR SOM GER ENASTÅENDE RESULTAT

Edwards anläggning i Niagara Falls, USA, som bygger icke-standardiserade vakuum- och rengingssystem, stöttar alla divisioner inom affärsområdet Vakuumteknik. Den säkerhetskultur som utvecklats här har under många år bidragit till ett säkerhetsresultat i världsklass, med endast en olycka som lett till frånvaro de senaste 16 åren. Medarbetarna fortsätter att utveckla innovativa sätt att förbättra säkerheten och delar dessa lösningar i hela verksamheten. Bland aktiviteterna finns genomförandet av utryckningsövningar i samarbete med den lokala räddningstjänsten. Enheten, som har över 200 medarbetare, belönades med Atlas Copcos säkerhetspris under 2018.

VÄLBEFINNANDE PÅ ARBETET SÖDER OM SAHARA

Sedan 2003 genomför Atlas Copco aktiviteter och insatser kopplat till HIV och AIDS på arbetsplatser i Afrika söder om Sahara. Insatserna är proaktiva och syftar till att förbättra medarbetarnas hälsa och förebygga sjukfrånvaro, samt minska kostnader för sjukvård och försäkringar kopplat till HIV. Samarbetet med Swedish Workplace HIV and AIDS Programme (SWHAP) har lett till en framgångsrik spridning av programmet till flera arbetsplatser i regionen. Arbetet ger medarbetare tillgång till frivilliga HIV-tester, hälsokontroller, behandling och stöd.

Programmet följer den globala trenden att se HIV ur ett vidare hälsoperspektiv och medarbetare kan också testa sig och få behandling för andra smittsamma eller icke-smittsamma sjukdomar. Insatserna har även utökats till att omfatta familjer, samhället och leverantörskedjan genom olika aktiviteter och program som syftar till att bygga kunskap kring behandling av HIV och AIDS.

Medarbetare på Atlas Copco i Sydafrika formade det ikoniska Röda bandet på Världsaidsdagen 2018. Under dagen erbjöds alla medarbetare möjlighet att genomgå HIV-tester och hälsokontroller.

Säkerhet och välbefinnande

13.3

Incidenter per en miljon arbetstimmar

2017: 14.5

MÅL: Kontinuerlig förbättring

2.0%

Sjukfrånvaro

2017: 2.0% MÅL: Under 2.5%

0

Dödsfall

2017: 0 MÅL: 0

2.8

Olyckor per en miljon arbetstimmar

2017: 2.9

MÅL: Kontinuerlig förbättring

Nya nyckeltal och mål kommer att användas för att mäta utvecklingen från 2019, se sid 5.

Att följa de högsta etiska normerna

Att säkerställa att verksamheten växer med en tydlig hållning mot korruption och ett starkt engagemang för mänskliga rättigheter är rätt väg för att öka Atlas Copcos globala närvaro. Atlas Copco arbetar längs hela värdekedjan för att skydda verksamheten från risker och samtidigt verka för ett bättre samhälle.

Att följa de högsta etiska normerna är ett av Atlas Copcos fokusområden för att skapa hållbar, lönsam tillväxt. Gruppens förmåga att säkerställa att de högsta etiska normerna efterlevs är beroende av medarbetarnas, ledningens och affärspartnerens värderingar och beteende. Därför läggs stor vikt vid att kommunicera och följa upp efterlevnaden av Atlas Copcos värderingar.

Under 2018 stärktes processen ytterligare genom att kravet på att underteckna Affärskoden utökades till att gälla alla medarbetare. Nya nätbaserade och lärarledda utbildningar utvecklades till stöd för medarbetare och för att öka medvetenheten om Atlas Copcos värderingar och riktlinjer.

Ansvar längs hela värdekedjan

Respekten för mänskliga rättigheter är integrerad i Gruppens processer. Affärskoden lägger grunden för arbetet med mänskliga rättigheter med stöd av verktygen och kriterierna för hållbarhetsbedömning av leverantörer och kunder, samt av riktad utbildning inom området (se hållbarhetsnoter, sid 131).

Ansvarsfulla inköp

Atlas Copco har en stor internationell leverantörsbas, vilket medför betydande utmaningar. Inköpta komponenter står för cirka 75% av produktkostnaden. Att arbeta med

affärspartner som delar Gruppens höga krav inom kvalitet, affäretik och resurseffektivitet är nödvändigt för att effektivt hantera risker och förbättra produktiviteten i värdekedjan.

Atlas Copco använder en riskbaserad metod och prioriterar uppföljningen av betydande leverantörer som utgör huvuddelen av det årliga inköpsvärdet och som verkar på marknader med risk för korruption och brott mot mänskliga rättigheter. Under 2018 klassades 4 660 (4 023) leverantörer som betydande enligt denna definition. 95% (87) av dessa betydande leverantörer har ombetts att bekräfta efterlevnaden av Affärskoden. 86% (82) bekräftade efterlevnaden. Det pågår ett ständigt arbete för att öka antalet leverantörer som förbinder sig att följa Affärskoden.

De betydande leverantörerna utvärderas opartiskt utifrån parametrar som pris, kvalitet och tillförlitlighet, miljöfrågor, samt sociala och etiska aspekter. Den checklista som används baseras på FN:s Global Compact och den internationella arbetsorganisationens (ILO) deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetet. Platsbesök görs för att säkerställa efterlevnaden (se hållbarhetsnoter, sid 132).

Atlas Copcos medarbetare genomför regelbundna granskningar för att säkerställa

att Gruppens värderingar, som de formuleras i kriterierna för affärspartner, implementeras. Under 2018 granskades 996 (1 031) betydande leverantörer avseende kvalitet och 845 (723) avseende standarder inom säkerhet, hälsa, miljö och etik. Av dessa underkändes 4 (0) av kvalitetsskäl medan ingen (1) underkändes på grund av brister inom säkerhet, hälsa, miljö eller etik.

Under 2018 uppdaterades dokumentet med kriterier gällande affärspartner och översattes till fler än 30 språk. Samtliga språkversioner finns tillgängliga på Gruppens webbplats och på intranätet.

Tillämpning av Affärskoden på distributörer och agenter

Cirka 20% av Atlas Copcos intäkter kommer från försäljning via distributörer, agenter och entreprenörer. Alla Atlas Copcos affärspartner, inklusive leverantörer, distributörer och agenter, ska följa Affärskoden. Varje division ska utveckla en egen process för implementering och efterlevnad av Affärskoden bland betydande distributörer och agenter eftersom skillnaderna mellan divisionerna är stora vad gäller antal och typ av distributörer och agenter. Utvecklingen mäts och redovisas på divisionsnivå.

SÅ ARBETAR ATLAS COPCO MED MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER I VÄRDEKEDJAN

Atlas Copcos affärskod stödjer FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och är den centrala policy som vägleder verksamheten i arbetet med alla frågor, inklusive mänskliga rättigheter.

Affärspartner	Gruppens egen verksamhet	Kunder	Samhället
POLICYER Atlas Copco har integrerat FN Global Compacts principer i utvärderingar och styrning för affärspartner. Läs mer ovan.	Atlas Copcos verksamhetsmål syftar till att skapa en säker, hälsosam och rättvis arbetsmiljö. Läs mer i avsnittet om medarbetare på sidorna 37–39.	Atlas Copco stöder sitt arbete på FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter. Läs mer i hållbarhetsnoterna på sid 131.	Atlas Copco betalar skäliga och lagenliga skatter till stöd för de samhällen där bolaget är verksam. Läs mer i hållbarhetsnoter på sid 131.
AKTIVITETER Förbud mot barn- och tvångsarbete, samt ansvarsfulla inköp från högriskländer eller konfliktregioner.	Säkerställa att medarbetare har rättvisa arbetsvillkor, mångfald på arbetsplatsen och rätt att ansluta sig till fackföreningar.	Produktsäkerhet, skydda levnadsstandarderna genom att minimera miljöpåverkan vid produkternas användning, frågor kring omlokalisering av samhällen och säkerhetsfrågor.	Gruppens samhällsengagemang ökar tillgången till sjukvård, utbildning och tryggt utveckling för barn och utsatta grupper, samt katastrofhjälp.

Efterlevnad inom försäljning

Atlas Copco använder ett verktyg för hållbarhetsbedömning av kunder för att undersöka potentiella risker kopplade till miljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och korruption på marknader och i branscher där Atlas Copco verkar (hållbarhetsnoter, sid 131).

Atlas Copco strävar efter att samarbeta med kunder för att öka förståelsen för och hantera risker kopplade till mänskliga rättigheter i värdekedjan. Verktyget för hållbarhetsbedömning av kunder kompletteras vid behov av djupgående dialog och platsbesök.

Atlas Copcos compliance board övervakar och stödjer implementeringen och efterlevnaden av Affärskoden. De arbetar också för att säkerställa att Atlas Copco inte är delaktigt i brott mot mänskliga rättigheter i enlighet med FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter. Avsaknaden av efterlevnad vad gäller legal och politisk infrastruktur på vissa komplexa marknader är en utmaning. Bilateral samarbeten med civilsamhället och investerare är avgörande för Atlas Copcos möjligheter att lyfta frågor på utmanande marknader.

Nolltolerans mot korruption

Kampen mot korruption är central i arbetet med mänskliga rättigheter och miljöpåverkan eftersom korruption kan stå i vägen för myndigheter och de processer som behövs för att hantera frågorna. På Atlas Copco råder nolltolerans mot korruption, vilket omfattar alla medarbetare och styrelsen. Styrelsen har kommunicerat tydligt att korruption aldrig är acceptabelt för att säkra en affär, vilket även gäller påskyndande betalningar. Denna grundregel stärker Atlas Copcos varumärke och bidrar till rättvis konkurrens.

Att vägra ta emot mutor, eller att rapportera överträdelse, medför aldrig några nackdelar för medarbetare, såsom degradering eller andra påföljder. Atlas Copcos visselblåsarsystem kan användas av medarbetare eller andra intressenter för att rapportera händelser eller aktiviteter som är, eller kan uppfattas som, överträdelse av lagar eller av Affärskoden. Den som rapporterar kan välja att vara anonym.

Medarbetarnas kännedom om visselblåsarsystemet mäts genom Gruppens medarbetarundersökning vilken som regel genomförs vartannat år. Undersökningen genomfördes dock inte under 2018 på grund av avknoppningen av av Epiroc. Vid den senast genomförda undersökningen 2016 uppgav 64% av medarbetarna att de kände till systemet. Sedan dess har riktade kommunikationsinsatser gjorts för att öka kännedomen.

Atlas Copco deltar i olika icke-politiska sammanhang för att påverka möjligheterna till hållbara affärer. Genom medlemskap i lokala branschorganisationer och i samverkan med andra aktörer använder företaget sitt inflytande för att främja de värderingar som finns inbyggda i Atlas Copcos affärsmodell.

Utbildning för medarbetare i hela världen

Affärskoden delas ut till alla nyanställda och utbildning sker globalt. Både nätbaserad och lärarledd utbildning i Affärskoden erbjuds. Såväl Atlas Copcos medarbetare som extern arbetskraft har tillgång till utbildningarna.

Från och med 2018 ombeds alla medarbetare att årligen bekräfta att de åtar sig att följa Affärskoden. Medarbetarna måste genomgå en kortare nätbaserad utbildning innan de undertecknar. Utbildningen syftar till att öka medvetenheten om och förståelsen för innehållet i Affärskoden och betona vikten av att den följs.

Andelen chefer som skrivit under efterlevnad av Affärskoden följs upp som ett nyckeltal för Gruppen. Under 2018 signerade 95% av cheferna efterlevnaden. Processen uppdaterades under året och resultatet är därför inte fullt jämförbart med året innan. Kontinuerlig kommunikation om den nya processen och uppföljning av resultatet görs för att tillse att samtliga chefer skriver under. Chefer får djupgående lärarledd utbildning kring etiska dilemman. Under 2018 följdes chefernas utbildning inom området upp på lokal nivå men resultatet sammanställdes inte på Grupp nivå.

Etik

95%

Chefer som signerade efterlevnad av Affärskoden

MÅL: 100% 2017: ny mätmetod

Chefer som utbildats i Affärskoden
Lokala mätningar under 2018

MÅL: 100%

Andel medarbetare som känner till Gruppens visselblåsarsystem

MÅL: 100% 2016*: 64%

*Ingen mätning gjordes under 2017 och 2018.

86%

Betydande leverantörer som skrivit under efterlevnad av Affärskoden

MÅL: 100% 2017: 82%

Betydande agenter och distributörer som signerat efterlevnad av Affärskoden
Rapporteras på divisionsnivå

MÅL: 100%

Nya nyckeltal och mål kommer att användas för att mäta utvecklingen från 2019, se sid 5.

-8%

MWh energi från verksamheten/kostnaden för sålda varor

sålda varor. Under 2018 minskade vattenförbrukningen i sådana områden med 6% i förhållande till kostnaden för sålda varor. Vattenförbrukningen i absoluta tal ökade med 5%, främst på grund av engångshändelser som påfyllning av vattentankar eller ökad produktion.

Miljörisker i värdekedjan

Atlas Copco har ansvar för att hantera miljörisker i värdekedjan, se sid 132 för en beskrivning av arbetet med underleverantörer. Atlas Copco arbetar med sina primära leverantörer genom kriterierna för affärspartner och åtgärdsplaner som tas fram i samarbete med affärspartnern.

Smältverk och andra resurskrävande verksamheter är ofta andra nivåns leverantörer, eller återfinns längre ner i värdekedjan. Atlas Copcos leverantörer bör ha ett miljöledningssystem eller, som ett minimum, åta sig att ta fram en miljöpolicy eller -system för att säkerställa ständiga förbättringar av miljöarbetet. Åtagandet gentemot Atlas Copcos kriterier för affärspartner innebär att leverantörerna har ansvar för att minimera miljöpåverkan från produkter och tjänster när de tillverkas, distribueras och används, liksom när de avyttras.

-6%

Vattenförbrukning i områden med vattenrisk/kostnaden för sålda varor

Verksamhetens påverkan

Atlas Copco har under 2018 minskat energiförbrukningen i förhållande till kostnaden för sålda varor. Jämfört med 2017 minskade den relativa förbrukningen mätt i MWh med 8%. Energiförbrukningen i absoluta tal ökade något, främst på grund av ökad produktion. Andelen förnybar energi av den totala förbrukningen i verksamheten uppgick till 34%.

Koldioxidutsläpp från transporter utgör en betydande del av Atlas Copcos koldioxidavtryck. Under 2018 minskade koldioxidutsläppen från transporter i förhållande till kostnaden för sålda varor med 3%. I absoluta tal ökade koldioxidutsläppen, huvudsakligen till följd av ökad produktion och brådskande leveranser med flygfrakt.

Andelen avfall som återanvänds eller återvinns av det totala avfallet inom verksamheten är ett av Gruppens nyckeltal inom resursanvändning. Under 2018 uppgick denna andel till 94%. Trots att andelen redan är hög vill Atlas Copco öka den ytterligare för att gynna både kunder och miljön.

UTMÄRKELSE FÖR FRAMSTÅENDE INNOVATION

John Munck-priset delas årligen ut till en produktutvecklare, designer eller ett team för framstående bidrag till den totala kvaliteten i en Atlas Copco-produkt.

Under 2018 tilldelades John Munck-priset för tekniska framsteg ett team inom divisionen för halvledare inom affärsområdet Vakuumpumpen för utvecklingen av vakuumpumpen iXM. Pumpen, som används vid tillverkning av halvledare, förlänger serviceintervallerna och ökar driftsäkerheten. Pumpen är också mindre, tystare och mer energisnål jämfört med konkurrenternas. Vakuumpumpen är utvecklad i Sydkorea där en stor del av världens halvledare tillverkas.

Miljö**7.2**

MWh energi från verksamheten/KSV (MSEK): 12M

MÅL: Kontinuerlig förbättring
2017: 7.8**34%**

Andel förnybar energi av total MWh energi som används i verksamheten: 12M

MÅL: Kontinuerlig förbättring
2017: 34%**3.4**

Koldioxidutsläpp från transporter (ton)/KSV (MSEK): 12M

MÅL: Kontinuerlig förbättring
2017: 3.5**5.1**Vattenförbrukning m³ vid enheter i områden med vattenrisk/KSV (MSEK): 12MMÅL: Kontinuerlig förbättring
2017: 5.4**94%**

Återvunnet eller återanvänt avfall i kg/total mängd avfall i kg: 12M

MÅL: Kontinuerlig förbättring
2017: 94%

Nya nyckeltal och mål kommer att användas för att mäta utvecklingen från 2019, se sid 5.

Risker, riskhantering och möjligheter

All affärsverksamhet medför risker. För att bemöta dessa finns inom Atlas Copco ett strukturerat och proaktivt riskhanteringsarbete. Rätt hanterade kan risker omvandlas till möjligheter och tillföra värde till verksamheten. Risker som inte hanteras rätt kan orsaka incidenter.

Atlas Copcos globala och diversifierade verksamhet med kunder i många olika branscher ger en god spridning av risker och möjligheter såväl geografiskt som verksamhetsmässigt. Förmågan att förebygga, upptäcka och hantera riskerna är dock kritisk för en effektiv styrning och kontroll av verksamheten. Målet är att nå Gruppens mål med ett välhanterat risktagande i linje med strategin och inom ramen för den interna databasen *The Way We Do Things*. Atlas Copco ser fördelarna med en effektiv riskhantering både när det handlar om att minska riskerna och att skapa affärsmöjligheter, vilket kan leda till en god tillväxt.

Atlas Copcos decentraliserade struktur omfattar även riskhantering. De lokala bolagen ansvarar för sin egen riskhantering vilken övervakas och följs upp regelbundet vid möten i lokala operativa styrelser. Gruppens funktioner för juridik, försäkring, finans, skatt, controlling och redovisning tillhandahåller policyer, riktlinjer och instruktioner gällande riskhantering. Implementeringen granskas regelbundet genom interna och externa revisioner. Läs mer i avsnittet Intern kontroll av finansiell rapportering i bolagsstyrningsrapporten på sidorna 60–61.

Försäkring

Gruppens försäkringsprogram tillhandahålls av det egna försäkringsbolaget Industria Försäkringsaktiebolag, som försäkrar en del av riskexponeringen inom följande områden: egendoms- och avbrottsförsäkring, varutransportförsäkring, samt allmänt ansvar även inkluderande produktansvarsförsäkring. Gruppens försäkringar avseende financial lines och tjänstereseförsäkring hanteras också av avdelningen Insurance & Risk Management, men Industria är inte försäkringsgivare för dessa försäkringar. Försäkringskapacitet köps delvis in från ledande försäkringsbolag och återförsäkringsbolag i samarbete med internationella försäkringsmäklare. Skadehanteringsservice köps delvis in globalt från ledande leverantörer. Försäkringspolicyer utfärdas lokalt för att säkerställa att lokala försäkringslagar efterlevs i tillämpliga fall.

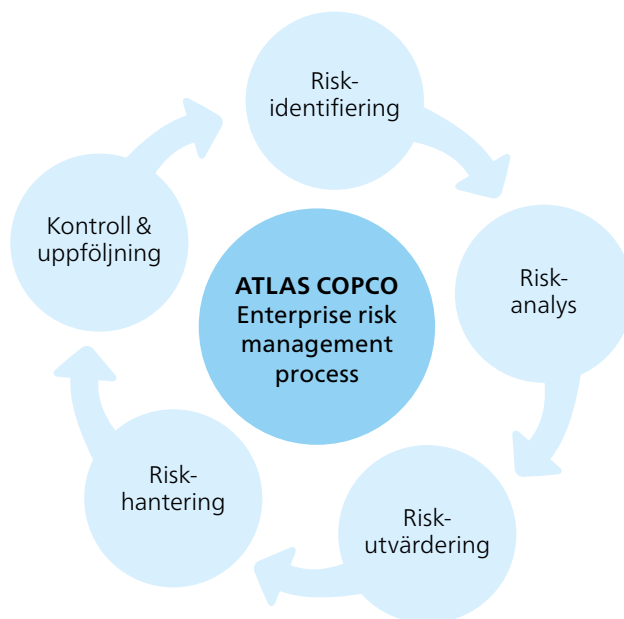
Skadeförebyggande arbete

Det huvudsakliga syftet med det skadeförebyggande arbetet inom Atlas Copco är att förebygga incidenter och minska eventuella konsekvenser av egendomsskador och produktionsavbrott. För att säkerställa en hög nivå finns Atlas Copcos Loss Prevention Standard som föreskriver Gruppens krav gällande det fysiska skyddet och det skadeförebyggande arbetet för produktionsanläggningar och lager. Standarden inkluderar områden som: konstruktion, säkerhetssystem, skadeförebyggande processer och handlingsplaner för när incidenter inträffar. För att säkerställa att standarden efterlevs och för att stödja anläggningarna i deras skadeförebyggande arbete, utförs årligen cirka 30 riskbesiktningar. Resultaten från dessa besök konsolideras och rapporteras regelbundet till koncernledningen.

Enterprise risk management (ERM)

Atlas Copco har utvecklat sin egen ERM-process för att kartlägga Gruppens risker. Metoden tillämpas på divisionerna som är den högsta operativa nivån i Gruppen. Varje divisionsledning genomför årliga workshops där risker identifieras, analyseras, utvärderas/omvärderas och vid behov hanteras för att säkerställa en strukturerad och proaktiv förhållning till risk. Ägarskapet av identifierade risker ligger främst hos respektive division, medan avdelningen Insurance & Risk Management modererar, hanterar den övergripande processen och rapporterar det konsoliderade resultatet på koncernnivå. Denna pragmatiska process ligger också i linje med Atlas Copcos decentraliserade organisationsstruktur.

Resultaten av riskhanteringsarbetet rapporteras årligen till koncernledningen och till varje affärsområdeschef två gånger per år.

Riskprocess

Enterprise risk management (ERM) ses inte som ett projekt utan som en kontinuerlig process i Atlas Copco. Omständigheterna förändras kontinuerligt över tid varför det är nödvändigt att regelbundet utvärdera gamla risker och identifiera nya. Det definierade ramverk som används beskrivs i bilden ovan.

Risker, riskhantering och möjligheter, forts.

RISK	BESKRIVNING	MOTVERKANDE FAKTORER	MÖJLIGHETER
FINANSIELLA RISKER	<p>Valutakursförändringar kan påverka Gruppens resultat negativt när intäkter från försäljning och kostnader för produktion och inköp är i skilda valutor (transaktionsrisk). En negativ effekt på Gruppens resultat kan också inträffa när de utländska dotterföretagens resultat räknas om till SEK och på Gruppens eget kapital när de utländska dotterföretagens nettotillgångar räknas om till SEK (omräkningsrisk).</p> <p>Atlas Copcos nettoräntekostnad påverkas av förändrade marknadsräntor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ett utskott för finansiell riskhantering sammanträder regelbundet för att hantera de finansiella riskerna. • Atlas Copco Financial Solutions ansvarar för dessa risker och stödjer även Gruppens bolag i implementeringen av finansiella policyer och riktlinjer. • Gruppens verksamheter bevakar och justerar löpande försäljningspriser och kostnader för att begränsa transaktionsriskerna. Dessa åtgärder kan kompletteras med valutasäkringar. • Omräkningsrisker säkras delvis genom upplåning i utländsk valuta och finansiella derivat. • Strikta kreditpolicyer tillämpas och det förekommer ingen större koncentration av kreditrisk. Avsättningen för osäkra fordringar baseras på historiska förluster och bedöms vara tillräcklig. 	<ul style="list-style-type: none"> → Ett proaktivt arbete med de finansiella riskerna förbättrar vinstmarginalen och skapar möjligheter till mer stabila kassaflöden. Sammantaget ger arbetet med finansiell riskminimering en möjlighet att förbättra verksamhetens motståndskraft. → Atlas Copco Financial Solutions kan skapa bättre affärsrelationer med och attrahera fler kunder.
RAPPORTERINGSRISKER INKLUSIVE SKATT	<p>Risken relaterad till kommunikationen av den finansiella informationen till kapitalmarknaden är att rapporterna inte ger en rättvis bild av Gruppens verkliga finansiella ställning och resultat.</p> <p>Felrapportering kan resultera i att ledningen drar felaktiga slutsatser men med många mindre enheter är påverkan låg.</p> <p>Skatt är ett område som har fått ökat fokus, särskilt risker kopplade till transferpriser, men också nya skatteregler och riktlinjer.</p> <p>De hållbarhetsdata som rapporteras utgörs ibland till en viss del av uppskattningar och motsvarar därmed inte Gruppens påverkan exakt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Atlas Copcos dotterbolag rapporterar sin finansiella ställning regelbundet i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS). Gruppens concernredovisning, baserad på dessa rapporter, upprättas i enlighet med IFRS och relevanta delar av årsredovisningslagen som redovisas i RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner". • Gruppens operativa och legala resultat baseras på samma siffror och system. De analyseras av divisions-, affärsområdes-, Grupp och legala funktioner innan publicering. • Gruppen har rutiner för att säkerställa efterlevnaden av Gruppens instruktioner, standarder och regler, exempelvis internrevisioner och externa revisioner. • Group Tax finns globalt för att följa upp efterlevnaden av lokala skatteregler. Transferprispolicy och -avtal är införda i verksamheten och ses över regelbundet. • Atlas Copco redovisar hållbarhetsdata i enlighet med GRI Standards och håller utbildningar för att förbättra rapporteringen. 	<ul style="list-style-type: none"> → Integrerad rapportering identifierar och skapar möjligheter till affärssynergier. → Arbetet med rapporteringsrisker ökar transparensen och förbättrar möjligheterna att presentera verksamheten rättvist och korrekt. → Förbättrad rapportering resulterar också direkt i förbättrad riskhantering, särskilt då uppgifterna har integrerats för att belysa samband. → Effektiv rapportering baserad på samma siffror och system ger full transparens för att dra rätt slutsatser. → Ökade rapporteringskrav för skatter kommer att öka transparensen inom området, vilket ligger i intressenternas intresse.
MARKNADS-RISKER	<p>En utbredd finansiell kris och ekonomisk nedgång påverkar inte bara Gruppen negativt utan även kundernas möjligheter att finansiera sina investeringar. Förändringar i kundernas produktionsnivåer påverkar även Gruppens försäljning av reservdelar, service och förbrukningsvaror.</p> <p>På tillväxtmarknader etableras regelbundet nya, mindre konkurrenter vilket kan påverka Gruppen negativt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Väl spridd försäljning med kunder i många länder och branscher. Försäljning av reservdelar och service är relativt stabil i jämförelse med försäljning av utrustning. • Månatlig uppföljning av marknads- och försäljningsutveckling möjliggör snabba åtgärder. • Flexibel tillverkning möjliggör snabb anpassning till förändringar i efterfrågan på utrustning. • Ledande position inom de flesta marknadssegment ger skalfördelar. 	<ul style="list-style-type: none"> → En betydande konkurrensfördel till följd av en stark global närvaro som inkluderar tillväxtmarknader. → Möjlighet att positivt påverka både samhälle och miljö genom Gruppens högkvalitativa och hållbara produkter och höga etiska standard. → Fortsätta att utveckla nära, långsiktiga och strategiska relationer med kunder och leverantörer.
PRODUKT-UTVECKLINGS-RISKER	<p>En av utmaningarna för Atlas Copcos långsiktiga tillväxt och lönsamhet kommer att vara att kontinuerligt utveckla innovativa, hållbara produkter som förbrukar mindre resurser under livscykeln. Atlas Copcos produkterbjudande påverkas också av nationell och regional lagstiftning inom områden såsom utsläpp, buller- och vibrationsnivåer samt återvinning. Det kan dock finnas ökad risk för konkurrens på tillväxtmarknader där lågkostnadsprodukter inte påverkas av sådana regler.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerliga investeringar i forskning och utveckling för att utveckla produkter i linje med kundernas efterfrågan och förväntningar, även i perioder av ekonomisk nedgång. • Utveckla produkter med ett livscykelperspektiv och sätta mätbara effektivitetsmål för varje divisions huvudsakliga produktkategorier. • Utveckla produkter med mindre utsläpp, vibrationer eller buller, samt ökad möjlighet till återvinning för att möta lagkrav. 	<ul style="list-style-type: none"> → Betydande möjligheter att stärka konkurrenskraften genom innovationer av högkvalitativa, hållbara produkter och att skapa ett integrerat värdeerbjudande till kunderna.
TILLVERKNINGSRISKER	<p>Tillverkningen av nyckelkomponenter är koncentrerad till ett fåtal platser. Avbrott i produktionen eller otillräcklig kapacitet kan få följder för leveranserna eller produkternas kvalitet.</p> <p>Produktionsanläggningarna riskerar också att påverka miljön negativt genom verksamheten, exempelvis genom farligt avfall och utsläpp.</p> <p>Atlas Copco är direkt eller indirekt exponerat för råvarupriser.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tillverkningsenheterna övervakar kontinuerligt produktionsprocessen, testar produkternas säkerhet och kvalitet, gör riskbedömningar och utbildar medarbetare. • Produktionsenheter är föremål för regelbundna riskhanteringsundersökningar för att säkerställa att de uppfyller Atlas Copcos standard för förebyggande av skador. • Ambitionen är att certifiera alla tillverkningsenheter i enlighet med standarden ISO 14001. 	<ul style="list-style-type: none"> → Fortsätta möjligheter att i hög grad främja ständiga förbättringar för att effektivisera produktionen, minska ineffektiviteten, samt upprätthålla en hög flexibilitet i produktionsprocessen.

Risker, riskhantering och möjligheter, forts.

RISK	BESKRIVNING	MOTVERKANDE FAKTORER	MÖJLIGHETER
DISTRIBU- TIONS- RISKER	<p>Atlas Copco distribuerar främst produkter och tjänster direkt till slutkunden. Om distributionen inte är effektiv påverkar det kundnöjdhet, försäljning och lönsamhet. Skador och förluster vid distributionen kan bli kostsamt.</p> <p>Viss försäljning sker indirekt via distributörer och uthyrningsföretag och deras prestation kan inverka negativt på försäljningen.</p> <p>Distributionen av produkter kan leda till ökade koldioxidutsläpp från transporter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Den fysiska distributionen av produkter är koncentrerad till ett antal distributionscenter vars leveranseffektivitet övervakas fortlöpande. Resurser allokeras till utbildning och utveckling av serviceorganisationen. Då indirekt försäljning sker lokalt/regionalt är den negativa påverkan från svaga prestationer begränsad. Ökat fokus på säkrare och effektivare transporter för att minska förluster, kostnader och de totala utsläppen per transport. 	<ul style="list-style-type: none"> → Fortsätta att stärka relationen med kunderna genom punktliga leveranser av produkter och tjänster. → Effektivare och säkrare transporter kan spara tid och kostnader åt kunden samtidigt som det minskar miljöpåverkan i den egna verksamheten. → Minska de egna bränslekostnaderna och resursbehoven vilket ökar Gruppens förmåga till anpassning.
RISKER I LEVERANTÖRS- KEDJAN	<p>Atlas Copco och dess affärspartner, såsom leverantörer, entreprenörer och partner i samriskbolag, måste dela samma värderingar som uttrycks i Atlas Copcos affärskod för att inte äventyra Gruppens rykte och varumärke. Tillgången till många komponenter är beroende av leverantörer och om dessa drabbas av produktionsstopp eller brister i kapaciteten, kan det få oönskade effekter på leveranserna.</p> <p>Användningen av många leverantörer ökar risken för att produkter innehåller komponenter som inte är hållbart producerade, såsom risken att elektroniska komponenter innehåller konfliktmineraler (vars handel eller skatt finansierar väpnade grupper i konfliktområden såsom Demokratiska republiken Kongo).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Välja och utvärdera affärspartner utifrån objektiva faktorer som kvalitet, leverans, pris och tillförlitlighet samt miljömässigt och socialt ansvar och engagemang. Fortsätta arbetet med att undersöka och undanröja förekomsten av konfliktmineraler i värdekedjan. Etablering av ett globalt nätverk av underleverantörer för att minska beroendet av enskilda leverantörer. Elektronisk utbildning för affärspartner (både leverantörer och distributörer) för att öka kännedomen om Atlas Copcos affärskod, inklusive att underteckna ett brev om efterlevnad av Affärskoden. Atlas Copco tillhandahåller en lista på ämnen som är förbjudna eller vars användning ska begränsas på grund av deras potentiellt negativa påverkan på hälsa eller miljö. Efterlevnad av dessa listor är en del av Affärskoden. 	<ul style="list-style-type: none"> → Öka Atlas Copcos flexibilitet och minska kostnader genom att förbättra leverantörernas lagerhantering när efterfrågan förändras. → Fortsätta att vara en självklar samarbetspartner och främja ökad effektivitet, hållbarhet och säkerhet. Starka leverantörsrelationer ger Atlas Copco en mer konkurrenskraftig position. → Möjlighet att stärka relationen med kunderna genom att stödja kunder som påverkas av Dodd Frank-lagstiftningen om konfliktmineraler. → Främja mänskliga rättigheter och verka för förbättrade arbetsförhållanden, samt minskad korruption och konflikter.
LEGALA RISKER OCH REGEL- EFTERLEVND	<p>Atlas Copcos affärsverksamhet påverkas av många lagar och regler, samt av affärsmässiga och ekonomiska avtal med kunder, leverantörer och andra motparter, samt av licenser, patent och annan immaterialrätt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Egen juridisk avdelning med jurister på fem kontinenter som stödjer enheter när det gäller efterlevnaden av lagar och regleringar. Detta innefattar även granskning av kontrakt och utbildning. En årlig undersökning av legala risker inom samtliga bolag i Gruppen utöver den fortlöpande uppföljningen av den legala riskexponeringen. Resultatet av undersökningen sammanställs, analyseras och redovisas för styrelsen och revisorerna. 	<ul style="list-style-type: none"> → Att uppfylla legala normer och regler minimerar kostnader och ökar möjligheterna att stärka Atlas Copcos anseende. Det skapar också möjligheter att utveckla pålitliga samarbeten och att förbättra verksamhetens stabilitet.
RISKER VID FÖRVÄR OCH AVYTTRINGAR	<p>Vid förvärv finns det risker vid val och värdering av möjliga mål liksom vid förvärvsprocessen. Integrationsprocessen av förvärvade enheter är en komplicerad process som inte alltid är framgångsrik. Synergier kan ta längre tid att realisera än förväntat.</p> <p>Prövningar av nedskrivningsbehov görs årligen på förvärvad goodwill. Om dessa inte anses rätt värderade vid en sådan prövning kan det resultera i en nedskrivning, vilket påverkar Gruppens resultat.</p> <p>Förvärv och avyttringar kan påverka det lokala samhället och/eller miljön, direkt eller indirekt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atlas Copco har inrättat en särskild grupp för förvärvsprocessen. Processen uppdateras och förbättras kontinuerligt för att hantera och förebygga risker. Gruppen erbjuder utbildning och stödjer affärsenheterna före, under och efter ett förvärv. Innan ett förvärv avslutas, genomförs en företagsbesiktning för att identifiera och utvärdera möjliga risker. Atlas Copcos riktlinjer och policyer tillämpas för att bedöma och hantera de miljömässiga eller sociala effekterna av verksamheten i berörda samhällen när förvärvet är genomfört. Hänsyn gällande mänskliga rättigheter och miljö är integrerat vid förvärv och avyttringar. 	<ul style="list-style-type: none"> → Förvärv ger möjligheten att komma in på nya marknader, marknadssegment, nya teknologier, nya kunder, öka intäkter, etc. → Att identifiera hinder för integrering kan tillåta Atlas Copco att förbättra processen genom metoder såsom arbetsväxling, utbildning eller teambuildingövningar. Det skulle inte bara leda till en smidigare integrationsprocess utan också till lägre driftskostnader genom att minska driftstopp och låta nyförvärvade bolag bli produktiva och effektiva snabbare.
MEDARBETAR- RISKER	<p>Atlas Copco behöver ha och attrahera duktiga och motiverade medarbetare och säkra tillgången till kompetenta chefer för att nå de fastställda strategiska och verksamhetsmässiga målen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kompetenskartläggning och -planering säkrar tillgången till medarbetare med rätt kunskaper vid rätt tidpunkt. Såväl externa som interna rekryteringar äger rum, intern rekrytering och jobbrotation underlättas av den interna jobbmärknaden. Löner och andra villkor anpassas till marknaden och kopplas till verksamhetens prioriteringar. Atlas Copco strävar efter att ha goda relationer med fackföreningar. 	<ul style="list-style-type: none"> → Motiverade och duktiga medarbetare och chefer är kritiskt för att nå eller överträffa affärsmålen.

Risker, riskhantering och möjligheter, forts.

RISK	BESKRIVNING	MOTVERKANDE FAKTORER	MÖJLIGHETER
VARUMÄRKES-RISKER	<p>Gruppens anseende är en värdefull tillgång som kan påverkas dels av Gruppens verksamhet eller agerande, dels av externa intressenters agerande. Produkterna måste leva upp till varumärkeslöftet och hålla hög kvalitet, vara säkra och ha låg miljöpåverkan då de används av kunderna. Risker för anseendet kan förekomma vid avvikelser gällande produktmärkning eller vid falsk marknadsföring.</p> <p>Missnöjda medarbetare kan också förringa Atlas Copcos varumärke.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Alla Atlas Copco-produkter är testade och kvalitetssäkrade. Produkternas märkning övervakas och regelbunden utbildning i kommunikation tillhandahålls. Gruppen för en aktiv dialog med sina intressenter. Utbildning i Affärskoden, inklusive ett årligt undertecknande av efterlevnad. Ett tydligt och välkänt varumärkeslöfte. En omfattande medarbetarundersökning genomförs vartannat år och följs upp aktivt. 	<ul style="list-style-type: none"> → Varumärkespositionering → Engagemanget i intressenterna minskar inte bara riskerna för anseendet i vissa fall, det skapar också möjligheter till ökad medvetenhet och trovärdighet för Atlas Copcos varumärke genom förbättringar och innovationer. → Leveranser av testade och kvalitetssäkrade produkter ökar kundnöjdheten och främjar återkommande affärer. → Attrahera och utveckla medarbetare som följer Affärskoden.
IT-RISKER	<p>Gruppen förlitar sig på IT-system i den dagliga verksamheten. Störningar eller fel i kritiska system har en direkt påverkan på produktionen. Felaktig hantering av finansiella system kan påverka företagets resultatrapportering.</p> <p>Stöld eller ändring av intellektuell egendom utgör risker för våra produkter och framtida affärsframgång.</p> <p>Riskerna kopplade till cybersäkerhet ökar och kan få en betydande påverkan på Atlas Copcos verksamhet.</p> <p>Den nya dataskyddsförordningen (General Data Protection Regulation, GDPR) tillkom 2018 och påverkar hanteringen av personuppgifter. Om förordningen inte efterlevs, kan detta resultera i dryga böter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atlas Copco har en global policy för IT-säkerhet, inklusive kvalitetssäkringsprocesser som styr IT-verksamheten. Informationssäkerhet följs upp regelbundet genom revisioner av IT-säkerheten. Standardiserade processer finns för implementeringen av nya system, byte av befintliga system och den dagliga verksamheten. IT-system baseras på välkända produkter. IT-säkerhet sparar globalt större nedladdningar av filer. Affärspartner/konsulter som arbetar i våra system granskas. Cybersäkerhet diskuteras regelbundet och frågorna hanteras av funktionen för IT-säkerhet. Medvetenhet om riskerna kring cybersäkerhet ökar beredskapen att snabbt bemöta ett angrepp. En GDPR-projektgrupp har utarbetat de processer som behövs för att säkerställa att den nya förordningen följs. Utbildning genomförs i syfte att öka kunskapen och medvetenheten gällande efterlevnad i den dagliga affärsverksamheten. 	<ul style="list-style-type: none"> → Stabila IT-system, säker IT-miljö och standardiserade processer ökar effektiviteten och minskar kostnader. → En snabb reaktion på större nedladdningar av filer inom produktutveckling minskar den möjliga skadan. → Ett snabbt agerande för att bemöta ett cyberangrepp möjliggör en stabil arbetsmiljö och kontinuitet i verksamheten. → Eftersom Atlas Copco har ett globalt tillvägagångssätt avseende GDPR, är Gruppen väl förberedd inför framtida dataskyddsförordningar i andra länder och regioner.
RISKER KRING SÄKERHET OCH HÄLSA	<p>Problem med friskvård och sjukfrånvaro kan påverka produktiviteten och effektiviteten i verksamheten.</p> <p>Olyckor eller incidenter på arbetsplatsen på grund av bristande säkerhetsåtgärder eller skyddsutrustning kan inverka negativt på produktiviteten och på Atlas Copco som arbetsgivare.</p> <p>Atlas Copco är medvetet om risken för att allvarliga sjukdomar och pandemier kan störa affärsverksamheten och skada anställda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Gruppen utvärderar regelbundet säkerhets- och hälsorisker i verksamheten. Ambitionen är att certifiera alla större enheter enligt OHSAS 18001/ISO 45001. Program finns på arbetsplatsen för att minska effekterna av HIV/AIDS i mellersta och södra Afrika. Atlas Copcos affärspartner utbildas kring Gruppens principer, inklusive förhållningssättet till hälsa och säkerhet. 	<ul style="list-style-type: none"> → Förbättrad säkerhet och hälsa i verksamheten ökar både de anställdas produktivitet och moral. → Atlas Copco stärks genom säkra produkter. Gruppen fortsätter att ses som ledare i branschen. → Förbättrade arbetsvillkor för kunder och leverantörer kan skapa långvariga relationer och återkommande beställningar.
MILJÖ- OCH KLIMATRISKER (EXTERNA)	<p>De primära externa miljöriskerna kommer från förändringar i klimat och naturtillgångar, förändringar i regelverk, beskattning och priser på resurser.</p> <p>Naturkatastrofer till följd av klimatförändringar kan störa den egna verksamheten och/eller påverka leverantörskedjan.</p> <p>Högre skatter på bränsle/energi kan öka rörelsekostnaderna.</p> <p>Regler och krav som rör koldioxidutsläpp från produkter och industriprocesser skärps kontinuerligt.</p> <p>Förändringar i den genomsnittliga nederbörden kan påverka hela Atlas Copcos verksamhet antingen direkt eller genom att störa leveranskedjan.</p> <p>Övergången till en koldioxidsnål ekonomi kan påverka vissa sektorer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Atlas Copco utvecklar kontinuerligt produkter med förbättrad energieffektivitet och minskade utsläpp. I den egna verksamheten har Atlas Copco ett flertal nyckeltal kopplade till resurs- och energiförbrukning med syfte att minimera kostnader och negativ miljöpåverkan. De köldmedia som används i Atlas Copcos produkter påverkar inte ozonskiktet och finns i slutna system för att förhindra att de frigörs till atmosfären under produkternas livslängd. Ambitionen är att fortsätta lansera köldmedia med lägre klimatpåverkan. 	<ul style="list-style-type: none"> → Det proaktiva arbetet med miljörisker kan skapa betydande möjligheter att driva innovationer på Atlas Copco. → Då många kunder är verksamma i områden med extrem vattenstress eller vattenbrist kan det finnas en stark kundefterfrågan på vatteneffektiva produkter eller produkter för vattenåtervinning. Detta innebär en stor affärsmöjlighet att utöka Atlas Copcos innovationer till området vattenförbrukning. → Effekter och prognoser om klimatförändringar kan framkalla förändringar i konsumenternas vanor och beteende. Till följd av klimathändelser kan Atlas Copcos kunder bli mer medvetna om miljörisker och efterfråga hållbara produkter från Gruppen. → Atlas Copco kan börja verka inom nya områden och affärsmodeller. Till exempel medför lösningar för förnybar energiförsörjning och ökad produktion av eldrivna fordon nya affärsmöjligheter för Atlas Copco.

Risker, riskhantering och möjligheter, forts.

RISK	BESKRIVNING	MÖTVERKANDE FAKTORER	MÖJLIGHETER
RISKER FÖR KORRUPTION OCH BEDRÅGERI	<p>Korruption och mutor förekommer på många marknader där Atlas Copco är verksam.</p> <p>Bedrägeri handlar om felaktigt eller kriminellt beteende i syfte att nå finansiell eller personlig vinning, en risk som alltid finns där det finns personer med oärliga avsikter.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Policy om nolltolerans för mutor och korruption, inklusive påskyndande betalningar. • Interna kontrollrutiner för att förebygga och upptäcka avvikelser. Internrevisionsfunktionen är etablerad för att säkra bolagsstyrningen, intern kontroll och policyer för riskhantering. • Verktyg för självutvärdering för att analysera interna kontrollprocesser. • Utbildning i Affärskoden inklusive medvetenhet kring bedrägerier, samt workshops. • Gruppens hotline samt lokala hjälplinjer genom vilka medarbetarna anonymt kan rapportera överträdelse. • Gruppen stödjer rättvis konkurrens och förbjuder diskussioner eller överenskommelser med konkurrenter gällande prissättning och uppdelning av marknaden. 	<p>→ Genom att bekämpa korruption och bedrägerier skapar Atlas Copco möjligheter att arbeta med sina branschkollegor och förändra internationell marknadspraxis. Vägran att betala mutor kan resultera i tillfälliga förseningar eller motgångar men det minskar kostnader på både lång och kort sikt, skapar möjligheter att förbättra effektiviteten i verksamheten och ökar stabiliteten på de marknader där Gruppen är verksam.</p> <p>→ Arbetet mot korruption och bedrägerier ökar Atlas Copcos trovärdighet och transparens samt skapar ytterligare möjligheter till förbättrade relationer med företagets intressenter.</p>
RISKER KRING MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER	<p>Atlas Copco har verksamhet i länder där det enligt Amnesty International finns en hög risk för kränkning av mänskliga rättigheter exempelvis i form av barnarbete, tvångsarbete eller påtvingat arbete.</p> <p>Atlas Copco kommer i kontakt med kunder som möter problem rörande miljöfrågor och frågor kring mänskliga rättigheter.</p> <p>Risker rörande Gruppens anseende kan också uppstå på grund av relationen med leverantörer som inte lever upp till internationellt accepterade etiska, sociala och miljöstandarder.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vägledning och regelbunden samverkan, för att identifiera risker, med väletablerade frivilligorganisationer. • Policyer och processer som överensstämmer med standarder i FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter, som Atlas Copco har förbundit sig att följa sedan 2011. • Due diligence-process och integrering av interna kontroller av kränkningar av mänskliga rättigheter i samtliga processer. • Gruppens verktyg för utvärdering av kundernas hållbarhetsarbete. • Leverantörsutvärderingar genomförs regelbundet i enlighet med FN:s Global Compact. 	<p>→ Att följa FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och den så kallade "do no harm"-principen minskar risker och kostnader avsevärt; ett företags förmåga att "do good" enligt dessa principer skapar även affärsmöjligheter. En arbetsplats med mångfald kan till exempel öka Atlas Copcos konkurrenskraft väsentligt och även öka kunskapen och kapaciteten att skraddarsy produkter enligt kundernas behov.</p> <p>→ Arbetet med mänskliga rättigheter har en positiv inverkan på arbetsgivarens varumärke och på relationen med investerare.</p> <p>→ Stark affärsetik främjar intern stabilitet samtidigt som det ger en mer stabil marknad.</p>

Atlas Copco-aktien

Aktiekursens utveckling och avkastning

Under 2018, fram till utdelningen av Epiroc AB den 12 juni, steg kursen på A-aktien med 3.9% till SEK 368.0 (31 december 2017: 354.2) och B-aktien steg 6.2% till SEK 334.0 (31 december 2017: 314.6).

Den genomsnittliga årliga totalavkastningen på Atlas Copcos A-aktie, motsvarande summan av utdelning, inlösen och kurstillväxt, har varit 22.1% under den senaste tioårsperioden och 20.9% under den senaste femårsperioden. Motsvarande avkastning på Nasdaq Stockholm var 15.9% respektive 11.4%.

Efter utdelningen av Epiroc i juni 2018 sjönk priset på A-aktien med 25.9% till SEK 210.5 (öppningskurs 13 juni 2018: 284.2) och priset på B-aktien sjönk 23.7% till SEK 193.3 (öppningskurs 13 juni 2018: 253.5).

Handel och börsvärde

Atlas Copcos aktier är noterade på Nasdaq Stockholm där 33.2% av den totala handeln med A-aktien (50.4% för B-aktien) ägde rum under 2018. Övriga marknadsplatser, så kallade Multilateral Trading Facilities (MTF), såsom CBOE och Turquoise svarade för cirka 34.0% (24.9% för B-aktien) och återstående 32.8% (24.7% för B-aktien) handlades utanför publika marknader, till exempel genom "over-the-counter trading".

Börsvärdet vid årets slut 2018 var MSEK 252 130 (420 076) och företaget representerade 4.2% (6.3) av det totala marknadsvärdet på Nasdaq Stockholm. Totalt var Atlas Copcos aktier de andra (andra) mest omsatta under 2018.

Ett program för depåbevis (American Depositary Receipts, ADR) etablerades i USA 1990. Ett depåbevis motsvarar en aktie. Depåbank

är Citibank N.A. Vid årets slut 2018 var 19 536 115 depåbevis utestående, varav 18 541 998 representerade A-aktier och 994 117 B-aktier.

Personaloptionsprogram och återköp av egna aktier

Styrelsen kommer att föreslå till årsstämman 2019 ett liknande prestationsbaserat långsiktigt incitamentsprogram som under tidigare år. Avsikten är att täcka programmet genom återköp av bolagets egna aktier. Företagets innehav av egna aktier den 31 december 2018 framgår av tabellen nedan.

Utdelning

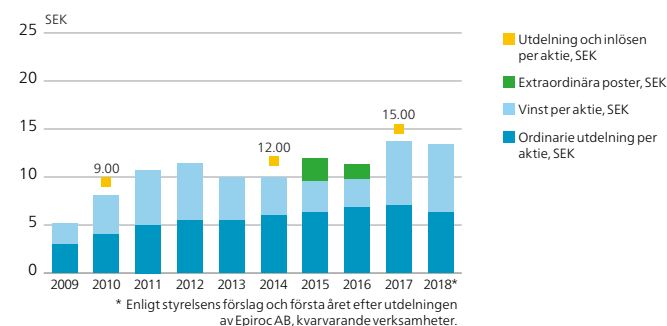
Styrelsen föreslår till bolagsstämman en ordinarie utdelning om SEK 6.30 per aktie för 2018. Den föreslagna utdelningen kan jämföras med en ungefärlig utdelning för 2017, relaterat till den kvarvarande verksamheten i Atlas Copco (exklusive Epiroc) om SEK 5.20 per aktie. Den totala utdelningen föregående år, inklusive avvecklade verksamheter, var SEK 7.00. Exklusive aktier som innehas av bolaget uppgick den totala utdelningen till totalt MSEK 7 640 (8 496).

För att underlätta en effektivare likviditetshandling föreslås att utdelningen sker i två lika stora delar, den första med avstämningsdag 29 april 2019 och den andra med avstämningsdag 28 oktober 2019.

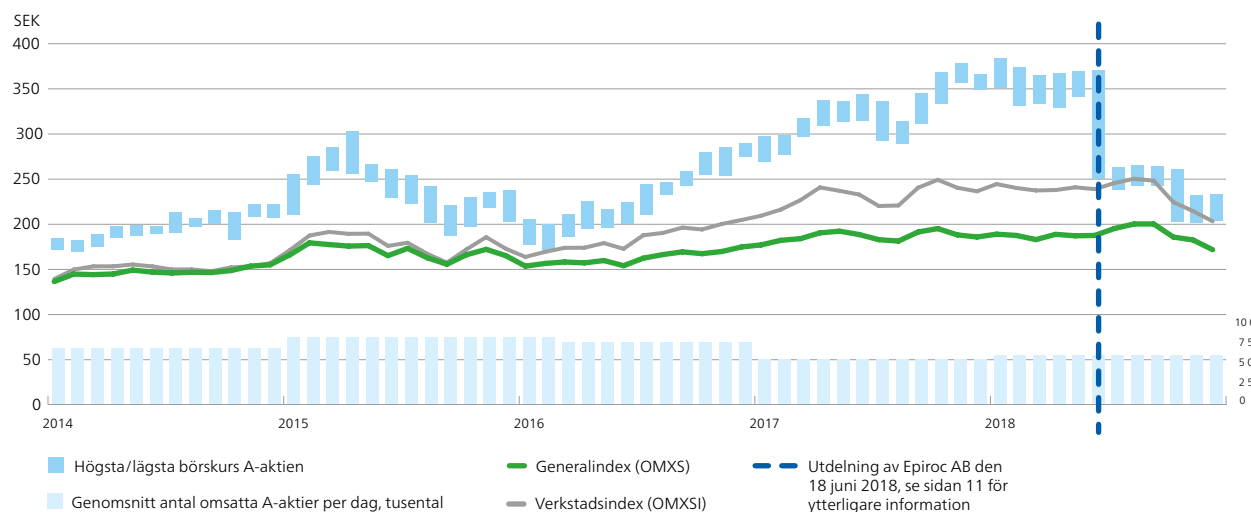
Om styrelsens förslag godkänns kommer den årliga utdelningen för den senaste femårsperioden att uppgå till i genomsnitt 59% av resultat per aktie. Ambitionen är att dela ut cirka 50% av vinsten som utdelning till aktieägarna. Se ytterligare information på sidan 16.

AKTIEINFORMATION 2018-12-31	A-aktien	B-aktien
Nasdaq Stockholm	ATCO A	ATCO B
ISIN-kod	SE0011166610	SE0011166628
Depåbevis, ADR	ATLKY.OTC	ATLCY.OTC
Totalt antal aktier	839 394 096	390 219 008
% av rösterna	95.6	4.4
% av aktiekapitalet	68.3	31.7
varav aktier som innehas av Atlas Copco	16 779 903	119 159
% av rösterna	1.9	0.0
% av aktiekapitalet	1.4	0.0

VINST OCH UTDELNING PER AKTIE

KURSENTVECKLING

Ägarstruktur

Vid årets slut 2018 hade Atlas Copco 87 009 aktieägare (80 846 vid årets slut 2017). De tio största aktieägarna, efter röstetal, som är registrerade direkt eller som ägargrupp hos Euroclear Sweden, svarade för 35% (34) av rösterna och 32% (31) av antalet aktier. Svenska investerare svarade för 51% (50) av antalet aktier och motsvarande 48% (47) av rösterna.

DE TIO STÖRSTA AKTIEÄGARNAS*

31 december 2018	% av rösterna	% av kapitalet
Investor AB	22.3	16.9
Swedbank Robur fonder	3.9	5.1
Alecta Pensionsförsäkring	3.4	4.8
SEB Investment Management	1.6	1.1
Folksam	1.0	1.0
SPP Fonder AB	0.6	0.7
Första AP-fonden	0.6	0.6
Fjärde AP-fonden	0.6	1.0
Länsförsäkringar fondförvaltning AB	0.6	0.5
Tredje AP-fonden	0.5	0.7
Övriga	65.1	67.7
Totalt	100.0	100.0
– varav aktier som innehas av Atlas Copco	1.9	1.4

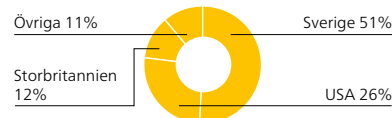
* Aktieägare som är registrerade direkt eller som ägargrupp hos Euroclear Sweden.

AKTIEÄGARSTRUKTUR

Antal aktier, 31 december 2018	% av rösterna	% av kapitalet
1–500	70.0	0.7
501–2 000	20.1	1.5
2 001–10 000	7.8	2.3
10 001–50 000	1.4	2.0
50 001–100 000	0.2	1.0
>100 000	0.5	92.5
Totalt	100.0	100.0

ÄGARKATEGORIER

31 december 2018	% av kapitalet
Utländska ägare (juridiska och privatpersoner)	49.3
Svenska finansiella företag	39.1
Svenska privatpersoner	5.1
Övriga svenska juridiska personer	2.9
Svenska socialförsäkringsfonder	2.3
Svenska intresseorganisationer	1.1
Svenska staten	0.2
Totalt	100.0

ÄGARFÖRDELNING PER LAND
31 december 2018, procent av kapitalet**EMISSIONER ¹⁾**

		Förändring av aktiekapital, MSEK	Utskiftat belopp, MSEK
2011	Split	2:1	
	Aktieinlösen ²⁾	1 229 613 104 aktier à SEK 5	–393.0
	Fondemission	Ingen utgivning av nya aktier	393.0
2015	Split	2:1	
	Aktieinlösen ³⁾	1 229 613 104 aktier à SEK 6	–393.0
	Fondemission	Ingen utgivning av nya aktier	393.0
2018	Split	2:1	
	Aktieinlösen ⁴⁾	1 229 613 104 aktier à SEK 8	–393.0
	Fondemission	Ingen utgivning av nya aktier	393.0

¹⁾ För ytterligare information, se www.atlascopcogroup.com/se/investor-relations

²⁾ 1 213 493 751 aktier netto efter aktier som innehas av Atlas Copco.

³⁾ 1 217 444 513 aktier netto efter aktier som innehas av Atlas Copco.

⁴⁾ 1 213 080 695 aktier netto efter aktier som innehas av Atlas Copco.

VIKTIGA DATUM

2019	25 april	Årsstämma
	25 april	Kvartalsrapport januari–mars
	26 april*	Aktierna handlas utan rätt till utdelning om SEK 3.15
	3 maj*	Utdelningen betalas ut (preliminärt)
	15 juli	Kvartalsrapport april–juni
	21 oktober	Kvartalsrapport juli–september
	25 oktober*	Aktierna handlas utan rätt till utdelning om SEK 3.15
	31 oktober*	Utdelningen betalas ut (preliminärt)
2020	28 januari	Kvartalsrapport oktober–december 2019

* Styrelsens förslag till bolagsstämman. Avstämningsdag är första handelsdagen efter den dag aktier handlas utan rätt till utdelning.

Ytterligare information

- Ytterligare data per aktie finns på sidan 140 i två-årsöversikten.
- För information om fördelning av aktier, optionsprogram och återköp av egna aktier, se not 5, 20 och 23.
- Detaljerad information om aktien och lån finns på www.atlascopcogroup.com/se/investor-relations

Koncernens styrning

I bolagsstyrningsrapporten beskriver Atlas Copco hur tillämpliga regler implementeras i effektiva kontrollsystem för att åstadkomma långsiktig tillväxt. Bra bolagsstyrning handlar inte bara om att följa relevanta regelverk, det handlar också om att göra det som är rätt. Syftet är att hitta rätt balans mellan risk och kontroll i en decentraliserad ledarskapsmodell. Målet är att vara hållbara inom produktivitet och lönsamhet, men även när det gäller styrning.

Atlas Copco AB är ett svenskt publikt aktiebolag noterat på Nasdaq Stockholm AB (Nasdaq Stockholm). Atlas Copcos bolagsstyrning baseras på svenska regler och svensk lagstiftning, främst den svenska aktiebolagslagen men även noteringsavtalet med Nasdaq Stockholm, Svensk kod för bolagsstyrning (Koden), bolagsordningen och andra relevanta regelverk.

Atlas Copco redovisar inga avvikelser från Koden för räkenskapsåret 2018.

Rapporten om koncernens styrning har granskats av revisorerna, se sid 127.

Följande information finns tillgänglig på www.atlascopcogroup.com

- Atlas Copcos bolagsordning
- Affärskoden
- Rapporter om koncernens styrning sedan 2004 (som en del av årsredovisningen)
- Information om Atlas Copcos årsstämma

Kommentar från ordföranden

Atlas Copco är ett globalt företag med kunder i över 180 länder. Vår affärskod, tillsammans med utbildning och dokumentet om efterlevnad som alla medarbetare måste underteckna, är vårt viktigaste verktyg för att säkerställa att vi agerar i enlighet med de högsta etiska normerna och med högsta möjliga integritet. Lagar, miljökrav och sociala förhållanden varierar länder emellan. Vi är fast beslutna att upprätthålla vår höga standard även på utmanande marknader med svagare lagstiftning. Vi förväntar oss att våra affärspartner gör detsamma. För att detta ska ske, och för att skydda vårt rykte, förlitar vi oss på en tydlig styrning och på våra ledares förmåga att främja våra värderingar samt förstås på interna och externa granskningar.

Under 2018 ökade vårt fokus på industrikunder då årsstämman godkände uppdelningen av Atlas Copco i två noterade bolag, Atlas Copco och Epiroc (affärsområdet Gruv- och bergbrytningsteknik).

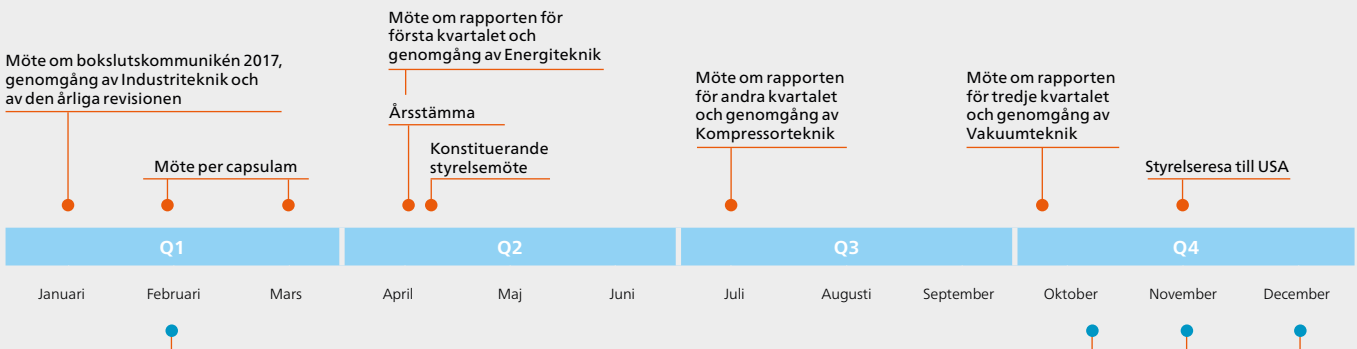

Delningen gjordes genom en utdelning av aktier där Atlas Copco AB:s aktieägare erhöll aktier i Epiroc AB i förhållande till sitt befintliga aktieinnehav. Epiroc noterades i juni 2018 på Nasdaq Stockholm.

*Hans Stråberg,
ordförande sedan 2014*

Styrelsens och valberedningens arbete under 2018

Styrelsens möten och aktiviteter:

Möten i valberedningen

STYRINGSSTRUKTUR

1. Aktieägare

Vid årets slut 2018 hade Atlas Copco 87 009 aktieägare (80 846 vid årets slut 2017). De tio största aktieägarna efter röstetal, som är registrerade direkt eller som ägargrupp hos Euroclear Sweden, svarade för 35% (34) av rösterna och 32% (31) av antalet aktier. Svenska investerare ägde 51% (50) av aktiekapitalet, motsvarande 48% (47) av rösterna.

Den största aktieägaren är Investor AB med 17% av kapitalet och 22% av rösterna. Ytterligare information om Atlas Copcos aktieägare finns i avsnittet Atlas Copco-aktien på sidorna 49–50.

2. Bolagsstämma

Bolagsstämman är Atlas Copcos högsta beslutande organ och alla aktieägare har rätt att delta. Samtliga aktieägare som är registrerade i aktieägarregistret och som till bolaget anmält deltagande i tid har rätt att delta i stämman och rösta för sitt totala innehav av aktier. Atlas Copco uppmanar alla aktieägare att delta vid bolagsstämman och aktieägare som inte själva kan närvara får företrädas av ombud. En aktieägare eller ett ombud får ha två biträden med sig på stämman. Fullmaktblankett finns tillgänglig inför bolagsstämman på www.atlascopcogroup.com/arsstamma.

Årsstämman 2018 hölls den 24 april 2018 i Stockholm. 58% av rösterna i bolaget och 57% av aktiekapitalet var representerat.

Beslut vid årsstämman 2018 inkluderade:

- Fastställande av resultat- och balansräkningar för moderbolaget och koncernen för 2017.
- Ansvarsfrihet för VD och koncernchef samt för styrelsen för räkenskapsåret 2017.
- Godkännande av styrelsens förslag till utdelning av samtliga aktier i Epiroc AB, vilket innebär att alla registrerade aktieägare i bolaget på avstämningsdagen erhåller lika många aktier i Epiroc AB som de innehar i Atlas Copco AB. För varje serie A-aktie i Atlas Copco erhöles en A-aktie i Epiroc och för varje serie B-aktie erhöles en B-aktie i Epiroc.
- Fastställande av styrelsens förslag till disposition av vinstmedlen med en utdelning av SEK 7 per aktie.
- En aktiesplit med ett automatiskt inlösenförfarande som resulterade i extra utdelning till aktieägarna om SEK 8 per aktie.
- Att antalet styrelseledamöter valda av årsstämman för tiden fram till nästa årsstämma ska vara nio ledamöter utan suppleanter.
- Val av styrelse.
- Beslut om styrelsens arvode.
- Godkännande av riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare.
- Godkännande av styrelsens förslag gällande omfattning och principer avseende en prestationsbaserad personaloptionsplan för 2018 inklusive mandat till styrelsen att besluta om återköp och försäljning av Atlas Copco-aktier för att kostnadsäkra planen och tidigare liknande planer.
- Val av Deloitte AB som revisionsbolag fram till årsstämman 2019.

ÅRSSTÄMMA 2019

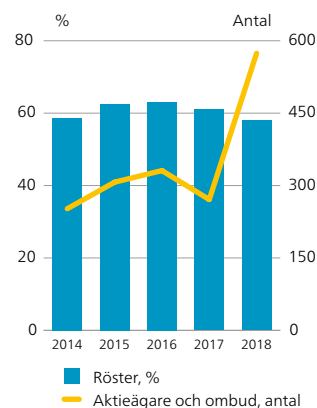
Årsstämman anordnas den 25 april, 2019 i Aula Medica, Nobels väg 6, Solna.

Aktieägare som önskar komma i kontakt med valberedningen eller vill ha en fråga besvarad av styrelsen vid bolagsstämman kan skicka sina förslag med ordinarie post eller e-post till följande adresser:

Atlas Copco AB, Chefsjurist
SE-105 23 Stockholm
valberedningen@atlascopco.com eller
board@atlascopco.com

Förslagen måste ha inkommit till styrelsen eller valberedningen senast sju veckor före bolagsstämman för att kunna inkluderas i kallelsen och dagordningen för stämman.

NÄRVARO VID ATLAS COPCOS ÅRSSTÄMMA

3. Valberedning

Valberedningens uppgift är att föreslå en styrelse med bred och kompletterande erfarenhet från ett flertal viktiga branscher och marknader, och med en sammansättning som karakteriseras av mångfald, bredd och könsfördelning. Erfarenhet från internationell tillverkningsindustri är centralt då det är Atlas Copcos huvudsakliga inriktning. Valberedningens mångfaldspolicy utgår ifrån avsnitt 4.1 i Svensk kod för bolagsstyrning. De nio styrelseledamöter som valts av aktieägarna har erfarenhet från olika branscher. Tre av de åtta ledamöterna som ej är anställda på Atlas Copco är kvinnor. Tre är födda på 1960-talet, tre på 1950-talet, två på 1940-talet och en är född på 1970-talet. Styrelsemedlemmarna är av tre olika nationaliteter i Europa och USA, och majoriteten är svenskar. Att öka mångfalden inom styrelsen vad gäller kön är en prioritet för valberedningen.

Baserat på styrelseordförandens kommentarer utvärderar valberedningen styrelsens arbete varje år. Valberedningen föreslår även ordförande vid årsstämman och förbereder ett förslag till årsstämman vad gäller antal styrelseledamöter med namnförslag, inklusive styrelsens ordförande, och ett förslag till arvode för ordförande och övriga ledamöter som ej är anställda i företaget, samt ett förslag till ersättning för utskottsarbete. Slutligen föreslår valberedningen ett revisionsföretag inklusive revisionsarvode.

Förslagen och valberedningens uttalande kommer att publiceras senast i samband med kallelsen till årsstämman 2019. I valberedningens arbete med att åstadkomma en jämn könsfördelning gäller att vid lika kompetens ska den kandidat som bidrar till en jämnare könsfördelning föreslås.

I enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning, och kriterierna beslutade av årsstämman 2016, ska representanter för de fyra största direktregistrerade eller ägargrupperade aktieägarna, som anges i aktieboken per den 31 augusti 2018, tillsammans med styrelsens ordförande utgöra valberedningen. Medlemmarna i valberedningen för årsstämman 2019 presenterades den 21 september 2018 och representerade cirka 31% av rösterna i bolaget. Valberedningen hade flera möten under året. Medlemmarna i valberedningen får inte någon ersättning för sitt arbete i valberedningen.

Medlemmar i valberedningen för årsstämman 2019: Petra Hedengran, Investor AB, ordförande i valberedningen; Jan Andersson, Swedbank Robur; Ramsay Brufer, Alecta; Hans Ek, SEB Fonder; och Hans Stråberg, Atlas Copco AB, ordförande

4. Styrelse

Styrelsen är övergripande ansvarig för organisation, administration och förvaltning av Atlas Copcos verksamhet i enlighet med företagets och aktieägarnas intresse. Styrelsen är ansvarig för att följa tillämpliga regler och implementera effektiva kontrollsystem i den decentraliserade organisationen. Ett effektivt kontrollsystem ger rätt balans mellan risk och kontroll. Det långsiktiga tillväxtmålet utvärderas regelbundet av styrelsen baserat på koncernens finansiella ställning, samt finansiella, legala, sociala och miljömässiga risker. Syftet är att uppnå en hållbar och lönsam utveckling för koncernen.

Styrelsemedlemmar

Styrelsen består av nio valda styrelsemedlemmar, inklusive VD och koncernchef. I styrelsen ingår också två fackligt utsedda ledamöter som har varsin personlig suppleant. Atlas Copco uppfyllde 2018 års krav från Nasdaq Stockholm och reglerna i Svensk kod för bolagsstyrning gällande styrelsemedlemmarnas oberoende.

Styrelsens arbete

Styrelsen följer löpande upp den strategiska inriktningen, det ekonomiska resultatet och metoderna för att upprätthålla en hållbar lönsamhet för Gruppen. Styrelsen bevakar också regelbundet att effektiva kontrollsystem är på plats. Styrelsen följer även upp att Gruppens affärskod efterlevs och att ett system för visseblåsare finns på plats. Utöver den allmänna ansvarsfördelning som gäller enligt den svenska aktiebolagslagen, ser styrelsen och dess utskott (revisionsutskottet, ersättningsutskottet, med flera) årligen över och antar "Arbetsordningen" och "De skriftliga instruktionerna", som är de dokument som styr styrelsens arbete och fördelning av uppgifter mellan styrelsen, dess utskott och VD, samt företagets redovisningsprocesser.

Under 2018 sammanträdde styrelsen sju gånger. Fyra möten hölls på Atlas Copco AB i Nacka, ett i Tierp och två möten per capsulam. Styrelseledamöternas närvaro presenteras på sidorna 56–57. Styrelsen genomförde också en studieresa till USA.

Styrelsen utvärderar löpande VD och koncernchefens, Mats Rahmström, arbete. Vid den årliga revisionen redovisade den huvudansvarige revisorn, Thomas Strömberg, Deloitte, sina synpunkter och styrelsen hade även en separat sammankomst med revisorn då medlemmar ur koncernledningen inte var närvarande.

Utvärdering av styrelsens arbete

Den årliga utvärderingen av styrelsens arbete, inklusive utskottens (revisionsutskottet, ersättningsutskottet med flera) genomfördes av styrelsens ordförande Hans Stråberg. Han utvärderade styrelsens arbetsprocesser, kompetens och sammansättning, inklusive styrelsemedlemmarnas bakgrund, erfarenhet och mångfald. Hans slutsatser presenterades för valberedningen.

Ersättning till styrelsen

Ersättning och arvode baseras på det arbete som utförts av styrelsen. Bolagsstämman 2018 beslutade att anta ersättningsutskottets förslag till arvode för ordförande och övriga styrelseledamöter som inte är anställda i bolaget, samt förslaget till arvode för arbete i utskotten. Se även not 5.

- Ordförande erhöll SEK 2 200 000.
- Var och en av de övriga styrelseledamöterna som inte är anställda av bolaget tilldelades SEK 700 000.
- Ett belopp på SEK 300 000 tilldelades ordföranden för revisionsutskottet och SEK 190 000 till var och en av de övriga medlemmarna i utskottet.
- Ett belopp på SEK 110 000 tilldelades ordföranden i ersättningsutskottet och SEK 80 000 tilldelades var och en av de övriga medlemmarna i utskottet.
- Ett belopp på SEK 60 000 tilldelades sådan styrelseledamot som deltagit i annat utskottsarbete som styrelsen har beslutat.
- Bolagsstämman beslöt vidare att 50% av de fastställda styrelsearvodena kunde erhållas i form av syntetiska aktier.

5. Revisionsutskott

Revisionsutskottet väljs av styrelsen vid det konstituerande styrelsemötet efter årsstämman till det konstituerande styrelsemötet kommande år. Revisionsutskottets arbete styrs av en skriftlig arbetsordning som årligen revideras och godkänns av styrelsen. Utskottets ordförande har den redovisningskompetens som är ett krav enligt aktiebolagslagen och två av medlemmarna är oberoende i förhållande till bolaget och dess största ägare. Revisionsutskottets huvudsakliga uppgift är att stödja styrelsen i att uppfylla sitt ansvar inom revision och intern kontroll, redovisning, finansiell rapportering och riskhantering, samt att övervaka Gruppens finansiella struktur och verksamhet och att godkänna ekonomiska garantier samt nya legala enheter som delegerats av styrelsen. Revisionsutskottets arbete omfattar även att se över rutinerna för internrevision, övervakning av den externa revisorn, ta ställning till upptäckter vid revisionen, granskning och övervakning av den externa revisorns oberoende, samt att bistå valberedningen vid valet av revisor.

Under året har utskottet sammanträtt fem gånger och var då fulltaligt. Samtliga möten i revisionsutskottet, inklusive protokoll, har redovisats för styrelsen. Under 2018 var Staffan Bohman, ordförande, Gunilla Berg, Johan Forssell och Hans Stråberg medlemmar i revisionsutskottet.

6. Ersättningsutskott

Ersättningsutskottets huvudsakliga uppgift är att lämna förslag till styrelsen om ersättning till VD och koncernchefen, samt till ett långsiktigt incitamentsprogram för nyckelmedarbetare. Syftet med ett långsiktigt incitamentsprogram är att anpassa nyckelmedarbetares intressen till aktieägarnas. Ersättningspolicyn för koncernledningen syftar till att säkerställa principer för rättvisa och konsekvens avseende ersättningar, förmåner och avgångar. Grundlönen bestäms av befattning och prestation medan den rörliga ersättningen bestäms av hur de individuella målen uppfylls. Ersättningspolicyn utvärderas årligen och årsstämman 2018 godkände riktlinjerna för ersättning. Se ytterligare information i not 5.

Ersättningsutskottet sammanträdde fyra gånger under 2018 och var då fulltaligt. Ersättningsutskottet har också under året stöttat VD och koncernchef vid besluten om ersättning till övriga medlemmar i koncernledningen. Samtliga möten i ersättningsutskottet, inklusive protokoll, har redovisats för styrelsen.

Under 2018 var Hans Stråberg, ordförande, Peter Wallenberg Jr och Anders Ullberg medlemmar i ersättningsutskottet.

7. Revisor

Den externa revisorn har till uppgift att granska Atlas Copcos årsredovisning och redovisningssed, samt att granska styrelsens och koncernchefens förvaltning av bolaget. Vid årsstämman 2018 valdes Deloitte AB till revisionsfirma fram till årsstämman 2019 i enlighet med valberedningens förslag. Huvudansvarig revisor är Thomas Strömberg, auktoriserad revisor på Deloitte AB.

Vid årsstämman 2018 hänvisade Thomas Strömberg till revisionsberättelsen för moderbolaget och koncernen i årsredovisningen och beskrev processen för genomförandet av revisionen. Han tillstyrkte också fastställandet av de presenterade resultat- och balansräkningarna, ansvarsfrihet för VD och koncernchef och styrelsen, samt den föreslagna vinstdispositionen.

8. Internrevision

Internrevisionsfunktionen syftar till att ge en oberoende och objektiv försäkran av intern kontroll genom att utföra internrevisioner. Funktionen rapporterar fem gånger per år till revisionsutskottet. Läs mer på sid 60–61.

9. Koncernledning

Koncernledningen består, utöver VD och koncernchef, av fyra affärsområdeschefer och chefer ansvariga för Gruppens koncernfunktioner: Kommunikation och samhällskontakter, Personal, Ekonomi och finans, samt Juridik. VD och koncernchefen är ansvarig för den löpande förvaltningen av Gruppen enligt styrelsens riktlinjer och instruktioner.

Ersättning till koncernledningen

Ersättningspolicyn utvärderas och presenteras årligen av styrelsen på årsstämman för godkännande. Vid årsstämman 2018 antogs styrelsens förslag.

Ersättningen består av en årlig grundlön, rörlig ersättning, möjliga långsiktiga incitament (personaloptioner), pensionspremier och andra förmåner. Den rörliga ersättningen är begränsad till en högsta procentsats av grundlönen. Den rörliga ersättningen är beroende av hur väl i förväg satta kvantitativa och kvalitativa mål uppnås. Dessa mål baseras på finansiella och icke-finansiella parametrar och varierar mellan olika befattningar. Icke-finansiella parametrar relaterar exempelvis till Affärskoden. Inget styrelsearvode utgår för arbete utfört i Gruppens styrelser eller för andra uppdrag som utförts.

Förklaring av väsentlighet och betydande intressenter

Atlas Copco är registrerat i Sverige och regleras juridiskt av aktiebolagslagen (2005:551). Lagen föreskriver att styrelsen styr företaget mot lönsamhet och mot att skapa värde för sina aktieägare. Atlas Copco är dock medvetet om att gå längre än så och att integrera hållbarhet i verksamheten skapar långsiktigt värde för alla intressenter, vilket i slutändan är det bästa för företaget, aktieägarna och samhället. De betydande intressenter som beskrivs i Atlas Copcos affärskod omfattar representanter för samhället, anställda, kunder, affärspartner och aktieägare.

Affärskoden är Atlas Copcos centrala policy och ägs av styrelsen. Dess åtaganden går längre än efterlevnad av gällande lagstiftning då den stödjer frivilliga internationella etiska riktlinjer. Dessa inkluderar FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, FN Global Compacts tio principer samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Atlas Copco använder en intressentdriven metod för att identifiera de mest väsentliga aspekterna för verksamheten gällande miljö, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden och etik. Dessa fokusområden vägleder Gruppen när den utvecklar och driver sin affärsstrategi, samt med planen för att stödja FN:s globala hållbarhetsmål.

De strategiska pelarna och Gruppens mål som presenteras på sid 4–5 syftar till att kontinuerligt leverera hållbar, lönsam tillväxt för Gruppen. Detta innebär ett ökat ekonomiskt värdeskapande och samtidigt en positiv inverkan på samhället och miljön, vilket skapar gemensamma värden.

Atlas Copco följer och beskriver frivilligt utvecklingen inom de väsentliga finansiella och icke-finansiella områdena i en externt reviderad integrerad årsredovisning. Utöver vid bolagsstämman, skapar Atlas Copco möjligheter för icke-aktieägare att förmedla synpunkter till Gruppen genom olika intressentdialoger.

Styrelse

Namn Funktion Födelseår	Hans Stråberg Ordförande sedan 2014 1957	Mats Rahmström Styrelseledamot VD och koncernchef 1965	Gunilla Berg Styrelseledamot 1960	Staffan Bohman Styrelseledamot 1949	Tina Donikowski Styrelseledamot 1959
Utbildning	Civilingenjör från Chalmers Tekniska Högskola, Göteborg.	MBA från Henley Management College, Storbritannien.	Civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm.	Civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm och Stanford Executive Program, USA.	Civilingenjörsexamen från universitetet Gannon, USA
Nationalitet / Invald	Svensk / 2013	Svensk / 2017	Svensk / 2016	Svensk / 2003	Amerikansk / 2017
Styrelseuppdrag	Styrelseordförande i SKF, Roxtec AB, CTEK AB, Nikkarit Holding AB, samt vice ordförande i Orchid Orthopedics Inc. och i Stora Enso Oyu, Finland. Styrelseledamot i Investor AB, N Holding AB, Mellby Gård AB och Hedson.	Styrelseledamot i Permobil Holding AB, Teknikföretagen och Piab AB.	Styrelseledamot i ÅF AB.	Styrelseordförande i Electrolux AB, IPCO AB, Upplands Motor Holdings AB och Tysk-Svenska Handelskammaren. Ledamot i Kungliga Vetenskapsakademien.	Styrelseledamot i Circor International, Inc., TopBuild, Advanced Energy och Eriez Manufacturing Co.
Arbetslivserfarenhet och övrig information	VD och koncernchef för Electrolux AB. Olika chefsbefattningar inom Electrolux-koncernen i Sverige och USA. EU Co-Chair TABD, Trans-Atlantic Business Dialogue.	VD och koncernchef för Atlas Copco AB*. Chef för divisionen Atlas Copco Tools and Assembly Systems General Industry. Innan han blev VD och koncernchef var han chef för affärsområdet Industriteknik.	Ekonomi- och finansdirektör för PostNord AB*, ekonomi- och finansdirektör för Teracom Group AB, SAS AB och KF.	Koncernchef för Sapa AB, Gränges AB och DeLaval AB.	Vice President för Global Locomotive Business, Propulsion Business, Six Sigma Quality Leader, samt chef för eftermarknad, försäljning och service. Samtliga befattningar inom GE Transportation.
Närvaro					
Styrelsemöten	7 av 7	7 av 7	7 av 7	7 av 7	7 av 7
Årsstämma	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Oberoende					
I förhållande till Atlas Copco och dess ledning	Ja	Nej ³⁾	Ja	Ja	Ja
I förhållande till större aktieägare	Nej ⁴⁾	Ja	Ja	Ja	Ja
Ersättning och innehav					
Total ersättning 2018, KSEK ¹⁾	2 990		878	1 164	695
Innehav i Atlas Copco AB ²⁾	21 500 B-aktier 11 858 syntetiska aktier	10 776 A-aktier 5 000 B-aktier 323 283 personaloptioner	500 B-aktier 4 912 syntetiska aktier	10 000 A-aktier 40 000 B-aktier 1 349 syntetiska aktier	2 744 syntetiska aktier

Styrelseledamöter utsedda av fackföreningar

Benny Larsson
Funktion: Styrelseledamot
Född: 1972
Nationalitet: Svensk
Invald: 2018
Externt uppdrag:
Kassör i verkstadsklubben Atlas Copco Tierpverken, IF Metall
Styrelsenärvaro: 3 av 7⁷⁾

Mikael Bergstedt
Funktion: Styrelseledamot
Född: 1960
Nationalitet: Svensk
Invald: 2004
Externt uppdrag:
Ordförande i PTK, Atlas Copco Tierpverken
Styrelsenärvaro: 7 av 7

Namn Funktion Födelseår	Johan Forssell Styrelseledamot 1971	Sabine Neuß Styrelseledamot 1968	Anders Ullberg Styrelseledamot 1946	Peter Wallenberg Jr Styrelseledamot 1959
Utbildning	Civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm.	Civilingenjörsexamen från universitetet i Coburg, Tyskland.	Civilekonom från Handelshögskolan i Stockholm.	BSBA Hotel Administration, University of Denver, USA och International Bachaloria, American School, Leysin, Schweiz.
Nationalitet / Invald	Svensk / 2008	Tysk / 2016	Svensk / 2003	Svensk / 2012
Styrelseuppdrag	Styrelseledamot i EQT AB, Patricia Industries AB, Wärtsilä, Epiroc AB och Handelshögskolan i Stockholm.	Styrelseledamot i Continental AG, Tyskland.	Styrelseordförande i Boliden AB och Studsvik AB. Styrelseledamot i Beijer Alma AB, Valedo Partners och Epiroc AB.	Styrelseordförande i Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, Wallenbergstiftelsen AB och The Grand Group AB. Styrelseledamot i Scania AB, Aleris Holdings AB och EQT Holdings AB.
Arbetslivserfarenhet och övrig information	VD och koncernchef för Investor AB*. Direktör och ansvarig för företagets kärninvesteringar och medlem i ledningsgruppen för Investor AB.	Verksamhetschef för Kevlion Holding GmbH*, Tyskland, verksamhetschef för Linde Material Handling GmbH, Tyskland, chef för TRW Automotive Safety Systems GmbH, Tyskland och olika chefspositioner inom Behr GmbH & Co KG i Tyskland och USA, samt olika chefsbefattningar inom Brose Fahrzeugteile GmbH i Tyskland.	Ekonomidirektör för Swedeyards (Celsius Group), vice VD och finans- och ekonomidirektör för SSAB, Swedish Steel, samt VD och koncernchef för SSAB Swedish Steel.	VD och koncernchef för The Grand Hotel Holdings, chef The Grand Hotel, chef hotelldivisionen Stockholm-Saltsjön.
Närvaro				
Styrelsemöten	7 av 7	7 av 7	7 av 7	7 av 7
Årsstämma	Ja	Ja	Ja	Ja
Oberoende				
I förhållande till Atlas Copco och dess ledning	Ja	Ja	Ja	Ja
I förhållande till större aktieägare	Nej ⁵⁾	Ja	Ja	Nej ⁶⁾
Ersättning och innehav				
Total ersättning 2018, KSEK ¹⁾	893	690	844	774
Innehav i Atlas Copco AB ²⁾	11 000 B-aktier 8 968 syntetiska aktier		14 000 A-aktier 10 000 B-aktier	166 667 A-aktier 8 968 syntetiska aktier

Styrelseledamöter utsedda av fackföreningar

Jan Larsson
Funktion: Suppleant till Benny Larsson
Född: 1969
Nationalitet: Svensk
Invald: 2018
Externt uppdrag: Styrelseledamot i verkstadsklubben Atlas Copco Tierpverken, IF Metall
Styrelsemöten: 3 av 7⁷⁾

Olle Magnusson
Funktion: Suppleant till Mikael Bergstedt
Född: 1953
Nationalitet: Svensk
Invald: 2018
Externt uppdrag: Unionen Vice ordförande Atlas Copco
Styrelsemöten: 3 av 7⁷⁾

REFERENSER:

Lärosäten och företag är baserade i Sverige om inget annat anges.

¹⁾ Se ytterligare information om beräkning av ersättning i not 5.

²⁾ Eget eller närstående juridiska eller fysiska personers innehav per 31 december 2018, inklusive tilldelning för 2018.

³⁾ VD och koncernchef i Atlas Copco AB.

⁴⁾ Styrelseledamot i ett bolag som är större ägare (Investor AB).

⁵⁾ VD och koncernchef i ett bolag som är större ägare (Investor AB).

⁶⁾ Styrelseledamot i ett bolag som är indirekt ägare av Atlas Copco AB.

⁷⁾ Full närvaro sedan de valdes in.

* Nuvarande befattning.

Koncernledning

Koncernledningen består, utöver VD och koncernchef, av fyra affärsrådeschefer och fyra chefer för Gruppens koncernfunktioner: Kommunikation och samhällskontakter, Personal, Ekonomi samt Juridik.

Mats Rahmström
VD och koncernchef

Vagner Rego
Chef för affärsrådet
Kompressorteknik

Geert Follens
Chef för affärsrådet
Vakuumteknik

Henrik Elmin
Chef för affärsrådet
Industriteknik

Andrew Walker
Chef för affärsrådet
Energiteknik

Gisela Lindstrand
Kommunikationsdirektör

Hans Ola Meyer
Ekonomi- och finansdirektör

Håkan Oswald
Chefsjurist

Cecilia Sandberg
Personaldirektör

Mats Rahmström

Mats Rahmström har haft olika befattningar inom försäljning, service, marknadsföring och som bolagschef inom affärsområdet Industriteknik. Han har även varit chef för divisionen Atlas Copco Tools and Assembly Systems General Industry inom Industriteknik. Innan han blev VD och koncernchef var han chef för affärsområdet Industriteknik.

Funktion: VD och koncernchef

Födelseår: 1965

Utbildning: MBA från Henley Management College, Storbritannien.

Nationalitet: Svensk

Anställningsår: 1988

Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Permobil Holding AB, Teknikföretagen och Piab AB.

Innehav i Atlas Copco AB*

10 776 A-aktier
5 000 B-aktier
323 283 personaloptioner

Vagner Rego

Vagner Rego började på Atlas Copco som ingenjörslärling i delstaten São Paulo, Brasilien och utsågs senare till chef för Kompressortekniks serviceverksamhet. Han blev senare marknads- och försäljningsdirektör för divisionen Compressor Technique Service i Belgien. Innan han började sin befattning som chef för divisionen Compressor Technique Service var han chef för affärsområdet Bygg- och anläggningstekniks marknadsbolag i Brasilien.

Position: Chef för affärsområdet Kompressorteknik

Födelseår: 1972

Utbildning: Examen i maskinteknik från Mackenzie University och en MBA från Ibmec Business School, båda i Brasilien.

Nationalitet: Brasiliansk

Anställningsår: 1996

Innehav i Atlas Copco AB*

3 629 A-aktier
96 751 personaloptioner

Geert Follens

Geert Follens har haft olika befattningar inom inköp, logistik och företagsledning. Han har varit chef för Atlas Copco Kompressortekniks marknadsbolag i Storbritannien. Innan han blev chef för divisionen Vacuum Solutions var han chef för divisionen Portable Energy och därefter för divisionen Industrial Air.

Position: Chef för affärsområdet Vakuumenteknik

Födelseår: 1959

Utbildning: Civilingenjörsexamen i elektromekanik samt en doktorandutbildning i företagsekonomi från universitetet i Leuven, Belgien.

Nationalitet: Belgisk

Anställningsår: 1995

Innehav i Atlas Copco AB*

2 511 A-aktier
109 756 personaloptioner

Henrik Elmin

Henrik Elmin började på Atlas Copco som chef för Atlas Copco Tools nordiska marknadsbolag inom affärsområdet Industriteknik. Han utnämndes senare till chef för divisionen General Industry Tools and Assembly Systems. Innan sin nuvarande befattning var han chef för divisionen Industrial Technique Service.

Funktion: Chef för affärsområdet Industriteknik

Födelseår: 1970

Utbildning: Civilingenjörsexamen i maskinteknik från Lunds Tekniska Högskola och en MBA från INSEAD, Frankrike.

Nationalitet: Svensk

Anställningsår: 2007

Innehav i Atlas Copco AB*

3 202 A-aktier
129 817 personaloptioner

Andrew Walker

Andrew Walker har haft flera ledande positioner i bland annat Storbritannien, Irland, Belgien och USA. Innan sin nuvarande position var Andrew Walker chef för service divisionen inom affärsområdet Kompressorteknik.

Funktion: Chef för affärsområdet Energiteknik

Födelseår: 1961

Utbildning: Civilingenjörsexamen och MBA, båda från University College Dublin, Irland.

Nationalitet: Irländsk

Anställningsår: 1986

Innehav i Atlas Copco AB*

3 982 A-aktier
115 856 personaloptioner

Gisela Lindstrand

Gisela Lindstrand började sin karriär som journalist. 1989–1996 var hon politisk rådgivare och pressekreterare till Sveriges statsminister. 1996–2007 var hon informationsdirektör för SABO, presschef för NCC och kommunikationsdirektör på Pfizer. Innan sin nuvarande position var hon kommunikationsdirektör på säkerhetsföretaget Securitas.

Funktion: Kommunikationsdirektör

Födelseår: 1962

Utbildning: Examen i statskunskap, nationalekonomi och kulturgeografi från Uppsala universitet.

Nationalitet: Svensk

Anställningsår: 2018

Styrelseuppdrag: Styrelsemedlem i Sveriges Kommunikatörer

Innehav i Atlas Copco AB*

Inga innehav

Hans Ola Meyer

Hans Ola Meyer anställdes 1978 för att arbeta med Gruppens redovisning och ekonomi. Han flyttade senare till Ecuador som ekonomichef. Mellan 1984 och 1991 hade han olika befattningar på Penningmarknadsmäklarna. Han återvände till Atlas Copco som business controller i Spanien och 1993 blev han finansdirektör i Atlas Copco AB och medlem av koncernledningen. Han har haft sin nuvarande befattning sedan 1999.

Funktion: Ekonomi- och finansdirektör

Födelseår: 1955

Utbildning: Civilekonomexamen från Handelshögskolan i Stockholm.

Nationalitet: Svensk

Anställningsår: 1991

Styrelseuppdrag: Styrelsemedlem i Upplands Motor Holding AB.

Innehav i Atlas Copco AB*

7 686 A-aktier
35 321 B-aktier
137 410 personaloptioner

Håkan Osvald

Håkan Osvald har varit bolagsjurist på Atlas Copco North America Inc. och Chicago Pneumatic Tool Company i USA. Han utnämndes därefter till biträdande chefsjurist för Atlas Copco-gruppen med särskilt ansvar för förvärv. Innan sin nuvarande befattning var han chefsjurist operations. Sedan 2012 är han sekreterare i styrelsen för Atlas Copco AB.

Funktion: Chefsjurist

Födelseår: 1954

Utbildning: Juristexamen från Uppsala universitet.

Nationalitet: Svensk

Anställningsår: 1985

Styrelseuppdrag: Ordförande i svenska ICC:s referensgrupp för konkurrens och styrelseledamot för Sweden-China Trade Council.

Innehav i Atlas Copco AB*

6 989 A-aktier
2 600 B-aktier
134 919 personaloptioner

Cecilia Sandberg

Cecilia Sandberg inledde sin karriär som HR-konsult på en resebyrå. Mellan 1999 och 2007 hade hon olika HR-funktioner på Scandinavian Airlines och AstraZeneca. Mellan 2007 och 2015 var Cecilia Sandberg personalchef för Atlas Copcos affärsområde Industriteknik. Innan hon började i sin nuvarande befattning var hon personalchef på Permobil.

Funktion: Personaldirektör

Födelseår: 1968

Utbildning: Filosofie kandidatexamen i personalfrågor och en magisternexamen i sociologi vid Stockholms universitet.

Nationalitet: Svensk

Anställningsår: 2017

Innehav i Atlas Copco AB*

1 042 A-aktier

* Eget eller närstående juridiska eller fysiska personers innehav per 31 december 2018. Se not 23 för mer information om optionsprogrammet och matchning av aktier.

Samtliga lärosäten och företag är baserade i Sverige om inget annat anges.

Intern kontroll över finansiell rapportering

Detta avsnitt beskriver Atlas Copcos system för intern kontroll avseende finansiell rapportering i enlighet med de krav som anges i Svensk kod för bolagsstyrning och den svenska aktiebolagslagen.

Syftet med en välutvecklad internkontroll av den finansiella rapporteringen är att säkerställa korrekta och tillförlitliga finansiella rapporter och upplysningar.

Internkontroll formas av den övergripande kontrollmiljön. Styrelsen ansvarar för att fastställa ett effektivt system för internkontroll och styr arbetet genom revisionsutskottet och VD. Koncernledningen anger tonen för verksamheten och påverkar medarbetarnas medvetenhet gällande kontroll. En framgångsfaktor för en stark kontrollmiljö handlar om att säkra att organisationsstruktur, beslutsvägar, koncernvärderingar i termer av etik och integritet, samt befogenheter är tydligt definierade och kommunicerade genom styrdokument såsom interna policyer, riktlinjer, manualer och koder.

För den finansiella rapporteringen utfärdar koncernledningen policyer och riktlinjer till alla dotterbolag, vilket följs upp med nyhetsbrev och telefonkonferenser. För svåra redovisningsområden och nya redovisningspolicyer hålls också utbildningar. Policyer och riktlinjer anger lämplig redovisning för viktiga riskområden såsom intäkter, kundfordringar inklusive reservering för osäkra fordringar,

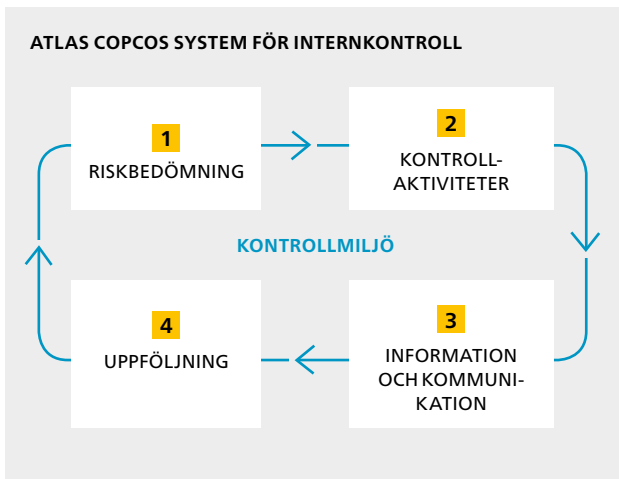
lagervärdering och inkurans, redovisning för inkomstskatter (aktuell och uppskjuten), finansiella instrument och rörelseförvärv.

Grunden för internkontrollprocessen utgörs av ett ramverk som skapar struktur för de fyra andra komponenterna i processen: riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning. Utgångspunkten för processen är ramverket för internkontroll utgiven av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), www.coso.org.

1 RISKBEDÖMNING

Företaget tillämpar olika processer för att bedöma och identifiera de huvudsakliga riskerna för fel i den finansiella rapporteringen. Riskbedömningar görs regelbundet för att identifiera nya risker och följa upp att den interna kontrollen är riktig avseende identifierade risker. De mest betydande riskområdena beskrivs nedan i tabellen tillsammans med kontrollaktiviteter för att hantera dem.

BETYDANDE FINANSIELLA RAPPORTERINGS-RISKER	Intäkter redovisas inte i korrekt redovisningsperiod	Kundfordringar värderas inte korrekt	Varulagret är inte korrekt värderat till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde	Inkomstskatter är inte redovisade enligt tillämplig skattelagstiftning	Finansiella instrument är inte värderade till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde och säkringar är inte redovisade enligt koncernpolicy	Rörelseförvärv och hänförlig goodwill samt immateriella tillgångar är inte korrekt redovisade
2 KONTROLL-AKTIVITETER för att hantera betydande finansiella rapporteringsrisker	Kundkontrakt godkänns på lämplig nivå i koncernen.	Kundfordringar och reserver för osäkra fordringar stäms av vid varje balansdag.	Inventeringar av varulager sker regelbundet.	Skatteberäkningar upprättas och granskas vid varje balansdag.	Finansiella instrument stäms av vid varje balansdag.	Alla rörelseförvärv godkänns av styrelsen, VD eller divisionschef.
	Intäkter delas upp och analyseras per typ (t ex varor, tjänster och uthyrning) och per period på lokal-, divisions-, affärsområdes- och koncernnivå.	Kreditprövningar utförs och kreditgränser utvärderas regelbundet.	Varulagret stäms av vid varje balansdag.	Den effektiva skattesatsen för varje bolag analyseras vid varje balansdag av koncernens skattefunktion.	Kontrakt för finansiella instrument (t ex lån och derivat) godkänns på lämplig nivå i koncernen.	Förvärvskalkyler upprättas på divisionsnivå och granskas på koncernnivå.
	Intäkter för levererade varor stäms av vid periodboks slut mot fraktsedlar och färdigställandegraden för servicekontrakt bedöms vid varje balansdag.	Reserver för osäkra fordringar redovisas enligt koncernpolicy.	Varulagerkostnader analyseras och godkänns av divisionerna.	Tillämpningen av transferprispolicyer följs upp regelbundet.	Verkliga värden på derivat jämförs mot externa värderingar.	Nedskrivningsprövningar av goodwill förbereds på affärsområdesnivå och granskas på koncernnivå.
		Antal kreditdagar analyseras på lokal-, divisions-, affärsområdes- och koncernnivå.	Lagernivåer och lagrets säljbarhet utvärderas vid varje balansdag tillsammans med inkurans.	Pågående skatterevisioner och tvister följs upp av koncernens skatteexperter.	Säkringsstrategier och policyer liksom säkringarnas effektivitet följs upp av utskottet för finansiell riskhantering.	

3 INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Företaget har informations- och kommunikationskanaler för att syftar till att säkerställa att information identifieras, samlas in och kommuniceras på ett sätt och inom en tidsram som möjliggör för chefer och andra anställda att utföra sina uppgifter. Instruktioner för rapportering och redovisningsriktlinjer förmedlas till berörda medarbetare genom den finansiella rapporteringens policyer och riktlinjer som finns i den interna databasen *The Way We Do Things* och med stöd av exempelvis utbildningsprogram för olika medarbetarkategorier. Gruppen använder ett gemensamt system för rapportering och konsolidering av rapporterna.

4 UPPFÖLJNING

Exempel på uppföljningsaktiviteter för den finansiella rapporteringen:

- Ledningen på divisions-, affärsområdes- och koncernnivå granskar regelbundet den finansiella rapporteringen och utvärderar efterlevnaden av Gruppens policyer.
- Revisionsutskottet och styrelsen i Atlas Copco AB granskar regelbundet rapporter angående finansiellt resultat för Gruppen, per affärsområde och region.
- Internrevisionsprocessen syftar till att ge en oberoende och objektiv försäkring av den interna kontrollen. Processen syftar dessutom till att vara ett verktyg för medarbetarutveckling och till att identifiera och rekommendera ledande metoder inom koncernen. Internrevisioner planeras årligen och initieras av Gruppens internrevisionsfunktion med ett riskbaserat arbetssätt. Internrevisioner utfördes under ledning av medarbetare från koncernens internrevisionsavdelning med teammedlemmar med olika kompetenser, dock alltid inom redovisning och controlling. Resultatet från internrevisionerna rapporteras regelbundet till revisionsutskottet.
- En självvärderingsprocess genomförs framför allt för att stödja lokala enhetschefer i att utvärdera status kopplat till kontrollrutiner och att åtgärda förbättringsområden. En av delarna i självvärderingsprocessen är internkontrollen, vilket inkluderar internkontroll av finansiell rapportering. Andra områden omfattar legala frågor, kommunikation och varumärkesstrategi, samt Affärskoden.
- Koncernen har en global hotline, som kompletteras med lokala hjälplinjer, där medarbetare och andra intressenter kan rapportera beteenden eller handlingar som innebär en möjlig överträdelse av lagar eller Gruppens policyer, inklusive överträdelser mot riktlinjer och policyer gällande redovisning och finansiell rapportering. Detta inkluderar upplevda fall av kränkningar av mänskliga rättigheter, diskriminering eller korrupcion. Uppgifterna behandlas konfidentiellt och den som lämnar uppgifterna garanteras anonymitet.
- I efterlevnadsprocessen ombeds samtliga chefer och alla anställda att signera en skrivelse där man garanterar efterlevnad av finansiella policyer, Affärskoden och gällande lagar.

Finansiella rapporter och noter

MSEK om ej annat anges

ATLAS COPCO-GRUPPEN	Sida
Koncernens resultaträkning	63
Koncernens rapport över totalresultat	63
Koncernens balansräkning	64
Koncernens förändring av eget kapital	65
Koncernens kassaflödesanalys	66

Not	
1 Väsentliga redovisningsprinciper, viktiga uppskattningar och bedömningar	67
2 Förvärv	76
3 Tillgångar som innehas för försäljning, avyttringar och avvecklade verksamheter	79
4 Segmentinformation	80
5 Anställda och personalkostnader	83
6 Ersättning till revisorer	86
7 Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader	86
8 Finansiella intäkter och kostnader	87
9 Skatter	87
10 Övrigt totalresultat	88
11 Resultat per aktie	89
12 Immateriella tillgångar	89
13 Materiella anläggningstillgångar	91
14 Andelar i intresseföretag och joint ventures	92
15 Övriga finansiella tillgångar	92
16 Varulager	92
17 Kundfordringar	93
18 Övriga fordringar	93
19 Likvida medel	93
20 Eget kapital	93
21 Räntebärande skulder	95
22 Leasingavtal	97
23 Ersättningar till anställda	98
24 Övriga skulder	102
25 Avsättningar	103
26 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	103
27 Finansiell exponering och principer för riskhantering	103
28 Närstående	109
29 Händelser efter balansdagen	109

MODERBOLAGET	Sida
Resultaträkning	110
Rapport över totalresultat	110
Balansräkning	110
Förändring av eget kapital	111
Kassaflödesanalys	111

Not	
A1 Väsentliga redovisningsprinciper	112
A2 Anställda, personalkostnader samt ersättning till revisorer	113
A3 Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader	113
A4 Finansiella intäkter och kostnader	113
A5 Bokslutsdispositioner	114
A6 Inkomstskatt	114
A7 Immateriella tillgångar	114
A8 Materiella anläggningstillgångar	114
A9 Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder	115
A10 Andelar i koncernföretag	115
A11 Övriga finansiella tillgångar	115
A12 Övriga fordringar	115
A13 Likvida medel	115
A14 Eget kapital	115
A15 Pensioner och liknande förpliktelser	116
A16 Övriga avsättningar	117
A17 Räntebärande skulder	118
A18 Övriga skulder	118
A19 Finansiell exponering och principer för riskhantering	119
A20 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	119
A21 Direktägda dotterföretag	120
A22 Närstående	121

Koncernens resultaträkning

1 januari–31 december Belopp i MSEK	Not	2018	2017
Kvarvarande verksamheter			
Intäkter	4	95 363	85 653
Kostnad för sålda varor		-54 142	-48 631
Bruttoresultat		41 221	37 022
Marknadsföringskostnader		-11 155	-10 143
Administrationskostnader		-6 056	-5 599
Forsknings- och utvecklingskostnader		-3 166	-2 928
Övriga rörelseintäkter	7	505	1 005
Övriga rörelsekostnader	7	-167	-613
Andel av intresseföretags och joint ventures resultat	14	5	4
Rörelseresultat	4, 5, 6, 16	21 187	18 748
Finansiella intäkter	8	542	76
Finansiella kostnader	8	-885	-1 233
Finansnetto		-343	-1 157
Resultat före skatt		20 844	17 591
Inkomstskatt	9	-4 508	-4 930
Årets resultat från kvarvarande verksamheter		16 336	12 661
Avvecklade verksamheter			
Årets resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt	3	90 099 ¹⁾	4 013
Årets resultat		106 435	16 674
Resultat hänförligt till:			
– moderbolagets ägare		106 164	16 652
– innehav utan bestämmande inflytande		271	22
Resultat per aktie före utspädning, SEK	11	87,49	13,72
– varav kvarvarande verksamheter		13,45	10,41
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	11	87,36	13,61
– varav kvarvarande verksamheter		13,43	10,31

¹⁾ Inkluderar effekten från utdelningen av Epiroc.

Koncernens rapport över totalresultat

1 januari–31 december Belopp i MSEK	Not	2018	2017
Årets resultat		106 435	16 674
Övrigt totalresultat			
Poster som inte kommer att återföras till resultaträkningen			
Omvärderingar av förmånsbestämda planer		150	120
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att återföras till resultaträkningen		-65	-61
		85	59
Poster som kan komma att återföras till resultaträkningen			
Omräkningsdifferenser utlandsverksamheter		3 695	-651
– realiserat och omklassificerat till resultaträkningen		-1 308	55
Säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter		-797	-492
Kassaflödessäkringar		42	142
Skatt hänförlig till poster som kan komma att återföras till resultaträkningen		467	277
		2 099	-669
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt	10	2 184	-610
Årets totalresultat		108 619	16 064
Totalresultat hänförligt till:			
– moderbolagets ägare		108 346	16 044
– innehav utan bestämmande inflytande		273	20

Koncernens balansräkning

Belopp in MSEK	Not	31 december, 2018	31 december, 2017*
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	12	30 025	35 151
Hyresmaskiner	13	2 288	2 934
Övriga materiella tillgångar	13	8 099	9 523
Andelar i intresseföretag och joint ventures	14	133	212
Övriga finansiella tillgångar	15	676	1 803
Övriga fordringar		92	83
Uppskjutna skattefordringar	9	1 619	1 537
Summa anläggningstillgångar		42 932	51 243
Omsättningstillgångar			
Varulager	16	12 718	18 810
Kundfordringar	17	18 906	22 853
Skattefordringar		392	634
Övriga fordringar	18	5 205	6 507
Övriga finansiella tillgångar	15	102	1 295
Likvida medel	19	16 414	24 496
Tillgångar som innehas för försäljning	3	1	193
Summa omsättningstillgångar		53 738	74 788
SUMMA TILLGÅNGAR		96 670	126 031
EGET KAPITAL			
	Sidan 65		
Aktiekapital		786	786
Övrigt tillskjutet kapital		7 201	7 021
Reserver		7 397	5 332
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		27 041	47 378
Summa eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare		42 425	60 517
Innehav utan bestämmande inflytande		47	84
SUMMA EGET KAPITAL		42 472	60 601
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	21	14 415	23 635
Ersättningar efter avslutad anställning	23	2 837	3 034
Övriga skulder		372	373
Avsättningar	25	910	1 347
Uppskjutna skatteskulder	9	619	438
Summa långfristiga skulder		19 153	28 827
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder	21	5 966	1 513
Leverantörsskulder		12 529	14 206
Skatteskulder		1 289	2 400
Övriga skulder	24	13 659	16 402
Avsättningar	25	1 602	2 026
Skulder knutna till tillgångar som innehas för försäljning	3	–	56
Summa kortfristiga skulder		35 045	36 603
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		96 670	126 031

* Inkluderar tillgångar och skulder relaterade till Epiroc som rapporteras som avvecklade verksamheter.

Se not 26 för information om ställda säkerheter och eventalförpliktelser.

Koncernens förändring av eget kapital

2018	Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare							
	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Säkrings- reserv	Omräknings- reserv	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
Belopp i MSEK								
Vid årets början	786	7 021	1	5 331	47 378	60 517	84	60 601
Förändringar i redovisningsprinciper, IFRS 9					-37	-37		-37
Årets resultat					106 164	106 164	271	106 435
Övrigt totalresultat för året			33	2 064	85	2 182	2	2 184
Omföring reserver			-32		32			-
Årets totalresultat			1	2 064	106 281	108 346	273	108 619
Ordinarie utdelning					-8 487	-8 487	-9	-8 496
Utdelning av Epiroc AB					-107 998	-107 998	-301	-108 299
Inlösen av aktier	-393				-9 312	-9 705		-9 705
Ökning av aktiekapital genom fondemission	393				-393			-
Förvärv av A-aktier					-843	-843		-843
Avyttring av A-aktier		164			456	620		620
Avyttring av B-aktier		16			9	25		25
Aktierelaterade ersättningar, reglerade med egetkapitalinstrument								
- årets kostnader					101	101		101
- utnyttjande av optioner					-114	-114		-114
Vid årets slut	786	7 201	2	7 395	27 041	42 425	47	42 472

2017	Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare							
	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Säkrings- reserv	Omräknings- reserv	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
Belopp i MSEK								
Vid årets början	786	6 599	-110	6 163	39 667	53 105	72	53 177
Förändringar i redovisningsprinciper, IFRS 15					-102	-102	-	-102
Årets resultat					16 652	16 652	22	16 674
Övrigt totalresultat för året			111	-832	113	-608	-2	-610
Årets totalresultat			111	-832	16 765	16 044	20	16 064
Utdelning					-8 252	-8 252	-3	-8 255
Förvärv av A-aktier					-1 465	-1 465		-1 465
Avyttring av A-aktier		401			801	1 202		1 202
Avyttring av B-aktier		21			6	27		27
Ändring av innehav utan bestämmande inflytande					-14	-14	-5	-19
Aktierelaterade ersättningar, reglerade med egetkapitalinstrument								
- årets kostnader					143	143		143
- utnyttjande av optioner					-171	-171		-171
Vid årets slut	786	7 021	1	5 331	47 378	60 517	84	60 601

Se not 1, 10 och 20 för ytterligare information.

Koncernens kassaflödesanalys

1 januari–31 december Belopp i MSEK	Not	2018	2017
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat från kvarvarande verksamheter		21 187	18 748
Rörelseresultat från avvecklade verksamheter	3	3 013	5 404
Justering för:			
Av- och nedskrivningar	12, 13	3 922	5 110
Realisationsresultat och övriga ej kassaflödespåverkande poster		322	-75
Kassamässigt rörelseöverskott		28 444	29 187
Finansnetto, erhållet/betalt		-675	329
Betald skatt		-5 896	-7 306
Pensionsfinansiering och utbetalning av pension till anställda		-392	-1 280
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital		21 481	20 930
Förändring av:			
Varulager		-3 280	-1 913
Rörelsefordringar		-2 794	-2 849
Rörelseskulder		2 683	6 160
Förändring av rörelsekapital		-3 391	1 398
Ökning av hyresmaskiner		-1 462	-1 412
Försäljning av hyresmaskiner		186	464
Nettokassaflöde från den löpande verksamheten		16 814	21 380
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Investeringar i övriga materiella anläggningstillgångar	13	-2 000	-1 742
Försäljning av övriga materiella anläggningstillgångar		78	179
Investeringar i immateriella tillgångar	12	-846	-1 021
Försäljning av immateriella tillgångar		-	2
Förvärv av dotterföretag	2	-1 575	-520
Försäljning av dotterföretag	3	166	1 560
Investeringar i övriga finansiella tillgångar, netto		-124	784
Nettokassaflöde från investeringsverksamheten		-4 301	-758
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Ordinarie utdelning		-8 487	-8 252
Utbetald utdelning till innehav utan bestämmande inflytande		-9	-3
Utdelning av Epiroc AB ¹⁾		-4 002	-
Inlösen av aktier		-9 705	-
Förvärv av innehav utan bestämmande inflytande		-	-19
Återköp av egna aktier		-843	-1 465
Avyttring av egna aktier		645	1 229
Upptagna lån		7 550	1 476
Amortering av lån		-6 186	-1 599
Lösen av CSA ²⁾		-511	972
Amortering av finansiella leasingkulder		-53	-84
Nettokassaflöde från finansieringsverksamheten		-21 601	-7 745
Årets nettokassaflöde		-9 088	12 877
Likvida medel vid årets början		24 496	11 492
Årets nettokassaflöde		-9 088	12 877
Valutakursdifferens i likvida medel		1 006	127
Likvida medel vid årets slut	19	16 414	24 496

¹⁾ Likvida medel i Epiroc vid tidpunkten för utdelningen.

²⁾ Credit Support Annex, se not 27.

1. Väsentliga redovisningsprinciper, viktiga uppskattningar och bedömningar

VÄSENTLIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

Koncernredovisningen omfattar Atlas Copco AB, moderföretaget ("bolaget"), och dess dotterföretag (tillsammans "Gruppen" eller Atlas Copco) och Gruppens andelar i intresseföretag och joint ventures. Atlas Copco AB har huvudkontor i Nacka, Sverige.

Grund för upprättande

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de av EU godkända International Financial Reporting Standards (IFRS). Koncernredovisningen är också upprättad enligt den svenska rekommendationen RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner" och tillämpliga uttalanden utfärdade av Rådet för finansiell rapportering. Dessa kräver vissa ytterligare upplysningskrav för svenska koncernredovisningar som är upprättade enligt IFRS.

De redovisningsprinciper som beskrivs nedan har, såvida inte annat anges, tillämpats konsekvent för samtliga perioder som redovisas i koncernredovisningen och för alla företag som omfattas av koncernredovisningen. Årsredovisningen för Gruppen och för Atlas Copco AB, inklusive finansiella rapporter, godkändes för utfärdande den 27 februari 2019. Balansräkningar och resultaträkningar är föremål för fastställande av årsstämman den 25 april 2019.

Grund för konsolidering

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Därmed betraktas ett rörelseförvärv som en transaktion i vilken Gruppen direkt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. Gruppens resultat- och balansräkningar omfattar alla företag över vilka bolaget direkt eller indirekt utövar ett bestämmande inflytande. Ett bestämmande inflytande föreligger när bolaget har kontroll över ett företag, exponeras för, eller har rätten till rörlig avkastning från sitt engagemang i företaget och kan påverka avkastningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande. Normalt byggs bestämmande inflytande och därmed intagandet i koncernredovisningen på ägande. I några få undantag bygger intagandet i koncernredovisningen på avtal som ger Gruppen bestämmande inflytande i ett företag. Se även not A22 för information om Gruppens dotterföretag.

Koncerninterna mellanhavanden och interna intäkter och kostnader som uppkommer vid koncerninterna transaktioner eliminerar i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Vinst och förluster från koncerninterna transaktioner som redovisas bland tillgångar, till exempel varulager och anläggningstillgångar, eliminerar i sin helhet, men förluster bara i den mån det inte föreligger något nedskrivningsbehov.

Rörelseförvärv

Per förvärvstidpunkten – det datum då bestämmande inflytande erhålls – redovisas varje identifierbar förvärvad tillgång och skuld till sitt verkliga värde. Erlagd köpeskilling, värderad till verkligt värde, innefattar tillgångar som överlätts av Gruppen, uppkomna skulder till de tidigare ägarna av det förvärvade företaget och eget kapitalandelar som Gruppen utfärdar i utbyte mot bestämmande inflytande i det förvärvade företaget. Efterföljande ändringar i verkligt värde redovisas i årets resultat, såvida den villkorade köpeskillingen inte klassificeras som eget kapital. Gruppens transaktionskostnader i samband med ett rörelseförvärv kostnadsförs när de uppkommer.

Goodwill beräknas som summan av erlagd köpeskilling, beloppet för eventuellt innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget och det verkliga värdet på Gruppens tidigare egetkapitalandel i det förvärvade företaget (om sådant innehav fanns) minus nettot av beloppen per förvärvstidpunkten på de identifierbara förvärvade tillgångarna och övertagna skulderna.

Innehav utan bestämmande inflytande värderas vid första redovisningstillfället antingen

- till verkligt värde, eller
- till innehavets proportionella andel av det verkliga värdet på identifierbara nettotillgångar.

Efterföljande resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande fördelas på innehavet utan bestämmande inflytande även om detta innebär att det uppstår en underskottsposition för innehavet i fråga. Förvärv av innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en transaktion mellan eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare och innehav utan bestämmande inflytande. Skillnaden mellan erlagd köpeskilling och den proportionella andelen av de förvärvade nettotillgångarna redovisas i eget kapital. För uppgifter om förvärv under året, se not 2.

Intresseföretag och joint ventures

Ett intresseföretag är ett företag i vilket Gruppen har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över ekonomiska och operativa strategier. När Gruppen innehar 20–50% av rösterna anses ett betydande inflytande föreligga, såvida inte annat klart kan påvisas. Ett joint venture är ett företag över vilket Gruppen har gemensamt bestämmande inflytande, genom avtal med en eller flera parter. Innehav i intresseföretag och joint ventures redovisas enligt kapital-

andelsmetoden. Det innebär att de redovisade värdena för innehav i intresseföretag eller joint ventures motsvarar Gruppens andel av redovisat eget kapital i intresseföretaget eller joint venture-företaget, eventuell goodwill och eventuella övriga kvarvarande justeringar till verkligt värde som redovisats per förvärvstidpunkten.

"Andelar av intresseföretags och joint ventures resultat", som redovisas i resultaträkningarna, utgörs av Gruppens andel av intresseföretagets och joint venture-företagets resultat efter skatt justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar och andra justeringar som uppkommit på grund av eventuella kvarstående justeringar till verkligt värde som redovisats vid förvärvstidpunkten. Utdelning från ett intresseföretag eller joint venture minskar innehavets redovisade värde.

Gruppens andel av realiserade vinster och förluster vid transaktioner med intresseföretag eller joint ventures eliminerar, förluster emellertid enbart i den mån det inte föreligger ett nedskrivningsbehov hos tillgången. När Gruppens andel av förluster i ett intresseföretag eller joint venture motsvarar eller överstiger dess innehav i intresseföretaget redovisar inte Gruppen ytterligare förluster såvida inte Gruppen har påtagit sig förpliktelser eller gjort utbetalningar å intresseföretagets vägnar.

Funktionell valuta och omräkning av utländsk valuta

Koncernredovisningen redovisas i svenska kronor (SEK) som är Atlas Copco AB:s funktionella valuta och även rapporteringsvaluta för Gruppens finansiella rapportering. Såvida inte annat anges redovisas beloppen i miljoner svenska kronor (MSEK).

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den valutakurs som gällde vid tidpunkten för transaktionen. Icke-monetära poster som är redovisade till anskaffningsvärde är rapporterade med användning av valutakursen per datum för transaktionen och icke-monetära poster som redovisas till verkligt värde är rapporterade till den kurs som rådde när de verkliga värdena fastställdes. Materiella och immateriella tillgångar, varulager och förskottsbetalningar är exempel på icke-monetära poster.

Fordringar och skulder och andra monetära poster i utländsk valuta omräknas till balansdagens kurs. Valutavinst och valutaförluster hänförliga till kundfordringar och leverantörsskulder samt andra rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i "Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader" och valutakursvinster och förluster hänförliga till övriga finansiella tillgångar och finansiella skulder ingår i "Finansiella intäkter och kostnader". Valutakursdifferenser vid omräkning till funktionell valuta redovisas i "Övrigt totalresultat" i följande fall:

- omräkning av en finansiell skuld identifierad som säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet,
- omräkning av koncerninterna fordringar på eller skulder till en utlandsverksamhet som i allt väsentligt är del av nettoinvesteringen i utlandsverksamheten,
- kassaflödessäkringar av valutarisk i den utsträckning som säkringen är effektiv.

Vid konsolideringen omräknas balansräkningar för utländska dotterföretag till SEK med de valutakurser som gällde vid rapportperiodens slut och resultaträkningarna omräknas till rapportperiodens genomsnittskurser. Omräkningsdifferenser som uppstår vid sådan valutaomräkning redovisas i "Övrigt totalresultat" och ackumuleras i omräkningsreserven i eget kapital. Valutakurser för de viktiga valutorna som använts i koncernredovisningen återfinns i not 27.

Segmentrapportering

Ett rörelsesegment är en del av Gruppen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådra sig kostnader och för vilken det finns fristående finansiell information tillgänglig. Alla rörelsesegmenters rörelseresultat följs regelbundet upp av Gruppens VD och koncernchef (som anses vara högste verkställande beslutsfattare) i syfte att fatta beslut om hur resurser ska fördelas på rörelsesegmenten och bedöma deras resultat. Se även not 4.

Intäktsredovisning – övergångsmetod

Koncernen antog den nya standarden, IFRS 15, och tillämpar denna från 1 januari 2018, retroaktivt för varje tidigare redovisad rapportperiod. Koncernen har tillämpat följande praktiska lösningar: för avslutade avtal har koncernen ej räknat om avtal som avslutats före den tidigaste period som redovisas (2017), för alla rapportperioder som redovisas före den första tillämpningsdagen kommer inte koncernen att lämna upplysningar om det belopp av transaktionspriset som allokteras till återstående prestationsåtaganden och en förklaring om när företaget räknar med att redovisa sådana belopp som intäkter. Koncernen har bedömt att det inte finns något krav på att presentera redovisningsprinciperna under IAS 18 eftersom full retroaktivitet för varje tidigare redovisad rapportperiod har använts.

Nedanstående konsekvenser har identifierats som påverkar tidpunkten för intäkter från kontrakt med kunder:

1. Väsentliga redovisningsprinciper, viktiga uppskattningar och bedömningar, fortsättning

(a) Försäljning av varor

I vissa fall erbjuder Gruppen kundanpassad utrustning till sina kunder, vilket även inbegriper installation, driftsättning. I dessa fall är Gruppens bedömning att kunden samtidigt erhåller och förbrukar de fördelar Gruppen tillhandahåller. Under IAS 18 redovisades dessa projekt över tid. I vissa kontrakt med kunder uppfyller Gruppen emellertid inte alla krav i IFRS 15 för att redovisa intäkter över tid. Gruppens bedömning är därför att när det gäller dessa kontrakt överförs kontrollen vid den tidpunkt när hela prestationsåtagandet har uppfyllts.

b) Utförande av tjänster

Gruppen erbjuder installation, driftsättning, förlängd garantitid och andra tjänster för viss utrustning. Dessa tjänster säljs antingen separat i kontrakt med kunder eller paketeras tillsammans med försäljningen av utrustning till kunden. På grund av mer utförliga krav på fastställande av huruvida varor eller tjänster är olika prestationsåtaganden enligt IFRS 15, kan bedömningen av identifierade prestationsåtaganden skilja sig från identifierade leverabler enligt IAS 18, Intäktsredovisning. IFRS 15 kräver också fördelning av transaktionspriset på de identifierade prestationsåtagandena.

c) Rörlig ersättning

Vissa kontrakt med kunder innehåller returrätt, mängdrabatt eller rörliga priser beroende på vissa faktorer. För att förhindra överredovisning av intäkter kräver IFRS 15 att uppskattad rörlig ersättning begränsas. Rörlig ersättning får endast ingå i det transaktionspris som fördelas på prestationsåtagandena om det är mycket sannolikt att en betydande återföring av intäkter inte kommer att ske när osäkerheten i den rörliga ersättningen har upphört.

d) Övriga justeringar

Utöver de beskrivna justeringarna ovan påverkades andra poster i de finansiella rapporterna, t.ex. uppskjuten skatt och valutakursdifferens vid omräkning av utlandsverksamheter vid införandet av IFRS 15 och justerades i enlighet därmed.

Sammanfattningsvis såg effekten av införandet av IFRS 15 ut enligt nedan:

Påverkan på tillgångar, skulder och eget kapital per 1 januari 2018	MSEK	Enligt tidigare rapportering	IFRS 15 justeringar	Omräknat
Tillgångar				
Uppskjutna skattefordringar	d)	1 516	21	1 537
Varulager	a) b)	18 415	395	18 810
Övriga fordringar	a) b) c)	6 630	-123	6 507
Summa tillgångar		125 738	293	126 031
Skulder				
Uppskjutna skatteskulder	d)	455	-17	438
Övriga skulder (kortfristiga)	a) b) c)	15 970	432	16 402
Summa skulder		65 015	415	65 430
Balanserade vinstmedel		47 500	-122	47 378
Påverkan på koncernens resultaträkning för 2017				
	MSEK	Enligt tidigare rapportering	IFRS 15 justeringar	Omräknat
Intäkter	a) b) c)	85 520	133	85 653
Kostnad för sålda varor	a) b) c)	-48 487	-144	-48 631
Inkomstskatt	d)	-4 937	7	-4 930
Resultat från avvecklad verksamhet, netto efter skatt		4 028	-15	4 013
Årets resultat		16 693	-19	16 674
Resultat hänförligt till:				
- moderbolagets ägare		16 671	-19	16 652
- innehav utan bestämda inflytande		22	-	22
Resultat per aktie före utspädning, SEK		13.73	-0.01	13.72
Resultat per aktie efter utspädning, SEK		13.63	-0.02	13.61
Påverkan på koncernens rapport över totalresultatet för 2017				
	MSEK	Enligt tidigare rapportering	IFRS 15 justeringar	Omräknat
Nettopåverkan på koncernens rapport över totalresultatet		16 083	-19	16 064

Intäktsredovisning

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till ett belopp som avspeglar förväntad ersättning och ersättning företaget har rätt till för överlåtande av varor och/eller tjänster till kunder när kontrollen har överförts till kunden.

Försäljning av varor

Intäkter från försäljning av varor redovisas vid den tidpunkt när kontrollen har

överförts till kunden. Detta sker t.ex. när Gruppen har en befintlig rätt till betalning för varan, kunden har äganderätt till varan, varan har levererats till kunden och/eller kunden har de betydande risker och fördelar som är förknippade med varornas ägande.

När de sålda varorna i hög grad är anpassade och det finns en legal rätt till betalning, redovisas intäkter över tid. Nedlagda utgifter jämfört med totala beräknade utgifter används för att beräkna framsteg mot överföring av kontroll över varan till kunden.

Vid åtaganden om återköp där återköpspriset är lägre än det ursprungliga försäljningspriset men kunden har ekonomiska incitament att använda alternativa åtagande om återköp redovisas transaktionen som ett leasingavtal.

Rörlig ersättning

Vissa kontrakt med kunder innehåller returrätt, handelsrabatt eller mängdrabatt. Om det inte går att beräkna intäkter på ett tillförlitligt sätt skjuter Gruppen upp intäkten fram till att osäkerheten har upphört. Sådana avsättningar uppskattas vid kontraktets ingående och uppdateras därefter.

Returrätt

När ett kontrakt med en kund ger en rätt att returnera varan inom en viss tid, redovisar Gruppen denna returrätt utifrån en väntevärdesbaserad metod. De intäkter som avser den förväntade returen skjuts upp och redovisas i rapporten över finansiell ställning, inom "Övriga skulder". En motsvarande justering görs av kostnaden för sålda varor och redovisas i rapporten över finansiell ställning, inom "Varulager".

Utförande av tjänster

Intäkter från tjänster redovisas över tid med hänvisning till framsteg mot färdigställande för varje prestationsåtagande. Framsteg mot färdigställande för varje prestationsåtagande beräknas baserat på andelen nedlagda utgifter jämfört med totala beräknade utgifter för varje prestationsåtagande.

När utfallet för ett servicekontrakt inte kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt redovisas intäkter i den mån det finns uppkomna kostnader som väntas kunna bli återvunna. När det är sannolikt att de totala kontraktskostnaderna kommer att överstiga de totala intäkterna redovisas den förväntade förlusten omedelbart som en kostnad. När värdet på den utförda tjänsten till kunden direkt motsvarar rätten att fakturera tjänsten redovisas intäkter för det fakturerade beloppet.

Maskinuthyrning

Hyresintäkter från intäktsredovisning redovisas linjärt över hyresperioden. Försäljning av hyresmaskiner redovisas som intäkt när de väsentliga ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med ägandet överförs till köparen. Det redovisade värdet för de sålda hyresmaskinerna redovisas som kostnad för sålda varor. Investeringar och försäljning av hyresmaskiner ingår i kassaflödet från den löpande verksamheten.

Avtalstillgångar och avtalsskulder

Tidpunkten för intäktsredovisning, fakturering och inbetalningar leder till fakturerade kundfordringar, ofakturerade fordringar (avtalstillgångar) samt kundförskott och kundinbetalningar (avtalsskulder) i koncernbalansräkningen. Fakturering sker antingen under arbetets gång enligt överenskomna avtalsvillkor, när avtalade milstolpar uppnås eller när kontrollen över varorna har överförts till kunden. Atlas Copco erhåller ibland förskott eller inbetalningar av kunder, innan intäkter redovisas, vilket leder till avtalsskulder. Dessa avtalstillgångar och avtalsskulder redovisas i koncernbalansräkningen på kontraktbasis per slutet av varje rapportperiod. Betalningsvillkoren varierar från kontrakt till kontrakt och beror på vad som avtalats med kunden.

Praktiska lösningar

Gruppen har valt att tillämpa följande praktiska lösningar: För upplysningar om det sammanlagda beloppet av transaktionspriset som fördelats till de prestationsåtaganden som är ouppfyllda (eller delvis ouppfyllda) i slutet av rapportperioden upplyser inte Gruppen om värdet relaterat till följande undantag:

- prestationsåtagandet är en del av ett avtal som har en ursprunglig förväntad löptid på högst ett år, och
- företaget har rätt till ersättning från en kund till ett belopp som direkt motsvarar värdet för kunden av företagets prestation som uppnåtts till dato.

För tillkommande utgifter för att erhålla ett avtal använder Gruppen den praktiska lösningen att redovisa tillkommande utgifter som en kostnad om avskrivningstiden för tillgången, som annars skulle ha redovisats, är ett år eller mindre.

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

Kommissioner och royaltavgifter redovisas enligt periodiseringsprincipen, utifrån avtalets ekonomiska innebörd. Vinst eller förluster vid utrangering eller avyttring av en anläggningstillgång fastställs genom jämförelse av erhållna intäkter från avyttringen med det redovisade värdet för anläggningstill-

1. Väsentliga redovisningsprinciper, viktiga uppskattningar och bedömningar, fortsättning

gången. Sådana intäkter och kostnader redovisas under "Övriga rörelse-intäkter" eller "Övriga rörelsekostnader". Se även not 7.

Finansiella intäkter och kostnader

Ränteutgifter och räntekostnader redovisas i årets resultat genom tillämpning av effektivräntemetoden. Utdelning redovisas i årets resultat per det datum Gruppens rätt att erhålla betalningen fastställs. Se även not 8.

Inkomstskatter

Inkomstskatter innefattar både aktuella och uppskjutna skatter. Inkomstskatter redovisas i årets resultat om inte den underliggande transaktionen redovisas i "Övrigt totalresultat" eller i eget kapital, i vilket fall motsvarande skatt redovisas enligt samma princip.

En aktuell skatteskuld eller skattefordran redovisas för uppskattade skatte-skulder eller skatteåterbärningar för det aktuella året eller tidigare år.

Uppskjuten skatt redovisas genom användning av balansräkningsmetoden. Uppskjuten skatt beräknas på skillnader mellan redovisade värden i balansräkningen och skattemässiga värden, s.k. temporära skillnader, samt balanserade outnyttjade underskottsavdrag och andra skattemässiga avdrag. Temporära skillnader hänförliga till följande tillgångar och skulder har inte beaktats: den första redovisningen av goodwill, den första redovisningen (annan än vid rörelse-förvärv) av tillgångar och skulder som varken påverkar redovisat eller skattepliktigt resultat samt skillnader hänförliga till innehav i dotterföretag, intresseföretag och joint ventures i den mån de sannolikt inte kommer att återföras inom överskådlig framtid, och för vilka bolaget kan styra tidpunkten för återföringen av de temporära skillnaderna.

En uppskjuten skattefordran redovisas bara i den mån det är sannolikt att det kommer att gå att utnyttja denna fordran mot framtida skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen för respektive skattesubjekt.

Aktuella och uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas när det finns en legal rätt att kvitta aktuella skattefordringar mot aktuella skatteskulder samt när skatterna debiteras av en och samma skattemyndighet och när Gruppen avser att betala de aktuella skattefordringarna och -skulderna med ett nettobelopp. För uppgifter om Gruppens skatter, se not 9.

Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning beräknas utifrån årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare och det vägda genomsnittliga antalet utestående aktier. Resultat per aktie efter utspädning beräknas utifrån årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare och det vägda genomsnittliga antalet utestående aktier efter utspädning. Utspädningseffekter uppkommer på grund av aktieoptioner som kan regleras med aktier eller enligt de anställdas val av aktier eller kontanter i de aktierelaterade incitamentsprogrammen.

Aktieoptioner har en utspädningseffekt när den genomsnittliga aktiekursen under perioden överstiger optionernas lösenpris. När utspädningseffekten beräknas justeras lösenpriset med värdet på framtida tjänster hänförliga till optionerna. Om optioner för vilka de anställda kan välja mellan reglering i aktier eller reglering i kontanter har en utspädningseffekt justeras årets resultat med skillnaden mellan redovisningen av optioner som regleras med kontanter och optioner som regleras med aktier. Vid beräkningen av resultat per aktie används det alternativ som har den största utspädningseffekten. Se även not 11.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill redovisas till anskaffningsvärde, enligt vad som fastställs vid förvärvstidpunkten för en verksamhet (se "Rörelseförvärv"), efter avdrag för eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas på de kassagenererande enheter som väntas gynnas av rörelseförvärvets synergieffekter. Nedskrivningsbehovet provas minst en gång per år eller när det finns tecken på att det behöver provas. Prövningen av nedskrivningsbehovet utförs på den nivå på vilken goodwillen övervakas i den interna styrningen av bolaget. Atlas Copcos fyra affärsområden har identifierats som kassagenererande enheter. Goodwill redovisas som en immateriell tillgång med obestämbar nyttjandeperiod.

Teknikbaserade immateriella tillgångar

Utgifter för forskning kostnadsförs när de uppkommer. Forskningsprojekt som förvärvats som del av rörelseförvärv redovisas vid första redovisningstillfället till verkligt värde per förvärvstidpunkten. Efter det första redovisningstillfället redovisas forskningsprojekt till anskaffningsvärde efter avdrag för av- och nedskrivningar. Utgifter för utveckling kostnadsförs när de uppkommer, såvida inte utvecklingsaktiviteterna uppfyller villkoren för att aktiveras, det vill säga:

- produkten eller processen som utvecklas bedöms vara tekniskt och kommersiellt gångbar, och
- Gruppen har avsikt och förmåga att färdigställa och sälja eller använda produkten eller processen.

De utgifter som aktiveras innefattar utgifter för material, direkt lön och andra direkt till projektet hänförliga utgifter. Aktiverade utvecklingsutgifter redovisas

till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar. Avskrivningar avseende FoU-utgifter 2018 uppgick till 734 (870). De har redovisats som del av FoU-kostnaderna i resultaträkningen eftersom Gruppen följer upp FoU-funktionen som helhet.

Varumärken

Varumärken som förvärvas av Gruppen aktiveras med utgångspunkt från de verkliga värdena vid förvärvstidpunkten. Vissa varumärken bedöms ha obestämbar nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade nedskrivningar. Nedskrivningsbehovet provas minst en gång per år. Övriga varumärken, som har bestämbara nyttjandeperioder, redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Marknads- och kundrelaterade immateriella tillgångar

Förvärvade marknads- och kundrelaterade immateriella tillgångar aktiveras baserat på deras verkliga värde vid förvärvstidpunkten och redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Övriga immateriella tillgångar

Förvärvade immateriella tillgångar avseende kontraktbaserade rättigheter som licenser eller franchiseavtal aktiveras baserat på deras verkliga värde vid förvärvstidpunkten och redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar. Utgifter för internt upparbetat goodwill, varumärken och liknande poster kostnadsförs när de uppkommer. Förändringar i Gruppens immateriella tillgångar under året beskrivs i not 12.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång innefattar inköpspris, tullar samt kostnader direkt hänförliga till att bringa tillgången på plats och i skick att användas. Anskaffningsvärdet innefattar också i tillämpliga fall nedmontering och bortforslande av tillgången i framtiden. Lånekostnader för tillgångar som tar en avsevärd tid att färdigställa för avsedd användning läggs till i anskaffningsvärdet fram tills att tillgångarna i allt väsentligt är färdiga för avsedd användning eller försäljning och skrivs därefter av. Gruppen aktiverar utgifter vid det första redovisningstillfället och vid utbyte av betydande delar av materiella anläggningstillgångar, om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer Gruppen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra utgifter redovisas som kostnader i årets resultat den period de uppkommer.

Hyresmaskiner

Hyresflottan består av diesel- och eldrivna kompressorer, generatorer, lufttorrar och till mindre del av allmän anläggningsutrustning. Hyresmaskinerna redovisas vid det första redovisningstillfället till anskaffningsvärde och skrivs av över den beräknade nyttjandeperioden. Hyresmaskiner skrivs av till ett restvärde som uppgår till 0–10% av anskaffningsvärdet.

Avskrivningar

Avskrivningar beräknas utifrån anskaffningsvärde genom tillämpning av linjär avskrivning över tillgångens uppskattade nyttjandeperiod. Delar av materiella anläggningstillgångar, vars anskaffningsvärde är betydande i förhållande till tillgångens totala anskaffningsvärde, skrivs av separat när delarnas nyttjandeperioder inte överensstämmer med nyttjandeperioderna för tillgångens övriga delar. Följande nyttjandeperioder används vid avskrivningar:

Teknikbaserade immateriella tillgångar	3–15 år
Varumärken med bestämbar nyttjandeperiod	5–15 år
Marknads- och kundrelaterade immateriella tillgångar	5–10 år
Byggnader	25–50 år
Maskiner och inventarier	3–10 år
Fordon	4–5 år
Datorutrustning, maskin- och programvara	3–10 år
Hyresmaskiner	3–8 år

Nyttjandeperioderna och restvärdena omprövas årligen. Mark, tillgångar under uppförande, goodwill och varumärken med obestämbara nyttjandeperioder skrivs inte av. För årets förändring i Gruppens materiella anläggningstillgångar, se not 13.

Leasing

Gruppen agerar både som leasegivare och leasetagare. Leasingavtal klassificeras antingen som finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal. Ett finansiellt leasingavtal föreligger då de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med ägande i all väsentlighet har överförts till leasetagaren. Om detta inte är fallet redovisas leasingavtalet som ett operationellt leasingavtal.

1. Väsentliga redovisningsprinciper, viktiga uppskattningar och bedömningar, fortsättning

Gruppen som leasetagare

Ett finansiellt leasingavtal medför att leasetagaren redovisar den leasade anläggningstillgången som en tillgång i balansräkningen. Initialt redovisas en motsvarande skuld. Vid det första redovisningstillfället värderas den leasade tillgången till ett belopp motsvarande det lägre av dess verkliga värde och nuvärdet av framtida minimileaseavgifter. Anläggningstillgångar nyttjade enligt finansiella leasingavtal skrivs av över uppskattad nyttjandeperiod, medan leasingavgifterna redovisas som ränta och amortering av leasingnskulden. Vid operationella leasingavtal redovisar inte leasetagaren den leasade tillgången i balansräkningen. Leasingavgiften för operationella leasingavtal fördelas linjärt över leasingperioden i resultaträkningen.

Gruppen som leasegivare

I de fall där Gruppen är leasegivare enligt ett operationellt leasingavtal klassificeras tillgången som hyresmaskin. Tillgången omfattas av Gruppens avskrivningsprinciper. Leasingavgifterna redovisas i årets resultat linjärt över leasingperioden. Vid finansiella leasingavtal där Gruppen är leasegivare, redovisas transaktionen som en försäljning och en leasingfordran, bestående av de framtida minimileaseavgifterna och eventuella restvärden som garanteras till leasegivaren. Leasingavgifter redovisas som ränteintäkt och återbetalning av leasingfordringen. Se även not 22.

Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

Det redovisade värdet på Gruppens icke-finansiella tillgångar prövas åtminstone varje balansdag för att fastställa om det finns någon indikation på ett nedskrivningsbehov. Om det finns en sådan indikation, uppskattas återvinningsvärdet för tillgången. En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet (dvs. det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde). Vid bedömning av nyttjandevärde diskonteras uppskattade framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och de risker som är hänförliga till tillgången eller den kassagenererande enheten. När det gäller prövning av nedskrivningsbehovet grupperas tillgångar i kassagenererande enheter, vilka är den minsta grupp av tillgångar som genererar kassaflöden som är väsentligen oberoende från kassaflöden från andra tillgångar eller grupper av tillgångar. Nedskrivningar redovisas i årets resultat. En nedskrivning som avser goodwill återförs inte. När det gäller andra tillgångar prövas nedskrivningar under tidigare perioder per varje rapportdag för möjlig återföring av nedskrivningen.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset för varor i lager minus uppskattade kostnader för färdigställande och försäljning. Varulagret redovisas enligt först in-, först ut-principen och innefattar kostnader för anskaffning och för att bringa varorna till dess aktuella plats och skick. Egentillverkade lagervaror och produkter i arbete innefattar en rimlig andel av tillverkningskostnaderna baserat på normal kapacitet. Varulager redovisas netto efter avdrag för inkurans och internvinster uppkomna vid leveranser från produktionsbolag till marknadsbolag. Se även not 16.

Eget kapital

Aktier som utfärdas av bolaget klassificeras som eget kapital. Tillkommande kostnader som är direkt hänförliga till emissionen av stamaktier och aktieoptioner redovisas som en avdragspost i eget kapital efter avdrag för eventuella skatteeffekter.

När Atlas Copcos aktier som är klassificerade som eget kapital återköps, redovisas beloppet för erlagd köpeskilling som en reduktion av eget kapital, efter avdrag för eventuella skatteeffekter. Återköpta aktier klassificeras som egna aktier och redovisas som en avdragspost under eget kapital. När egna aktier därefter säljs eller återutges, redovisas erhållet belopp som en ökning av eget kapital och det överskott eller underskott som blir följden av transaktionen överförs till eller från övrigt tillskjutet kapital.

Leverantörsfinansiering

Gruppen och banker med en nära relation till Atlas Copco, erbjuder leverantörer möjligheten att nyttja leverantörsfinansiering vilket möjliggör en tidigare betalning än fakturans förfallodatum. Gruppen utvärderar leverantörsavtalen mot ett antal parametrar för att bedöma om leverantörsskulden fortsätter att ha egenskaperna av en leverantörsskuld eller om den bör klassificeras som upplåning. Dessa parametrar inkluderar om betalningsvillkoren överskrider sedvanliga betalningsvillkor i branschen. Per den 31 december 2018 klassificerades ingen av leverantörsskuldena som var föremål för leverantörsfinansiering som upplåning. Dessa transaktioner redovisas som leverantörsskulder i balansräkningen och som förändring av rörelseskulder i kassaflödesanalysen.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när

- Gruppen har en legal eller informell förpliktelse (till följd av en inträffad händelse),
- det är sannolikt att Gruppen kommer att behöva reglera förpliktelsen, och
- beloppet för förpliktelsen kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

En avsättning görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Om effekten av pengars tidsvärde är väsentlig fastställs avsättningen genom diskontering av förväntade framtida kassaflöden från uppskattade utgifter.

Avsättningar för produktgarantier redovisas som kostnad för sålda varor i samband med att produkterna säljs, baserat på en uppskattad kostnad utifrån historiska data gällande nivån för reparationer och ersättningsprodukter.

En avsättning för omstrukturering redovisas när en utförlig och formell omstrukturingsplan har fastställts av Gruppen och när denna antingen har påbörjats eller har gjorts allmänt känd.

Befintliga förpliktelser som uppstår på grund av förlustbringande kontrakt redovisas som avsättningar. Ett förlustbringande kontrakt antas föreligga när Gruppen har ett kontrakt enligt vilket de oundvikliga kostnaderna för att uppfylla kontraktets förpliktelser överstiger de ekonomiska fördelarna som kontraktet väntas ge. Innan en avsättning kan fastställas redovisar Gruppen eventuella nedskrivningar på den tillgång som är förknippad med kontraktet. För uppgifter om avsättningar, se not 25.

Pensioner och liknande förpliktelser

Planer för ersättning efter avslutad anställning klassificeras antingen som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda planer. Vid en avgiftsbestämd plan betalar Gruppen fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har inte någon legal eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om fonden inte har tillräckligt med tillgångar för att betala samtliga ersättningar till anställda. Avgifter till avgiftsbestämda planer kostnadsförs när de anställda tillhandahåller tjänster till företaget som berättigar till ersättningen.

Övriga planer för ersättning efter avslutad anställning är förmånsbestämda planer och det är Gruppens förpliktelse att tillhandahålla avtalade förmåner till nuvarande och tidigare anställda. Nettoförplikelsen för förmånsbestämda planer beräknas genom en uppskattning av de framtida förmåner som intjänats under tidigare och innevarande perioder. Beloppet diskonteras för att fastställa nuvärdet och reduceras med det verkliga värdet för eventuella förvaltningstillgångar. Fonderade planer med nettotillgångar, dvs. planer med tillgångar som överstiger förpliktelserna, redovisas som långfristiga finansiella tillgångar.

Kostnaden för den förmånsbestämda planen beräknas genom tillämpning av den s.k. Projected Unit Credit Method, vilken innebär att kostnaden fördelas över den anställdes tjänstgöringsperiod. Beräkningen för förmånsbestämda planer beräknas genom en uppskattning av de framtida förmåner som intjänats under tidigare och innevarande perioder. Beloppet diskonteras för att fastställa nuvärdet och reduceras med det verkliga värdet för eventuella förvaltningstillgångar. Förändringar i aktuariella antaganden, erfarenhetsbaserade justeringar av förpliktelser och ändringar av verkligt värde på förvaltningstillgångar leder till omvärderingar och redovisas i "Övrigt totalresultat". Varje kvartal görs en omvärdering i syfte att justera nuvärdet för pensionskulder och verkligt värde för pensionstillgångar mot "Övrigt totalresultat". Nettoränta på förmånsbestämda förpliktelser och förvaltningstillgångar redovisas som ränteintäkter eller räntekostnader. Se även not 23.

Aktierelaterade ersättningar

Gruppen har aktierelaterade incitamentsprogram, bestående av personaloptioner och syntetiska personaloptioner, som erbjudits till vissa anställda beroende på befattning och utförd prestation. Dessutom erbjuds styrelsen syntetiska aktier.

Det verkliga värdet på personaloptioner som endast kan regleras med aktier (egetkapitalinstrumentreglerade) redovisas som en personalkostnad med en motsvarande ökning av eget kapital. Verkligt värde, som beräknas per tilldelningstidpunkten genom tillämpning av Black-Scholes modell, redovisas som en personalkostnad över intjänandeperioden. Det belopp som redovisas som en kostnad justeras för att återspegla det faktiska antalet aktieoptioner som intjänats.

Det verkliga värdet på de syntetiska optionerna, syntetiska aktierna och optionerna för vilka det finns ett val för de anställda att reglera dem med aktier eller kontanter redovisas enligt principer för aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter. Dessa innebär att värdet redovisas som en personalkostnad med en motsvarande ökning av skulder. Verkligt värde, som beräknas per tilldelningstidpunkten och sedan räknas om per varje balansdag genom tillämpning av Black-Scholes modell, periodiseras och redovisas som en kostnad över intjänandeperioden. Förändringar i verkligt värde under intjänandeperioden och efter intjänandeperioden fram till reglering redovisas i "Årets resultat" som en personalkostnad. Den ackumulerade kostnaden motsvarar det kontant belopp som betalas vid regleringen.

1. Väsentliga redovisningsprinciper, viktiga uppskattningar och bedömningar, fortsättning

Sociala avgifter betalas kontant och redovisas på ett sätt som stämmer överens med principerna för aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter, vare sig de avser aktierelaterade ersättningar som regleras med eget kapitalinstrument eller med kontanter. Se även not 23.

Finansiella tillgångar och skulder – finansiella instrument – IFRS 9

Övergångsmetod

Koncernen antog den nya standarden, IFRS 9, och tillämpar denna från 1 januari 2018, och har inte omräknat jämförelseårets belopp. Redovisningsprinciperna för jämförelseåret är presenterade efter redovisningsprinciperna för finansiella tillgångar och skulder – finansiella instrument för det innevarande året. Se sidan 71.

Sammanfattningsvis var det ingen väsentlig inverkan på Gruppen finansiella ställning. Klassificeringen av vissa finansiella instrument har dock förändrats. Effekter sammanfattas och förklaras nedan.

Påverkan på eget kapital vid övergång till IFRS 9 i Gruppen per 1 januari 2018	Justeringar	MSEK
Investeringar	a)	–
Uppskjutet skatteskuld	b)	14
Kundfordringar och andra fordringar, inklusive leasingfordringar samt likvida medel	b)	–51
Totala tillgångar		–37
Balanserade vinstmedel		–37
Nettoeffekt på eget kapital		–37

a) Klassificering och värdering

Alla finansiella tillgångar som värderades till verkligt värde värderas även fortsättningsvis till verkligt värde. Investeringar i vissa skuldinstrument som tidigare värderades till upplupet anskaffningsvärde värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Investeringar i likviditetsfonder värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Gruppen har gjort bedömningen att låne- och kundfordringar även fortsättningsvis uppfyller kriterierna för att redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

b) Nedskrivning

Gruppen tillämpar den förenklade metoden för redovisning av förväntade kreditförluster avseende kundfordringar, leasingfordringar, avtalstillgångar och vissa övriga finansiella fordringar.

c) Säkringsredovisning

Gruppen bedömde att alla befintliga säkringsrelationer uppfyller villkoren för säkringsredovisning enligt IFRS 9. Eftersom IFRS 9 inte innebär någon förändring i allmänna principer för säkringsredovisning har inte tillämpningen av IFRS 9 påverkat Gruppens finansiella rapporter väsentligt i detta avseende.

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

Finansiella tillgångar och skulder redovisas när Gruppen blir en part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Transaktioner med finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som är den dag då Gruppen förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgångarna. Kundfordringar redovisas när fakturor har skickats. Skulder redovisas när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen (helt eller delvis) när rättigheterna i kontraktet har realiserats eller förfallit, eller när Gruppen inte längre har kontroll över den. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen (helt eller delvis) när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. En finansiell tillgång och en finansiell skuld netto redovisas i balansräkningen när det föreligger en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och avsikten är att antingen reglera nettot eller att realisera tillgången samtidigt som skulden regleras.

Vinster och förluster från borttagande ur balansräkning samt modifiering redovisas i resultatet.

Värdering av finansiella instrument

Finansiella instrument klassificeras vid första redovisningstillfället. Klassificeringen bestämmer värderingen av instrumenten.

Klassificering och värdering av finansiella tillgångar

Eget kapitalinstrument: klassificeras till verkligt värde via resultatet med undantaget om de inte hålls för handel, då ett oåterkalleligt val kan göra att klassificera dem till verkligt värde via övrigt totalresultat utan efterföljande omklassificering till resultatet. Gruppen klassificerar eget kapitalinstrument till verkligt värde via resultatet.

Derivat: klassificeras till verkligt värde via resultatet förutom om de klassificeras som säkringsinstrument och den effektiva delen av säkringen redovisas i "Övrigt totalresultat".

Skuldinstrument: klassificeringen av finansiella tillgångar som är skuldinstrument, inklusive inbäddade derivat, baseras på Gruppens affärsmodell för förvaltning av tillgången och karaktären på tillgångens avtalsenliga kassaflöden. Instrumenten klassificeras till

- upplupet anskaffningsvärde
- verkligt värde via övrigt totalresultat, eller
- verkligt värde via resultatet

Finansiella tillgångar klassificerade till upplupet anskaffningsvärde värderas initialt till verkligt värde med tillägg av transaktionskostnader. Efter första redovisningstillfället värderas tillgångarna enligt effektivräntemetoden. Tillgångar klassificerade till upplupet anskaffningsvärde innehas enligt affärsmodellen att inkassera avtalsenliga kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Tillgångarna omfattas av en förlustreservering för förväntade kreditförluster.

Verkligt värde via övrigt totalresultat är tillgångar som innehas enligt affärsmodellen att både sälja och att inkassera avtalsenliga kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Finansiella instrument i denna kategori värderas vid första redovisningstillfället till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i "Övrigt totalresultat" tills tillgången tas bort från balansräkningen, då beloppen i "Övrigt totalresultat" omklassificeras till resultatet. Tillgångarna omfattas av en förlustreservering för förväntade kreditförluster.

Verkligt värde via resultatet är alla andra skuldinstrument som inte är värderade till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat. Finansiella instrument i denna kategori redovisas initialt till verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultatet.

Klassificering och värdering av finansiella skulder

Finansiella skulder klassificeras till upplupet anskaffningsvärde med undantag av derivat. Finansiella skulder redovisade till upplupet anskaffningsvärde värderas initialt till verkligt värde inklusive transaktionskostnader. Efter det första redovisningstillfället värderas de enligt effektivräntemetoden.

Derivat klassificeras till verkligt värde via resultatet förutom om de klassificeras som säkringsinstrument och den effektiva delen av säkringen redovisas i "Övrigt totalresultat".

Verkligt värde fastställs enligt beskrivning i not 27.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar, förutom de som klassificeras till verkligt värde via resultatet, omfattas av nedskrivning för förväntade kreditförluster. Härutöver omfattar nedskrivningen även avtalstillgångar, låneåtaganden och finansiella garantier som inte värderas till verkligt värde via resultatet. Nedskrivning för kreditförluster enligt IFRS 9 är framåtblickande och en förlustreservering görs när det finns en exponering för kreditrisk, vanligtvis vid första redovisningstillfället för en tillgång eller fordran. Förväntade kreditförluster återspeglar nuvärdet av alla underskott i kassaflöden hänförliga till fallissemang antingen för de nästkommande 12 månaderna eller för den förväntade återstående löptiden för det finansiella instrumentet, beroende på tillgångsslag och på kreditförsämring sedan första redovisningstillfället. Förväntade kreditförluster återspeglar ett objektiva, sannolikhetsvägt utfall som beaktar flertalet scenarier baserade på rimliga och verifierbara prognoser.

Den förenklade modellen tillämpas för kundfordringar, leasingfordringar, avtalstillgångar och vissa övriga finansiella fordringar. En förlustreserv redovisas för fordrans eller tillgångens förväntade återstående löptid. För övriga poster som omfattas av förväntade kreditförluster tillämpas en nedskrivningsmodell med tre stadier. Initialt, samt per varje balansdag, redovisas en förlustreserv för de nästkommande 12 månaderna, alternativt för en kortare tidsperiod beroende på återstående löptid (stadie 1). Om det har skett en väsentlig ökning av kreditrisk sedan första redovisningstillfället redovisas en förlustreserv för tillgångens återstående löptid (stadie 2). För tillgångar som bedöms vara kreditförsämrade reserveras fortsatt för förväntade kreditförluster för den återstående löptiden (stadie 3). För kreditförsämrade tillgångar och fordringar baseras beräkningen av räntetäckerna på tillgångens redovisade värde, netto av förlustreservering, till skillnad mot på bruttobeloppet som i föregående stadier.

Under respektive modell baseras värderingen av förväntade kreditförluster på olika metoder för olika kreditriskexponeringar. Metoden för kundfordringar, avtalstillgångar och vissa övriga finansiella fordringar baseras på historisk kreditförlustnivå kombinerat med framåtblickande faktorer. Leasingfordringar, vissa övriga finansiella fordringar samt likvida medel skrivs ned enligt en rating-baserad metod. Förväntade kreditförluster värderas till produkten av sannolikhet för fallissemang, förlust givet fallissemang samt exponeringen vid fallissemang. Både extern kreditrating och intern utvecklad ratingmetod används. Värderingen av förväntade kreditförluster beaktar eventuella säkerheter och andra kreditförstärkningar i form av garantier.

De finansiella tillgångarna redovisas i balansräkningen till upplupet anskaffningsvärde, dvs. netto av bruttovärde och förlustreserv. Förändringar av förlustreserven redovisas i resultaträkningen som kreditförluster.

1. Väsentliga redovisningsprinciper, viktiga uppskattningar och bedömningar, fortsättning

Derivat och säkringsredovisning

Derivat redovisas vid första redovisningstillfället till verkligt värde per det datum ett derivatkontrakt ingås och därefter värderas det till verkligt värde. Metoden för att redovisa uppkommen vinst eller förlust beror på om derivatet är identifierat som ett säkringsinstrument och, i så fall, karaktären på den post som säkras. En förändring i verkligt värde för derivat som inte uppfyller kriterierna för säkringsredovisning redovisas som operationella eller finansiella poster, beroende på syftet med användningen av derivatet. Räntebetalningar avseende ränteswappar redovisas som ränteintäkter eller räntekostnader, medan förändringar i verkligt värde avseende framtida betalningar redovisas som vinster eller förluster från finansiella instrument.

IFRS 9 säkringsredovisning tillämpas. För att villkoren för säkringsredovisning ska vara uppfyllda måste säkringsförhållandet

- vara formellt identifierat och designerat
- förväntas uppfylla effektivitetskriterierna, och
- vara dokumenterat.

Gruppen bedömer, utvärderar och dokumenterar effektivitet såväl vid säkringens början som löpande. Säkringens effektivitet bedöms utifrån en analys av det ekonomiska sambandet mellan säkrad post och säkringsinstrument, och effekten av kreditrisk får inte dominera värdeförändringar i underliggande post och instrument. Härutöver ska säkringskvoten, definierad i Gruppens riskstrategi, vara densamma i säkringsförhållandet som i den faktiska säkringen.

Kassaflödessäkringar: Förändringar i verkligt värde för ett säkringsinstrument som avser den effektiva delen av säkringen redovisas i "Övrigt totalresultat" och ackumuleras som en separat komponent i eget kapital. Vinster eller förluster som härrör från den del av säkringen som inte är effektiv redovisas omedelbart i årets resultat.

Det belopp som redovisats i eget kapital via "Övrigt totalresultat" återförs till årets resultat i samma period som den säkrade posten påverkar årets resultat. I det fall när den säkrade prognostiserade transaktionen leder till redovisning av en icke-finansiell tillgång eller en icke-finansiell skuld överförs det belopp som tidigare har redovisats i "Övrigt totalresultat" och har ackumulerats i eget kapital från eget kapital och inkluderas i den första värderingen av anskaffningsvärdet för den icke-finansiella tillgången eller skulden. Gruppen använder valutaterminer för att säkra delar av framtida kassaflöden från prognostiserade transaktioner i utländska valutor. Ränteswappar används också som säkringar av kassaflöden, för att säkra ränta på lån med rörlig ränta.

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter: Gruppen säkrar en betydande del av nettoinvesteringarna i utlandsverksamheter. Förändringar i verkligt värde för säkringsinstrumentet redovisas i "Övrigt totalresultat" i den mån säkringen är effektiv och de ackumulerade förändringarna i verkligt värde redovisas som en separat komponent i eget kapital. Vinst eller förlust som härrör från den del av säkringen som inte är effektiv redovisas omedelbart i årets resultat. Vid avyttring av utlandsverksamheter omförs den vinst eller förlust som ackumulerats i eget kapital till årets resultat, vilket därmed ökar eller minskar resultatet för avyttringen. Gruppen använder lån och terminskontrakt som säkringsinstrument.

Redovisning vid upphörande av säkringsredovisning: Säkringsredovisning kan inte avslutas enligt beslut. Säkringsredovisning upphör:

- när säkringsinstrumentet förfaller eller säljs, avvecklas eller löses in,
- när det inte längre finns ett ekonomiskt samband mellan säkrad post och säkringsinstrumentet, eller kreditrisk dominerar värdeförändringar som följer av det ekonomiska sambandet, eller
- när säkringsredovisning inte längre uppfyller målen med riskhantering.

För kassaflödessäkringar kvarstår eventuell vinst eller förlust redovisad i "Övrigt totalresultat" och ackumulerad i eget kapital vid tidpunkten för avbrytandet av säkringen i eget kapital och redovisas när den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i resultatet. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas inträffa redovisas den vinst eller förlust som ackumulerats i eget kapital omedelbart i resultatet. För säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter kvarstår eventuell vinst eller förlust som redovisats i "Övrigt totalresultat" och ackumulerats i eget kapital. Vid avyttring av utlandsverksamheten omklassificeras vinsterna eller förlusterna från eget kapital till resultatet.

Finansiella tillgångar och skulder – finansiella instrument – IAS 39 (jämförelseåret)

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

Finansiella tillgångar och skulder redovisas när Gruppen blir en part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. Transaktioner med finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som är den dag då Gruppen förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgångarna. Kundfordringar redovisas när fakturor har skickats. Skulder redovisas när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att

betala. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen (helt eller delvis) när rättigheterna i kontraktet har realiserats eller förfallit, eller när Gruppen inte längre har kontroll över den. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen (helt eller delvis) när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld netto redovisas i balansräkningen när det föreligger en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och avsikten är att antingen reglera nettot eller att realisera tillgången samtidigt som skulden regleras.

Värdering av finansiella instrument

Finansiella instrument värderas, klassificeras och redovisas enligt IAS 39, enligt följande kategorier:

Gruppen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier:

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet
- Lånefordringar och kundfordringar
- Investeringar som hålls till förfall
- Tillgångar som kan säljas

Gruppen klassificerar sina finansiella skulder i följande kategorier:

- Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet
- Övriga finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde genom användning av effektivräntemetoden

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultatet:

I denna kategori ingår finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel eller identifieras som sådana vid det första redovisningstillfället. En finansiell tillgång eller skuld innehas för handel om Gruppen förvaltar sådana investeringar och fattar köp- och säljbeslut på grundval av deras verkliga värde. Ett derivat som inte är identifierat eller effektivt som säkringsinstrument kategoriseras också som att det innehas för handel. Finansiella instrument i den här kategorin värderas till verkligt värde och förändringar av detta redovisas i "Årets resultat". Verkligt värde fastställs enligt beskrivning i not 27.

Låne- och kundfordringar: Låne- och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte utgör derivat, med fastställda eller med rimlig säkerhet fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad, t.ex. kundfordringar, övriga fordringar och likvida medel. Låne- och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde, som bestäms utifrån effektivräntemetoden, efter avdrag för eventuella nedskrivningar.

Investeringar som hålls till förfall: Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som inte utgör derivat med fastställda eller med rimlig säkerhet fastställbara betalningar och med en fast löptid, vilka Gruppen har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha till förfall. Investeringar som hålls till förfall redovisas till upplupet anskaffningsvärde som bestäms utifrån effektivräntemetoden, efter avdrag för eventuella nedskrivningar.

Finansiella tillgångar som kan säljas: Den här kategorin består av instrument som inte är derivat som antingen är identifierade som att de kan säljas eller inte är klassificerade i någon av ovanstående kategorier. Dessa tillgångar värderas till verkligt värde. Förändringar av det verkliga värdet redovisas i "Övrigt totalresultat" med undantag för nedskrivningar och valutavinster och -förluster på monetära poster som kan säljas, vilka redovisas i årets resultat. När en investering tas bort från balansräkningen överförs den ackumulerade vinsten eller förlusten i "Övrigt totalresultat" till årets resultat. Verkligt värde fastställs enligt beskrivning i not 27.

Övriga finansiella skulder: Övriga finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde genom användning av effektivräntemetoden. Leverantörs- och låneskulder redovisas i den här kategorin.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

För finansiella tillgångar, förutom de som är klassificerade så att de värderas till verkligt värde via årets resultat, prövas nedskrivningsbehovet per slutet av varje rapportperiod. Det föreligger ett nedskrivningsbehov för en finansiell tillgång om objektiva omständigheter tyder på att, till följd av en eller flera händelser som inträffade efter det första redovisningstillfället för den finansiella tillgången, de uppskattade framtida kassaflödena för investeringen har påverkats negativt. Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för betydande finansiella tillgångar och i vissa fall kollektivt i grupper med liknande kreditrisker. Nedskrivningar redovisas i årets resultat. En nedskrivning återförs om återföringen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen har redovisats. För finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde och finansiella tillgångar som kan säljas och som är skuldebrev redovisas återföringen i årets resultat. För finansiella tillgångar som kan säljas och som är aktier samt andra aktierelaterade värdepapper redovisas återföringen i "Övrigt totalresultat".

1. Väsentliga redovisningsprinciper, viktiga uppskattningar och bedömningar, fortsättning

Derivat och säkringsredovisning

Derivat redovisas vid första redovisningstillfället till verkligt värde per det datum ett derivatkontrakt ingås och därefter värderas det till verkligt värde. Metoden för att redovisa uppkommen vinst eller förlust beror på om derivatet är identifierat som ett säkringsinstrument och, i så fall, karaktären på den post som säkras. En förändring i verkligt värde för derivat som inte uppfyller kriterierna för säkringsredovisning redovisas som operationella eller finansiella poster, beroende på syftet med användningen av derivatet. Räntebetalningar avseende ränteswappar redovisas som ränteutgifter eller räntekostnader, medan förändringar i verkligt värde avseende framtida betalningar redovisas som vinster eller förluster från finansiella instrument.

För att villkoren för säkringsredovisning ska vara uppfyllda måste säkringsförhållandet:

- vara formellt identifierat,
- väntas effektivt skydda den säkrade posten, och
- vara dokumenterat.

Gruppen bedömer, utvärderar och dokumenterar säkringens effektivitet såväl vid säkringens början som löpande.

Säkring av verkligt värde: Förändringar i verkligt värde för ett derivat som är identifierat som säkringsinstrument och som uppfyller villkoren för ett sådant instrument redovisas i årets resultat tillsammans med eventuella förändringar i verkligt värde för den säkrade tillgången eller skulden.

Kassaflödessäkringar: Förändringar i verkligt värde för ett säkringsinstrument som avser den effektiva delen av säkringen redovisas i "Övrigt totalresultat" och ackumuleras i eget kapital. Vinster eller förluster som härrör från den del av säkringen som inte är effektiv redovisas omedelbart i årets resultat.

Det belopp som redovisats i eget kapital via "Övrigt totalresultat" återförs till årets resultat i samma period som den säkrade posten påverkar årets resultat. Men när den säkrade prognostiserade transaktionen leder till redovisning av en icke-finansiell tillgång eller en icke-finansiell skuld överförs det belopp som tidigare har redovisats i "Övrigt totalresultat" och har ackumulerats i eget kapital från eget kapital och inkluderas i den första värderingen av anskaffningsvärdet för den icke-finansiella tillgången eller skulden. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas inträffa redovisas den vinst eller förlust som ackumulerats i eget kapital direkt i årets resultat. Gruppen använder valutaterminer för att säkra delar av framtida kassaflöden från prognostiserade transaktioner i utländska valutor. Ränteswappar används också som säkringar av kassaflöden, för att säkra ränta på lån med rörlig ränta.

Säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter: Gruppen säkrar en betydande del av nettoinvesteringarna i utlandsverksamheter. Förändringar i verkligt värde för säkringsinstrumentet redovisas i "Övrigt totalresultat" i den mån säkringen är effektiv och de ackumulerade förändringarna i verkligt värde redovisas som en separat komponent i eget kapital. Vinst eller förlust som härrör från den del av säkringen som inte är effektiv redovisas omedelbart i årets resultat. Vid avyttring av utlandsverksamheter utförs den vinst eller förlust som ackumulerats i eget kapital till årets resultat, vilket därmed ökar eller minskar resultatet för avyttringen. Gruppen använder lån och terminskontrakt som säkringsinstrument.

Redovisning vid avbrytande av säkring: Säkringsredovisningen avbryts när Gruppen häver säkringsförhållandet, när säkringsinstrumentet förfaller eller säljs, avvecklas eller löses in, eller när det inte längre uppfyller kriterierna för säkringsredovisning.

När det gäller säkring av verkligt värde avräknas justeringen avseende verkligt värde av det redovisade värdet för den säkrade tillgången eller skulden som uppkommer till följd av den säkrade risken mot årets resultat från det datum säkringen avbröts.

För kassaflödessäkring kvarstår eventuell vinst eller förlust redovisad i "Övrigt totalresultat" och ackumulerad i eget kapital per tidpunkten för avbrytandet av säkringen i eget kapital och redovisas när den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i årets resultat. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas inträffa redovisas den vinst eller förlust som ackumulerats i eget kapital direkt i årets resultat.

Tillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Tillgångar klassificeras som att de innehas för försäljning om deras värde inom ett år kommer att återvinnas genom försäljning och inte genom fortsatt användning i verksamheten. Vid datumet för omklassificeringen värderas tillgångar och skulder till det lägre av verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader och det redovisade värdet. Vinster och förluster som redovisats vid omvärderingar och vid avyttringar redovisas i årets resultat.

En avvecklad verksamhet är en del av koncernen som antingen avyttrats eller är klassificerad som att den innehas för försäljning, och som motsvarar en betydande separat verksamhet eller geografiskt verksamhetsområde. En avvecklad

verksamhet redovisas separat från kvarvarande verksamhet i resultaträkningen med motsvarande redovisning för jämförelseperioden. I balansräkningen redovisas tillgångar som innehas för försäljning samt tillhörande skulder separat, jämförelseperioden påverkas inte. Tillgångar som innehas för försäljning värderas till det lägsta av det redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

Epiroc har delats ut 2018 och har redovisats enligt reglerna kring avvecklade verksamheter (IFRS 5). Epirocs resultat för jämförelseåret och fram till utdelningstillfället och realisationsresultatet som utdelningen av Epiroc har genererat redovisas på en rad – Årets resultat från avvecklade verksamheter, netto efter skatt. Jämförelseåret för Gruppens balansräkning inkluderar Epiroc och har i noterna relaterat till balansräkningen för 2018 klassificerats som avvecklad verksamhet. Gruppens kassaflöden inkluderar Epiroc fram till utdelningstillfället.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns en möjlig eller faktisk förpliktelse som härrör från inträffade händelser och som inte redovisas som skuld eller avsättning, då det antingen är osannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller då beloppet inte kan beräknas på ett tillräckligt tillförlitligt sätt.

Nya eller ändrade redovisningsstandarder 2018

Utöver IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder, har följande omarbetade och ändrade IFRS-standarder tillämpats av Gruppen från 2018 men hade ingen eller ingen väsentlig inverkan på Gruppen.

IFRIC 22 Transaktioner i utländsk valuta och förskottsersättning

Tolkningen behandlar transaktioner i utländsk valuta när ett företag redovisar en icke-monetär tillgång eller en icke-monetär skuld som hänför sig till en betalning eller erhållande av förskottsersättning innan företaget redovisar den hänförliga tillgången, intäkten eller kostnaden. Tolkningen klargör att transaktionsdagen, i syfte att fastställa vilken valutakurs som ska användas, är den dag när företaget först redovisar den icke-monetära tillgången eller icke-monetära skulden.

Ändringar i IFRS 2 Klassificering och mätning av aktiebaserade betalningstransaktioner

Ändringen har till syfte att eliminera de olika metoder som används av företag inom tre områden: (1) Effekterna av intjäningsvillkor och andra villkor på värderingen av aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter. (2) Klassificering av aktierelaterade ersättningar med nettoregleringsbestämmelser. (3) Redovisning där en modifiering av villkoren för en aktierelaterad ersättning innebär att dess klassificering ändras, från att regleras med kontanter till att regleras med egetkapitalinstrument.

Nya eller ändrade redovisningsstandarder som träder i kraft efter 2018

Följande standarder, tolkningar och ändringar var utfärdade men hade inte trätt i kraft per 31 december 2018 och har inte tillämpats av Gruppen.

IFRS 16 Leasingavtal

Standarden IFRS 16 Leasingavtal träder i kraft den 1 januari 2019 och ersätter IAS 17 Leasingavtal och IFRIC 4 Fastställande av huruvida ett avtal innehåller ett leasingavtal. IFRS 16 fastställer principerna för redovisning, värdering, presentation och upplysningar om leasingavtal för båda parterna i ett avtal. Ändringarna rör i huvudsak leasetagarens redovisning. IFRS 16 inför en enda redovisningsmetod för leasing och kräver redovisning av i princip samtliga leasingavtal i balansräkningen samt att avskrivningar på tillgångar med nyttjanderätt skiljs från ränta på leasingskulder i resultaträkningen.

Atlas Copco har valt att vid övergången till den nya standarden tillämpa den modifierade retroaktiva ansatsen, vilket inte kräver omräkning av jämförelseperioder. Jämförelseinformationen rapporteras även fortsättningsvis i enlighet med IAS 17 Leasingavtal och IFRIC 4 Fastställande av huruvida ett avtal innehåller ett leasingavtal. Leasingskulder värderas till nuvärdet av de återstående leasingavgifterna, diskonterade till Gruppens marginella uppläsningsränta per 1 januari 2019. Nedan redovisas information om förändringar i redovisningsprinciper.

Atlas Copcos leasingportfölj omfattar främst leasade byggnader såsom kontor och lagerlokaler, fordon och tillverkningsutrustning.

Gruppen som leasetagare

Som leasetagare väljer Gruppen att tillämpa ett antal praktiska lösningar. Undantag från redovisning fastställs per tillgångskategori för korttidsleasingavtal och leasingavtal för vilka den underliggande tillgången har ett lågt värde. Leasingavtal som per inledningsdatumet har en leasingperiod på 12 månader eller mindre kommer inte att redovisas som leasingavtal i balansräkningen. Gruppen väljer att tillämpa undantaget för leasingavtal av lågt värde avseende kontorsutrustning, t.ex. skrivare och datorer.

Alla finansiella leasingavtal är undantagna vid övergången liksom operationella leasingavtal där leasingperioden slutar före 1 januari 2020. För korttidsleasingavtal

1. Väsentliga redovisningsprinciper, viktiga uppskattningar och bedömningar, fortsättning

och leasingavtal för vilka den underliggande tillgången har ett lågt värde redovisar Gruppen leasingavgifter som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Variabla komponenter som inte omfattas av leasingavtal, t.ex. servicekomponenter och andra variabla komponenter, redovisas som kostnad, om de kan avskiljas i kontraktet avseende den leasade tillgången. I de flesta fall är servicekomponenter variabla och baseras t.ex. på förbrukning.

När det gäller leasingavtal för andra tillgångar, som tidigare har klassificerats som operationella leasingavtal enligt IAS 17, redovisar Gruppen tillgångar med nyttjanderätt och leasingskulder.

Leasingavtal som tidigare klassificerades som finansiella leasingavtal

Leasingavtal som klassificerades som finansiella leasingavtal enligt IAS 17 fastställs till redovisat värde för tillgången med nyttjanderätt och leasing-skulden per 1 januari 2019.

Gruppen som leasegivare

Redovisningen för leasegivare är i allt väsentligt oförändrad från redovisningen enligt IAS 17, förutom för avtal om vidareuthyrning. Enligt IFRS 16 måste avtal om vidareuthyrning som tidigare klassificerades som operationella leasingavtal bedömas genom hänvisning till tillgången med nyttjanderätt i stället för till den underliggande tillgången.

Effekten på de finansiella rapporterna

Under 2018 gjorde Gruppen en utförlig bedömning av effekten av införandet av IFRS 16. Effekten väntas bli enligt nedan:

Vid övergången till IFRS 16 redovisade Gruppen ytterligare 3 259 MSEK för tillgångar med nyttjanderätt och 3 284 MSEK för leasingskulder. Vid den inledande analysen avser skillnaden mellan tillgångar med nyttjanderätt och leasingskulder förutbetalda eller upplupna leasingavgifter och finansiella leasingfordringar avseende avtal om vidareuthyrning.

Gruppen diskonterade leasingavgifter genom användning av sin marginella upplåningsränta per 1 januari 2019. Den tillämpade viktade genomsnittliga räntesatsen för Gruppen är vid övergången 2.2%. Den marginella upplåningsräntan fastställs per land och löptid.

Tabellen nedan visas skillnaden mellan åtaganden enligt operationella leasingavtal enligt IAS 17 per 31 december 2018 och den första tillämpningen på leasingskulder enligt IFRS 16 diskonterade till den marginella upplåningsräntan per 1 januari 2019:

Förpliktelse för operationella leasingavtal per 31 december 2018 (not 22)	3 472
Minus undantag från redovisning	
Tillgångar med lågt värde och kortfristiga tillgångar	-217
Variabla leasingkomponenter	-142
Diskonteringseffekt	-247
Förpliktelse för operationellt leasingavtal diskonterat till den marginella upplåningsräntan	2 866
Redovisade finansiella leasingskulder per 31 december 2018	20
Restvärdesgarantier	7
Möjligheter till förlängning och uppsägning som det råder rimlig säkerhet om att de kommer att bli utnyttjade	411
Leasingskulder enligt IFRS 16 per 1 januari 2019	3 304

Redovisning av avskrivningar på tillgångar med nyttjanderätt istället för leasingavgifter beräknas ha en mindre positiv påverkan på rörelseresultatet. Ränta på leasingskulder beräknas ha en mindre negativ inverkan på finansnetto.

Eftersom den huvudsakliga betalningen kommer att redovisas som finansieringsverksamhet minskar kassaflödet från finansieringsverksamheten med motsvarande ökning av kassaflödet från den löpande verksamheten. Räntedelen av leasingavgiften kommer att förbli kassaflöde från den löpande verksamheten och inkluderas i finansnetto, betalt.

Ändringar i IAS 28: Innehav i intresseföretag och joint ventures (antagen av EU)

Ändringen förtydligar att IFRS 9, inklusive dess nedskrivningskrav, gäller för intresseföretag. Vid tillämpning av IFRS 9 på långsiktiga innehav beaktar ett företag inte justeringar i de redovisade beloppen som krävs enligt IAS 28 (dvs. justeringar på redovisat belopp för de långsiktiga innehaven som härrör från förlustallokering eller bedömning av nedskrivning i enlighet med IAS 28). Ändringarna gäller retroaktivt för rapporteringsperioder som börjar den 1 januari 2019 eller senare. Ändringen har inte tillämpats av Gruppen och den preliminära bedömningen är att den inte kommer att ha någon eller inte någon väsentlig effekt på Gruppen.

Ändringar i IFRS 9: Rätt till förtida inlösen med negativ ersättning (antagen av EU)

Ändringen av IFRS 9 förtydligar vilka finansiella tillgångar som kan värderas till

upplupet anskaffningsvärde, och denna ändring tillåter att fler tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde än vad som tidigare var tillåtet, särskilt vissa tillgångar med rätt till förtida inlösen med negativ ersättning. För att uppfylla kravet på värdering till upplupet anskaffningsvärde måste den negativa ersättningen vara rimlig ersättning för förtida uppsägning av avtalet. För att kunna tillämpa denna hantering måste tillgången innehålla enligt affärsmodellen "hold to collect".

Ändringen förtydligar också att när det sker modifieringar avseende en finansiell skuld som värderas till upplupet anskaffningsvärde, som inte leder till att den finansiella skulden tas bort från balansräkningen, ska en vinst eller förlust redovisas i resultatet. Företaget kommer att beräkna denna vinst eller förlust genom att jämföra det initiala avtalade kassaflödet med det modifierade kassaflödet som diskonterats till den ursprungliga effektivräntan. Ändringen har inte tillämpats av Gruppen och den preliminära bedömningen är att den inte kommer att ha någon eller inte någon väsentlig effekt på Gruppen. Ändringen gäller för rapporteringsperioder som börjar den 1 januari 2019 eller senare.

Amendments to IAS 19: Plan Amendment, Curtailment or Settlement (not yet endorsed by EU) "Ändringar i IAS 19: Planändring, reducering eller reglering" (ej antagen av EU)

Ändringen förtydligar att om det sker en planändring, en reducering eller en reglering av en plan måste företaget fastställa de aktuella kostnaderna för tjänstgöring och nettoräntan för perioden genom användning av de antaganden som det använde för omvärderingen. Dessutom förtydligar ändringen effekten av en planändring, reducering eller reglering av en plan på kraven avseende tillgångstaket. Ändringarna tillämpas prospektivt. De gäller endast för planändringar, reduceringar eller regleringar av en plan som inträffar vid eller efter början av den årliga perioden där ändringarna i IAS 19 först tillämpas. Ändringarna i IAS 19 ska tillämpas på rapporteringsperioder som börjar den 1 januari 2019 eller senare. Ändringen har inte tillämpats av Gruppen och den preliminära bedömningen är att den inte kommer att ha någon eller inte någon väsentlig effekt på Gruppen.

IFRIC 23 – Osäkerhet i fråga om inkomstskattemässig behandling (antagen av EU)

Tolkningen förtydligar tillämpning av kraven på redovisning och värdering i IAS 12 Inkomstskatter när det råder osäkerhet i fråga om inkomstskattebehandling och den ska tillämpas vid fastställande av skattepliktig vinst (förlust), skattemässiga värden, outnyttjade skattemässiga förluster, outnyttjade skattekrediter och skattesatser. Tolkningen har inte tillämpats av Gruppen och den preliminära bedömningen är att den inte kommer att ha någon eller inte någon väsentlig effekt på Gruppen.

Annual Improvements 2015–2017 Cycle (not yet endorsed by EU) "Den årliga förbättringscykeln 2015–2017" (ej antagen av EU)

Den årliga förbättringscykeln 2015–2017 innehåller ändringar i fyra standarder samt tillhörande grund för slutsats. Alla ändringar gäller för rapporteringsperioder som börjar den 1 januari 2019 och är generellt framåtblickande. Standarder och ändringar är följande:

IFRS 3 Rörelseförvärv och IAS 11 Samarbetsarrangemang

När en part i en gemensam verksamhet får bestämmande inflytande över den gemensamma verksamheten som är en verksamhet, bör parten enligt IFRS 3 omvärdera det innehav som parten tidigare hade i den gemensamma verksamheten till verkligt värde.

När en part som inte har gemensamt bestämmande inflytande över en gemensam verksamhet, men som får gemensamt bestämmande inflytande över den gemensamma verksamheten, som är en verksamhet, ska parten inte, enligt IFRS 11, värdera om sitt tidigare innehav i den gemensamma verksamheten eftersom detta inte förändrar Gruppens avgränsningar.

IAS 12 Inkomstskatter

Ändringen förtydligar att ett företag måste redovisa alla inkomstskattekonsekvenser av utdelning i resultatet, övrigt totalresultat eller eget kapital, beroende på karaktären och var företaget redovisade den ursprungliga transaktionen eller händelsen.

IAS 23 Låneutgifter

Ändringen av IAS 23 förtydligar att när en kvalificerande tillgång är klar för sin avsedda användning eller försäljning och vissa av de särskilda lån som avser tillgången fortfarande är utestående vid den tidpunkten ska dessa utestående lån inkluderas i de medel företaget lånar generellt och därmed inkluderas i de lånekostnader som används för fastställande av räntesatsen för aktivering.

Gruppen har inte tillämpat den årliga förbättringscykeln och den preliminära bedömningen är att den inte kommer att ha någon eller inte någon väsentlig effekt på Gruppen.

1. Väsentliga redovisningsprinciper, viktiga uppskattningar och bedömningar, fortsättning

Nya redovisningsprinciper från 2019

Följande nya redovisningsprinciper kommer att tillämpas av Gruppen från 1 januari 2019.

IFRS 16 Leases

Gruppen som leasetagare

Redovisning av ett leasingavtal

Vid initiering av ett kontrakt, kommer Gruppen att bedöma det för att fastställa om det är eller innehåller ett leasingavtal. Om ett kontrakt förmedlar rätten att kontrollera användningen av en identifierad tillgång under en viss tidsperiod i utbyte mot ersättning är det eller innehåller det ett leasingavtal. Rätten att kontrollera användningen av en identifierbar tillgång bedöms av Gruppen baserat på om det finns en identifierbar tillgång, om Gruppen har rätt att erhålla i allt väsentligt alla ekonomiska fördelar från användning av tillgången och om Gruppen har rätt att styra användningen av tillgången. Principen tillämpas på avtal som ingås eller ändras den 1 januari 2019 eller senare. Gruppen har valt att avskilja komponenterna och har också valt att tillämpa ett antal praktiska lösningar när det gäller kortfristiga leasingavtal och leasingavtal för vilka den underliggande tillgången har ett lågt värde. I de fall Gruppen agerar som mellanliggande leasegivare redovisas räntan i huvudleasingavtalet och vidareuthyrningsavtalet separat.

Värdering av tillgång med nyttjanderätt och leasingkul

Tillgång med nyttjanderätt

Per inledningsdatumet kommer Gruppen att värdera en tillgång med nyttjanderätt till anskaffningsvärde, vilket innefattar följande: det initiala beloppet för leasingkulden justerat för eventuella leasingavgifter som betalats per eller före inledningsdatumet, minus eventuella erhållna leasingförmåner och eventuella initiala direkta kostnader som leasetagaren har ådragit sig samt en uppskattning av kostnader som leasetagaren kommer att ådra sig vid nedmontering och bortforsling av den underliggande tillgången, återställande av den plats där den befinner sig eller återställande av den underliggande tillgången till det skick som krävs enligt leasingavtalet. Kostnad för nedmontering, bortforsling eller återställande av den plats där den befinner sig och/eller den underliggande tillgången redovisas bara när Gruppen ådrar sig en förpliktelse att göra detta. Tillgången med nyttjanderätt skrivs av linjärt över leasingperioden.

Leasingkul

Vid inledningsdatumet värderas leasingkulden vid första redovisningstillfället till nuvärdet av de leasingavgifter som inte har betalats, diskonterat till den implicita räntan i leasingavtalet, eller om den räntesatsen inte lätt kan fastställas, till Gruppens marginella upplåningsränta. Leasingavgifter som inkluderas i värderingen består av fasta avgifter, variabla leasingavgifter som är beroende av ett index eller en räntesats, belopp som ska betalas enligt en restvärdesgaranti och leasingavgifter under en period avseende möjlighet till förlängning om det är rimligt säkert att Gruppen kommer att utnyttja möjligheten till förlängning samt straffavgifter för förtida uppsägning av ett leasingavtal, om det är rimligt säkert att Gruppen kommer att säga upp det i förtid. Om det finns en köpoption kommer den att inkluderas om det är rimligt säkert att Gruppen kommer att utnyttja optionen.

Leasingkulden värderas till upplupet anskaffningsvärde genom användning av effektivräntemetoden.

Korttidsleasingavtal och leasingavtal avseende tillgångar med låga värden

Gruppen har valt att tillämpa undantag för korttidsleasingavtal och leasingavtal avseende tillgångar med låga värden. Gruppen valde att tillämpa undantaget för leasingavtal av lågt värde avseende kontorsutrustning, t.ex. skrivare och datorer. Leasingavgifter avseende dessa leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Gruppen som leasegivare

Vid ett leasingavtals början bedömer Gruppen om leasingavtalet är ett finansiellt leasingavtal eller ett operationellt leasingavtal. Om leasingavtalet överför i allt väsentligt alla de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av tillgången, anses det vara ett finansiellt leasingavtal, om inte är det ett operationellt leasingavtal. Vid finansiella leasingavtal där Gruppen är leasegivare, redovisas transaktionen som en försäljning och en leasingfordran, bestående av de framtida minimileaseavgifterna och eventuella restvärden som garanteras till leasegivaren. Leasingavgifter redovisas som återbetalning av leasingfordran och ränteintäkt. I de fall där Gruppen är leasegivare enligt ett operationellt leasingavtal redovisas leasingavgifterna i årets resultat linjärt över leasingperioden.

I de fall koncernen agerar som mellanliggande leasegivare redovisas räntan i huvudleasingavtalet och vidareuthyrningsavtalet separat. Gruppen bedömer klassificeringen av ett avtal om vidareuthyrning genom hänvisning till tillgångar med nyttjanderätt som uppkommer genom huvudleasingavtalet.

VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Upprättandet av finansiella rapporter kräver att företagsledningen gör bedömningar samt använder uppskattningar och antaganden som påverkar redovisade belopp i koncernredovisningen. Dessa uppskattningar, bedömningar och hänförliga antaganden bygger på erfarenhet och andra faktorer som anses vara rimliga under rådande omständigheter. Faktiskt utfall kan avvika från dessa uppskattningar. Uppskattningarna, bedömningarna och antagandena omprövas regelbundet. Ändringar av uppskattningar och bedömningar redovisas i den period då ändringen görs och i framtida perioder om dessa perioder påverkas.

Nedan följer de uppskattningar och bedömningar som, enligt företagsledningens uppfattning, är viktiga för redovisade belopp i de finansiella rapporterna och för vilka det finns betydande risk att framtida händelser eller ny information kan medföra en förändring av dem.

Intäktsredovisning

Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar

Intäkter från tjänster och varor med hög grad av anpassning där det finns en legal rätt till betalning, redovisas över tid i resultaträkningen baserat på framsteg mot överföring av kontroll för prestationsåtaganden på balansdagen. Framsteg mot överföring av kontroll bedöms utifrån nedlagda utgifter jämfört med totala beräknade utgifter för varje prestationsåtagande. Företagsledningen har bedömt att den här metoden för att fastställa framsteg mot färdigställande av kontrakten är den lämpligaste metoden eftersom den avspeglar framstegen i det utförda arbetet och det finns en legal rätt till betalning av kunden när kostnaderna uppstår enligt kontrakten.

Intäkter för sålda varor redovisas i resultaträkningen vid tidpunkten då kontrollen av varan har överförts till kunden.

Uppskattningar och bedömningar

Företagsledningens bedömning används till exempel vid bedömning av:

- graden av framsteg mot överföring av kontroll för prestationsåtaganden och de uppskattade totala kostnaderna för sådana kontrakt när intäkter redovisas över tiden, för att bestämma intäkter och kostnader som ska redovisas under den aktuella perioden och om eventuella förluster ska redovisas,
- om kontrollen har överförts till kunden (det vill säga att Gruppen har en nuvarande rätt till betalning för varan, kunden har en legal rätt till varan, varan har levererats till kunden och / eller kunden har betydande risker och fördelar som är förknippade med varans ägande), för att avgöra om intäkter och kostnader bör redovisas under den aktuella perioden,
- transaktionspriset för varje prestationsåtagande när ett kontrakt innehåller mer än ett prestationsåtagande, för att fastställa intäkter och kostnader som ska redovisas under den aktuella perioden, och
- vissa kontrakt som innefattar en retrurrätt och/eller volymrabatter som ger upphov till en rörlig ersättning, där rörlig ersättning bedöms för att identifiera möjliga begränsningar, och
- kundkreditrisken (det vill säga risken att kunden inte kommer att uppfylla betalningsskyldigheten), för att fastställa de intäkter som redovisats under den aktuella perioden.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill, andra immateriella tillgångar och övriga anläggningstillgångar

Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar

Goodwill och vissa varumärken skrivs inte av, utan i stället prövas nedskrivningsbehovet årligen. Övriga immateriella tillgångar och övriga anläggningstillgångar skrivs av över den period företagsledningen uppskattar att tillgången kommer att generera intäkter. Dessutom sker regelbundna prövningar av om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Prövningen av nedskrivningsbehov baseras på en bedömning av återvinningsvärdet. Värdet uppskattas utifrån företagsledningens beräkningar av framtida kassaflöden som grundas på interna affärsplaner och prognoser.

Uppskattningar och bedömningar

Företagsledningens bedömning krävs när det gäller nedskrivningar, i synnerhet vid bedömning av:

- om en händelse har inträffat som kan påverka tillgångarnas värden,
- om en tillgångs redovisade värde kan styrkas av det diskonterade nuvärdet av framtida kassaflöden som uppskattas baserat på fortsatt användning av tillgången i verksamheten,
- att adekvata antaganden används vid upprättande av kassaflödesprognoser
- diskonteringen av dessa kassaflöden.

Förändringar av de antaganden som gjorts av företagsledningen vid fastställande av eventuell nivå för nedskrivning kan påverka finansiell ställning och operativa resultat. Se not 12.

1. Väsentliga redovisningsprinciper, viktiga uppskattningar och bedömningar, fortsättning

Uppskjuten skatt

Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar

Uppskjutna skattefordringar redovisas för temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder samt outnyttjade balanserade underskottsavdrag. Gruppen bokför uppskjutna skattefordringar baserat på företagsledningens uppskattningar av framtida skattepliktiga resultat i olika skattejurisdiktioner. De faktiska utfallen kan skilja sig från uppskattningarna på grund av förändringar i affärs klimat och i skattelagstiftning. Se not 9.

Varulager

Uppskattningar och bedömningar

Gruppen värderar lagret till det lägsta av anskaffningsvärdet, genom tillämpning av först in-, först ut-principen och nettoförsäljningsvärdet. Vid beräkningen av nettoförsäljningsvärdet bedömer företagsledningen uppskattat försäljningspris, artiklar med övertalighet, utgående artiklar, skadat gods och försäljningskostnader. Om det uppskattade nettoförsäljningsvärdet understiger anskaffningsvärdet fastställs en värderingsreserv för lagerinkurans. Se även not 16.

Kundfordringar och finansiella tillgångar – IFRS 9

Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar: Gruppen värderar förväntade kreditförluster för finansiella tillgångar klassificerade till upplupet anskaffningsvärde, inklusive kundfordringar och finansiella fordringar, leasingfordringar och avtalstillgångar. Förväntade kreditförluster utgör en bedömning som återspeglar ett objektivt, sannolikhetsviktat utfall baserat på rimliga och verifierbara prognoser.

Uppskattningar och bedömningar: I företagsledningens bedömning beaktas snabba förändringar av marknads villkor. Det genomförs en övergripande bedömning för att säkerställa en rimlig redovisad förlustreserv. Mer information finns i avsnittet "Kreditrisk" i not 27.

Kundfordringar och finansiella fordringar IAS 39 (jämförelseår)

Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar

Gruppen uppskattar risken för att fordringar inte blir betalda och gör avsättningar för osäkra fordringar baserat dels på individuella bedömningar, dels på kollektiva bedömningar som utgår från historiska förlustnivåer.

Uppskattningar och bedömningar

I företagsledningens bedömning beaktas snabba förändringar av marknads villkoren, vilket kan vara särskilt känsligt i kundfinansierings verksamhet.

Mer information finns i avsnittet "Kreditrisk" i not 27.

Antaganden vid värdering av pensioner och övriga ersättningar efter avslutad anställning

Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar

Pensionsförpliktelser och övriga ersättningar efter avslutad anställning är beroende av de antaganden företagsledningen gjort och som aktuarierna har använt vid beräkning av dessa belopp. De viktigaste antagandena innefattar diskonteringsräntor, inflation, framtida löneökningar, livslängd och utvecklingen av sjuk- och hälsovårdskostnader. De aktuariella antagandena granskas årligen och ändras när det bedöms vara lämpligt.

Se not 23 för ytterligare information om använda antaganden vid beräkning av pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning.

Rättsliga förfaranden och skattekrav

Uppskattningar och bedömningar

Atlas Copco redovisar en skuld när Gruppen har en förpliktelse till följd av en inträffad händelse och ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Gruppen granskar regelbundet utestående rättsliga ärenden för att bedöma behovet av avsättningar i de finansiella rapporterna. Vid dessa genomgångar beaktas förhållandena i varje särskilt ärende av interna bolagsjurister och vid behov med hjälp av externa jurister och rådgivare. De finansiella rapporterna kan påverkas i den mån som företagsledningens bedömning av de faktorer som beaktats inte överensstämmer med faktiskt utfall.

Dessutom är bolag inom Gruppen ofta föremål för revision av skattemyndigheter enligt praxis i de länder där Gruppen bedriver verksamhet. I de fall där skattemyndigheterna gör en annan tolkning av skattelagstiftningen gör Gruppen uppskattningar av troligt utfall av tvisten, samt av potentiella betalningskrav. Faktiskt utfall kan avvika från dessa uppskattningar.

Avsättningar för garantier

Viktiga källor för osäkerhet i uppskattningar

Avsättningar för produktgarantier ska täcka framtida åtaganden för försäljningsvolymen som redan har realiserats. Garantiavsättningen är en komplex uppskattning på grund av de olika variabler som ingår i beräkningarna. Beräkningsmetoderna bygger på typen av produkter som har sålts och historiska data angående reparationer och ersättningar. De underliggande uppskattningarna för att beräkna avsättningen granskas minst en gång varje kvartal samt när nya produkter introduceras eller när andra förändringar sker som kan påverka beräkningen. Se not 25.

2. Förvärv

Nedan sammanfattas förvärven 2018 och 2017:

Förvärvstidpunkt	Land	Affärsområde	Intäkter ¹⁾	Antal anställda ¹⁾	
4 sept. 2018	Reno A/S	Danmark	Kompressorteknik	153	60
1 aug. 2018	QUISS Qualitäts- Inspektionssysteme und Service AG	Tyskland	Industrietechnik	86	45
4 april 2018	Klingel Joining Technologies	Tyskland	Industrietechnik	82	23
1 mars 2018	Walker Filtration Ltd	Storbritannien	Kompressorteknik	330	220
17 jan. 2018	Location Thermique SAS	Frankrike	Energitechnik	70	13
7 sept. 2017	C.H. Spencer & Company Co.	USA	Kompressorteknik	²⁾	40
8 aug. 2017	Glauber Equipment Corporation (vissa tillgångar)	USA	Kompressorteknik	²⁾	16
3 maj 2017	Itubombas Locação Comércio Importação e Exportação	Brasilien	Energitechnik	50	40
3 maj 2017	Pressure Compressores	Brasilien	Kompressorteknik	145	150
2 mars 2017	Orcan Basincli	Turkiet	Kompressorteknik	²⁾	17
3 jan. 2017	HB Kompressoren Druckluft und Industrietechnik	Tyskland	Kompressorteknik	²⁾	10

¹⁾ Årsintäkter och antal anställda vid förvärvstidpunkten.

²⁾ Tidigare distributör av Atlas Copcos produkter. Inga upplysningar lämnas rörande intäkter för tidigare distributörer av Atlas Copcos produkter.

Samtliga förvärv ovan genomfördes via köp av 100% av aktierna och rösterna eller genom köp av nettotillgångarna i de förvärvade verksamheterna. Koncernen fick bestämmande inflytande över verksamheterna vid förvärvstidpunkten. Inga egetkapitalinstrument har emitterats i samband med förvärven. Samtliga förvärv har redovisats genom tillämpning av förvärvsmetoden.

De belopp som redovisas i tabellerna nedan ger information om redovisade belopp sammantaget per affärsområde eftersom de relativa beloppen för de enskilda förvärven inte bedöms vara betydande. Verkligt värde avseende

immateriella tillgångar utöver goodwill skrivs av på 5–15 år. För de förvärv som innefattar en klausul om villkorad köpeskilling har det verkliga värdet beräknats baserat på en diskonteringsränta på 10.5%. För mer information om värderingen av villkorad köpeskilling, se not 27. Gruppen analyserar för närvarande de slutliga värdena på vissa nyligen förvärvade rörelser. Inga väsentliga justeringar väntas. Justeringar avseende förvärven 2017 är inkluderade i tabellerna på nästa sida.

2. Förförvärv, fortsättning

Kompressorteknik	Redovisade värden	
	2018	2017
Immateriella tillgångar	158	135
Materiella anläggningstillgångar	104	16
Övriga tillgångar	205	108
Likvida medel	39	3
Räntebärande skulder	-12	-24
Övriga skulder och avsättningar	-106	-59
Identifierbara tillgångar, netto	388	179
Goodwill	169	153
Total köpeskillning	557	332
Uppskjuten köpeskillning	-26	-49
Likvida medel i förvärvade verksamheter	-39	-3
Kassautflöde, netto	492	280

I mars förvärvade affärsområdet Kompressorteknik Walker Filtration Ltd., en brittisk tillverkare av utrustning för behandling av tryckluft, gas och vakuum. Förförvärvet kommer att utöka Atlas Copcos närvaro och kompetens inom tillverkning av utrustning för behandling av tryckluft, gas och vakuum. Immateriella tillgångar på 109 och goodwill på 133 redovisades för förförvärvet. Goodwillen är inte skattemässigt avdragsgill.

I september förvärvades Reno A/S, en dansk tillverkare och distributör av tryckluftslösningar. Företaget har ett stort nätverk för distribution av utrustning samt inom eftermarknad och är verksam inom flera tryckluftsegment. Förförvärvet kommer att öka Atlas Copcos servicenärvaro i regionen. Immateriella tillgångar på 46 och goodwill på 39 redovisades för förförvärvet. Goodwillen är inte skattemässigt avdragsgill.

Totalt vederlag om 557 inbegriper villkorad köpeskillning för Walker Filtration Ltd med ett verkligt värde om 38. Villkorad köpeskillning som ska erläggas är beroende av intäkterna och resultatet de tre första åren efter förförvärvet. Verkligt värde på villkorad köpeskillning har beräknats baserat på antagandet att det högsta beloppet kommer att betalas.

Vakuumteknik	Redovisade värden	
	2018	2017
Immateriella tillgångar	-	-
Materiella anläggningstillgångar	-	-
Övriga tillgångar	-	-
Likvida medel	-	-
Räntebärande skulder	-	-
Övriga skulder och avsättningar	-	7
Identifierbara tillgångar, netto	-	7
Goodwill	-	-34
Total köpeskillning	-	-27
Uppskjuten köpeskillning	-	6
Likvida medel i förvärvade verksamheter	-	-
Kassautflöde, netto	-	-21

Affärsområdet Vakuumteknik gjorde inte några förförvärv under 2018.

Industrietechnik	Redovisade värden	
	2018	2017
Immateriella tillgångar	186	-
Materiella anläggningstillgångar	4	-
Övriga tillgångar	46	-6
Likvida medel	24	-
Räntebärande skulder	-	-
Övriga skulder och avsättningar	-50	2
Identifierbara tillgångar, netto	210	-4
Goodwill	280	-3
Total köpeskillning	490	-7
Uppskjuten köpeskillning	14	36
Likvida medel i förvärvade verksamheter	-24	-
Kassautflöde, netto	480	29

I april förvärvade affärsområdet Industrietechnik tillgångarna i det tyska bolaget Klingel Joining Technologies. Bolaget är specialiserat på flytborrning (flow drilling), en metod för att sammanfoga material inom bilindustrin. Flytborrning är en mekanisk sammanfogningsmetod för aluminium eller kombinationer av olika material. Förförvärvet breddar Atlas Copcos kunderbjudande inom monteringslösningar samt ger tillgång till automatiserad skruvmatningsutrustning och automatiseringsexpertis anpassad för bilindustrin. Immateriella tillgångar på 94 och goodwill på 111 redovisades för förförvärvet. Goodwillen är skattemässigt avdragsgill.

I augusti förvärvades QUISS Qualitäts-Inspektionssysteme und Service AG. QUISS är ett tyskt bolag specialiserat på automatisk bildbehandling som används vid kvalitetsinspektioner och positionering framför allt inom fordonsindustrin. Quiss kärnverksamhet är bildbehandling, algoritmer och därmed förknippad systemutveckling av hård- och mjukvara. Förförvärvet kommer att erbjuda ökad kompetens inom bildlösningar för robotguidad kvalitetsinspektion. Immateriella tillgångar på 91 och goodwill på 168 redovisades för förförvärvet. Goodwillen är inte skattemässigt avdragsgill.

Totalt vederlag inbegriper villkorad köpeskillning med ett verkligt värde om 9 hänförligt till förförvärvet av Klingel. Villkorad köpeskillning som ska erläggas är beroende av intäkterna de tre första åren efter förförvärvet. Verkligt värde på villkorad köpeskillning har beräknats baserat på antagandet att det högsta beloppet kommer att betalas.

Energitechnik	Redovisade värden	
	2018	2017
Immateriella tillgångar	29	28
Materiella anläggningstillgångar	73	47
Övriga tillgångar	35	14
Likvida medel	10	5
Räntebärande skulder	-31	-5
Övriga skulder och avsättningar	-42	-26
Identifierbara tillgångar, netto	74	63
Goodwill	64	43
Total köpeskillning	138	106
Uppskjuten köpeskillning	-6	-8
Likvida medel i förvärvade verksamheter	-10	-5
Kassautflöde, netto	122	93

I januari förvärvade affärsområdet Energitechnik Location Thermique Service SAS, ett franskt företag som hyr ut ångpannor, som vanligtvis är kritiska i produktionsprocessen för kunder inom segmenten tillverkning, energi, kemi, olja och gas. Immateriella tillgångar på 29 och goodwill på 64 redovisades för förförvärvet. Goodwillen är inte skattemässigt avdragsgill.

Totalt vederlag inbegriper villkorad köpeskillning med ett verkligt värde om 6. Villkorad köpeskillning som ska erläggas är beroende av intäkterna och resultatet de fyra första åren efter förförvärvet. Verkligt värde på villkorad köpeskillning har beräknats baserat på antagandet att det högsta beloppet kommer att betalas.

2. **Förvärv, fortsättning**

Sammanlagt verkligt värde på förvärvade tillgångar och skulder	Redovisade värden i Gruppen	
	2018	2017
Immateriella tillgångar	373	163
Materiella anläggningstillgångar	181	63
Varulager	143	32
Fordringar ¹⁾	117	84
Övriga omsättningstillgångar	26	–
Likvida medel	73	8
Räntebärande skulder	–43	–29
Övriga skulder och avsättningar	–126	–71
Uppskjutna skattefordringar/-skulder, netto	–72	–5
Identifierbara tillgångar, netto	672	245
Goodwill	513	159
Total köpeskilling	1 185	404
Uppskjuten köpeskilling	–18	–15
Likvida medel i förvärvade verksamheter	–73	–8
Kassautflöde, netto	1 094	381

¹⁾ Bruttobeloppet uppgår till 121 (92) varav 4 (8) väntas vara ej indrivbara fordringar.

Den goodwill som redovisats för förvärv avser i första hand de synergieffekter som väntas vid integrering av dessa företag i Gruppens befintliga struktur.

Totalt köpeskilling för samtliga förvärv uppgick till 1 185 (404). Uppskjuten köpeskilling innefattar både uppskjuten köpeskilling som ännu inte erlagts för förvärv under 2018 samt reglering av uppskjuten köpeskilling för förvärv under tidigare år. För samtliga förvärv uppgick det totala kassaflödet till 1 094 (381) efter avdrag för förvärvade likvida medel på 73 (8).

Förvärvsrelaterade kostnader uppgick till 22 (8) och innefattades huvudsakligen i "Administrationskostnader" i resultaträkningen 2018.

Bidrag från verksamheter förvärvade 2018 och 2017 uppdelade på affärsområden	Kompressortechnik		Vakuumtechnik		Industri teknik		Energiteknik		Gruppen	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
	Bidrag från förvärvstidpunkten									
Intäkter	355	218	–	–	77	–	100	55	532	273
Rörelseresultat	29	–1	–	–	–15	–	20	17	34	16
Årets resultat									24	13
Bidrag om förvärvet hade genomförts 1 januari										
Intäkter	520	494	–	–	148	–	100	83	768	577
Rörelseresultat	38	13	–	–	–20	–	20	26	38	39
Årets resultat									27	28

3. Tillgångar som innehas för försäljning, avyttringar och avvecklade verksamheter

Tillgångar som innehas för försäljning och avyttringar

Den 2 februari 2018 slutförde Atlas Copco försäljningen av betong- och kompakteringsverksamheten, som ingick i affärsområdet Energiteknik, till Husqvarna. Tillgångarna och skulderna i verksamheten klassificerades som tillgångar och skulder som innehas för försäljning 31 december 2017. Några mindre avyttringar gjordes också under året. Nettoeffekten på kassaflödet av dessa avyttringar uppgick till 404. Avyttringarna resulterade i en realisationsvinst om 134 och ett resultat från återföring av ackumulerade omräkningsdifferenser till resultaträkningen om 12. Dessa transaktioner redovisas under "Övriga rörelsekostnader". Se not 7. Ingen av dessa avyttringar mötte kriteriet för att redovisas som avvecklade verksamheter och är därför inte inkluderade i Avvecklade verksamheter nedan.

Avvecklade verksamheter

Vid årsstämman 24 april 2018 togs beslutet att dela Gruppen och dela ut aktierna i Epiroc AB till aktieägarna i Atlas Copco. I juni erhöll aktieägarna en Epiroc-aktie för varje Atlas Copco-aktie. Epiroc AB noterades på Nasdaq Stockholm den 18 juni 2018 och slutkurserna den dagen var 90,85 SEK per serie

A-aktie och 85,80 SEK per serie B-aktie, vilket resulterade i ett börsvärde om 108 299 MSEK. Vid utdelningen av Epiroc-aktierna redovisade Atlas Copco en kapitalvinst i avvecklade verksamheter om 87 105 MSEK vilket representerar skillnaden mellan Epirocs verkliga värde och det bokförda värdet på den avvecklade verksamhetens nettotillgångar vid tidpunkten för utdelningen. Som en del av utdelningen har alla historiska omräkningsdifferenser som var allokerade till Epiroc, till ett värde av 934 MSEK, återförts till resultaträkningen för avvecklade verksamheter.

Den 5 oktober 2017 avyttrades divisionen Road Construction Equipment, vilken tidigare ingick i affärsområdet Energiteknik, till Fayat Group för den preliminära köpeskillingen 1 560, efter avdrag för likvida medel i de avyttrade enheterna. Vid avyttringen återfördes -55 som tidigare hade redovisats i övrigt totalresultat till resultaträkningen. Den slutliga avräkningen för avyttringen under 2018 resulterade i ett kassaflöde om 238 och ett belopp om -109 som redovisades i resultat från avvecklade verksamheter.

Nedan är Epiroc inkluderat i avvecklade verksamheter 2018 och 2017 och Road Construction Equipment är inkluderat 2017.

Redovisat värde för tillgångar och skulder som innehas för försäljning	2018	2017
Immateriella tillgångar	-	102
Materiella anläggningstillgångar	1	40
Varulager	-	50
Fordringar	-	1
Räntebärande skulder	-	-1
Övriga skulder och avsättningar	-	-55
Redovisat värde, netto	1	137

Redovisat värde på avyttrade tillgångar och skulder ¹⁾	2018	2017
Immateriella tillgångar	116	102
Materiella anläggningstillgångar	43	230
Finansiella tillgångar	-	21
Uppskjutna skattefordringar	-	39
Varulager	133	988
Fordringar	6	1 043
Likvida medel	12	506
Räntebärande skulder	-1	-187
Övriga skulder och avsättningar	-27	-790
Identifierbara tillgångar, netto	282	1 952

¹⁾ Inkluderar inte Epiroc

Balansräkning avvecklade verksamheter inkluderad i koncernens balansräkning	2018	2017
Immateriella tillgångar	-	7 054
Materiella anläggningstillgångar	-	3 487
Finansiella tillgångar (långfristiga)	-	1 195
Uppskjutna skattefordringar	-	424
Varulager	-	8 440
Finansiella tillgångar (kortfristiga)	-	1 152
Fordringar	-	7 920
Likvida medel	-	1 808
Lån och räntebärande skulder (långfristiga)	-	-262
Övriga skulder och avsättningar (långfristiga)	-	-287
Lån och räntebärande skulder (kortfristiga)	-	-701
Övriga skulder och avsättningar (kortfristiga)	-	-7 779
Identifierbara tillgångar, netto	-	22 451

Resultaträkning avvecklade verksamheter	2018	2017
Intäkter	15 992	33 329
Kostnad för sålda varor	-10 046	-21 631
Bruttoresultat	5 946	11 698
Marknadsföringskostnader	-1 165	-2 504
Administrationskostnader	-1 146	-2 269
Forsknings- och utvecklingskostnader	-439	-845
Övriga rörelseintäkter	8	87
Övriga rörelsekostnader	-191	-763
Rörelseresultat	3 013	5 404
Finansiella intäkter	84	208
Finansiella kostnader	-197	-126
Finansnetto	-113	82
Resultat före skatt	2 900	5 486
Inkomstskatt	-731	-1 418
Resultat från rörelsen	2 169	4 068
Resultat från värdering till verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader		
Resultat från avyttringar	86 996	-
Omförda omräkningsdifferenser	934	-55
Årets resultat från avvecklade verksamheter	90 099	4 013
Resultat hänförligt till:		
- moderbolagets ägare	89 842	4 013
- innehav utan bestämmande inflytande	257	-
Resultat per aktie före utspädning, SEK	74.04	3.31
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	73.93	3.30

Kassaflöde från avvecklade verksamheter	2018	2017
Kassaflöde från:		
Den löpande verksamheten	748	5 178
Investeringsverksamheten	-1 368	-176
Finansieringsverksamheten	5 902	115
Årets nettokassaflöde	5 282	5 117

4. Segmentinformation

2018	Kompressor- teknik	Vakuumteknik	Industriteknik	Energiteknik	Grupp- gemensamma funktioner	Elimineringar	Gruppen
Intäkter från externa kunder	43 447	22 007	17 884	11 755	–	–	95 093
Interna intäkter	525	–	49	287	–	–591	270 ¹⁾
Summa intäkter	43 972	22 007	17 933	12 042	–	–591	95 363
Rörelseresultat	10 263	5 522	4 188	2 006	–775	–17	21 187
– varav andel av intresseföretags och joint ventures resultat	–	–	5	–	–	–	5
Finansnetto							–343
Inkomstskatt							–4 508
Årets resultat från kvarvarande verksamheter							16 336
Årets resultat från avvecklade verksamheter							90 099
Årets resultat							106 435
Kostnader som inte motsvaras av kassaflöden							
Avskrivningar	751	846	715	856	145	–23	3 290
Nedskrivningar	49	2	–23	5	–	–	33
Övriga kostnader som inte motsvaras av kassaflöden	202	48	–73	54	–98	–	133
Tillgångar i segmenten	25 276	26 317	14 670	9 696	2 468	–1 073	77 354
– varav goodwill	4 027	9 776	4 782	832	–	–	19 417
Andelar i intresseföretag och joint ventures	1	–	132	–	–	–	133
Ej fördelade tillgångar							19 183
Summa tillgångar							96 670
Skulder i segmenten	15 952	5 013	3 975	3 252	1 620	–991	28 821
Ej fördelade skulder							25 377
Summa skulder							54 198
Investeringar							
Materiella anläggningstillgångar	481	844	257	1 205	64	–38	2 813
– varav leasade tillgångar	9	–	1	4	–	–	14
Immateriella tillgångar	132	255	194	64	10	–	655
Summa investeringar	613	1 099	451	1 269	74	–38	3 468
Förvärvad goodwill	169	–	280	64	–	–	513

¹⁾ Inkluderar försäljning till avvecklade verksamheter som eliminerats inom avvecklade verksamheter i enlighet med IFRS 5

2018	Kompressor- teknik	Vakuumteknik	Industriteknik	Energiteknik	Grupp- gemensamma funktioner	Elimineringar	Gruppen
Jämförelsestörande poster i rörelseresultatet	–	–	–	109 ¹⁾	–57 ²⁾	–	52

¹⁾ Avser avyttringen av betong- och kompakteringsverksamheten i affärsområdet Energiteknik.

²⁾ Avser förändring i avsättning för aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogram samt kostnader relaterade till delningen av Gruppen.

4. Segmentinformation, fortsättning

2017	Kompressor- teknik	Vakuu- teknik	Industri- teknik	Gruv-och bergbrytnings- teknik	Energi- teknik	Grupp- gemensamma funktioner	Elimineringar	Gruppen
Intäkter från externa kunder	38 527	19 503	16 377	–	10 807	–	–	85 214
Interna intäkter	397	–	54	–	410	–	–422	439 ¹⁾
Summa intäkter	38 924	19 503	16 431	–	11 217	–	–422	85 653
Rörelseresultat	8 962	4 924	4 194	–	1 705	–1 001	–36	18 748
– varav andel av intresseföretags och joint ventures resultat	–	–	4	–	–	–	–	4
Finansnetto								–1 157
Inkomstskatt								–4 930
Årets resultat från kvarvarande verksamheter								12 661
Årets resultat från avvecklade verksamheter								4 013
Årets resultat								16 674
Kostnader som inte motsvaras av kassaflöden								
Avskrivningar	797	790	701	1 048	830	364	–80	4 450
Nedskrivningar	19	66	317	–	18	193	–	613
Övriga kostnader som inte motsvaras av kassaflöden	–88	–52	45	–7	–8	244	–	134
Tillgångar i segmenten	22 744	23 303	13 107	20 413	13 461	4 120	–1 496	95 652
– varav goodwill	3 633	9 066	4 215	1 508	4 797	–	–	23 219
Andelar i intresseföretag och joint ventures	1	–	117	94	–	–	–	212
Ej fördelade tillgångar								30 167
Summa tillgångar								126 031
Skulder i segmenten	13 468	4 769	3 533	6 918	2 951	3 705	–1 318	34 026
Ej fördelade skulder								31 404
Summa skulder								65 430
Investeringar								
Materiella anläggningstillgångar	367	444	267	958	800	499	–148	3 187
– varav leasade tillgångar	9	1	8	37	1	–	–	56
Immateriella tillgångar	132	201	196	226	88	125	–	968
Summa investeringar	499	645	463	1 184	888	624	–148	4 155
Förvärvad goodwill	153	–34	–3	–	43	–	–	159

¹⁾ Inkluderar försäljning till avvecklade verksamheter som eliminerats inom avvecklade verksamheter i enlighet med IFRS 5

2017	Kompressor- teknik	Vakuu- teknik	Industri- teknik	Gruv-och bergbrytnings- teknik	Energi- teknik	Grupp- gemensamma funktioner	Elimineringar	Gruppen
Jämförelsestörande poster i rörelseresultatet	–	–	380 ¹⁾	–	–30 ²⁾	–426 ³⁾	–	–76

¹⁾ Avser främst upplösning av skulder för villkorad köpeskilling hänförliga till förvärvet av Henrob under 2014.

²⁾ Avser omstrukturering av produktion samt forskning och utveckling i affärsområdet Energiteknik.

³⁾ Avser förändring i avsättning för aktierelaterade långsiktiga incitamentsprogram.

4. Segmentinformation, fortsättning

Gruppen är uppdelad i separata och fokuserade men ändå integrerade affärsområden som vart och ett bedriver verksamheten i divisioner. Affärsområdena erbjuder olika produkter och tjänster till olika kundgrupper. De utgör också grunden för Gruppens ledningsstruktur och struktur för intern rapportering och granskas av Gruppens verkställande direktör och koncernchef, som är Gruppens högste verkställande beslutsfattare. Högste verkställande beslutsfattaren använder mer än ett mått på de operativa segmentens resultat för att bedöma prestation och allokera resurser. Det rörelseresultat som presenteras för affärsområdena i föregående tabeller är därför det som summerar till rörelseresultatet i koncernens resultaträkning. Jämförelsestörande poster inkluderas i en separat tabell eftersom den verkställande beslutsfattaren även granskar dessa i allokeringen av resurser till de olika affärsområdena. Samtliga affärsområden leds på global nivå och deras roll är att utveckla, implementera och följa upp målsättningar och strategier inom sina respektive verksamheter.

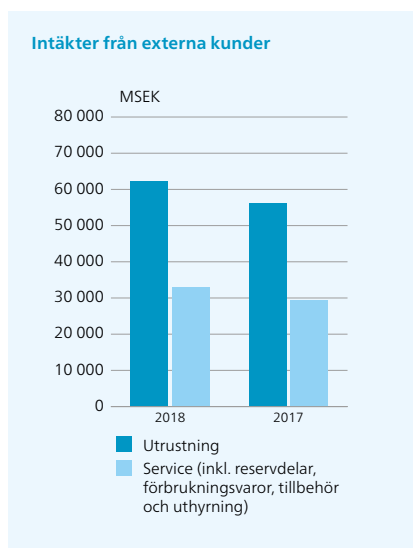
För en beskrivning av affärsområdena, se sidorna 18–31.

Gruppgemensamma funktioner, dvs. funktioner som omfattar alla affärsområden eller gruppen i sin helhet, anses inte vara ett segment.

Redovisningsprinciperna för rörelsesegmenten är desamma som beskrivits i not 1. Atlas Copcos internpriser bestäms enligt marknadsmässiga villkor.

Tillgångar i segmenten består av materiella anläggningstillgångar, immateriella tillgångar, övriga långfristiga fordringar, lager och kortfristiga fordringar.

Skulder i segmenten innefattar icke-räntebärande skulder, såsom skulder i den löpande verksamheten, övriga avsättningar och övriga långfristiga skulder. Investeringar innefattar materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar, men exkluderar effekten av goodwill, immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar genom förvärv.

Geografisk information

De intäkter som redovisas baseras på var kunderna finns medan anläggningstillgångar grundas på var tillgångarna är belägna. Dessa tillgångar innefattar anläggningstillgångar förutom finansiella instrument, andelar i intresseföretag och joint ventures, uppskjutna skattefordringar och tillgångar avseende ersättningar efter avslutad anställning.

Geografiskt område/ land	Intäkter		Anläggningstillgångar	
	2018	2017	2018	2017
Nordamerika				
Kanada	1 394	1 351	85	324
USA	19 533	17 537	6 695	7 510
Övriga länder	1 627	1 577	67	104
	22 554	20 465	6 847	7 938
Sydamerika				
Brasilien	2 241	2 038	486	524
Chile	504	460	73	176
Övriga länder	964	921	33	118
	3 709	3 419	592	818
Europa				
Belgien	1 172	1 085	2 080	1 976
Frankrike	3 287	3 052	482	267
Italien	2 435	2 328	1 541	1 623
Ryssland	1 441	1 391	65	112
Sverige	1 454	1 057	939	7 045
Storbritannien	2 630	2 462	14 182	13 130
Tyskland	5 946	5 339	7 694	7 215
Övriga länder	11 518	10 000	1 064	1 237
	29 883	26 714	28 047	32 605
Afrika/Mellanöstern				
Sydafrika	604	583	66	154
Övriga länder	5 092	4 623	328	280
	5 696	5 206	394	434
Asien/Australien				
Australien	1 068	972	111	264
Indien	3 197	3 181	254	587
Japan	2 698	2 253	367	522
Kina	17 348	13 814	2 011	2 690
Sydkorea	4 761	5 583	1 505	1 423
Övriga länder	4 449	4 046	284	327
	33 521	29 849	4 532	5 813
Summa	95 363	85 653	40 412	47 608

Geografisk fördelning	Kompressor teknik, %		Vakuumteknik, %		Industriteknik, %		Energiteknik, %		Gruppen, %	
	Orderingång	Intäkter	Orderingång	Intäkter	Orderingång	Intäkter	Orderingång	Intäkter	Orderingång	Intäkter
Nordamerika	21	22	23	20	31	32	24	25	24	24
Sydamerika	6	5	0	1	3	3	5	5	4	4
Europa	34	35	16	16	38	39	39	38	31	31
Afrika/Mellanöstern	7	8	2	3	1	1	12	12	6	6
Asien/Australien	32	30	59	60	27	25	20	20	35	35
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

4. Segmentinformation, fortsättning

Kvartalsdata

Intäkter per affärsområde MSEK	2018				2017			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Kompressorteknik	9 735	11 266	11 269	11 702	9 268	9 667	9 552	10 437
– varav externa	9 578	11 121	11 156	11 592	9 190	9 577	9 458	10 302
– varav interna	157	145	113	110	78	90	94	135
Vakuumenteknik	5 255	5 740	5 272	5 740	4 753	4 767	4 754	5 229
– varav externa	5 255	5 740	5 272	5 740	4 753	4 767	4 754	5 229
– varav interna	–	–	–	–	–	–	–	–
Industriteknik	4 178	4 519	4 365	4 871	3 965	4 153	4 098	4 215
– varav externa	4 163	4 504	4 354	4 863	3 951	4 139	4 086	4 201
– varav interna	15	15	11	8	14	14	12	14
Energiteknik	2 894	3 091	2 911	3 146	2 685	2 908	2 732	2 892
– varav externa	2 756	2 980	2 893	3 126	2 571	2 803	2 651	2 782
– varav interna	138	111	18	20	114	105	81	110
Grupp gemensamma funktioner/elimineringar	–156	–155	–142	–138	–93	–98	–103	–128
Summa	21 906	24 461	23 675	25 321	20 578	21 397	21 033	22 645

Rörelseresultat per affärsområde MSEK	2018				2017			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Kompressorteknik	2 249	2 638	2 667	2 709	2 130	2 237	2 225	2 370
<i>i % av intäkterna</i>	<i>23.1%</i>	<i>23.4%</i>	<i>23.7%</i>	<i>23.1%</i>	<i>23.0%</i>	<i>23.1%</i>	<i>23.3%</i>	<i>22.7%</i>
Vakuumenteknik	1 292	1 479	1 315	1 436	1 176	1 193	1 205	1 350
<i>i % av intäkterna</i>	<i>24.6%</i>	<i>25.8%</i>	<i>24.9%</i>	<i>25.0%</i>	<i>24.7%</i>	<i>25.0%</i>	<i>25.3%</i>	<i>25.8%</i>
Industriteknik	974	1 056	1 018	1 140	893	966	1 359	976
<i>i % av intäkterna</i>	<i>23.3%</i>	<i>23.4%</i>	<i>23.3%</i>	<i>23.4%</i>	<i>22.5%</i>	<i>23.3%</i>	<i>33.2%</i>	<i>23.2%</i>
Energiteknik	547	464	480	515	404	475	410	416
<i>i % av intäkterna</i>	<i>18.9%</i>	<i>15.0%</i>	<i>16.5%</i>	<i>16.4%</i>	<i>15.0%</i>	<i>16.3%</i>	<i>15.0%</i>	<i>14.4%</i>
Grupp gemensamma funktioner/elimineringar	–229	–207	–217	–139	–313	–274	–197	–253
Rörelseresultat	4 833	5 430	5 263	5 661	4 290	4 597	5 002	4 859
<i>i % av intäkterna</i>	<i>22.1%</i>	<i>22.2%</i>	<i>22.2%</i>	<i>22.4%</i>	<i>20.8%</i>	<i>21.5%</i>	<i>23.8%</i>	<i>21.5%</i>
Finansnetto	–320	–201	–95	273	–232	–395	–222	–308
Resultat före skatt	4 513	5 229	5 168	5 934	4 058	4 202	4 780	4 551
<i>i % av intäkterna</i>	<i>20.6%</i>	<i>21.4%</i>	<i>21.8%</i>	<i>23.4%</i>	<i>19.7%</i>	<i>19.6%</i>	<i>22.7%</i>	<i>20.1%</i>

5. Anställda och personalkostnader

Medelantal anställda	2018			2017		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Moderbolaget						
Sverige	62	37	99	61	40	101
Dotterföretag						
Nordamerika	1 006	4 154	5 160	910	3 958	4 868
Sydamerika	344	1 495	1 839	334	1 395	1 729
Europa	3 280	13 447	16 727	2 950	12 832	15 782
– varav Sverige	270	960	1 230	258	919	1 177
Afrika/Mellanöstern	187	865	1 052	179	856	1 035
Asien/Australien	1 995	9 022	11 017	1 809	8 307	10 116
Summa dotterföretag	6 812	28 983	35 795	6 182	27 348	33 530
Totalt	6 874	29 020	35 894	6 243	27 388	33 631

Kvinnor i Atlas Copcos styrelse och koncernledning, %	31 december, 2018	31 december, 2017
	Moderbolaget	
Styrelse ¹⁾	30	30
Koncernledning	22	30

¹⁾ Exklusive VD och koncernchef, men inklusive styrelseledamöter utsedda av fackföreningar, dock inte deras ersättare.

5. Anställda och personalkostnader, fortsättning

Ersättningar och andra förmåner MSEK	Gruppen	
	2018	2017
Löner och andra ersättningar	17 804	15 959
Avtalsenliga pensioner	1 122	965
Övriga sociala avgifter	3 203	3 085
Summa	22 129	20 009
Pensionsförpliktelser till styrelseledamöter och koncernledning ¹⁾	5	5

¹⁾ Avser tidigare medlemmar i koncernledningen.

Ersättningar och andra förmåner till styrelsen KSEK	Arvode	Värde på syntetiska aktier vid tilldelnings- tidpunkten	Antal syntetiska aktier vid tilldelnings- tidpunkten	Övriga arvoden ¹⁾	Summa arvoden inkl. värde på syntetiska aktier vid tilldelnings- tidpunkten 2018	Effekt av intjäning och förändring i verkligt värde på syntetiska aktier ²⁾	Summa redovisad kostnad 2018 ³⁾	Summa redovisad kostnad 2017
Hans Stråberg ⁴⁾	1 515	1 100	3 180	375	2 990	-850	2 140	3 890
Övriga styrelseledamöter:								
Anders Ullberg	690	-	-	154	844	-	844	831
Staffan Bohman ⁴⁾	454	350	1 012	360	1 164	-140	1 024	1 282
Johan Forssell	345	350	1 012	198	893	-453	440	1 613
Tina Donikowski	345	350	1 012	-	695	-119	576	519
Peter Wallenberg Jr	345	350	1 012	79	774	-453	321	1 426
Sabine Neuss	690	-	-	-	690	-	690	651
Gunilla Berg	345	350	1 012	183	878	-231	647	995
Övriga styrelseledamöter föregående år						-334	-334	1 090
Fackliga företrädare (4) ⁵⁾	56	-	-	-	56	-	56	64
Summa 2018	4 785	2 850	8 240	1 349	8 984	-2 580	6 404	
Summa 2017	6 151	1 320	3 976	1 584	9 055	3 306		12 361

¹⁾ Avser ersättning för medverkan i styrelseutskott.

²⁾ Avser syntetiska aktier som erhöles 2013–2018.

³⁾ Avsättningar för syntetiska aktier per 31 december 2018 uppgick till MSEK 9 (11).

⁴⁾ Hans Stråberg och Staffan Bohman har fakturerat sina arvoden för första kvartalet. Erhållet arvode inkluderar kompensation för sociala avgifter och är kostnadsneutralt för företaget.

⁵⁾ De fackliga representanterna erhåller kompensation för deras förberedelse inför deltagande på styrelsemöten.

Ersättningar och andra förmåner till koncernledningen KSEK	Grundlön	Rörlig ersättning ¹⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensions- avgifter	Totalt, exkl. redovisad kostnad för aktierelaterade incitaments- program	Redovisad kostnad för aktierelaterade incitaments- program ³⁾	Summa redovisad kostnad 2018	Summa redovisad kostnad 2017
Mats Rahmström	12 500	8 750	425	4 403	26 078	-9 058	17 020	81 669 ⁴⁾
Övriga medlemmar i koncernledningen (8 befattningar) ⁵⁾	25 670	13 739	5 857	7 786	53 052	-17 219	35 833	78 046
Summa 2018	38 170	22 489	6 282	12 189	79 130	-26 277	52 853	
Summa 2017	37 659	22 993	5 338	12 422	78 412	81 303		159 715
Summa ersättning och andra förmåner till styrelse och koncernledning							59 257	172 076

¹⁾ Avser rörlig ersättning intjänad 2018 som utbetalas 2019.

²⁾ Avser semesterlön, förmånsbil, sjukvårdsförsäkring och övriga förmåner.

³⁾ Avser aktieoptioner och syntetiska optioner som erhöles 2014–2018 och inkluderar redovisade kostnader som beror på förändringar i aktiekurs och intjänandeperiod. Se även not 23.

⁴⁾ Avser ersättning för Mats Rahmström och Ronnie Leten 2017, varav 22 507 relaterad till Mats Rahmström.

⁵⁾ Koncernledningen, exklusiv VD, bestod av nio medlemmar under januari. Därefter lämnade affärsområdeschefen för Gruv- och bergbrytningsteknik ledningen som en del av delningen av koncernen.

5. Anställda och personalkostnader, fortsättning

Ersättningar till styrelseledamöter, verkställande direktör och koncernchef samt övriga medlemmar i koncernledningen

Principer för ersättning till styrelsen och koncernledningen

Principerna för ersättning till styrelsen och koncernledningen godkänns på årsstämman av aktieägarna. De principer som godkändes av bolagsstämman 2018 beskrivs nedan.

Styrelseledamöter

Ersättning och arvoden bygger på det arbete styrelsen utför. De ersättningar och arvoden som godkänts för 2018 beskrivs i tabellen på föregående sida. Ersättning till koncernchef och VD, som ingår i koncernledningen, beskrivs i de kommande avsnitten.

Bolagsstämman beslutade att varje styrelseledamot ska ha rätt att välja att erhålla 50% av 2018 års bruttoarvode före skatt, exklusive arvode för utskottsarbete, i form av syntetiska aktier och resterande del i kontanter. Antalet erhållna syntetiska aktier baseras på ett genomsnitt av slutkursen för A-aktier under de tio handelsdagar som följer närmast efter att den första delårsrapporten för 2018 publicerats. Aktierätterna intjänas med 25% per kvartal så länge ledamot kvarstår i styrelsen. De syntetiska aktierna medför en rätt att efter fem år erhålla utbetalning av ett kontant belopp per syntetisk aktie, vilket fastställs baserat på ett genomsnitt av slutkursen för A-aktier under tio handelsdagar efter publiceringen av den första delårsrapporten för utbetalningsåret. Utdelningar på A-aktier fram till tiden för utbetalning gottskrivs ledamot i form av tilldelning av ytterligare syntetiska aktier. Om styrelseledamot avgår före utbetalningstidpunkten enligt ovan äger ledamot rätt att begära tidigareläggning av utbetalning. Förtida utbetalning sker då tolv månader efter avgångstidpunkten, annars gäller ursprunglig tidpunkt för utbetalning.

Sex styrelseledamöter accepterade rätten att erhålla syntetiska aktier. Antal och värde vid tidpunkten för tilldelning och vid räkenskapsårets utgång framgår per styrelseledamot i tabellen på föregående sida.

Koncernledning

Koncernledningen består av koncernchefen och övriga åtta medlemmar i ledningsgruppen. Under januari månad bestod koncernledningen av nio medlemmar, utöver koncernchefen. Ersättning till koncernledningen ska bestå av grundlön, rörlig ersättning, möjliga långsiktiga incitament (personaloptioner), pensionspremier och andra förmåner.

Nedan beskrivs de olika riktlinjerna för fastställande av ersättningsbelopp:

- Grundlönen fastställs utifrån befattning, kvalifikationer och individuella prestationer.
- Rörlig ersättning beror på hur vissa i förväg fastställda kvantitativa och kvalitativa mål uppnås. Icke-finansiella parametrar har till exempel utgått från vår affärsetiska kod. Rörlig ersättning kan maximalt uppgå till 70% av grundlönen för koncernchefen, 60% för affärsområdescheferna samt 50% för övriga medlemmar i koncernledningen.
- Resultatrelaterat personaloptionsprogram för 2018, se not 23.
- Pensionspremier betalas enligt en avgiftsbestämd plan med premier i enlighet med Atlas Copcos pensionspolicy för chefer i koncernledningen. För dem som är anställda utomlands betalas premier i enlighet med Atlas Copcos villkor för utlandsanställda.
- Övriga förmåner består av tjänstebil och privat sjukvårdsförsäkring.
- För de som är anställda utomlands betalas vissa förmåner i enlighet med Atlas Copcos villkor för utlandsanställda.

Sex månaders ömsesidig uppsägningstid ska tillämpas.

Styrelsen har rätt att frångå principerna ovan om det i ett enskilt fall föreligger särskilda omständigheter. Inget arvode utgår till koncernledningen för arbete i styrelser i Gruppens dotterföretag eller för tjänster som utförs utöver det direkta ansvaret i respektive befattning.

VD och koncernchef

Den rörliga ersättningen kan uppgå till högst 70% av grundlönen. Den rörliga ersättningen är inte pensionsgrundande. Enligt ett avtal har VD och koncernchef möjlighet att välja mellan att erhålla den rörliga ersättningen i form av kontantutbetalning eller pensionsförsäkring.

VD och koncernchef omfattas av Atlas Copcos pensionspolicy för högre svenska chefer, vilket innebär en avgiftsbestämd plan. Pensionsåldern är 65 år. Premiens storlek är åldersrelaterad och uppgår till 35% av grundlönen. Dessa pensionsplaner är intjänade. Härutöver tillkommer premie för sjukförsäkring.

Övriga medlemmar i koncernledningen

Medlemmar i koncernledningen har en avgiftsbestämd pensionsplan där premien varierar upp till maximalt 35% av grundlönen beroende på ålder. Den rörliga ersättningen är inte pensionsgrundande. Pensionsplanerna är intjänade. Pensionsåldern är 65 år.

Koncernledningens innehav av personaloptioner/syntetiska personaloptioner

Innehavet av personaloptioner/syntetiska personaloptioner vid årets slut visas nedan:

Innehav av personaloptioner/syntetiska personaloptioner per 31 december 2018		
Tilldelningsår	VD och koncernchef	Övriga medlemmar i koncernledningen
2014	56 131	100 586
2015	38 275	126 593
2016	81 480	341 783
2017	147 397	156 547
2018 ¹⁾	128 191	149 899
Summa	451 474	875 408

¹⁾ Uppskattade tilldelningar för optionsprogrammet 2018 inklusive matchningsaktier. Siffrorna har justerats för effekten av utdelningen av Epiroc. Se även not 23 för ytterligare information.

Uppsägning av anställning

VD och koncernchef har rätt till tolv månaders avgångsvederlag om bolaget avbryter anställningen och ytterligare tolv månader om vederbörande inte har funnit en ny anställning.

Övriga medlemmar i koncernledningen har rätt till avgångsvederlag om bolaget avbryter anställningen. Avgångsvederlagets storlek beror på anställningstid inom bolaget samt ålder, men är aldrig lägre än motsvarande tolv månaders lön och aldrig högre än 24 månaders lön.

Eventuell inkomst som personen i fråga uppbär från anställning eller annan affärsverksamhet under den tid som ersättningen utgår medför en minskning av avgångsvederlaget med motsvarande belopp.

För VD och koncernchef samt övriga medlemmar i koncernledningen bygger avgångsvederlaget endast på grundlön och innefattar inte rörlig ersättning. Ingen av dem har möjlighet att själva utlösa avgångsvederlaget. Avgångsvederlag betalas endast ut om anställningen avslutas från bolagets sida.

Ersättningsutskott och övriga utskott

Under 2018 bestod ersättningsutskottet av Hans Stråberg, ordförande, Peter Wallenberg Jr och Anders Ullberg. Utskottet lade fram förslag på ersättning till VD och koncernchef för godkännande av styrelsen. Utskottet bistod också VD och koncernchef vid fastställande av ersättningen till övriga medlemmar i koncernledningen.

Revisionsutskottet bestod av Staffan Bohman, ordförande, Gunilla Berg, Johan Forsell och Hans Stråberg.

Anders Ullberg, ordförande, Staffan Bohman och Hans Stråberg var medlemmar i en kommitté avseende återköp och försäljning av Atlas Copcos aktier.

5. Anställda och personalkostnader, fortsättning

Personalsammansättning

Atlas Copco strävar efter att utveckla lokalt ledarskap där bolaget verkar. Den geografiska spridningen för anställda och högre chefer utvecklas löpande. Eftersom Atlas Copco är ett kundfokuserat företag arbetar 52% (52) av alla anställda med marknadsföring, försäljning eller service.

Geografisk spridning av anställda, %	Anställda	Högre chefers nationalitet
Nordamerika	14	7
Sydamerika	5	5
Europa	47	71
Afrika/Mellanöstern	3	4
Asien/Australien	31	13
Summa	100	100

Anställda uppdelade i yrkeskategorier, %	2018	2017
Produktion	24	24
Marknadsföring	9	8
Försäljning och support	15	16
Service	28	28
Administration	16	16
Forskning och utveckling	8	8
Summa	100	100

6. Ersättning till revisorer

Revisionsarvoden och andra tjänster	2018	2017
Deloitte		
Revisionsarvode	61	55
Andra revisionstjänster än revisionsuppdraget	1	2
Övriga tjänster, skatt	4	8
Övriga tjänster, övrigt	12	14
Övriga revisionsföretag		
Revisionsarvode	6	6
Summa	84	85

Revisionsarvode avser revision av de finansiella rapporterna och räkenskaper. För moderbolaget innefattar detta även styrelsens och VD:s förvaltning av verksamheten.

Andra revisionstjänster än revisionsuppdraget avser till exempel garanti-förklaringar och bestyrkanderapport med begränsad säkerhet om Atlas Copcos hållbarhetsredovisning.

Skattetjänster inkluderar både rådgivning och granskning av efterlevnad inom skatteområdet.

Övriga tjänster utgörs huvudsakligen av konsulttjänster, till exempel rådgivning i samband med koncernens delning.

Vid årsstämman 2018 valdes Deloitte till Gruppens revisor fram till och med årsstämman 2019.

7. Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

Övriga rörelseintäkter	2018	2017
Erhållna provisioner	9	–
Intäkter från försäkringsverksamhet	119	189
Realisationsvinst på tillgångar som innehas för försäljning	–	5
Realisationsvinst vid försäljning av anläggningstillgångar	33	32
Realisationsvinst vid avyttring av verksamhet	146	–
Valutakursdifferenser, netto	28	–
Övriga rörelseintäkter	170	779
Summa	505	1 005

Övriga rörelsekostnader	2018	2017
Realisationsförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	–35	–32
Valutakursdifferenser, netto	–	–499
Övriga rörelsekostnader	–132	–82
Summa	–167	–613

Realisationsvinst vid avyttring av verksamhet 2018 avser främst avyttring av Atlas Copcos betong- och kompakteringsverksamhet. Se not 3.

Övriga rörelseintäkter 2017 inkluderar upplösning av skulder för villkorad köpeskilling hänförliga till förvärvet av Henrob under 2014 om 690.

Ytterligare information om kostnader per kostnadslag

Kostnad för sålda varor innefattar kostnader för varulager, se not 16, garanti-kostnader, miljöavgifter och transportkostnader.

Löner, ersättningar och arbetsgivaravgifter uppgick till 22 129 (20 009) varav kostnader för ersättningar efter avslutad anställning uppgick till 1 122 (965). Se not 5 för mer information.

Statliga stöd avseende kostnader har reducerat de tillhörande kostnaderna med 119 (50). Statliga stöd avseende tillgångar har redovisats som förutbetalda intäkter i balansräkningen och redovisas som intäkt över tillgångarnas nyttjande-period. Det kvarvarande värdet för dessa statliga stöd uppgick vid slutet av 2018 till 37 (39).

Rörelseresultatet inkluderar förändringar i valutakurser för leverantörs-skulder och kundfordringar samt effekter av valutasäkring. I rörelseresultatet inkluderas också realiserat resultat för valutasäkringar 34 (–28) som tidigare redovisats direkt i eget kapital. Årets avskrivningar och nedskrivningar uppgick till 3 323 (3 635), exklusive avvecklade verksamheter. Se not 12 och 13 för mer information. Kostnader för forskning och utveckling uppgick till 3 166 (2 928).

8. Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader	2018	2017
Ränteintäkter		
– likvida medel	77	64
– övrigt	5	6
Realisationsvinst		
– övriga tillgångar	23	6
Valutakursvinster, netto	437	–
Finansiella intäkter	542	76
Räntekostnader		
– räntebärande skulder	–485	–577
– derivatinstrument	–194	–370
– pensionsavsättningar, netto	–40	–51
– uppskjuten köpeskillning	–7	–18
– övrigt	–	–125
Förändring i verkligt värde – övriga skulder och räntebärande skulder	–158	–5
Valutakursförluster, netto	–	–45
Nedskrivningar	–1	–42
Finansiella kostnader	–885	–1 233
Finansnetto	–343	–1 157

I "Valutakursvinster/förluster, netto" ingår valutakursvinster om 1 189 (2 115) på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen och valutakursförluster om –752 (–2 160) på övriga skulder. Av de 437 är 362 en skattefri vinst från repatriering till Sverige av Euro-denominerat eget kapital. Se not 27 för mer information. För 2017 består "Räntekostnader – övrigt" av en engångseffekt från en räntebetalning på –125, hänförlig till EU-kommissionens beslut relaterade till belgiska skatteöverenskommelser. Se även not 9.

9. Skatter

Inkomstskatt	2018	2017
Aktuell skatt	–4 876	–5 047
Uppskjuten skatt	368	117
Summa	–4 508	–4 930

Nedan följer en avstämning av bolagens vägda genomsnittliga skatt utifrån de nominella skattesatserna för respektive land jämfört med faktisk total skatt:

	2018	2017
Resultat före skatt	20 844	17 591
Vägd genomsnittlig skatt utifrån nationella skattesatser	–5 022	–4 822
– i %	24.1	27.4
Skatteeffekt av:		
Ej avdragsgilla kostnader	–456	–342
Kupongskatt och andra skatter på utdelning	–343	–263
Ej skattepliktiga intäkter	665	706
Justeringar från tidigare år:		
– aktuell skatt	663	272
– uppskjuten skatt	45	36
Effekter av utnyttjade underskottsavdrag	16	71
Förändring av skattesats, uppskjuten skatt	29	–138
Underskottsavdrag som inte redovisats	–9	–
Övriga poster	–96	–450
Inkomstskatt	–4 508	–4 930
Effektiv skatt i %	21.6	28.0

Den effektiva skattesatsen var 21.6% (28.0). Kupongskatt och andra skatter på utdelningar uppgående till –343 (–263) avser avsättningar på balanserade vinstmedel i länder där Atlas Copco måste betala kupongskatt och annan skatt på

9. Skatter, fortsättning

utdelning. Ej skattepliktiga intäkter på 665 (706) avser intäkter som inte beskattas eller som beskattas lägre på grund av lokala lagar i olika länder. Nettot för skatteärenden, skattetvister samt även positiva skatteeffekter av engångskaraktär i olika länder uppgick till 663 (272).

Tidigare ej aktiverade underskottsavdrag/utnyttjade skatteavdrag och temporära avdragsgilla skillnader som har redovisats mot aktuella skattekostnader uppgick till 16 (71). Inga väsentliga ej redovisade underskottsavdrag/utnyttjade skatteavdrag eller temporära skillnader har använts för att minska den uppskjutna skatten.

Under 2018 påverkades effekterna av förändrade skattesatser resultatet med 29 (–138).

EU-kommissionens beslut om Belgiens skatteöverenskommelser

Den 11 januari 2016 meddelade EU-kommissionen sitt beslut att belgiska skatteöverenskommelser med företag med avseende på "övervinster" ska betraktas som olagliga statliga stöd och att obetalda skatter ska återkrävas av den belgiska staten. Atlas Copco hade en sådan skatteöverenskommelse sedan 2010.

Efter EU-kommissionens beslut har Atlas Copco betalat totalt MEUR 313 (MSEK 2 952). Under 2015 gjorde Atlas Copco en avsättning om MEUR 300 (MSEK 2 802) och MEUR 239 (MSEK 2 250) betalades under 2016. Under andra kvartalet 2017, betalade Atlas Copco det återstående beloppet om MEUR 68 (MSEK 655). Under 2017, kostnadsfördes MEUR 13 (MSEK 125) som ränta.

Både den belgiska staten och Atlas Copco har överklagat beslutet i första instansen av EU-domstolen i Luxemburg. Flera andra företag som har påverkats av beslutet som fattades den 11 januari 2016 har likt Atlas Copco också överklagat beslutet. Givet att EU-kommissionen, efter beslut från EU-domstolens första instans meddelat den 14 februari 2019, kan vidta alternativa åtgärder om den vill fortsätta att vidhålla sin statusstödposition, kommer det sannolikt att ta flera år tills slutgiltigt beslut fattas. Se not 29 för ytterligare information.

I nedanstående tabell visas en avstämning av nettoförändringen i uppskjuten skatt från årets början till årets slut:

Förändringar i uppskjuten skatt	2018	2017
Vid årets början	1 099	861
Förändring i redovisningsprinciper	14	26
Rörelseförvärv	–72	–12
Avvecklade verksamheter	–349	–
Redovisat i årets resultat	368	212
Skatt på belopp redovisade i övrigt totalresultat	–45	–28
Omräkningsdifferenser	–15	40
Vid årets slut	1 000	1 099

9. Skatter, fortsättning

De uppskjutna skattefordringar och -skulder som redovisas i balansräkningen hänför sig till följande:

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder	2018			2017		
	Tillgångar	Skulder	Netto	Tillgångar	Skulder	Netto
Immateriella tillgångar	148	2 167	-2 019	215	2 540	-2 325
Materiella anläggningstillgångar	243	473	-230	376	626	-250
Övriga finansiella tillgångar	5	60	-55	15	68	-53
Varulager	1 183	42	1 141	1 815	68	1 747
Kortfristiga fordringar	177	95	82	258	176	82
Rörelseskulder	744	28	716	847	77	770
Avsättningar	244	6	238	322	7	315
Ersättningar efter avslutad anställning	778	37	741	827	63	764
Räntebärande skulder	434	-	434	419	2	417
Underskottsavdrag	322	-	322	218	-	218
Övriga poster ¹⁾	58	428	-370	50	636	-586
Uppskjutna skattefordringar/skulder	4 336	3 336	1 000	5 362	4 263	1 099
Kvittning fordringar/skulder	-2 717	-2 717	-	-3 825	-3 825	-
Uppskjutna skattefordringar/-skulder, netto	1 619	619	1 000	1 537	438	1 099

¹⁾ Övriga poster består framför allt av skatteavdrag som inte är hänförliga till en viss balanspost.

Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas i den mån det är sannolikt att den tillhörande skatteförmånen realiserar genom framtida skattepliktiga resultat. I den mån det inte är sannolikt att det kommer att finnas skattepliktiga resultat, mot vilka de skattemässiga avdragen kan utnyttjas, redovisas inte någon uppskjuten skattefordran. Per 31 december uppgick Gruppens underskottsavdrag till totalt 3 388 (3 170), varav uppskjutna skattefordringar redovisades för 1 400 (770). Skattemässigt värde på de redovisade underskottsavdragen uppgick till 322 (191) för kvarvarande verksamheter. Det finns inga förfalldatum för utnyttjande av större delen av de underskottsavdrag för vilka uppskjutna skattefordringar har redovisats.

Totala underskottsavdrag för vilka ingen uppskjuten skatt har redovisats förfaller enligt nedanstående tabell:

	2018	2017
Förfaller efter 1–2 år	205	473
Förfaller efter 3–4 år	133	31
Förfaller efter 5–6 år	35	1
Inget förfalldatum	1 615	1 895
Summa	1 988	2 400

Förändringar i temporära skillnader under året som har redovisats i resultaträkningen hänför sig till följande:

	2018	2017
Immateriella tillgångar	158	192
Materiella anläggningstillgångar	-66	93
Övriga finansiella tillgångar	-3	-12
Varulager	-36	-67
Kortfristiga fordringar	80	-188
Rörelseskulder	113	212
Avsättningar	-14	-53
Ersättningar efter avslutad anställning	39	-79
Räntebärande skulder	1	-1
Övriga poster	-29	54
Förändringar på grund av temporära skillnader	243	151
Underskottsavdrag	125	-34
Redovisat i årets resultat	368	117

10. Övrigt totalresultat

Övrigt totalresultat för året	2018			2017		
	Före skatt	Skatt	Efter skatt	Föreskatt	Skatt	Efterskatt
Hänförligt till moderbolagets ägare						
Poster som inte kommer att återföras till resultaträkningen						
Omvärderingar av förmånsbestämda planer	150	-65	85	120	-61	59
Poster som kan komma att återföras till resultaträkningen						
Omräkningsdifferenser utlandsverksamheter	3 694	310	4 004	-649	200	-449
- realiserat och omklassificerat till resultaträkningen	-1 308	-	-1 308 ¹⁾	55	-	55
Säkring av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter	-797	166	-631	-492	108	-384
Kassaflödessäkringar	42	-9	33	142	-31	111
Summa övrigt totalresultat	1 781	402	2 183	-824	216	-608
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande						
Omräkningsdifferenser utlandsverksamheter	1	-	1	-2	-	-2
Summa övrigt totalresultat	1 782	402	2 184	-826	216	-610

¹⁾ Avser Epiroc, repatriering till Sverige av Euro-denominerat eget kapital samt andra avyttrade bolag.

11. Resultat per aktie

Belopp i SEK	Resultat per aktie före utspädning		Resultat per aktie efter utspädning	
	2018	2017	2018	2017
Resultat per aktie	87.49	13.72	87.36	13.61
– varav kvarvarande verksamheter	13.45	10.41	13.43	10.31
– varav avvecklade verksamheter	74.04	3.31	73.93	3.30

Beräkningen av resultat per aktie ovan baseras på resultat och antalet aktier enligt nedan.

Årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare	2018	2017
Årets resultat	106 164	16 652
– varav kvarvarande verksamheter	16 322	12 639
– varav avvecklade verksamheter	89 842	4 013

Genomsnittligt antal utestående aktier	2018	2017
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning	1 213 475 553	1 214 068 643
Effekt av personaloptioner	1 777 586	1 730 279
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	1 215 253 139	1 215 798 922

Instrument med potentiell utspädningseffekt

Per den 31 december 2018 hade Atlas Copco fem utestående personaloptionsprogram. Lösenpriset inklusive justering för återstående intjäningskostnader för 2017 års program översteg genomsnittlig aktiekurs för A-aktier, SEK 291.28

per aktie. Detta program anses därför sakna utspädningseffekt och har undantagits från beräkningen av resultat per aktie efter utspädning. Om den genomsnittliga aktiekursen i framtiden överstiger lösenpriset inklusive justering enligt ovan, kommer denna option att ge upphov till utspädning.

12. Immateriella tillgångar

Prövning av nedskrivningsbehov för kassagenererande enheter innehållande goodwill och för immateriella tillgångar med obestämbara nyttjandeperioder

Prövning av nedskrivningsbehoven (inklusive känslighetsanalyser) görs per 30 september varje år.

Aktuell goodwill följs upp av företagsledningen på affärsområdesnivå. Goodwill har därför prövats för nedskrivningsbehov på affärsområdesnivå med undantag för vad som anges nedan.

De kassagenererande enheternas återvinningsvärden har beräknats som nyttjandevärde baserat på företagsledningens femårsprognos för nettokassaflöde där de viktigaste antagandena är intäkter, rörelseresultat, rörelsekapital och investeringar.

Alla antaganden om femårsprognosen görs individuellt för varje affärsområde utifrån dess marknadsposition samt respektive marknads egenskaper och utveckling. Prognoserna representerar företagsledningens bedömning och bygger på både externa och interna källor. För perioden efter fem år uppskattas den årliga tillväxten till 3% (3).

Gruppens vägda genomsnittliga kapitalkostnad för 2018 var 8% (8) efter skatt (cirka 10.5% (10.5) före skatt) och har använts som diskonteringsränta vid fastställande av återvinningsvärdena. Affärsområdena är alla relativt diversifierade och har liknande geografisk täckning, liknande organisation och struktur samt till stor del en industriell kundbas. Eventuella specifika risker har påverkat prognostiserat kassaflöde. Samma diskonteringsränta har därför använts till samtliga affärsområden. Alla affärsområden väntas generera en avkastning som ligger klart över de värden som prövas, vilket inkluderar känslighetsanalyser/”worst case-scenarier”.

I följande tabell presenteras det redovisade värdet för goodwill och varumärken med obestämbara nyttjandeperioder fördelat per affärsområde.

Redovisat värde för goodwill och immateriella tillgångar med obestämbara nyttjandeperioder uppdelat på kassagenererande enheter:

	2018		2017	
	Varumärken	Goodwill	Varumärken	Goodwill
Kompressorteknik	–	4 027	–	3 633
Vakuumenteknik	1 915	9 776	1 781	9 066
Industrieteknik	–	4 782	–	4 215
Gruv- och bergbrytningsteknik	–	–	–	1 508
Energiteknik	–	832	–	4 797
Summa	1 915	19 417	1 781	23 219

Goodwill om 4 062 som tidigare rapporterats i affärsområdet Energiteknik överfördes till avvecklade verksamheter 2018.

Varunamnen Edwards och Leybold i affärsområdet Vakuumenteknik representerar starka varunamn som har använts under lång tid i sina respektive branscher. Företagsledningens avsikt är att dessa varunamn ska användas under en

icke tidsbestämd period. Förutom bedömningen av framtida efterfrågan och lönsamhet i verksamheten kan framtida beslut om marknadsföringsstrategi som omfattar varunamnen påverka det redovisade värdet av dessa immateriella tillgångar.

Av- och nedskrivningar av immateriella tillgångar redovisas i följande poster i resultaträkningen:

	2018		2017	
	Internt upparbetade	Förvärvade	Internt upparbetade	Förvärvade
Kostnad för sålda varor	19	32	7	34
Marknadsföringskostnader	7	538	4	773
Administrationskostnader	80	69	86	62
Forsknings- och utvecklingskostnader	380	354	395	475
Summa	486	993	492	1 344

Nedskrivningar av immateriella tillgångar uppgick till 40 (418), varav 2 (0) redovisades som kostnad för sålda varor i resultaträkningen, 26 (171) som forsknings- och utvecklingskostnader, 10 (223) som marknadsföringskostnader samt 2 (24) som administrationskostnader. Dessutom återfördes en nedskrivning om 32 (–), redovisad som marknadsföringskostnader. Av redovisade nedskrivningar avsåg 13 (95) aktiverade utvecklingskostnader för avvecklade projekt. Nedskrivningar 2017 av andra teknik- och kontraktbaserade immateriella tillgångar, varumärken samt marknadsförings- och kundrelaterade immateriella tillgångar avsåg i huvudsak delvisa nedskrivningar av immateriella tillgångar förvärvade som del av förvärvet av Henrob 2014, vilka var relaterade till att vissa mål för intäkter och tillväxt inte uppnåddes.

12. Immateriella tillgångar, fortsättning

2018	Internt upparbetade immateriella tillgångar		Förvärvade immateriella tillgångar				Goodwill	Summa
	Produkt-utveckling	Övriga teknik- och kontraktbaserade	Produkt-utveckling	Varumärken	Marknads- och kundrelaterade	Övriga teknik- och kontraktbaserade		
Anskaffningsvärde								
Vid årets början	6 161	1 541	81	3 370	6 198	5 514	23 256	46 121
Avvecklade verksamheter	-2 543	-304	-	-125	-293	-629	-5 577	-9 471
Investeringar	501	64	5	-	-	85	-	655
Rörelseförvärv	-	-	-	80	176	117	513	886
Avyttringar av rörelser	-	-	-	-	-22	-2	-1	-25
Avyttringar och utrangeringar	-182	-6	-	-51	-52	-36	-	-327
Omklassificeringar	-115	-195	105	-	-2	185	-	-22
Omräkningsdifferenser	101	48	7	207	397	290	1 257	2 307
Vid årets slut	3 923	1 148	198	3 481	6 402	5 524	19 448	40 124
Av- och nedskrivningar								
Vid årets början	3 825	948	35	995	2 967	2 163	37	10 970
Avvecklade verksamheter	-1 514	-259	-	-66	-220	-351	-7	-2 417
Periodens avskrivningar	358	112	17	103	472	409	-	1 471
Periodens nedskrivningar	13	3	-	1	6	-15	-	8
Avyttringar	-	-	-	-	-9	-1	-	-10
Utrangeringar	-179	-6	-	-51	-52	-36	-	-324
Omklassificeringar	-7	-195	-3	-	-2	185	-	-22
Omräkningsdifferenser	70	19	-1	47	186	101	1	423
Vid årets slut	2 566	622	48	1 029	3 348	2 455	31	10 099
Redovisade värden								
Vid årets början	2 336	593	46	2 375	3 231	3 351	23 219	35 151
Vid årets slut	1 357	526	150	2 452	3 054	3 069	19 417	30 025

2017	Internt upparbetade immateriella tillgångar		Förvärvade immateriella tillgångar				Goodwill	Summa
	Produkt-utveckling	Övriga teknik- och kontraktbaserade	Produkt-utveckling	Varumärken	Marknads- och kundrelaterade	Övriga teknik- och kontraktbaserade		
Anskaffningsvärde								
Vid årets början	5 734	1 455	101	3 543	6 531	5 726	24 146	47 236
Investeringar	508	132	132	-	-	196	-	968
Rörelseförvärv	-	-	-	19	164	6	187	376
Avyttringar och utrangeringar	-46	-36	-6	-61	-23	-82	-	-254
Omklassificeringar	21	-17	-148	24	-110	-113	-27	-370
Omräkningsdifferenser	-56	7	2	-155	-364	-219	-1 050	-1 835
Vid årets slut	6 161	1 541	81	3 370	6 198	5 514	23 256	46 121
Av- och nedskrivningar								
Vid årets början	3 300	661	-8	929	2 561	1 928	37	9 408
Periodens avskrivningar	527	117	61	113	486	453	-	1 757
Periodens nedskrivningar	95	189	13	21	194	76	-	588
Avyttringar och utrangeringar	-45	-32	-6	-61	-23	-80	-	-247
Omklassificeringar	-43	15	-24	18	-103	-148	-	-285
Omräkningsdifferenser	-9	-2	-1	-25	-148	-66	-	-251
Vid årets slut	3 825	948	35	995	2 967	2 163	37	10 970
Redovisade värden								
Vid årets början	2 434	794	109	2 614	3 970	3 798	24 109	37 828
Vid årets slut	2 336	593	46	2 375	3 231	3 351	23 219	35 151

Övriga teknik- och kontraktbaserade immateriella tillgångar innefattar datorprogram, patent och kontraktbaserade rättigheter såsom licenser och franchiseavtal. Alla immateriella tillgångar, förutom goodwill och varumärken med obestämbara nyttjandeperioder, skrivs av. 2017 omklassificerades immateriella tillgångar om 102, inklusive goodwill, till tillgångar som innehas för försäljning, se not 3.

För information om principer för av- och nedskrivningar, se not 1.

Se not 2 för information om rörelseförvärv.

13. Materiella anläggningstillgångar

2018	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar och förskott	Summa	Hyresmaskiner
Anskaffningsvärde					
Vid årets början	6 934	14 852	752	22 538	6 455
Avvecklade verksamheter	-1 126	-5 063	-218	-6 407	-2 261
Investeringar	120	690	941	1 751	1 062
Rörelseförvärv	57	52	-	109	72
Avyttringar av rörelser	-	-8	-	-8	-
Avyttringar och utrangeringar	-118	-465	-8	-591	-433
Omklassificeringar	253	607	-784	76	-33
Omräkningsdifferenser	260	400	23	683	158
Vid årets slut	6 380	11 065	706	18 151	5 020
Av- och nedskrivningar					
Vid årets början	2 610	10 405	-	13 015	3 521
Avvecklade verksamheter	-457	-3 678	-	-4 135	-1 046
Periodens avskrivningar	231	998	-	1 229	590
Periodens nedskrivningar	-	22	-	22	3
Avyttringar	-	-4	-	-4	-
Utrangeringar	-112	-413	-	-525	-398
Omklassificeringar	19	66	-	85	-27
Omräkningsdifferenser	93	272	-	365	89
Vid årets slut	2 384	7 668	-	10 052	2 732
Redovisade värden					
Vid årets början	4 324	4 447	752	9 523	2 934
Vid årets slut	3 996	3 397	706	8 099	2 288

2017	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar och förskott	Summa	Hyresmaskiner
Anskaffningsvärde					
Vid årets början	6 747	14 753	741	22 241	6 563
Investeringar	102	779	894	1 775	1 412
Rörelseförvärv	2	21	-	23	43
Avyttringar och utrangeringar	-148	-827	-	-975	-855
Omklassificeringar	345	388	-864	-131	-396
Omräkningsdifferenser	-114	-262	-19	-395	-312
Vid årets slut	6 934	14 852	752	22 538	6 455
Av- och nedskrivningar					
Vid årets början	2 509	9 939	-	12 448	3 468
Periodens avskrivningar	272	1 435	-	1 707	986
Periodens nedskrivningar	10	15	-	25	-
Avyttringar	-144	-751	-	-895	-548
Omklassificeringar	6	-79	-	-73	-220
Omräkningsdifferenser	-43	-154	-	-197	-165
Vid årets slut	2 610	10 405	-	13 015	3 521
Redovisade värden					
Vid årets början	4 238	4 814	741	9 793	3 095
Vid årets slut	4 324	4 447	752	9 523	2 934

2017 omklassificerades materiella anläggningstillgångar om 39 till tillgångar som innehas för försäljning, se not 3.

För information om principer för avskrivningar se not 1.

14. Andelar i intresseföretag och joint ventures

Akkumulerade värden på kapitalandelar	2018	2017
Vid årets början	212	138
Avvecklade verksamheter	-94	-
Förvärv av intresseföretag	-	81
Utdelning	-2	-2
Årets resultat efter skatt	5	3 ¹⁾
Omräkningsdifferenser	12	-8
Vid årets slut	133	212

¹⁾ Inklusive avvecklade verksamheter

¹⁾ Atlas Copcos procentuella andel av varje innehav representerar både ägarandel och röster.

Sammanfattning av finansiell information för intresseföretag och joint ventures	Land	Tillgångar	Skulder	Eget kapital	Intäkter	Årets resultat	Gruppens andel, % ¹⁾
2018							
Intresseföretag							
Qingdao Qianshao Pneumatic Tool Manufacturing Tech Ltd.	Kina	77	22	55	44	1	25
Reintube S.L.	Spanien	6	3	3	8	0	47
Joint ventures							
Toku-Hanbai Group	Japan	414	181	233	730	8	50
2017							
Intresseföretag							
Qingdao Qianshao Pneumatic Tool Manufacturing Tech Ltd.	Kina	70	19	51	35	-	25
Shenzen Nectar Engineering & Equipment Co. Ltd. ²⁾	Kina	129	61	68	112	4	25
Zhejiang GIA Machinery Manufacturing Co., Ltd. ²⁾	Kina	34	1	33	36	-	49
Reintube S.L.	Spanien	7	4	3	11	-	47
Mobilaris MCE AB ²⁾	Sverige	74	29	45	13	-7	34
Joint ventures							
Toku-Hanbai Group	Japan	369	161	208	850	8	50

²⁾ Intresseföretag i Epiroc

Ovanstående tabell bygger på de senaste tillgängliga finansiella rapporterna från intresseföretag och joint ventures. År 2017 förvärvades 49% i det kinesiska bolaget Zhejiang GIA Machinery Manufacturing Co., Ltd. samt 34% i det svenska bolaget Mobilaris MCE AB.

15. Övriga finansiella tillgångar

Verkligt värde för finansiella instrument under övriga finansiella tillgångar motsvarar det redovisade värdet.

	2018	2017
Anläggningstillgångar		
Förvaltningstillgångar överstigande pensionsåtaganden (not 23)	535	588
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	12	9
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	97	101
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde		
- leasingfordringar	3	428
- övriga finansiella fordringar	29	677
Vid årets slut	676	1 803
Omsättningstillgångar		
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-	25
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	-	37
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde		
- finansiella leasingfordringar	1	478
- övriga finansiella fordringar	101	755
Vid årets slut	102	1 295

Se not 22 för information om finansiella leasingavtal och not 27 för information om kreditrisk.

16. Varulager

	2018	2017
Råmaterial	1 591	1 527
Produkter i arbete	2 569	3 948
Halvfabrikat	3 337	4 005
Färdigvaror	5 221	9 330
Vid årets slut	12 718	18 810

I kostnad för sålda varor ingår avsättningar för inkurans och andra nedskrivningar av varulagret med 510 (640). Återföringar av tidigare gjorda nedskrivningar, som redovisats i resultaträkningen, uppgick till 155 (201). Tidigare nedskrivningar har återförts till följd av förbättrade marknadsvillkor på vissa marknader.

Det belopp för varor i lager som redovisats som kostnad uppgick till 40 886 (35 558).

17. Kundfordringar

Verkligt värde för kundfordringar motsvarar det redovisade värdet. Kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde.

	2018	2017
Avsättningar för osäkra kundfordringar		
Avsättningar vid årets början	1 017	1 103
Avvecklade verksamheter	-336	-
Rörelseförvärv och avyttringar	4	8
Avsättningar redovisade för potentiella värdeminskningar	325	575
Belopp använda för fastställda värdeminskningar	-180	-295
Upplösning av ej nödvändiga avsättningar	-135	-331
Omräkningsdifferenser	21	-43
Vid årets slut	716	1 017

Kundfordringar om 18 906 (22 853) redovisas netto efter avsättningar för osäkra fordringar och andra nedskrivningar uppgående till 716 (1 017).

Avsättningar för osäkra fordringar samt nedskrivningar som har redovisats i resultaträkningen uppgick till 325 (409).

Se not 27 för information om kreditrisker.

19. Likvida medel

Verkligt värde av likvida medel motsvarar det redovisade värdet. Likvida medel värderas till upplupet anskaffningsvärde.

	2018	2017
Kassa och bank	9 978	6 613
Kortfristiga likvida placeringar	6 436	17 883
Vid årets slut	16 414	24 496

Under 2018 hade likvida medel en uppskattad genomsnittlig effektiv ränta på 0.45% (0.46). Uppskattad genomsnittlig effektiv ränta var fortsatt låg under året på grund av den generellt låga räntemiljön. Garanterade men outnyttjade kreditfaciliteter uppgick till MEUR 1 440 (1 440) vilket motsvarar MSEK 14 816 (14 170).

Se även not 27.

20. Eget kapital

Utestående aktier	2018			2017		
	A-aktier	B-aktier	Summa	A-aktier	B-aktier	Summa
Vid årets början	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104
Aktiesplit 2:1	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104	-	-	-
	1 678 788 192	780 438 016	2 459 226 208	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104
Inlösen av aktier	-823 107 846	-389 972 849	-1 213 080 695	-	-	-
Inlösen av aktier som innehas av Atlas Copco	-16 286 250	-246 159	-16 532 409	-	-	-
Antal aktier vid årets slut	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104	839 394 096	390 219 008	1 229 613 104
- varav innehas av Atlas Copco	-16 779 903	-119 159	-16 899 062	-15 641 596	-246 159	-15 887 755
Summa utestående aktier vid årets slut	822 614 193	390 099 849	1 212 714 042	823 752 500	389 972 849	1 213 725 349

Per 31 december 2018 uppgick Atlas Copco AB:s aktiekapital till SEK 786 008 190 fördelat på 1 229 613 104 aktier, var och en med ett kvotvärde på cirka SEK 0.64 (0.64).

A-aktier berättigar innehavaren till rösträtt vid bolagsstämman med en röst per aktie och

B-aktier berättigar innehavaren till rösträtt med en tiondels röst per aktie.

18. Övriga fordringar

Verkligt värde för övriga fordringar motsvarar det redovisade värdet.

	2018	2017
Derivat		
- värderade till verkligt värde via resultatet	24	441
- värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-	25
Finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde		
- övriga fordringar	2 558	3 452
- avtalsstillgångar	2 024	1 832
Förutbetalda kostnader	599	757
Vid årets slut	5 205	6 507

Övriga fordringar består främst av momsfordringar och förskott till leverantörer. Avtalsstillgångar avser främst service- och entreprenadkontrakt. Nedskrivningar avseende avtalsstillgångar var inte materiella. Förutbetalda kostnader inkluderar poster såsom hyror, försäkring, räntor, IT- och personalkostnader.

Se not 27 för information om Gruppens derivat.

20. Eget kapital, fortsättning

Återköp/avyttring av aktier	Antal aktier som innehas av Atlas Copco						Anskaffningsvärde som påverkar eget kapital	
	2018	Mandat från bolagsstämman 2018 apr–dec	Mandat från bolagsstämman 2017 jan–mar	2017	Mandat från bolagsstämman 2017 apr–dec	Mandat från bolagsstämman 2016 jan–mar	2018	2017
Vid årets början	15 887 755			15 146 043			3 699	3 041
Återköp av A-aktier	3 000 000	1 500 000	1 500 000	4 510 000	1 510 000	3 000 000	843	1 465
Avyttring av A-aktier	-1 861 693	-1 724 672	-137 021	-3 681 788	-2 368 565	-1 313 223	-456	-801
Avyttring av B-aktier	-127 000	-127 000	-	-86 500	-86 500	-	-9	-6
Vid årets slut	16 899 062			15 887 755			4 077	3 699
Andel av utestående aktier	1.4%			1.3%				

Vid årsstämman den 24 april 2018 togs beslutet att dela Gruppen och dela ut aktierna i Epiroc AB till aktieägarna i Atlas Copco. I juni erhöll aktieägarna en Epiroc-aktie för varje Atlas Copco-aktie. Epiroc AB noterades på Nasdaq Stockholm den 18 juni 2018. Se not 3 för mer information.

Atlas Copco har genererat betydande kassaflöden på senare år, vilket har lett till en stark finansiell ställning. I syfte att justera Gruppens kapitalstruktur utan att äventyra förmågan att finansiera ytterligare tillväxt godkände bolagsstämman 2018 ett inlösenförfarande vilket medförde att följande transaktioner genomfördes 2018:

- Aktiesplit avseende varje A- och B-aktie till en stamaktie och en inlösenaktie.
- Minskning av aktiekapitalet för återbetalning till aktieägarna genom inlösen av 1 229 613 104 inlösenaktier för SEK 8.00 per aktie. Det motsvarar en total värdeöverföring till aktieägarna om SEK 9 704 644 888, med beaktande av att 16 532 409 aktier innehades av Atlas Copco och därmed inte var berättigade till återbetalning.
- Ökning av aktiekapitalet med MSEK 393 genom en fondemission varigenom bolagets fria eget kapital användes.

Bolagsstämman 2018 godkände ett mandat för styrelsen att återköpa och sälja A-aktier och B-aktier på Nasdaq Stockholm i syfte att uppfylla förpliktelserna enligt det resultatbaserade optionsprogrammet. Mandatet gäller fram till nästa årsstämma och tillåter:

- Köp av högst 3 300 000 A-aktier, varav högst 2 300 000 kan överlåtas till innehavare av personaloptioner enligt det resultatbaserade optionsprogrammet 2018.
- Köp av högst 70 000 A-aktier, för senare försäljning på marknaden i samband med betalning till styrelseledamöter som har valt att ta emot syntetiska aktier som en del av sitt styrelsearvode.
- Försäljning av högst 30 000 A-aktier för att täcka kostnader relaterade till tidigare utfärdade syntetiska aktier till styrelseledamöter.
- Försäljning av högst 6 200 000 A-aktier och B-aktier för att täcka förpliktelser enligt de resultatbaserade optionsprogrammen 2013, 2014 och 2015.

Bolagsstämman 2017 godkände ett mandat för styrelsen att återköpa och sälja A-aktier och B-aktier på Nasdaq Stockholm i syfte att uppfylla förpliktelserna enligt det resultatbaserade optionsprogrammet. Mandatet gäller fram till nästa årsstämma och tillåter:

- Köp av högst 2 950 000 A-aktier, varav högst 2 900 000 kan överlåtas till innehavare av personaloptioner enligt det resultatbaserade optionsprogrammet 2017.
- Köp av högst 70 000 A-aktier, för senare försäljning på marknaden i samband med betalning till styrelseledamöter som har valt att ta emot syntetiska aktier som en del av sitt styrelsearvode.
- Försäljning av högst 30 000 A-aktier för att täcka kostnader relaterade till tidigare utfärdade syntetiska aktier till styrelseledamöter.
- Försäljning av högst 5 100 000 A-aktier och B-aktier för att täcka förpliktelser enligt de resultatbaserade optionsprogrammen 2012, 2013 och 2014.

Återköp och försäljning styrs vid varje given tidpunkt av marknadsvillkor, myndigheters begränsningar och bolagets kapitalstruktur. Under 2018 återköptes 3 000 000 A-aktier medan 1 861 693 A-aktier och 127 000 B-aktier avyttrades enligt mandatet från bolagsstämmorna 2017 och 2018. Mer information om återköpen och försäljningarna enligt bolagsstämmans mandat finns i tabellen ovan. A-aktierna innehas för att kunna användas i personaloptionsprogrammen

för åren 2014–2018. B-aktierna som innehas kan avyttras över tid för att täcka kostnader avseende optionsprogrammen, inklusive sociala avgifter, kontantregleringar eller utfall av andra incitamentslösningar i länder där tilldelning av aktieoptioner inte är lämplig. Totalt antal A-aktier och B-aktier som innehas av Atlas Copco redovisas i tabellen ovan.

Reserver

Konsoliderat eget kapital innefattar vissa reserver som beskrivs nedan.

Säkringsreserv

Säkringsreserven består av den effektiva delen av nettoförändringar i verkligt värde för vissa instrument som används för kassaflödessäkringar.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven består av alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av utlandsverksamhetens finansiella rapporter, omräkning av koncerninterna fordringar på eller skulder till utlandsverksamheter som i allt väsentligt är del av nettoinvesteringen i utlandsverksamheter samt från omräkning av skulder som säkrar bolagets nettoinvesteringar i utlandsverksamheter.

Innehav utan bestämmande inflytande

Innehav utan bestämmande inflytande uppgår till 47 (84). I samband med delningen av koncernen blev Epiroc Mining India Ltd och GIA Mining Equipment del av Epiroc-koncernen. Kvar i Atlas Copco är totalt fem dotterbolag med innehav utan bestämmande inflytande, bland dessa Atlas Copco (India) Ltd. Innehav utan bestämmande inflytande är inte av väsentlig betydelse för Gruppen.

Vinstdisposition och utdelning av Epiroc

Styrelsen föreslår en utdelning på SEK 6.30 (7.00) per aktie, totalt SEK 7 640 098 465 om aktier som bolaget ägde per 31 december 2018 undantas.

SEK	
Balanserade vinstmedel inklusive fond för verkligt värde	6 674 780 696
Årets resultat	132 846 746 194
	139 521 526 890
<i>Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel disponeras enligt nedan:</i>	
Till aktieägarna en utdelning om SEK 6.30 per aktie	7 640 098 465
Att balanseras i ny räkning	131 881 428 425
Summa	139 521 526 890

Den föreslagna utdelningen för 2017 på SEK 7.00 per aktie som beslutades av bolagsstämman den 24 april 2018 har i enlighet med detta beslut utbetalats av Atlas Copco AB. Total utbetald utdelning uppgick till SEK 8 486 521 261.

Bolagsstämman 2018 godkände en aktiesplit och ett automatiskt inlösenförfarande där varje aktie delades upp i en ordinarie aktie och en inlösenaktie. Inlösenaktien löstes in automatiskt för SEK 8.00 per aktie. Det motsvarar totalt MSEK 9 705. Kombinerat med den godkända utdelningen erhöll aktieägarna MSEK 18 191.

Bolagsstämman godkände även en utdelning av aktier i Epiroc AB så att aktieägare i Atlas Copco AB för varje innehav av en Atlas Copco A-aktie erhöll en Epiroc AB A-aktie, och en Epiroc AB B-aktie för varje B-aktie. Noteringen av Epiroc AB på Nasdaq Stockholm var den 18 juni 2018. Se not 3 för mer information.

21. Räntebärande skulder

	Förfall	Återköpt nominellt belopp	2018		2017	
			Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Långfristiga						
Medium Term Note Program MEUR 500	2019		5 145	5 170	4 920	5 080
Medium Term Note Program MEUR 500	2023		5 130	5 604	4 903	5 434
Medium Term Note Program MEUR 500	2026		5 137	4 997	4 912	4 779
Kapitalmarknadslån MUSD 150	2019	MUSD 150	–	–	1 172	1 275
Bilaterala lån EIB MEUR 275	2019	MEUR 275	–	–	2 706	2 730
Bilaterala lån NIB MEUR 200	2024		2 058	2 120	1 968	2 037
Bilaterala lån EIB MEUR 300	2022	MEUR 100	2 058	2 078	2 953	2 989
Övriga banklån			18	18	30	30
Avgår: kortfristig del av långfristiga lån			–5 154	–5 179	–6	–6
Summa långfristiga obligationer och lån			14 392	14 808	23 558	24 348
Skulder avseende finansiella leasingavtal			10	10	76	76
Övriga finansiella skulder			13	13	1	1
Summa långfristiga räntebärande skulder			14 415	14 831	23 635	24 425
Kortfristiga						
Kortfristig del av långfristiga lån			5 154	5 179	6	6
Kortfristiga lån			802	802	1 452	1 452
Skulder avseende finansiella leasingavtal			10	10	55	55
Summa kortfristiga räntebärande skulder			5 966	5 991	1 513	1 513
Vid årets slut			20 381	20 822	25 148	25 938

Skillnaden mellan redovisat värde och verkligt värde hänger samman med värderingsmetoden eftersom vissa skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde och inte till verkligt värde. Förändringar i räntenivåer och kreditmarginaler skapar skillnaden mellan verkligt värde och upplupet anskaffningsvärde. Se not 27 för mer information om Gruppens exponering för ränte- och valutakursrisker.

Under 2018 har Atlas Copco AB minskat sin externa upplåning. I mars återköptes EIB-lånet på MEUR 275 och i april återköptes de resterande MUSD 142.5 av kapitalmarknadslånet på MUSD 150. I juni återbetalades MEUR 100 av EIB-lånet på MEUR 300, då den delen relaterade till gruvverksamheten som nu tillhör Epiroc.

Atlas Copco har kreditbetyget A+ (A) från Standard & Poor's Corporation och A+ (A) från Fitch Ratings avseende långfristig upplåning. Låneavtal och garanterade kreditfaciliteter innehåller inte några restriktioner utöver standardåtaganden avseende lika ställning och ställande av säkerhet.

Gruppens kreditfaciliteter presenteras i tabellen nedan.

Kreditfaciliteter	Nominellt belopp	Förfall	Utnyttjat
Företagscertifikat ^{1,2)}	MSEK 10 116	–	–
Kreditfacilitet	MEUR 640	2020	–
Kreditfacilitet	MEUR 800	2021	–
Motsvarande i SEK	MSEK 24 932		–

¹⁾ Räntan baseras på marknadsvillkoren vid den tidpunkt när kreditfaciliteten utnyttjas. Förfalldatum fastställs när kreditfaciliteten utnyttjas.

²⁾ De maximala belopp som finns tillgängliga inom ramen för dessa program är MEUR 400 och MSEK 6 000, motsvarande totalt MSEK 10 116 (9 936).

Gruppens kort- och långfristiga räntebärande skulder är fördelade på de valutor som visas i tabellen nedan.

Valuta	2018			2017		
	Lokal valuta (miljoner)	MSEK	%	Lokal valuta (miljoner)	MSEK	%
EUR	1 912	19 677	96	2 305	22 679	91
SEK	–	–	–	26	26	0
USD	12	108	1	164	1 348	5
Övrigt	–	596	3	–	1 095	4
Summa		20 381	100		25 148	100

I tabellen nedan visas förfallostrukturen för Gruppens räntebärande skulder inklusive effekten av ränteswappar.

Förfall	Fast	Rörlig ¹⁾	Redovisat värde	Verkligt värde
2019	5 145	821	5 966	5 991
2020	–	12	12	12
2021	–	3	3	3
2022	–	2 059	2 059	2 078
2023	5 130	–	5 130	5 604
2024	–	2 058	2 058	2 120
2025	–	–	–	–
2026	5 137	–	5 137	4 997
2027 och framåt	–	16	16	17
Summa	15 412	4 969	20 381	20 822

¹⁾ Rörlig ränta i tabellen är lån med räntesättning var sjätte månad eller oftare.

21. Räntebärande skulder, fortsättning

2018	Kassaflödes- påverkande förändringar			Icke kassaflödespåverkande förändringar							
	Sammanställning av skulder hänförliga till finansiella kassaflöden	Vid årets början	Avvecklade verksamheter	Finansiella kassaflöden	Nya leasing- avtal	Förvärv och avyttringar	Förändring av verkligt värde via resultat- räkningen	Förändring av verkligt värde via eget kapital	Valutakurs- förändring	Omklassi- ficering	Vid årets slut
Långfristiga räntebärande skulder											
Långfristiga obligationer och lån	23 558	-19	-5 020	-	17	5	797	214	-5 160	14 392	
Skulder avseende finansiella leasingavtal	76	-62	-16	5	10	-	-	-	-3	10	
Övriga finansiella skulder	1	0	-1	-	-	13	-	0	0	13	
Summa långfristiga räntebärande skulder	23 635	-81	-5 037	5	27	18	797	214	-5 163	14 415	
Kortfristiga räntebärande skulder											
Kortfristig del av långfristiga lån	6	-1	-14	-	0	-	-	1	5 162	5 154	
Kortfristiga lån	1 281	-659	148	-	11	-2	-	24	-1	802	
Skulder avseende finansiella leasingavtal	55	-41	-18	9	5	-	-	2	-2	10	
Summa kortfristiga räntebärande skulder	1 342	-701	116	9	16	-2	-	27	5 159	5 966	
Summa	24 977	-782	-4 921	14	43	16	797	241	-4	20 381	
2017											
2017	Kassaflödes- påverkande förändringar			Icke kassaflödespåverkande förändringar							
	Sammanställning av skulder hänförliga till finansiella kassaflöden	Vid årets början	Avvecklade verksamheter	Finansiella kassaflöden	Nya leasing- avtal	Förvärv och avyttringar	Förändring av verkligt värde via resultat- räkningen	Förändring av verkligt värde via eget kapital	Valutakurs- förändring	Omklassi- ficering	Vid årets slut
Långfristiga räntebärande skulder											
Långfristiga obligationer och lån	23 048	-	-4	-	4	5	492	15	-2	23 558	
Skulder avseende finansiella leasingavtal	100	-	-40	30	-	-	-	-7	-7	76	
Övriga finansiella skulder	-	-	-1	-	2	-	-	-	-	1	
Summa långfristiga räntebärande skulder	23 148	-	-45	30	6	5	492	8	-9	23 635	
Kortfristiga räntebärande skulder											
Kortfristig del av långfristiga lån	43	-	-34	-	-	-	-	-5	2	6	
Kortfristiga lån	1 461	-	-137	-	32	-8	-	-67	-	1 281	
Skulder avseende finansiella leasingavtal	70	-	-44	26	-	-	-	-4	7	55	
Summa kortfristiga räntebärande skulder	1 574	-	-215	26	32	-8	-	-76	9	1 342	
Summa	24 722	-	-260	56	38	-3	492	-68	0	24 977	

Kassaflöde från finansieringsverksamheten inkluderar även "Lösen av CSA" (Credit Support Annex), MSEK -181 (972), vilket inte är inkluderat i tabellen ovan. I december 2018 uppgick den finansiella skulden hänförlig till CSA till 0 (171).

22. Leasingavtal

Operationella leasingavtal – leasetagare

Leasingkostnaderna för tillgångar som hyrs enligt operationella leasingavtal uppgick till 1 190 (1 038) och härrörde främst från hyrda lokaler, maskiner, dator- och kontorsutrustning. Operationella leasingavtal för kontor och fabriker löper vanligen på 10–15 år. Ett begränsat antal operationella leasingavtal omfattas av möjlighet att förvärva objektet och förlänga avtalet för maskiner samt möjlighet att förlänga avtalet för lokaler. Summa leasingkostnader innefattar minimileaseavgifter på 1 188 (1 007), variabla avgifter på 17 (33) och leasingintäkter avseende objekt som vidareuthyrs på –15 (–2). Framtida betalningar för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller enligt följande:

	2018	2017
Inom ett år	1 078	718
Mellan ett och fem år	2 131	1 494
Senare än fem år	263	274
Summa	3 472	2 486

Betalningar avseende framtida minimiavgifter för objekt som vidareuthyrs förväntas inflyta med totalt –34 (–55).

Operationella leasingavtal – leasegivare

Atlas Copco har utrustning som hyrs ut till kunder enligt operationella leasingavtal. Framtida betalningar för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller enligt följande:

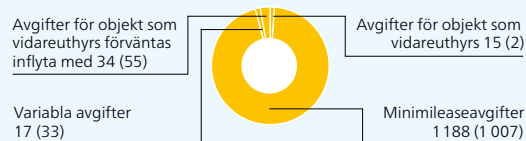
	2018	2017
Inom ett år	79	83
Mellan ett och fem år	89	42
Senare än fem år	10	4
Summa	178	129

Variabla avgifter som redovisas som intäkt uppgick till 6 (23).

Finansiella leasingavtal – leasetagare

Tillgångar nyttjade under finansiella leasingavtal	Maskiner och inventarier	Hysesmaskiner
Redovisat värde vid årets början, 2018	55	5
Redovisat värde vid årets slut, 2018	31	2
Redovisat värde vid årets början, 2017	132	72
Redovisat värde vid årets slut, 2017	55	5

Leasingkostnader enligt operationella leasingavtal – leasetagare

Tillgångar som nyttjas enligt finansiella leasingavtal består i första hand av fordon. Ett begränsat antal finansiella leasingavtal omfattas av både möjlighet att förvärva objektet och förlänga avtalet.

Framtida betalningar avseende tillgångar nyttjade enligt finansiella leasingavtal förfaller enligt följande:

	2018			2017		
	Minimileaseavgifter	Ränta	Kapitalbelopp	Minimileaseavgifter	Ränta	Kapitalbelopp
Inom ett år	11	1	10	60	5	55
Mellan ett och fem år	11	1	10	78	6	72
Senare än fem år	–	–	–	5	1	4
Summa	22	2	20	143	12	131

Finansiella leasingavtal – leasegivare

Finansiella leasingtillgångar uppgick till 4 (906). Värdet för 2017 avsåg huvudsakligen Customer Finance-verksamheten i avvecklade verksamheter.

23. Ersättningar till anställda

Pensioner och liknande förpliktelser

Atlas Copco tillhandahåller förmånsbestämda pensionsplaner och övriga långfristiga ersättningar till anställda på de flesta av sina större verksamhetsställen. De mest betydande planerna vad gäller storlek finns i Belgien, Kanada, Storbritannien, Sverige, Tyskland och USA. Vissa planer är fonderade med öronmärkta tillgångar eller fonder som innehas skilt från Gruppen för framtida utbetalningar. Andra planer är ofonderade och ersättningar från dessa betalas av Gruppen i takt med att de förfaller.

De belgiska planerna avser förtidspensioner samt ersättningar i samband med jubiléer och vid uppsägning, dessa planer är ofonderade.

I Kanada tillhandahåller Atlas Copco en pensionsplan och en kompletterande ålderspension för personer i företagsledningen. Båda planerna är fonderade. Det finns även två ofonderade planer – en pensionsplan och en plan för ersättningar efter avslutad anställning.

I Storbritannien finns en slutlönebaserad pensionsplan. Denna plan är fonderad. Under 2010 omvandlades planen till en avgiftsbestämd plan för framtida tjänster.

Det finns tre förmånsbestämda pensionsplaner i Sverige. ITP-planen är en slutlönebaserad plan som omfattar huvuddelen av tjänstemännen i Sverige. Atlas Copco finansierar förmånerna genom en pensionsstiftelse. Den andra planen hänför sig till en grupp anställda som tjänar mer än tio basbelopp och som har valt bort ITP-planen. Denna plan är försäkrad. Den tredje förmånsbestämda pensionsplanen hänför sig till högre tjänstemän som har gått i pension. Utöver förmånsbestämda pensionsplaner för pension har Atlas Copco förpliktelser för familjepensioner för många tjänstemän i Sverige. Dessa förpliktelser tryggs genom ett försäkringsbolag, Alecta. Planen redovisas som avgiftsbestämd plan eftersom det inte finns tillräcklig information för att beräkna nettopensionsförpliktelser.

De tyska planerna inkluderar planer för pensioner, förtidspensioner och ersättningar vid jubiléer. Planerna är fonderade.

I USA tillhandahåller Atlas Copco en pensionsplan, en plan för sjukvård efter avslutad anställning samt ett antal kompletterande pensionsförmåner för företagsledningen. Pensionsplanen är fonderad medan de andra planerna är ofonderade.

Gruppen identifierar ett antal risker i placeringarna av pensionsförvaltnings-tillgångar. De största riskerna är ränterisk, marknadsrisk, motpartsrisk, likviditets- och inflationsrisk samt valutarisk. Gruppen arbetar löpande för att hantera riskerna och har en långsiktig investeringshorisont. Investeringsportföljen ska vara diversifierad vilket innebär att flera tillgångstyper, marknader och emittenter används. Med jämna mellanrum ska en bedömning genomföras av förvaltningen av tillgångar och skulder. Studien ska innefatta ett antal element. De viktigaste elementen är tillgångarnas duration och skuldernas förfallostruktur, den förväntade avkastningen på tillgångarna, den förväntade utvecklingen av skulder, de prognostiserade kassaflödena och påverkan på förpliktelser av en ränteändring.

Förpliktelser för pensioner till anställda och övriga långfristiga ersättningar till anställda, netto, redovisas i följande poster i balansräkningen:

	2018	2017
Finansiella tillgångar (not 15)	-535	-588
Ersättningar efter avslutad anställning	2 837	3 034
Övriga avsättningar (not 25)	84	121
Vid årets slut	2 386	2 567

Tabellerna nedan visar koncernens förpliktelser för pensioner och övriga långfristiga ersättningar till anställda, de antaganden som använts för att fastställa dessa förpliktelser och förvaltningstillgångar relaterade till dessa förpliktelser för ersättningar till anställda, samt de belopp som redovisas i resultat- och balansräkningen. Nettobeloppet som redovisas i balansräkningen uppgick till 2 386 (2 567). Den vägda genomsnittliga löptiden för förpliktelserna är 14,5 (15,6) år.

Ersättning efter avslutad anställning	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Övriga fonderade planer	Övriga ofonderade planer	Summa
2018					
Nuvärde av förmånsbestämda förpliktelser	9 602	1 199	76	176	11 053
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-8 656	-	-75	-	-8 731
Nuvärdet för nettoförpliktelser	946	1 199	1	176	2 322
Effekt av begränsning av tillgångsvärdet	42	-	-	-	42
Övriga avsättningar för pensioner och liknande	-	-	22	-	22
Nettobelopp redovisat i balansräkningen	988	1 199	23	176	2 386

	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Övriga fonderade planer	Övriga ofonderade planer	Summa
2017					
Nuvärde av förmånsbestämda förpliktelser	9 011	3 006	91	227	12 335
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-9 696	-	-90	-	-9 786
Nuvärdet för nettoförpliktelser	-685	3 006	1	227	2 549
Övriga avsättningar för pensioner och liknande	-	-	18	-	18
Nettobelopp redovisat i balansräkningen	-685	3 006	19	227	2 567

23. Ersättningar till anställda, fortsättning

Förvaltningstillgångar består av följande:	2018			2017
	Noterade marknadspriser	Onoterade marknadspriser	Summa	
Skuldinstrument	3 844	–	3 844	4 177
Egetkapitalinstrument	584	–	584	1 078
Fastigheter	334	298	632	944
Tillgångar som innehas av försäkringsbolag	243	695	938	942
Kassa och bank	718	–	718	1 070
Investeringsfonder	1 442	–	1 442	1 257
Derivat	–18	–	–18	3
Övriga	591	–	591	315
Vid årets slut	7 738	993	8 731	9 786

Förändring i förvaltningstillgångar	2018	2017
Verkligt värde för förvaltningstillgångar vid årets början	9 786	8 911
Avvecklade verksamheter	– 1 149	–
Ränteintäkter	208	240
Omvärderingar – avkastning på förvaltningstillgångar	–355	269
Regleringar	–50	–217
Inbetalning av avgifter från arbetsgivaren	188	1 088
Inbetalning av avgifter från anställda	22	27
Administrationskostnader	–14	–17
Förmåner betalda av planen	–352	–393
Omklassificeringar	138	–21
Omräkningsdifferenser	309	–101
Verkligt värde för förvaltningstillgångar vid årets slut	8 731	9 786

Förvaltningstillgångar fördelas på följande geografiska områden:	2018	2017
Europa	6 709	7 708
Nordamerika	1 506	1 552
Övriga världen	516	526
Summa	8 731	9 786

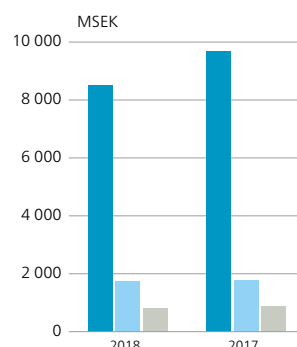
Begränsning av tillgångsvärdet	2018	2017
Begränsning av tillgångsvärdet vid årets början	–	–
Omvärderingar – begränsning av tillgångsvärdet	41	–
Omräkningsdifferenser	1	–
Begränsning av tillgångsvärdet vid årets slut	42	–

Förändringar av nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	2018	2017
Förmånsbestämda förpliktelser vid årets början	12 335	12 445
Avvecklade verksamheter	–1 338	–
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period	345	421
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder	41	–60
Vinst/förlust vid reglering	–	–2
Räntekostnader (+)	248	294
Aktuariella vinster (–)/förluster (+) hänförliga till erfarenhetsmässiga justeringar	29	81
Aktuariella vinster (–)/förluster (+) hänförliga till förändringar i finansiella antaganden	–407	194
Aktuariella vinster (–)/förluster (+) hänförliga till förändringar i demografiska antaganden	–165	–110
Regleringar	–51	–217
Ersättningar betalade med förvaltningstillgångar eller företagets tillgångar	–586	–637
Omklassificeringar	165	10
Omräkningsdifferenser	437	–84
Förmånsbestämda förpliktelser vid årets slut	11 053	12 335

Omvärderingar för kvarvarande verksamheter som redovisas i övrigt totalresultat uppgår till –149 (–55) och 2 (8) i resultaträkningen. Gruppen förväntas betala 304 (349) till förmånsbestämda pensionsplaner för 2019.

Förmånsbestämda förpliktelser för ersättningar till anställda består av planer i följande geografiska områden:

■ Europa
■ Nordamerika
■ Övriga världen

Belopp som redovisas i resultaträkningen	2018	2017
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period	345	360
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder	41	–42
Vinst/förlust vid reglering	–	–2
Räntekostnad netto	40	50
Inbetalning av avgifter från anställda	–23	–26
Omvärderingar av övriga långfristiga personalersättningar	2	8
Administrationskostnader	13	16
Summa	418	364

Den totala pensionskostnaden för förmånsbestämda planer uppgick till 418 (364), varav 379 (314) har redovisats som rörelsekostnader och 40 (50) som finansiella kostnader. Kostnaderna för de avgiftsbestämda planerna uppgick totalt till 743 (651).

Väsentliga aktuariella antaganden per balansdagen (uttryckta som vägda medeltal i %)	2018	2017
Diskonteringsränta		
Europa	2.24	1.99
Nordamerika	3.28	2.99
Framtida löneökningar		
Europa	1.69	1.77
Nordamerika	1.34	1.71
Ökning av sjukvårdskostnader		
Nordamerika	7.01	6.81

Koncernen har identifierat diskonteringsränta, framtida löneökningar och mortalitet som de väsentliga aktuariella antagandena för att beräkna förmånsbestämda förpliktelser. Förändringar i de aktuariella antagandena påverkar nuvärdet av nettoförpliktelser. Diskonteringsräntan fastställs genom hänvisning till den på balansdagen marknadsmässiga avkastningen på företagsobligationer med hög kreditvärdighet (AAA eller AA), om sådan finns tillgänglig, motsvarande pensionsförpliktelsernas duration. I länder där företagsobligationer inte finns tillgängliga används statsobligationer för att fastställa diskonteringsräntan. I Sverige används, i linje med tidigare år, bostadsobligationer som grund för fastställande av diskonteringsräntan.

Atlas Copcos mortalitetsantaganden fastställs på landbasis, baserat på de senaste mortalitetsstudier som finns tillgängliga. Generationstabeller används när det är möjligt, vilket innebär att antaganden innehåller förväntade förbättringar i den förväntade livslängden över tiden.

Tabellen nedan visar känslighetsanalys för diskonteringsräntan och ökad förväntad livslängd. Tabellen beskriver den potentiella effekten på nuvärdet av den förmånsbestämda pensionsförpliktelserna.

Känslighetsanalys	Europa	Nordamerika
Ändring i diskonteringsränta +0.50%	–634	–78
Ändring i diskonteringsränta –0.50%	717	93
Förändring i förväntad livslängd, +1 år	186	6

23. Ersättningar till anställda, fortsättning

Aktierelaterade incitamentsprogram

Bolagsstämorna 2014–2017 beslutade om resultatbaserade personaloptionsprogram i enlighet med styrelsens förslag om ett optionsprogram för respektive år. Bolagsstämman 2018 beslutade om ett resultatbaserat personaloptionsprogram för 2018 liknande programmen för 2014–2017.

Optionsprogram 2014–2018

På årsstämmorna 2014–2018 beslutades det om resultatbaserade personaloptionsprogram för respektive år. Beslutet att tilldela optioner fattades i april respektive år och optionerna utfärdades i mars påföljande år (utfärdandedatum). Antalet optioner som utfärdades för respektive programår var beroende av värdeskapande i Gruppen, uttryckt som EVA (Economic Value Added) under respektive år som optionerna tilldelades. För optionsprogrammet 2018 varierar antalet optioner linjärt inom ett förutbestämt EVA-intervall. Storleken på programmet och intervallets gränser har fastställts av styrelsen och har godkänts av bolagsstämman samt är förenlig med Gruppens långsiktiga affärsplan.

I samband med utfärdandet beräknades lösenpriset till 110% av genomsnittlig kurs för A-aktier under en tiodagarsperiod efter datumet för publicering av rapporten för fjärde kvartalet. Personaloptionerna utfärdades utan att den anställde erlade någon ersättning och rätten till optionerna kvarstår endast till den del de är inlösenbara vid tidpunkten för anställningens upphörande.

Optionsprogrammen 2014–2015 har en löptid på fem år från tilldelningstidpunkten medan programmen för 2016–2018 har en löptid på sju år. Optionerna i programmen för 2014–2018 kan inte överlätas och blir inlösenbara till 100% tre år efter tilldelning.

Programmen för 2014–2018 innefattar ett krav på medlemmarna i Gruppens verkställande ledning (31 personer sammanlagt) att köpa Atlas Copcos A-aktier för 10% av sin bruttogrundlön för att de ska kunna bli tilldelade optioner. Ett lägre investerat belopp minskar antalet optioner i motsvarande grad. Dessutom har medlemmar i den verkställande ledningen som har investerat i Atlas Copcos A-aktier möjlighet att för varje köpt aktie köpa en aktie till en kurs motsvarande 75% av genomsnittlig kurs för A-aktier under en tiodagarsperiod efter datumet för publicering av rapporten för fjärde kvartalet. Denna rätt gäller från tre år efter tilldelningen fram till att optionsprogrammen löper ut.

Styrelsen hade rätt att besluta att genomföra en alternativ incitamentslösning, syntetiska optioner, för nyckelpersoner i sådana länder där det inte är lämpligt att tilldela personaloptioner.

I programmen 2014–2018 kan optionsberättigade i Sverige begära att personaloptionerna regleras genom att bolaget erlägger en kontant betalning motsvarande överskjutande belopp av stängningskursen för aktierna jämfört med lösenpriset på lösendatum minus eventuella administrationskostnader. På grund av möjligheten till sådant val för anställda i Sverige klassificeras personaloptionerna i redovisningssyfte som kontantreglerade enligt IFRS 2.

Black-Scholes modell används för att beräkna det verkliga värdet på personaloptionerna/de syntetiska optionerna i programmet per utfärdandedatum. För programmen 2017 och 2018 baserades det verkliga värdet på optionerna/de syntetiska optionerna på följande antaganden:

Viktiga antaganden	2018 års program (per 31 dec. 2018)	2017 års program (per utfärdandedatum)
Förväntat lösenpris	SEK 228/156 ¹⁾	SEK 390/266 ¹⁾²⁾
Förväntad volatilitet	30%	30%
Förväntad löptid (år)	4.6	4.4
Förväntad aktiekurs	SEK 207.60	SEK 356.70
Förväntad utdelning (tillväxt)	SEK 7.0 (6%)	SEK 7.0 (6%)
Risfri ränta	1.0%	1.0%
Genomsnittligt tilldelningsvärde	SEK 27.80/49.40	SEK 64.20/108.40
Maximalt antal optioner	2 915 027 ³⁾	2 814 434
– varav förverkade	49 585	127 375
Antal matchningsaktier	41 616	27 044

¹⁾ Matchningsaktier för verkställande ledningen. ²⁾ Verkligt utfall.
³⁾ Justerat för effekten av utdelningen av Epiroc.

Den förväntade volatiliteten har fastställts genom analys av den historiska utvecklingen av kursen på Atlas Copcos A-aktie samt andra aktier på aktiemarknaden.

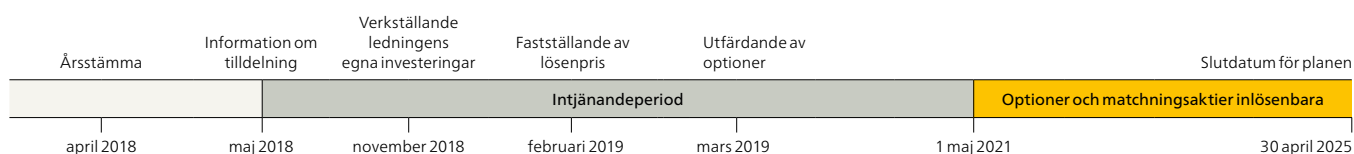
Vid fastställande av optionens förväntade löptid har antaganden gjorts avseende förväntade beteenden vid inlösen hos olika kategorier av optionsberättigade.

För optionerna i programmen 2014–2018 redovisas det verkliga värdet som en kostnad under följande intjänandeperioder:

Program	Intjänandeperiod		Lösenperiod	
	Från	Till	Från	Till
Personaloptioner				
2014	maj 2014	april 2017	maj 2017	april 2019
2015	maj 2015	april 2018	maj 2018	april 2020
2016	maj 2016	april 2019	maj 2019	april 2023
2017	maj 2017	april 2020	maj 2020	april 2024
2018	maj 2018	april 2021	maj 2021	april 2025

För 2018 års program har en ny beräkning av verkligt värde gjorts och kommer att göras per varje balansdag fram till utfärdandet.

Tidsaxel 2018 års optionsplan

23. Ersättningar till anställda, fortsättning

För de syntetiska optionerna och optionerna som är klassificerade som kontantreglerade redovisas det verkliga värdet som en kostnad över samma intjänandeperiod, dock görs en ny beräkning av det verkliga värdet per varje balansdag och förändringar i verkligt värde efter intjänandeperioden fortsätter att redovisas som personalkostnad.

I enlighet med IFRS 2 uppgick kostnaden för 2018 för samtliga aktierelaterade incitamentsprogram, inklusive avvecklade verksamheter, till 73 (503) exklusive sociala avgifter, varav 101 (143) avser optioner som regleras med

egetkapitalinstrument. Sociala avgifter redovisas i enlighet med uttalandet från Rådet för finansiell rapportering (UFR 7) och klassificeras som personalkostnader.

I balansräkningen uppgick avsättningar för syntetiska optioner och aktieoptioner som klassificeras som kontantreglerade per 31 december till 120 (417). Atlas Copco-aktier innehas av moderbolaget för att täcka åtaganden i samband med programmen 2014–2018. Se även not 20.

Sammanfattning av aktierelaterade incitamentsprogram									
Program	Initialt antal anställda	Initialt antal optioner	Tillkommande antal optioner, aktiesplit 2018	Tillkommande antal optioner, utdelning av Epiroc 2018	Förfallodatum	Lösenpris, SEK	Aktieslag	Verkligt värde på tilldelningsdatum	Realvärde för intjänade syntetiska optioner
Personaloptioner									
2012	248	3 522 144	–	–	30 april, 17	195.32	A	28.30	–
2013	250	–	–	–	N/a	N/a	N/a	N/a	–
2014	263	3 751 402	86 427	1 262 785	30 april, 19	199.66	A	52.90	–
2015	254	2 522 760	58 052	849 237	30 april, 20	144.14	A	33.90	–
2016	256	5 353 473	123 436	1 802 322	30 april, 23	230.18	A	66.70	–
2017	262	2 240 632	51 655	754 245	30 april, 24	286.81	A	64.20	–
Matchningsaktier									
2012	28	43 286	–	–	30 april, 17	132.82	A	52.30	–
2013	28	44 704	–	–	30 april, 18	128.91	A	58.00	–
2014	28	39 191	892	13 176	30 april, 19	136.46	A	96.30	–
2015	29	38 531	873	12 953	30 april, 20	98.54	A	63.20	–
2016	27	30 209	685	10 154	30 april, 23	157.38	A	106.20	–
2017	34	27 044	611	9 088	30 april, 24	195.62	A	108.40	–
Syntetiska optioner									
2012	56	720 806	–	–	30 april, 17	195.32	A	–	15.18
2013	58	–	–	–	N/a	N/a	N/a	N/a	–
2014	59	745 866	17 176	251 065	30 april, 19	199.66	A	–	10.84
2015	64	550 225	12 652	185 219	30 april, 20	144.14	A	–	66.36
2016	64	1 166 828	26 894	392 828	30 april, 23	230.18	A	–	–
2017	61	446 427	10 291	150 276	30 april, 24	286.81	A	–	–
Antal optioner/syntetiska optioner 2018									
Program	Utestående vid årets början	Tillkommande antal optioner, aktiesplit och utdelning av Epiroc	Optioner utdelade till Epiroc	Utnyttjade	Förfallna/ förverkade	Utestående per 31 dec	– varav intjänade	Återstående löptid, månader	Genomsnittlig aktiekurs för utnyttjade optioner under året, SEK
Personaloptioner									
2014 ¹⁾	1 468 053	339 038	194 755	420 840	–	1 191 496	1 191 496	4	339
2015 ²⁾	2 361 644	433 820	324 053	1 022 873	25 118	1 423 420	1 423 420	16	338
2016 ³⁾	5 265 388	1 470 778	1 211 745	–	169 889	5 354 532	–	28	–
2017 ⁴⁾	2 240 632	635 207	511 402	–	36 692	2 327 745	–	40	–
Matchningsaktier									
2013	14 081	–	–	14 081	–	0	–	–	325
2014	23 704	4 456	787	12 141	–	15 232	15 232	4	341
2015	33 013	7 558	2 163	13 998	–	24 410	24 410	16	308
2016	30 209	9 941	2 731	–	1 202	36 217	–	28	–
2017	27 044	7 828	5 694	–	950	28 228	–	40	–
Syntetiska optioner									
2014	360 672	69 188	88 949	153 609	–	187 302	187 302	–	324
2015	533 607	111 036	77 145	207 451	–	360 047	360 047	16	306
2016	1 149 211	329 254	218 378	–	83 548	1 176 539	–	28	–
2017	446 427	121 629	103 102	–	34 150	430 804	–	40	–

Alla siffror har justerats för effekten av utdelningen av Epiroc samt aktiesplittar som genomfördes 2015 och 2018 i enlighet med den metod som används av Nasdaq Stockholm för att justera börsnoterade optioner.

¹⁾ Varav 302 315 har redovisats som kontantreglerade.

²⁾ Varav 267 151 har redovisats som kontantreglerade.

³⁾ Varav 1 338 642 har redovisats som kontantreglerade.

⁴⁾ Varav 447 311 har redovisats som kontantreglerade.

23. Ersättningar till anställda, fortsättning

Antal optioner/syntetiska optioner 2017								
Program	Utestående vid årets början	Tilldelade	Utnyttjade	Förfallna/förverkade	Utestående per 31 dec.	- varav intjänade	Återstående löptid, månader	Genomsnittlig aktiekurs för utnyttjade optioner under året, SEK
Personaloptioner								
2012	1 199 518	–	1 199 518	–	–	–	–	299
2014	3 484 737	–	1 901 762	114 922	1 468 053	1 468 053	16	345
2015	2 497 204	–	–	135 560	2 361 644	–	28	–
2016	5 353 473	–	–	88 085	5 265 388	–	40	–
2017	–	2 240 632	–	–	2 240 632	–	52	–
Matchningsaktier								
2012	20 441	–	20 441	–	–	–	–	298
2013	29 681	–	15 600	–	14 081	14 081	4	319
2014	33 412	–	7 240	2 468	23 704	23 704	16	342
2015	37 297	–	–	4 284	33 013	–	28	–
2016	30 209	–	–	–	30 209	–	40	–
2017	–	27 044	–	–	27 044	–	52	–
Syntetiska optioner								
2012	147 351	–	147 054	297	–	–	–	299
2014	733 445	–	372 773	–	360 672	360 672	16	342
2015	541 916	–	–	8 309	533 607	–	28	–
2016	1 166 828	–	–	17 617	1 149 211	–	40	–
2017	–	446 427	–	–	446 427	–	52	–

Alla siffror har justerats för effekten av utdelningen av Epiroc samt de aktiesplittar som genomfördes 2015 och 2018 i enlighet med den metod som används av Nasdaq Stockholm för att justera börsnoterade optioner.

24. Övriga skulder

Verkligt värde för övriga skulder motsvarar det redovisade värdet.

Övriga kortfristiga skulder	2018	2017
Derivat		
– värderade till verkligt värde via resultatet	24	179
– värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	8	–
Övriga finansiella skulder		
– övriga skulder	2 028	2 963
– upplupna kostnader	6 826	8 134
Förutbetalda intäkter, övriga	27	38
Avtalsskulder		
– Förskott från kunder	2 734	3 427
– Förutbetalda intäkter avseende entreprenadavtal	477	311
– Förutbetalda intäkter avseende servicekontrakt	1 535	1 350
Vid årets slut	13 659	16 402

Upplupna kostnader inkluderar poster såsom sociala avgifter, semesterlöneskuld, upplupna räntor och upplupna rörelsekostnader.

Se not 27 för information om Gruppens derivat.

För kvarvarande verksamheter har beloppen som ingår i avtalsskulder vid årets början redovisats som intäkter under året, förutom 467 (470). Huvudorsaken till intäkter som inte redovisats under året är att de är relaterade till prestationsåtaganden som kommer att genomföras under framtida perioder.

Vid utgången av 2018 är transaktionspriset som allokaterats till resterande prestationsåtaganden 11 283 och majoriteten kommer att redovisas som intäkter under de kommande tre åren. Transaktionspriset inkluderar inte ersättningar som är begränsade.

25. Avsättningar

2018	Produktgarantier	Omstrukturering	Övrigt	Summa
Vid årets början	1 280	438	1 655	3 373
Avvecklade verksamheter	-201	-54	-294	-549
Under året				
- gjorda avsättningar	788	55	457	1 300
- utnyttjade avsättningar	-674	-169	-521	-1 364
- återförda avsättningar	-164	-13	-153	-330
Diskonteringseffekt	-	-	-1	-1
Rörelseförvärv	3	-	-	3
Omklassificeringar	-	1	-1	-
Omräkningsdifferenser	54	15	11	80
Vid årets slut	1 086	273	1 153	2 512
Långfristiga	180	25	705	910
Kortfristiga	906	248	448	1 602
Summa	1 086	273	1 153	2 512

2017	Produktgarantier	Omstrukturering	Övrigt	Summa
Vid årets början	1 359	480	1 397	3 236
Under året				
- gjorda avsättningar	862	142	1 190	2 194
- utnyttjade avsättningar	-776	-151	-687	-1 614
- återförda avsättningar	-135	-41	-215	-391
Rörelseförvärv	2	-	6	8
Omklassificeringar	-3	1	3	1
Omräkningsdifferenser	-29	7	-39	-61
Vid årets slut	1 280	438	1 655	3 373
Långfristiga	185	65	1 097	1 347
Kortfristiga	1 095	373	558	2 026
Summa	1 280	438	1 655	3 373

Förfall 2018	Produktgarantier	Omstrukturering	Övrigt	Summa
Inom ett år	906	248	448	1 602
Mellan ett och fem år	173	14	500	687
Senare än fem år	7	11	205	223
Summa	1 086	273	1 153	2 512

Övriga avsättningar består huvudsakligen av belopp som rör aktierelaterade ersättningar inklusive sociala avgifter, övriga långfristiga ersättningar till anställda (se not 23) samt förpliktelser för återställande av miljö.

26. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter för skulder till kreditinstitut och andra förpliktelser	2018	2017
Lager och materiella anläggningstillgångar	74	46
Kapitalförsäkringar	164	146
Övriga fordringar	62	52
Summa	300	244

Eventalförpliktelser	2018	2017
Diskonterade växlar	3	13
Borgensförbindelser och övriga eventalförpliktelser	389	223
Summa	392	236

Borgensförbindelser och övriga eventalförpliktelser avser främst pensionsåtaganden och åtaganden avseende krav från kunder samt diverse rättsliga frågor.

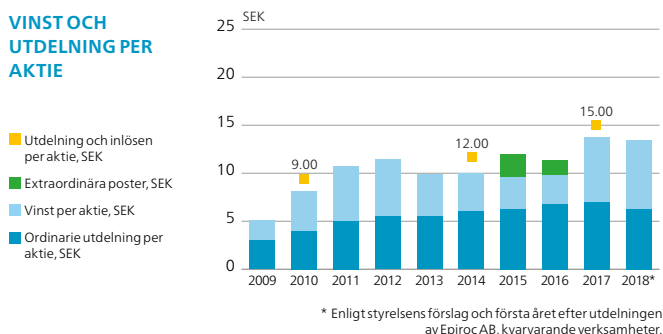
27. Finansiell exponering och principer för riskhantering

Kapitalförvaltning

Atlas Copco definierar kapital som räntebärande skulder och eget kapital, vilket vid årets slut uppgick till MSEK 62 853 (85 749). Gruppens policy är att ha en kapitalstruktur som upprätthåller investerarnas, fordringsägarnas och marknadens förtroende och som är ett stöd för verksamhetens framtida utveckling. Styrelsens beslut är att den årliga utdelningen ska motsvara cirka 50% av resultatet per aktie. På senare år har styrelsen också föreslagit, och bolagsstämman godkänt, utdelning av "överskottskapital" till aktieägarna genom inlösen och återköp av aktier.

Gruppen omfattas inte av några externa kapitalkrav.

VINST OCH UTDELNING PER AKTIE

Finansiella risker

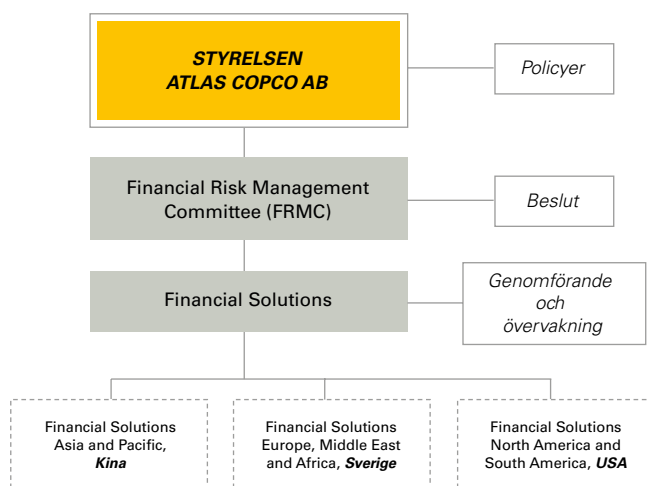
Gruppen exponeras för olika finansiella risker i verksamheten.

Dessa finansiella risker innefattar:

- Finansierings- och likviditetsrisk
- Valutarisk
- Övriga marknads- och prisrisker
- Ränterisk
- Kreditrisk

Styrelsen fastställer övergripande finansiella policyer och säkerställer att dessa följs. Gruppens kommitté för hantering av finansiella risker (FRMC) hanterar Gruppens finansiella risker utifrån sitt mandat från styrelsen. Medlemmarna i FRMC är koncernchefen, finans- och ekonomidirektören, koncernens treasurer och chefen för Business Control, Financial Solutions. FRMC sammanträder en gång per kvartal, eller oftare vid behov.

Financial Solutions har det operativa ansvaret för finansiell riskhantering i Gruppen. Financial Solutions hanterar och styr finansiell riskexponering, säkerställer att rätt finansiering finns på plats genom lån och garanterade kreditfaciliteter samt hanterar Gruppens likviditet.

Finansierings- och likviditetsrisk

Finansieringsrisk är risken att Gruppen vid en given tidpunkt inte har tillgång till adekvat finansiering till godtagbara villkor. Likviditetsrisk är risken att Gruppen, på grund av bristande likviditet på marknaden, inte har tillgång till sina medel när dessa behövs.

27. Finansiell exponering och principer för riskhantering, fortsättning

Gruppens policy för finansieringsrisk

Gruppens policy för finansieringsrisk avser Atlas Copco AB och Atlas Copco Airpower n.v. eftersom externa lån i huvudsak finns i dessa två företag.

- Gruppen bör som lägst ha MSEK 8 000 i garanterade kreditfaciliteter för att kunna uppnå operativa och strategiska mål samt uppfylla kreditbedömningskriterier. Faktiskt belopp vid årsskiftet var MEUR 1 440 (1 440) vilket motsvarar MSEK 14 816 (14 170).
- Genomsnittlig återstående löptid (tid till förfall) för Gruppens externa lån ska vara minst 3 år. Faktisk genomsnittlig löptid vid årsskiftet var 4.3 år (4.7).
- Högst MSEK 8 000 av Gruppens externa lån får ha en löptid kortare än 12 månader. Under 2019 förfaller MSEK 5 145 (0).
- Det ska alltid finnas tillräcklig finansiering på dotterföretagsnivå.

Status vid årets slut

Per 31 december förekom inga avvikelser från Gruppens policy för finansieringsrisk. Likvida medel uppgick till MSEK 16 414 (24 496). Gruppens likviditet är god med hänsyn till förfallostrukturen för externa lån, storleken på likvida medel vid årets slut samt tillgängliga kreditfaciliteter från banker. Se not 21 för information om utnyttjade lån, löptider och tillgängliga kreditfaciliteter.

I nedanstående tabell visas förfallostrukturen för Gruppens finansiella skulder. Siffrorna visar avtalsenliga odiskonterade kassaflöden baserade på avtalad tidpunkt, då Gruppen är skyldig att betala, inklusive både ränta och nominella belopp. De kortfristiga tillgångarna är väl matchade mot de kortfristiga skulderna vad gäller förfallostruktur. Vidare har gruppen garanterade kreditfaciliteter om MSEK 14 816 med förfall 2020 respektive 2021 för att säkerställa likviditet.

Finansiella instrument	Upp till			
	1 år	1–3 år	4–5 år	Över 5 år
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	312	375	7 547	7 307
Övriga finansiella skulder	–	4	5	4
Övriga skulder	–	68	68	–
Långfristiga finansiella skulder	312	447	7 620	7 311
Skulder till kreditinstitut	817	–	–	–
Kortfristig del av räntebärande skulder	5 154	–	–	–
Derivat	32	–	–	–
Övriga upplupna kostnader	6 826	–	–	–
Leverantörsskulder	12 529	–	–	–
Övriga skulder	2 028	–	–	–
Kortfristiga finansiella skulder	27 386	–	–	–
Finansiella skulder	27 698	447	7 620	7 311

Derivat som är klassificerade som tillgångar till verkligt värde via övrigt totalresultat uppgår till MSEK 0 (25) och derivat som är klassificerade som skulder till verkligt värde via övrigt totalresultat uppgår till MSEK 8 (89). Övriga derivat är klassificerade som verkligt värde via resultatet.

Ränterisk

Ränterisk är risken att Gruppen påverkas negativt av förändringar i räntenivån.

Gruppens ränteriskpolicy

Enligt Gruppens ränteriskpolicy ska den genomsnittliga durationen (det vill säga den period för vilken räntesatserna är fasta) vara minst 6 månader och högst 48 månader.

Status vid årets slut

Gruppen använder i begränsad utsträckning ränteswappar för att konvertera ränta på lån. I mars 2018 återköptes EIB-lånet på MEUR 275. Samtidigt stängdes tre ränteswappar ner, vilka säkrade lånet, till en kostnad av MSEK –72 som bokades i resultatet. Per 31 december fanns inga ränteswappar i Gruppen. För mer information om Gruppens räntebärande skulder, se not 21.

Inklusive effekten av derivaten uppgick effektiv ränta och ränteduration avseende Gruppens skulder till 1.6% (2.0) respektive 38 månader (41) vid årets slut. Exklusive derivat uppgick Gruppens effektiva ränta till 1.6% (1.7) och genomsnittlig ränteduration uppgick till 38 månader (39).

Utestående derivatinstrument hänförliga till ränterisk	2018		2017	
	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp
Ränteswappar, kassaflödessäkringar				
Tillgångar	–	–	–	–
Skulder	–	–	MSEK 89	MEUR 275

Nedanstående tabeller visar den uppskattade effekten i MSEK av en parallell-förskjutning uppåt eller nedåt med 1 procentenhet (100 räntepunkter) av alla räntor på externa lån och på de ränteswappar som säkrar lånen.

Den första tabellen visar den uppskattade effekten på resultat före skatt. 76% (74) av Gruppens låneportfölj har fast ränta. Räntekostnaden för dessa lån påverkas inte av rörelser i marknadsräntor. Känslighetsanalysen baseras på antagandet att ränta på lån ej kan vara negativ. För samtliga ränteswappar tillämpas redovisning av kassaflödessäkringar vilket inte påverkar resultatet efter som förändringar i verkligt värde påverkar övrigt totalresultat.

Den andra tabellen visar effekten på verkligt värde för de externa lån och ränteswappar som redovisas till verkligt värde. Per 31 december redovisas samtliga lån till upplupet anskaffningsvärde och påverkas således inte av förändringar i räntenivån.

Räntekänslighet, resultat	2018		2017	
	Effekt på resultat		Effekt på resultat	
Marknadsränta +1%		–41		–49
Marknadsränta –1%		10		10

Räntekänslighet, verkligt värde	2018		2017	
	Effekt på resultat	Effekt på övrigt totalresultat	Effekt på resultat	Effekt på övrigt totalresultat
Marknadsränta +1%	–	–	–	41
Marknadsränta –1%	–	–	–	–42

27. Finansiell exponering och principer för riskhantering, fortsättning

Valutarisk

Gruppen bedriver verksamhet på olika geografiska marknader och genomför transaktioner noterade i utländska valutor vilket innebär exponering för valutakursrörelser. Detta påverkar både transaktionsexponeringen (kassaflödet) och omräkningsexponeringen (balansräkningen). Nedan förklaras de två exponeringarna var för sig.

Transaktionsexponering

Gruppens valutariskpolicy

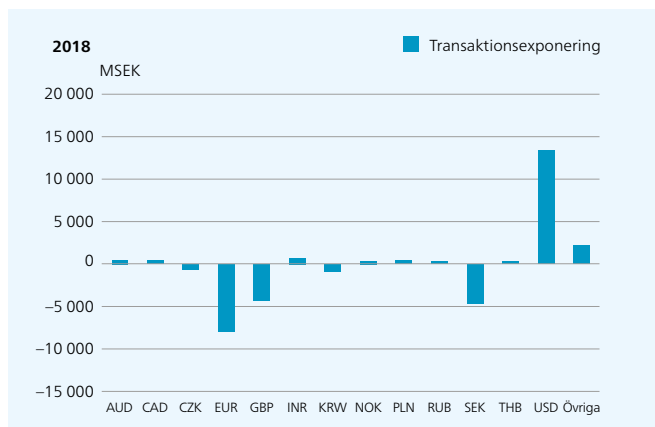
Transaktionsexponering innebär en risk att lönsamheten påverkas negativt av ändrade valutakurser, vilka påverkar kassaflöden i utländska valutor i verksamheten. Eftersom Gruppen bedriver verksamhet på olika marknader sker in- och utflöden i olika valutor. Som en naturlig del av affärsverksamheten uppstår ett nettoöverskott eller ett nettounderskott i en viss valuta. Nettopositionernas värden fluktuerar till följd av ändringar i valutakurserna och därmed uppstår en transaktionsexponering. Nedan beskrivs Gruppens allmänna principer för hantering av transaktionsexponering:

- Exponeringar ska minskas genom att matcha in- och utflöden i samma valutor.
- Ledningen för respektive affärsområde och division ansvarar för att upprätthålla en beredskap för att justera sina verksamheter (pris och kostnad) för att kompensera för ogynnsamma kursrörelser.
- Baserat på antagandet att valutäsäkring inte har någon betydande inverkan på Gruppens resultat på lång sikt, rekommenderar policyn inte att transaktionsexponering säkras på löpande basis. Affärsområdena och divisionerna ska därför normalt inte säkra valutarisker. Säkring kan emellertid vara motiverad vid långa avtal där det inte finns möjlighet att ändra avtalspriset eller de kostnader som sammanhänger med avtalet. Transaktionsexponeringen avseende finansiella transaktioner är säkrad i sin helhet.
- FRMC beslutar om delar av transaktionsexponeringen ska säkras. Transaktionerna ska uppfylla villkoren för säkringsredovisning enligt IFRS och säkring längre än 18 månader är inte tillåten.

Status vid årets slut

Gruppen har fortsatt att hantera transaktionsexponering i huvudsak genom att matcha in- och utflöden i samma valutor. En del av transaktionsexponeringen har efter beslut av FRMC säkrats med derivatinstrument. Nominella nettobelopp för derivaten framgår av tabellen.

GRAF 1 Uppskattad rörelsebetingad transaktionsexponering i Gruppens viktigaste valutor 2018

Utestående derivatinstrument hänförliga till transaktionsexponering	2018 Nominellt belopp, netto i transaktionsvaluta	2017 Nominellt belopp, netto i transaktionsvaluta
Valutaterminkontrakt		
AUD	–	–6
EUR	2	9
GBP	88	46
JPY	20	–
NOK	–18	–25
SEK	–	39
USD	–113	–65

Av de nominella nettobeloppen i tabellen är GBP/USD det största valutaparet med nominella belopp om MGBP 88/MUSD–113. Av de utestående beloppen förfaller 100% inom ett år. Det finns inga säkringar som överstiger 18 månader.

I nedanstående tabell visas verkligt värde för alla utestående derivatinstrument hänförliga till transaktionsexponering.

Utestående derivatinstrument hänförliga till transaktionsexponering	2018 Verkligt värde	2017 Verkligt värde
Valutaterminkontrakt		
Tillgångar	1	35
Skulder	8	0

Valutorna med de största rörelsebetingade över- och underskotten framgår av graf 1 inklusive avvecklade verksamheter. Beloppen som redovisas i graf 1 motsvarar uppskattningar av Gruppens växlingsbara nettobelopp i olika valutor. Uppskattningarna bygger på Gruppens koncerninterna betalningar och på betalningsflöden från kunder och till leverantörer i de mest betydande valutorna. Den rörelsebetingade transaktionsexponeringen i M SEK uppgår till –4 670 (–11 794) och har beräknats som rörelsebetingad kassaflödesexponering netto.

Nedanstående tabell indikerar effekten på Gruppens resultat före skatt av att SEK försvagas eller förstärks med fem procentenheter mot alla andra valutor baserat på transaktionsexponeringen.

Känslighet för transaktionsexponering	2018	2017 ¹⁾
SEK valutakurs +5%	–234	–
SEK valutakurs –5%	234	–

¹⁾ Exponeringen har förändrats väsentligt sedan utdelningen av Epiroc, därav finns inga jämförelsesiffror för 2017 tillgängliga.

Tabellen nedan indikerar hur Gruppens resultat före skatt skulle kunna påverkas av effekterna av ensidiga rörelser i USD och EUR. Indikationen är baserad på antagandet att inga valutaflöden har säkrats, samt före motverkande prisjusteringar och andra liknande åtgärder. Känslighetsanalysen är baserad på transaktionsexponeringen för 2018.

Känslighet för transaktionsexponering	2018	2017
USD valutakurs +1%	134	142
USD valutakurs –1%	–134	–142
EUR valutakurs +1%	–79	–117
EUR valutakurs –1%	79	117

27. Finansiell exponering och principer för riskhantering, fortsättning

Omräkningsexponering

Gruppens valutariskpolicy

Omräkningsexponeringsrisken är risken att värdet på Gruppens nettoinvesteringar i utländska valutor påverkas negativt av ändringar i valutakurser. Gruppens världsomspännande verksamhet ger upphov till en valutaeffekt eftersom finansiella rapporter för företag med andra funktionella valutor än SEK räknas om till SEK vid upprättandet av koncernredovisningen. Nettoexponeringen i varje valuta motsvarar nettot av tillgångar och skulder noterade i den valutan. Effekten av valutakursfluktuationer på dessa nettopositioner utgör omräkningseffekten.

Nedan beskrivs Gruppens allmänna principer för hantering av omräkningsexponering:

- Omräkningsexponering bör minskas genom att matcha tillgångar och skulder i samma valutor.
- FRMC kan besluta att säkra en del av, eller hela, den återstående omräkningsexponeringen. Eventuell säkring av omräkningsexponeringen ska uppfylla villkoren för säkringsredovisning enligt IFRS.

Status vid årets slut

Gruppen använder lån och derivat för att minska omräkningsexponeringen för nettoinvesteringar i EUR i koncernredovisningen och för att minska den valutarisken som är hänförlig till nettotillgångar i dotterföretag. Dessa instrument är identifierade som säkringar av nettoinvesteringar i koncernredovisningen.

De finansiella instrumenten i tabellen nedan används för att säkra nettotillgångar som är noterade i EUR.

Utestående finansiella instrument hänförliga till omräkningsexponering	2018		2017	
	Verkligt värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Nominellt belopp
Externa lån				
Lån i EUR ¹⁾	MSEK -2 488	MEUR 1 700	MSEK -2 602	MEUR 1 775

¹⁾ I balansräkningen är de lån som är identifierade som säkringar av nettoinvesteringar rapporterade till upplupet anskaffningsvärde och inte till verkligt värde.

Gruppens låneportfölj exponeras också för rörelser i valutakurser. Effekten på resultatet skulle dock vara mycket begränsad eftersom större delen av Gruppens lån identifieras som säkringar av nettoinvesteringar och effekten redovisas i övrigt totalresultat. Lån som inte är identifierade som säkringar av nettoinvesteringar påverkar nettoresultatet. Dessa lån säkras med valutaterminskontrakt, vilka också påverkar nettoresultatet. Effekten av en rörelse på 1% i kursen för EUR/SEK påverkar övrigt totalresultat med MSEK 137 (136) (se även not 1, Redovisningsprinciper, Finansiella tillgångar och skulder – finansiella instrument).

Graf 2 visar Gruppens känslighet för valutaomräkningseffekter när utländska dotterföretags resultat räknas om. Grafen visar t.ex. att omräkningseffekten på Gruppens resultat före skatt skulle uppgå till -187 (-195) om SEK skulle stärkas med 1%. En försvagning av SEK med 1% skulle påverka Gruppens resultat före skatt med 187 (195).

Kreditrisk

Kreditrisk kan delas upp i rörelsebetingad och finansiell kreditrisk. Dessa risker beskrivs mer utförligt i följande avsnitt. I tabellen nedan visas total kreditriskexponering avseende tillgångar som klassificerades som finansiella instrument per 31 december.

Kreditrisk	2018	2017
Lånefordringar och kundfordringar		
– kundfordringar	18 998	22 936
– finansiella leasingfordringar	4	906
– övriga finansiella fordringar	130	1 432
– övriga fordringar	2 233	3 166
– avtalsstillgångar	2 024	1 955
– likvida medel	16 414	24 496
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat	12	34
Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultatet	97	138
Derivat	24	466
Summa	39 936	55 529

Rörelsebetingad kreditrisk

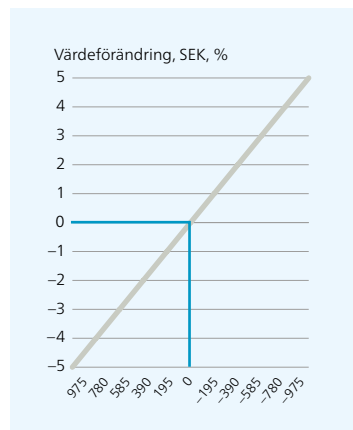
Gruppens kreditriskpolicy

Rörelsebetingad kreditrisk är risken att kunderna inte uppfyller sina betalningsförpliktelser. Gruppens rörelsebetingade kreditriskpolicy är att affärsområden, divisioner och enskilda affärsenheter ansvarar för de affärsrisker som genereras i deras respektive verksamheter. Den rörelsebetingade kreditrisken mäts som totalsumman netto av fordringar på en kund.

Status vid årets slut

Eftersom Gruppens försäljning är fördelad på flertalet kunder och ingen enskild kund står för en betydande andel av Gruppens affärsrisk sker bevakningen av affärskreditrisker främst på affärsområdes-, divisions- eller affärsenhetsnivå. Varje affärsenhet måste ha en godkänd affärsriskpolicy.

GRAF 2
Omräkningseffekt på resultat före skatt

27. Finansiell exponering och principer för riskhantering, fortsättning

Avsättningar för kreditrisker

Affärsenheterna fastställer avsättningar som motsvarar den förväntade kreditförlusten avseende kundfordringar och andra fordringar. Nedskrivning enligt IFRS 9, är framåtblickande och en förlustrerivering görs när det finns en exponering för kreditrisk. Den förenklade modellen används för tillgångar såsom kundfordringar, leasingfordringar avtalstillgångar och vissa andra finansiella tillgångar. De huvudsakliga delarna i denna avsättning är särskilda avsättningar för värdeminskningar som avser individuellt betydande exponeringar samt en komponent för historisk kreditförlustnivå i kombination med framåtblickande faktorer. Leasingfordringar, vissa andra finansiella tillgångar och likvida medel skrivs ned enligt en ratingbaserad metod. Förväntade kreditförluster värderas till produkten av sannolikhet för fallissemang, förlust givet fallissemang samt exponeringen vid fallissemang. Vid årets slut 2018 uppgick avsättningarna för osäkra fordringar till 3.6% (4.3) av bruttot av totala kundfordringar. I följande tabell redovisas bruttovärdet för kundfordringar, både kort- och långfristiga, uppdelade efter löptid tillsammans med hänförliga avsättningar för kreditrisker.

Kundfordringar	2018		2017	
	Brutto	Nedskrivningar	Brutto	Nedskrivningar
Ännu ej förfallna	13 904	16	16 264	10
Förfallna men inte individuellt nedskrivna				
0–30 dagar	2 569	–	3 776	–
31–60 dagar	961	–	1 012	–
61–90 dagar	506	–	542	–
Över 90 dagar	1 546	–	1 860	–
Förfallna och individuellt nedskrivna				
0–30 dagar	63	1	238	13
31–60 dagar	22	2	23	5
61–90 dagar	12	3	7	3
Över 90 dagar	131	118	222	191
Kollektiv nedskrivning	–	576	–	795
Summa	19 714	716	23 944	1 017

Det totala uppskattade verkliga värdet på säkerheter för kundfordringar uppgick till 59 (389). Majoriteten av säkerheterna består av återtaganderätter och exportkreditförsäkringar. Baserat på historik för förlustnivån på fordringar och den varierade kundbasen bedöms kreditrisken vara begränsad.

Bruttobeloppet för Gruppens finansiella leasingfordringar uppgick till 11 (954), varav 6 (48) har skrivits ned. Bruttobeloppet för övriga finansiella fordringar uppgick till 131 (1 520), varav 1 (88) har skrivits ned. Det finns inga betydande förfallna belopp som inte har skrivits ned. Det totala uppskattade verkliga värdet på säkerheter för finansiella leasingfordringar och övriga finansiella fordringar uppgick till 0 (534) respektive 0 (1 031) och består huvudsakligen av återtaganderätter. Gruppens finansiella fordringar och övriga fordringar har förändrats väsentligt sedan delningen av Gruppen. Jämförelsetal från 2017 inkluderar avvecklade verksamheter och kundfinansieringsverksamheten.

Finansiell kreditrisk

Gruppens kreditriskpolicy

Kreditrisk för finansiella transaktioner är risken för att Gruppen ådrar sig förluster avseende Gruppens investeringar, bankmedel eller derivattransaktioner, till följd av att motparten inte betalar. Den finansiella kreditrisken mäts på olika sätt beroende på vad det är för transaktionstyp.

Investeringstransaktioner

Det ska finnas effektiva system för likviditetsstyrning som syftar till att minimera överskottslikviditet i verksamheter där kapitalet inte kan investeras eller användas för att minska Gruppens räntebärande skulder. Likvida medel får endast placeras om minst ett kreditbetyg (enligt kreditbedömningar från Standard & Poor's, Fitch Ratings eller Moody's) för motparten eller för underliggande instrument är A-/A3 eller högre när det gäller finansiella motparter och fonder, samt BBB-/Baa3 eller högre när det gäller icke-finansiella motparter. Investeringar i strukturerade finansiella produkter är inte tillåtna, såvida de inte godkänns av FRMC. Dessutom beaktas investeringsens motpartsexponering, löptid och likviditet innan en investering genomförs. En lista på varje godkänd motpart och dess högsta gräns för exponering upprätthålls och övervakas.

Derivattransaktioner

Som en del av Gruppens hantering av finansiella risker använder Gruppen derivattransaktioner med finansiella motparter. Sådana transaktioner kan endast ske med godkända motparter för vilka kreditlimiter har fastställts och med vilka ISDA:s (International Swaps and Derivatives Association) ramavtal och CSA-avtal (Credit Support Annex) gäller. Derivattransaktioner kan endast ingås av Atlas Copco Financial Solutions eller i sällsynta fall av annan enhet, dock endast med godkännande av koncernens treasurer. Atlas Copco använder derivat främst som säkringsinstrument och enligt policyn får endast standardiserade derivat (till skillnad från strukturerade derivat) användas.

Status vid årets slut

Vid årets slut 2018 uppgick den beräknade kreditrisken på derivat, med beaktande av aktuellt marknadsvärde och säkerheter, till MSEK 56 (101). I tabellen nedan visas det redovisade värdet för Gruppens derivat.

Utestående derivatinstrument hänförliga till finansiell exponering	2018	2017
Ränteswappar		
Tillgångar	–	–
Skulder	–	89
Valutaterminkontrakt		
Tillgångar	23	431
Skulder	24	179
Utestående derivatinstrument hänförliga till rörelsebettingad exponering		
Tillgångar	1	35
Skulder	8	0

Inga finansiella tillgångar eller skulder netto redovisas i balansräkningen. Derivat omfattas av kvittningsavtal och verkligt värde på derivat som inte netto redovisas i balansräkningen uppgår till 24 (466) för tillgångar och 32 (268) för skulder. I tabellen nedan visas de derivat som omfattas av kvittningsavtal.

Utestående nettoposition för derivatinstrument	Brutto	Netto-redovisas i balansräkningen		Kvittningsavtal	Likvida säkerheter	Nettoposition
		Netto i balansräkningen	Netto i balansräkningen			
Tillgångar						
Derivat	24	–	24	–24	0	0
Skulder						
Derivat	32	–	32	–24	–62	–54

Den negativa nettopositionen rörande skulder beror på att byte av säkerheter sker på veckobasis.

27. Finansiell exponering och principer för riskhantering, fortsättning

Övriga marknads- och prisrisker

Råvaruprisrisk är risken att kostnaden för direkta och indirekta material ska stiga på grund av en prisökning på underliggande råvaror på de globala marknaderna. Gruppen är direkt och indirekt exponerad för fluktuationer i råvarupriser. Kostnadsökningar på råvaror och komponenter sammanfaller ofta med hög efterfrågan från slutkunder och uppvägs av högre marknadspriser. Gruppen säkrar därför inte råvaruprisrisker.

Verkligt värde på finansiella instrument

I Atlas Copcos balansräkning redovisas finansiella instrument till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. Verkligt värde fastställs enligt en hierarki för verkligt värde. Nivåerna i hierarkin ska återspegla i vilken omfattning verkligt värde bygger på observerbara marknadsdata eller egna antaganden. Nedan följer en beskrivning av varje nivå och de värderingsmetoder som används för varje instrument.

Nivå 1

Enligt metoden för Nivå 1 baseras verkligt värde på noterade (ojusterade) priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder. En marknad betraktas som aktiv om noterade priser med lätthet och regelbundet finns tillgängliga på en börs, hos en mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärs-mässiga villkor.

Nivå 2

Enligt metoden för Nivå 2 baseras verkligt värde på modeller som använder andra observerbara data för tillgången eller skulden än noterade priser som ingår i Nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (det vill säga som priser) eller indirekt (det vill säga härledda från priser). Sådana observerbara data kan vara marknadsräntor och avkastningskurvor.

Nivå 3

Enligt metoden för Nivå 3 baseras verkligt värde på en värderingsmodell, där betydande indata bygger på icke observerbara marknadsdata.

Värderingsmetoder

Derivat

Verkligt värde för valutaterminskontrakt beräknas utifrån rådande marknads-läge. Ränteswappar värderas baserat på marknadsräntor och nuvärde av fram-tida kassaflöden. Modeller för diskonterade kassaflöden används vid värde- ringen.

Räntebärande skulder

Verkliga värden beräknas baserat på marknadsräntor och nuvärde av framtida kassaflöden.

Finansiella leasingavtal och övriga finansiella fordringar

Verkliga värden beräknas baserat på marknadsräntor för liknande avtal och nuvärde av framtida kassaflöden.

I övriga skulder, avser 99 (69) villkorade köpeskillingar för förvärv. Verkligt värde på dessa skulder har beräknats baserat på det förväntade utfallet av de i kontrakten uppsatta målen, givet en diskonteringsränta på 10.5%. Se not 2 angående förändringar på grund av förvärv.

Gruppens finansiella instrument uppdelade i nivåer

Det redovisade värdet för Gruppens finansiella instrument motsvarar verkligt värde i alla kategorier förutom för räntebärande skulder och investeringar som hålls till förfall. Se not 21 för mer information om Gruppens räntebärande skulder.

Följande tabell visar finansiella instrument till verkligt värde och per kategori.

Finansiella instrument uppdelade i hierarkin för verkligt värde	Verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansiella tillgångar	141	97	44	–
Övriga fordringar	93	–	93	–
Långfristiga finansiella tillgångar	234	97	137	–
Kundfordringar	18 906	–	18 906	–
Finansiella tillgångar	102	–	102	–
Övriga fordringar	2 233	–	2 233	–
Derivat	24	–	24	–
Avtalstillgångar	2 024	–	2 024	–
Kortfristiga finansiella tillgångar	23 289	–	23 289	–
Finansiella tillgångar	23 523	97	23 426	–
Räntebärande skulder	14 808	10 592	4 216	–
Övriga finansiella skulder	23	–	23	–
Derivat	–	–	–	–
Övriga skulder	136	–	54	82
Långfristiga finansiella skulder	14 967	10 592	4 293	82
Räntebärande skulder	5 981	5 179	802	–
Derivat	32	–	32	–
Övriga upplupna kostnader	6 826	–	6 826	–
Leverantörsskulder	12 529	–	12 529	–
Övriga skulder	2 028	–	2 011	17
Kortfristiga finansiella skulder	27 396	5 179	22 200	17
Finansiella skulder	42 363	15 771	26 493	99

Förändring av finansiella skulder i Nivå 3 (MSEK)	Vid årets början	Företags förvärv	Utbetalning	Ränta	Omvärdering	Omräkning	Vid årets slut	Resultat avseende skulder vid årets slut
Uppskjutna köpeskillingar 2018	69	53	–27	7	–6	3	99	–1

Valutakurser som använts i de finansiella rapporterna	Värde	Valutakod	Balansdagens kurs		Genomsnittlig kurs	
			2018	2017	2018	2017
			Australien	1	AUD	6.33
Kanada	1	CAD	6.59	6.56	6.70	6.57
Kina	1	CNY	1.31	1.26	1.31	1.26
EU	1	EUR	10.29	9.84	10.26	9.63
Hongkong	100	HKD	114.61	105.24	110.95	109.69
Storbritannien	1	GBP	11.36	11.09	11.57	11.03
USA	1	USD	8.98	8.22	8.70	8.55

28. Närstående

Relationer

Gruppen har närstående relationer med bolagets största aktieägare, dess intresseföretag och joint ventures samt med dess styrelseledamöter och koncernledning. Bolagets största aktieägare, Investor AB, kontrollerar cirka 22% (22) av rösterna i Atlas Copco.

De dotterföretag som är direktägda av moderbolaget redovisas i not A21 i de finansiella rapporterna för moderbolaget. Holdingbolag och operativa dotterföretag redovisas i not A22. Information om intresseföretag och joint ventures finns i not 14. Information om styrelseledamöter och koncernledning presenteras på sidorna 56–59.

Under 2017 sålde Atlas Copco en portfölj av finansierings- och leasingavtal avseende kundfinansiering till koncernens tyska pensionsstiftelse för en ersättning om 737 vilket medförde en realisationsvinst om 2. Vederlaget är marknadsmissigt. Denna transaktion redovisades inom avvecklade verksamheter.

Transaktioner och utestående balanser

Gruppen har inte haft några transaktioner med Investor AB under året, förutom aviserade utdelningar och har inga utestående balanser med Investor AB.

Investor AB har bestämmande eller betydande inflytande i andra företag med vilka Atlas Copco kan göra affärer i den ordinarie verksamheten. Alla sådana transaktioner görs på affärsmässiga villkor.

Transaktioner med intresseföretag och joint ventures

Gruppen sålde olika produkter och köpte varor genom vissa intresseföretag och joint ventures till villkor som i allt väsentligt liknade dem som gäller för icke närstående parter.

I följande tabell sammanfattas Gruppens transaktioner med dess intresseföretag och joint ventures:

	2018	2017
Intäkter	42	23
Inköp av varor	24	21
Inköp av tjänster	39	37
Vid årets slut:		
Kundfordringar	6	6
Leverantörsskulder	10	9

Ersättning till nyckelpersoner i ledande ställning

Ersättning till styrelsen och koncernledningen redovisas i not 5.

29. Händelser efter balansdagen

Den 14 februari 2019 ogiltigförklarade EU-domstolen EU-kommissionens beslut från den 11 januari 2016 att "skatt på övervinster" som beviljats multinationella bolag ska betraktas som olagligt statsstöd. Beslutet från 2016, som Atlas Copco överklagade, avsåg åren 2010–2015. Som tidigare kommunicerats har Atlas Copco betalat beloppet som täckte de potentiella kraven, totalt MSEK 2 952, till den belgiska staten för att undvika räntekostnader. Kommissionen kan överklaga beslutet inom cirka två månader från datumet för ogiltigförklarandet.

Finansiella rapporter, moderbolaget

Resultaträkning

1 januari–31 december Belopp i MSEK	Not	2018	2017
Administrationskostnader	A2	-499	-722
Övriga rörelseintäkter	A3	110	157
Övriga rörelsekostnader	A3	-22	-312
Rörelseresultat		-411	-877
Finansiella intäkter	A4	156 133	44 408
Finansiella kostnader	A4	-26 343	-1 244
Resultat efter finansiella poster		129 379	42 287
Bokslutsdispositioner	A5	3 490	6 603
Resultat före skatt		132 869	48 890
Inkomstskatt	A6	-22	-805
Årets resultat		132 847	48 085

Rapport över totalresultat

1 januari–31 december Belopp i MSEK	Not	2018	2017
Årets resultat		132 847	48 085
Övrigt totalresultat			
Poster som kan komma att återföras till resultaträkningen			
Omräkningsdifferens från nettoinvesteringar		-1 922	-
Kassaflödessäkringar		75	38
Skatt hänförlig till poster som kan komma att återföras till resultaträkningen		-17	-8
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		-1 864	30
Årets totalresultat		130 983	48 115

Balansräkning

31 december Belopp i MSEK	Not	2018	2017
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	A7	21	26
Materiella tillgångar	A8	43	48
Finansiella tillgångar			
Uppskjutna skattefordringar	A9	53	80
Andelar i koncernföretag	A10, A21	208 602	150 490
Övriga finansiella tillgångar	A11	201	179
Summa anläggningstillgångar		208 920	150 823
Omsättningstillgångar			
Skattefordringar		-	19
Övriga fordringar	A12	13 682	9 600
Likvida medel	A13	5 906	17 548
Summa omsättningstillgångar		19 588	27 167
SUMMA TILLGÅNGAR		228 508	177 990
EGET KAPITAL			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		786	786
Reservfond		4 999	4 999
Summa bundet eget kapital		5 785	5 785
Fritt eget kapital			
Fond för verkligt värde		-1 180	684
Balanserade vinstmedel		7 854	26 408
Årets resultat		132 847	48 085
Summa fritt eget kapital		139 521	75 177
SUMMA EGET KAPITAL		145 306	80 962
AVSÄTTNINGAR			
Pensioner och liknande förpliktelser	A15	171	154
Övriga avsättningar	A16	183	548
Summa avsättningar		354	702
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	A17	17 025	55 450
Övriga skulder		-	90
Summa långfristiga skulder		17 025	55 540
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder	A17	65 360	39 743
Skatteskulder		25	-
Övriga skulder	A18	438	1 043
Summa kortfristiga skulder		65 823	40 786
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		228 508	177 990

Förändring av eget kapital

MSEK om ej annat anges	Antal utestående aktier	Aktiekapital	Reservfond	Fond för verkligt värde – omräkningsreserv	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	Summa
Vid årets början, 2018	1 213 725 349	786	4 999	684	74 493	80 962
Årets totalresultat				-1 864	132 847	130 983
Ordinarie utdelning					-8 487	-8 487
Utdelning av Epiroc AB					-48 237	-48 237
Inlösen av aktier		-393			-9 311	-9 704
Ökning av aktiekapital genom fondemission		393			-393	-
Förvärv av A-aktier	-3 000 000				-843	-843
Avyttring av A-aktier	1 861 693				620	620
Avyttring av B-aktier	127 000				25	25
Aktierelaterade ersättningar, reglerade med egetkapitalinstrument						
– årets kostnader					101	101
– utnyttjande av optioner					-114	-114
Vid årets slut, 2018	1 212 714 042	786	4 999	-1 180	140 701	145 306
Vid årets början, 2017	1 214 467 061	786	4 999	654	34 924	41 363
Årets totalresultat				30	48 085	48 115
Utdelning					-8 252	-8 252
Förvärv av A-aktier	-4 510 000				-1 465	-1 465
Avyttring av A-aktier	3 681 788				1 202	1 202
Avyttring av B-aktier	86 500				27	27
Aktierelaterade ersättningar, reglerade med egetkapitalinstrument						
– årets kostnader					143	143
– utnyttjande av optioner					-171	-171
Vid årets slut, 2017	1 213 725 349	786	4 999	684	74 493	80 962

Se även not A14.

Kassaflödesanalys

1 januari–31 december Belopp i MSEK	2018	2017
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-411	-877
Justering för:		
Avskrivningar	13	11
Realisationsresultat och övriga ej kassaflödespåverkande poster	-4 353	-8 258
Kassamässigt rörelseunderskott	-4 751	-9 124
Finansnetto, erhållet	64 127	10 797
Erhållna koncernbidrag	6 603	5 031
Betald skatt	32	-766
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	66 011	5 938
Förändring av		
Rörelsefordringar	-7 656	-3 943
Rörelseskulder	62	-698
Förändring av rörelsekapital	-7 594	-4 641
Nettokassaflöde från den löpande verksamheten	58 417	1 297

1 januari–31 december Belopp i MSEK	2018	2017
Kassaflöde från investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-3	-10
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	0	2
Investeringar i dotterföretag	-1 048	1 225
Återbetalningar/investeringar i finansiella tillgångar	-5	-3
Nettokassaflöde från investeringsverksamheten	-1 056	1 214
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		
Utbetald utdelning	-18 191	-8 252
Återköp och avyttringar av egna aktier	-198	-236
Förändring av räntebärande skulder	-50 614	15 360
Nettokassaflöde från finansieringsverksamheten	-69 003	6 872
Årets nettokassaflöde	-11 642	9 383
Likvida medel vid årets början	17 548	8 165
Årets nettokassaflöde	-11 642	9 383
Likvida medel vid årets slut	5 906	17 548

Noter till moderbolagets finansiella rapporter

MSEK om ej annat anges

A1. Väsentliga redovisningsprinciper

Atlas Copco AB är moderbolag i Atlas Copco-gruppen och har sitt huvudkontor i Nacka, Sverige. Verksamheten omfattar administrativa funktioner, holdingverksamhet och delar av Atlas Copco Financial Solutions (Treasury).

Atlas Copco AB har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen och rekommendation RFR 2, "Redovisning för juridiska personer", nedan kallad "RFR 2", som utfärdats av Rådet för finansiell rapportering. I enlighet med RFR 2 ska moderbolag vars finansiella rapporter för koncernen följer International Financial Reporting Standards (IFRS), godkända av EU, tillämpa IFRS i den mån dessa redovisningsprinciper överensstämmer med den svenska årsredovisningslagen och kan tillämpa de undantag från IFRS som fastställs i RFR 2 med hänsyn till svensk redovisnings- eller skattelagstiftning.

De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor (SEK), avrundat till närmaste miljon. Moderbolagets redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på alla perioder, såvida inte annat anges. En närmare beskrivning av tillämpade redovisningsprinciper återfinns i not 1 till Atlas Copco-gruppens koncernredovisning. Beskrivningar enligt nedan har begränsats till förekommande avvikelser.

För viktiga uppskattningar och bedömningar, se sidan 74.

Dotterföretag

Andelar i koncernföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärde-metoden. Redovisat värde för andelar i koncernföretag prövas för nedskrivningsbehov i enlighet med IAS 36, Nedskrivningar. Se även Gruppens redovisningsprinciper, Nedskrivningar av finansiella tillgångar, för ytterligare information.

Transaktionskostnader som uppkommer i samband med ett rörelseförvärv redovisas av moderbolaget som del av förvärvskostnaderna och kostnadsförs därmed inte.

Leasingavtal

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationella leasingavtal.

Ersättningar till anställda

Förmånsbestämda planer

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter, eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De viktigaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 gäller främst hur diskonteringsräntan fastställs samt att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultatet då de uppstår.

Aktierelaterade ersättningar

Aktierelaterade ersättningar som moderbolaget har erbjudit anställda i moderbolaget har redovisats enligt de principer som beskrivs i not 1 till Gruppens koncernredovisning.

De aktierelaterade ersättningar som moderbolaget har tilldelat anställda i dotterföretag redovisas inte som personalkostnad i moderbolaget utan i stället mot andelar i koncernföretag. Denna intjänandekostnad redovisas över samma period som i Gruppen och med en motsvarande ökning i eget kapital för ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument och som en förändring av skulder för ersättningar som regleras med kontanter.

Finansiella garantier

Finansiella garantier som moderbolaget har ställt till förmån för dotterföretag värderas inte enligt IFRS 9. De redovisas som eventalförpliktelser, såvida det inte blir sannolikt att garantierna kommer att leda till betalningar. I sådana fall redovisas en reservering.

Säkringsredovisning

Räntebärande skulder i annan valuta än svenska kronor som används för att säkra valutarisker för investeringar i aktier emitterade av utländska dotterföretag, räknas inte om utifrån valutakurserna på balansdagen. De värderas i stället utifrån valutakursen den dag då säkringen gjordes.

Derivat som används för att säkra investeringar i utländska dotterföretag redovisas till verkligt värde och förändringar av detta redovisas i årets resultat. Motsvarande förändring i verkligt värde på aktier i dotterföretag redovisas i årets resultat, då säkring av verkligt värde tillämpas.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

I Sverige är koncernbidrag avdragsgilla, till skillnad från aktieägartillskott. Koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen. Aktieägartillskott redovisas som en ökning av andelar i koncernföretag och prövas för nedskrivningsbehov.

A2. Anställda, personalkostnader samt ersättning till revisorer

Medelantal anställda	2018			2017		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Sverige	62	37	99	61	40	101

Andel kvinnor i Atlas Copcos styrelse och ledning, %	31 december, 2018	31 december, 2017
Styrelse exklusive fackliga företrädare	33	33
Koncernledning	22	30

Löner och andra ersättningar	2018		2017	
	Ledande befattningshavare ¹⁾	Övriga anställda	Ledande befattningshavare ¹⁾	Övriga anställda
Sverige	33	96	143	106
varav tantiem	16		18	

¹⁾ Innefattar 8 (8) styrelsemedlemmar som erhåller arvoden från Atlas Copco AB samt koncernchef och VD och 6 (6) personer i koncernledningen som är anställda av och uppstår lön och andra ersättningar från bolaget.

För information om ersättningar till styrelseledamöter, koncernchef och VD samt övriga medlemmar i koncernledningen, se not 5 i koncernredovisningen.

Pensioner och andra sociala kostnader	2018	2017
Avtalsenliga pensioner till styrelseledamöter och koncernledning	10	10
Avtalsenliga pensioner till övriga anställda	20	20
Övriga sociala avgifter	47	97
Summa	77	127
Pensionsförpliktelser till före detta medlemmar i Atlas Copcos ledningsgrupp	5	5

Ersättning till revisorer

Ersättningen för lagstadgad revision och konsultarvoden till revisorer fördelas sig enligt följande:

	2018	2017
Deloitte		
– revisionsarvode	5	6
– andra revisionstjänster än revisionsuppdraget	2	1
– övriga tjänster, skatt	–	2
– övriga tjänster, övrigt	10	12
Summa	17	21

Revisionsarvode avser revision av de finansiella rapporterna och räkenskaper. För moderbolaget innefattar detta även styrelsens och VD:s förvaltning av verksamheten.

Andra revisionstjänster än revisionsuppdraget avser till exempel garantiförklaringar och bestyrkanderapport med begränsad säkerhet om Atlas Copcos hållbarhetsredovisning.

Skattetjänster inkluderar både rådgivning och granskning av efterlevnad inom skatteområdet.

Övriga tjänster utgörs huvudsakligen av konsulttjänster, till exempel rådgivning i samband med förberedelse av koncernens delning.

På årsstämman 2018 valdes Deloitte till Gruppens revisor fram till och med årsstämman 2019.

A3. Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

	2018	2017
Erhållna provisioner	110	157
Övriga rörelseintäkter	0	–
Summa övriga rörelseintäkter	110	157
Valutakursdifferenser, netto	–1	–2
Övriga rörelsekostnader	–21	–310
Summa övriga rörelsekostnader	–22	–312

Övriga rörelsekostnader består till största delen av kostnader i samband med koncernens delning, 21 MSEK.

A4. Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader	2018	2017
Finansiella intäkter och kostnader	2018	2017
Ränteutgifter		
– likvida medel	11	1
– fordringar på koncernföretag	244	416
Utdelningsintäkter från koncernföretag	144 929	16 362
Realisationsvinst	8 999	27 593
Valutakursvinster, netto	1 950	36
Finansiella intäkter	156 133	44 408
Räntekostnader		
– räntebärande skulder	–460	–466
– derivatinstrument	–109	–384
– skulder till koncernföretag	–195	–303
Förändring verkligt värde		
– övriga tillgångar	–160	–42
Nedskrivningar		
– nedskrivning av andelar i koncernföretag	–25 419	–49
Finansiella kostnader	–26 343	–1 244
Finansiella intäkter, netto	129 790	43 164

Följande tabell visar nettovinst eller nettoförlust uppdelat per kategori inom finansiella instrument.

	2018	2017
Nettovinst/-förlust på		
– lånefordringar och kundfordringar, inkl. bankmedel	2 045	411
– övriga skulder	–655	–769
– derivatinstrument för säkring av verkligt värde	–109	–384
Resultat från andelar i koncernföretag	128 509	43 906
Summa	129 790	43 164

Resultat från andelar i koncernföretag är huvudsakligen hänförliga till utdelningsintäkter från koncernföretag samt realisationsvinster från överlåtelser av aktier i koncernföretag relaterat till interna omstruktureringar. Dessa transaktioner är eliminerade i Gruppen då de är koncerninterna. Mer information om säkringarna finns i not 27 i koncernredovisningen.

A5. Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner	2018	2017
Lämnade koncernbidrag	0	-4
Erhållna koncernbidrag	3 490	6 607
Summa	3 490	6 603

A6. Inkomstskatt

	2018	2017
Aktuell skatt	-12	-819
Uppskjuten skatt	-10	14
Summa	-22	-805
Resultat före skatt	132 869	48 890
Svensk inkomstskatt i %	22.0	22.0
Aktuell skatt baserad på resultat före skatt	-29 231	-10 756
Skatteeffekt av:		
Ej avdragsgilla kostnader	-3 197	-38
Ej skattepliktiga intäkter	31 884	9 657
Avdragsgilla kostnader, ej redovisade i resultaträkningen	462	282
Kupongskatt försäljning bolag	-	-35
Ändrad skattesats, uppskjuten skatt	-2	-
CFC-beskattning	-31	-16
Justeringar från tidigare år	93	101
Summa	-22	-805
Effektiv skatt i %	0.02	1.6

Moderbolagets effektiva skattesats på 0.02% (1.6) påverkas främst av ej skattepliktiga intäkter i form av utdelningar från dotterföretag.

A8. Materiella anläggningstillgångar

	2018			2017		
	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Summa	Byggnader och mark	Maskiner och inventarier	Summa
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	45	57	102	40	52	92
Investeringar	1	2	3	5	5	10
Vid årets slut	46	59	105	45	57	102
Ackumulerade avskrivningar						
Vid årets början	9	45	54	8	39	47
Årets avskrivningar	2	6	8	1	6	7
Vid årets slut	11	51	62	9	45	54
Redovisat värde						
Vid årets början	36	12	48	32	13	45
Vid årets slut	35	8	43	36	12	48

Byggnader och mark avser förbättringar av hyrda fastigheter. Årets avskrivningar redovisas under administrationskostnader i resultaträkningen.

Leasingkostnader för tillgångar som innehas via operationella leasingavtal såsom förhyrda lokaler, bilar och kontorsutrustning redovisas under administrationskostnader och uppgick till 60 (60). Framtida betalningar för icke uppsägningbara leasingavtal uppgick till 301 (321) och förfaller enligt följande:

A7. Immateriella tillgångar

	Aktiverade utgifter för datorprogram	
	2018	2017
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	67	69
Investeringar	0	-2
Vid årets slut	67	67
Ackumulerade avskrivningar		
Vid årets början	41	37
Årets avskrivningar	5	4
Vid årets slut	46	41
Redovisat värde		
Vid årets början	26	32
Vid årets slut	21	26

	2018	2017
Inom ett år	61	59
Mellan ett och fem år	237	212
Senare än fem år	3	50
Summa	301	321

A9. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

	2018			2017		
	Tillgångar	Skulder	Netto	Tillgångar	Skulder	Netto
Anläggningstillgångar	0	–	0	1	–	1
Pensioner och liknande förpliktelser	41	–	41	37	–	37
Övriga avsättningar	12	–	12	25	–	25
Långfristiga skulder	–	–	–	17	–	17
Summa	53	–	53	80	–	80

Nedan följer en avstämning av nettoförändringen i uppskjuten skatt från årets början till årets slut:

	2018	2017
Vid årets början	80	74
Redovisat i övrigt totalresultat	–17	–8
Redovisat i årets resultat	–10	14
Vid årets slut	53	80

A10. Andelar i koncernföretag

	2018	2017
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	152 080	112 138
Investeringar	183 790	28 817
Säkring av nettoinvestering	2 008	1 217
Aktieägartillskott	114 702	48 426
Avyttringar	–216 969	–38 518
Vid årets slut	235 611	152 080
Akkumulerade uppskrivningar		
Vid årets början	600	600
Vid årets slut	600	600
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	–2 190	–2 141
Nedskrivningar	–25 419	–49
Vid årets slut	–27 609	–2 190
Summa	208 602	150 490

Se not A21 för ytterligare information om andelar i koncernföretag.

A11. Övriga finansiella tillgångar

	2018	2017
Kapitalförsäkringar	164	146
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde		
– övriga finansiella fordringar	37	33
Vid årets slut	201	179

Kapitalförsäkringar avser avgiftsbestämda pensionsplaner och ställs som säkerhet till förmånstagaren (se not A15 och A20).

A12. Övriga fordringar

	2018	2017
Fordringar på koncernföretag	13 556	9 011
Derivat		
– Värderade till verkligt värde via resultatet	5	441
– Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	–	25
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde		
– övriga fordringar	82	74
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	39	49
Vid årets slut	13 682	9 600

Övriga fordringar på 82 (74) avser främst CSA-avtal (Credit Support Annex) som används för att minska kreditrisken för derivattransaktioner.

A13. Likvida medel

	2018	2017
Likvida medel värderade till upplupet anskaffningsvärde		
– kassa och bank	271	508
– kortfristiga likvida placeringar	5 635	17 040
Vid årets slut	5 906	17 548

Moderbolagets garanterade men outnyttjade kreditfaciliteter uppgick till 6 585 (6 298)

A14. Eget kapital

Se not 20 i koncernredovisningen för information om aktietransaktioner, föreslagen utdelning och mandat godkända av bolagsstämman.

Reserver

Moderbolagets egna kapital innefattar reserver som beskrivs nedan.

Reservfond

Reservfonden är en del av bundet eget kapital och är inte utdelningsbar.

Fond för verkligt värde – omräkningsreserv

Fonden består av omräkning av koncerninterna fordringar på eller skulder till en utlandsverksamhet som i allt väsentligt är del av nettoinvesteringen i utlandsverksamheten liksom kassaflödessäkringar för omvandling av rörlig ränta till fast ränta.

A15. Pensioner och liknande förpliktelser

	2018			2017		
	Avgiftsbestämda pensionsplaner	Förmånsbestämda pensionsplaner	Summa	Avgiftsbestämda pensionsplaner	Förmånsbestämda pensionsplaner	Summa
Vid årets början	146	8	154	134	8	142
Avsättningar	20	–	20	14	–	14
Utbetalningar	–2	–1	–3	–2	0	–2
Vid årets slut	164	7	171	146	8	154

Moderbolaget har kapitalförsäkringar på 164 (146) hänförliga till avgiftsbestämda pensionsplaner. Försäkringarna redovisas som övriga finansiella tillgångar och ställs som säkerhet till förmånstagaren.

Beskrivning av förmånsbestämda pensionsplaner

Moderbolaget har tre förmånsbestämda pensionsplaner. ITP-planen är en slutlönebaserad pensionsplan som omfattar huvuddelen av Atlas Copco AB:s tjänstemän i Sverige. Atlas Copco tryggar förmånerna genom en pensionsstiftelse. Den andra planen hänför sig till en grupp anställda som tjänar mer än tio basbelopp och som har valt bort ITP-planen. Denna plan är försäkrad. Den tredje planen hänför sig till tidigare anställda högre tjänstemän som i dag är pensionerade. Denna plan är trygkad genom skuldföring.

	2018			2017		
	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa
Redovisade belopp för förmånsbestämda förpliktelser	141	7	148	138	8	146
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	–369	–	–369	–362	–	–362
Nuvärdet för nettoförpliktelser	–228	7	–221	–224	8	–216
Ej redovisade överskott	228	–	228	224	–	224
Nettobelopp redovisat i balansräkningen	0	7	7	–	8	8

Förändring av redovisade belopp för förmånsbestämda förpliktelser	2018			2017		
	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa
Förmånsbestämda förpliktelser vid årets början	138	8	146	137	8	145
Kostnader för pensioner intjänade under året	5	–	5	6	–	6
Räntekostnader	5	–	5	4	–	4
Utbetalda pensioner	–7	–1	–8	–9	0	–9
Förmånsbestämda förpliktelser vid årets slut	141	7	148	138	8	146

Förändringar i förvaltningstillgångar	2018			2017		
	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa	Fonderade pensionsplaner	Ofonderade pensionsplaner	Summa
Verkligt värde för förvaltningstillgångar vid årets början	362	–	362	327	–	327
Avkastning på förvaltningstillgångar	7	–	7	35	–	35
Verkligt värde för förvaltningstillgångar vid årets slut	369	–	369	362	–	362

A15. Pensioner och liknande förpliktelser, fortsättning

	2018	2017
Pensionering i egen regi		
Kostnader exkl. ränta	20	20
Summa	20	20
Pensionering genom försäkring		
Kostnader för pensioner intjänade under året	21	19
Summa	21	19
Nettokostnader för pensioner, exkl. skatter	41	39
Särskild löneskatt på pensionskostnader	10	10
Summa	51	49

Årets pensionskostnader, som redovisas under administrationskostnader i resultaträkningen, uppgick till 41 (39) varav till ledande befattningshavare 10 (10) och till andra 39 (29).

Moderbolagets andel av förvaltningstillgångarnas verkliga värde i Atlas Copcos pensionsstiftelse uppgår till 369 (362) enligt följande:

	2018	2017
Aktierelaterade värdepapper	15	28
Obligationer	211	196
Fastigheter	140	128
Likvida medel	3	10
Summa	369	362

Förvaltningstillgångarna i Atlas Copcos pensionsstiftelse är inte inkluderade i moderbolagets finansiella tillgångar.

Avkastningen på förvaltningstillgångarna i Atlas Copcos pensionsstiftelse uppgick till 2.9% (6.0).

Moderbolaget tillämpar de aktuariella antaganden som används av Pensionsregistreringsinstitutet (PRI), bland annat diskonteringsräntan 3.8% (2.8). Moderbolaget uppskattar att 11 MSEK kommer att betalas in till förmånsbestämda planer under 2018.

A16. Övriga avsättningar

	2018	2017
Vid årets början	548	271
Under året		
– gjorda avsättningar	–217	444
– utnyttjade avsättningar	–148	–167
Vid årets slut	183	548

Övriga avsättningar omfattar främst avsättningar hänförliga till personaloptionsprogram redovisade enligt IFRS 2 och UFR 7.

A17. Räntebärande skulder

	Förfall	Återköpt nominellt belopp	2018		2017	
			Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Långfristiga						
Medium Term Note Program MEUR 500	2019		4 458	5 170	4 457	5 080
Medium Term Note Program MEUR 500	2023		4 541	5 604	4 538	5 434
Medium Term Note Program MEUR 500	2026		5 071	4 997	4 912	4 779
Kapitalmarknadslån MUSD 150	2019	MUSD 150	–	–	1 172	1 275
Bilaterala lån EIB MEUR 275	2019	MEUR 275	–	–	2 330	2 730
Bilaterala lån EIB MEUR 300	2022	MEUR 100	1 852	2 078	2 778	2 989
Bilaterala lån NIB MEUR 200	2024		2 058	2 120	1 886	2 037
Långfristiga räntebärande skulder till koncernföretag			3 503	4 075	33 377	33 949
Avgår: kortfristig del av långfristiga lån			–4 458	–5 170	–	–
Summa långfristiga räntebärande skulder			17 025	18 874	55 450	58 273
Kortfristiga						
Kortfristig del av långfristiga lån			4 458	5 170	–	–
Kortfristiga räntebärande skulder till koncernföretag			60 902	60 902	39 743	39 743
Summa kortfristiga räntebärande skulder			65 360	66 072	39 743	39 743
Vid årets slut			82 385	84 946	95 193	98 016
Varav externa räntebärande skulder			17 980	19 969	22 073	24 324

Skillnaden mellan redovisat värde och verkligt värde hänger samman med värderingsmetoden eftersom vissa skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde och inte till verkligt värde. Förändringar i räntenivåer och kreditmarginaler ger upphov till skillnaden mellan verkligt värde och upplupet anskaffningsvärde.

A17. Räntebärande skulder, fortsättning

I tabellen nedan visas förfallostrukturen för moderbolagets externa räntebärande skulder.

Förfall	Fast	Rörlig ¹⁾	Redovisat värde	Verkligt värde
2019	4 458		4 458	5 170
2022		1 852	1 852	2 078
2023	4 541		4 541	5 604
2024		2 058	2 058	2 120
2026	5 071		5 071	4 997
Total	14 070	3 910	17 980	19 969

¹⁾ Rörlig ränta i tabellen är lån med räntesättning var sjätte månad eller oftare.

A18. Övriga skulder

	2018	2017
Leverantörsskulder	17	40
Skulder till koncernföretag	58	90
Derivat		
– Verkligt värde via resultatet	18	158
– Verkligt värde via övrigt totalresultat	8	–
Övriga finansiella skulder		
– övriga skulder	4	389
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	333	366
Vid årets slut	438	1 043

Upplupna kostnader inkluderar poster såsom sociala avgifter, semesterlöneskuld och upplupna räntor.

A19. Finansiell exponering och principer för riskhantering

Moderbolagets räntebärande skulder

Atlas Copco AB hade externa räntebärande skulder på MSEK 17 980 (22 073) och interna räntebärande skulder på MSEK 64 405 (73 120) per den 31 december 2018. Derivatinstrument används för att hantera valuta- och ränterisker i linje med Financial Risk Management Committees riktlinjer, se not 27 i koncernredovisningen.

Säkringsredovisning

Moderbolaget säkrar andelar i dotterföretag genom lån på MEUR 2 391 (5 039). Den använda metoden för säkringsredovisning avseende lån bygger på ett undantag i RFR 2.

Ränterisken kan delvis hanteras med ränteswappar, som identifieras som kassaflödessäkringar. Per 31 december 2018 fanns inga ränteswappar. I not 27 i koncernredovisningen återfinns verkliga värden för dessa swappar samt ytterligare information.

Finansiell kreditrisk

Kreditrisk för finansiella transaktioner är risken att moderbolaget ådrar sig förluster, avseende moderbolagets investeringar, bankmedel eller derivattransaktioner, till följd av att motparten inte betalar. Mer information om investerings- och derivattransaktioner finns i not 27 i koncernredovisningen.

I tabellen nedan visas faktisk exponering avseende finansiella instrument per 31 december.

Finansiell kreditrisk	2018	2017
Likvida medel	5 906	17 548
Fordringar på koncernföretag	13 557	9 011
Derivat	5	466
Övrigt	159	151
Summa	19 627	27 176

Hierarki för verkligt värde

Verkliga värden baseras på marknadsvärden eller, i de fall sådana inte är tillgängliga, på observerbara indata eller andra värderingstekniker. De belopp som visas i andra noter är orealiserade och kommer inte nödvändigtvis att realiseras.

För nivåklassificering se not 27 i koncernredovisningen. Det finns inga instrument klassificerade i nivå 3 i moderbolaget.

Värderingsmetoder

Derivat

Verkligt värde för valutaterminskontrakt beräknas utifrån rådande marknads-läge. Ränteswappar värderas baserat på marknadsräntor och nuvärde av framtida kassaflöden.

Räntebärande skulder

Verkliga värden beräknas baserat på marknadsräntor och nuvärde av framtida kassaflöden.

Moderbolagets finansiella instrument uppdelade i kategorier

Det redovisade värdet för moderbolagets finansiella instrument motsvarar verkligt värde i alla kategorier förutom för räntebärande skulder.

Se not A17 för mer information.

A20. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	2018	2017
Ställda säkerheter för derivat		
Övriga fordringar	62	53
Ställda säkerheter för pensionsåtaganden		
Kapitalförsäkringar	164	146
Summa	226	199
Eventalförpliktelser		
Borgensförbindelser och övriga eventalförpliktelser		
– för externa parter	–	–
– för koncernföretag	8 517	8 355
Summa	8 517	8 355

Borgensförbindelser och övriga eventalförpliktelser inkluderar bankgarantier och kommersiella garantier, CSA-avtal samt leverantörsgarantier. Borgensförbindelser och andra eventalförpliktelser för koncernföretag har ökat under året främst till följd av valutaeffekter när den svenska kronan har försvagats mot euron.

A21. Direktägda dotterföretag

	2018			2017		
	Antal aktier	Andel	Redovisat värde	Antal aktier	Andel	Redovisat värde
Direktägda produktbolag						
Atlas Copco Airpower n.v., Wilrijk	76 415	100	46 162	76 415	100	46 143
Epiroc AB, 556041-2149, Nacka	–	–	–	206 885	100	43 979
Gazcon A/S, Lyngø	500	100	23	500	100	23
Direktägda kundcenter						
AGRE Kompressoren GmbH, Garsten-St. Ulrich	200 000	100	7	200 000	100	7
Atlas Copco (Cyprus) Ltd., Nicosia	99 998	100	0	99 998	100	0
Atlas Copco (India) Ltd., Pune	21 731 912	96	793	21 731 582	96	798
Atlas Copco (Ireland) Ltd., Dublin	250 000	100	28	250 000	100	28
Atlas Copco (Malaysia), Sdn. Bhd., Shah Alam	1 000 000	100	16	1 000 000	100	16
Atlas Copco (Philippines) Inc., Binan	121 995	100	6	121 995	100	7
Atlas Copco (Schweiz) AG., Studen	8 000	100	53	8 000	100	52
Atlas Copco (South East Asia) Pte.Ltd., Singapore	1 500 000	100	10	1 500 000	100	10
Atlas Copco Argentina S.A.C.I., Buenos Aires	5 120 025	93/100 ¹⁾	84	5 120 025	93/100 ¹⁾	62
Atlas Copco Brasil Ltda., Barueri	70 358 841	100	246	70 358 841	100	243
Atlas Copco Canada Inc., Toronto	9 496	100	526	9 496	100	526
Atlas Copco Chile SpA, Santiago	24 998	100	4	24 998	100	3
Atlas Copco Compressor AB, 556155-2794, Nacka	60 000	100	25	60 000	100	16
Atlas Copco Eastern Africa Limited., Nairobi	482 999	100	40	482 999	100	31
Atlas Copco Equipment Egypt S.A.E., Kairo	5	0/100 ¹⁾	3	5	0/100 ¹⁾	2
Atlas Copco GmbH, Wien	1	100	43	1	100	43
Atlas Copco Indoeuropeiska AB, 556155-2760, Nacka	3 500	100	25	3 500	100	25
Atlas Copco KK, Tokyo	100 000	100	36	375 001	100	33
Atlas Copco Kompressorteknik A/S, Köpenhamn	4 000	100	4	4 000	100	4
Atlas Copco Maroc SA., Casablanca	3 960	99	6	3 960	99	5
Atlas Copco Services Middle East OMC, Manama	500	100	12	500	100	10
Atlas Copco Venezuela SA, Caracas	25 812 000	100	0	25 812 000	100	15
Epiroc Mining India Ltd, Pune	–	–	–	21 731 582	96	1 045
Kohler Druckluft AG, Oberriet	1 000	100	8	1 000	100	8
Servatechnik AG, Oftringen	3 500	100	28	3 500	100	28
Soc. Atlas Copco de Portugal Lda., Porto Salvo	1	100	13	1	100	11
Direktägda holdingbolag och andra bolag						
AB Atlas Diesel, Nacka	1 000	100	51 474	–	–	–
AtCoBtech AB, 559053-5455, Nacka	500	100	9	500	100	9
Atlas Copco A/S, Langhus	2 500	100	43	2 500	100	45
Atlas Copco Beheer B.V., Zwijndrecht	15 712	100	288	15 712	100	2 699
Atlas Copco Deutschland GmbH, Essen	1	100	24	1	100	15
Atlas Copco Finance Belgium BVBA, Wilrijk	1	0/100 ¹⁾	0	1	0/100 ¹⁾	0
Atlas Copco Finance DAC, Dublin	5 162 000 001	100	53 037	–	–	–
Atlas Copco France Holding S.A., Cergy Pontoise	278 255	100	282	278 255	100	278
Atlas Copco Holding GmbH, Essen	2	100	1 213	2	100	1 070
Atlas Copco Internationaal B.V., Zwijndrecht	10 002	100	27 280	10 002	100	27 218
Atlas Copco Järila Holding AB, 556062-0212, Nacka	95 000	100	1 764	95 000	100	20 570
Atlas Copco Nacka Holding AB, 556397-7452, Nacka	100 000	100	12	100 000	100	12
Atlas Copco Sickla Holding AB, 556309-5255, Nacka	1 000	100	24 894	–	–	–
Atlas Copco UK Holdings Ltd., Hemel Hempstead	–	–	–	150 623 666	100	1 481
Atlas Copco USA Holdings Inc., Parsippany	100	100	0	100	100	2 499
Capanyd AB, 556655-0421, Nacka	75 000	100	0	75 000	100	0
Econus SA, Montevideo	21 582 605	100	17	21 582 605	100	17
Industria Försäkrings AB, 516401-7930, Nacka	300 000	100	30	300 000	100	30
Oy Atlas Copco AB, Vanda	150	100	33	150	100	34
Power Tools Distribution n.v., Hoeselt	1	0/100 ¹⁾	1	1	0/100 ¹⁾	1
0 (1) vilande bolag	–	–	–	–	100	0
Säkring av nettoinvestering	–	–	–	–	–	1 339
Redovisat värde, 31 december			208 602			150 490

¹⁾ Första siffran; andel som innehas av moderbolaget, andra siffran; andel som innehas av Atlas Copco-gruppen.

A22. Närstående

Relationer

Moderbolaget har närstående relationer med sina största aktieägare, dotterföretag, intresseföretag och joint ventures samt med styrelseledamöter och koncernledning.

Moderbolagets största aktieägare, Investor AB, kontrollerar cirka 22% av rösterna i Atlas Copco AB.

Moderbolagets direktägda dotterföretag redovisas i not A21 och andra direkt och indirekt ägda operativa dotterföretag redovisas på sidorna som följer.

Information om styrelseledamöter och koncernledning presenteras på sidorna 56–59.

Transaktioner och utestående balanser

Gruppen har inte haft några transaktioner med Investor AB under året, förutom aviserade utdelningar, och har inga utestående balanser med Investor AB.

Investor AB har även bestämmande eller betydande inflytande i andra företag som Atlas Copco AB kan göra affärer med i den ordinarie verksamheten. Alla sådana transaktioner görs på affärsmässiga villkor.

I tabellen nedan redovisas moderbolagets transaktioner med koncernföretag:

	2018	2017
Intäkter		
Utdelning	144 929	16 362
Koncernbidrag	3 490	6 607
Ränteintäkter	244	416
Kostnader		
Koncernbidrag	0	-4
Räntekostnader	-195	-302
Fordringar	13 557	9 011
Skulder	64 463	73 210
Garantiförbindelser	8 517	8 355

Direkt och indirekt ägda holdingbolag och operativa koncernföretag (exklusive filialer), redovisade per land.

Land	Företag	Placering (stad)
Algeriet	SPA Atlas Copco Algérie	Alger
Angola	Atlas Copco Angola Ltd	Luanda
Argentina	Atlas Copco Argentina S.A.C.I	Buenos Aires
Australien	Atlas Copco Australia Pty Ltd	Blacktown
	SCS Filtration	Melbourne
	Walker Filtration Pty. Australia	Melbourne
Bahrain	Atlas Copco Services Middle East OMC	Manama
Bangladesh	Atlas Copco Bangladesh Ltd.	Dhaka
Belgien	Atlas Copco Airpower n.v.	Wilrijk
	Atlas Copco Belgium n.v.	Overijse
	Atlas Copco Finance Belgium BVBA	Wilrijk
	Atlas Copco Rental Europe n.v.	Boom
	Atlas Copco Support Services N.V.	Wilrijk
	EDMAC Europe n.v.	Wilrijk
	Edwards Vacuum NV	Estaimpuis
	International Compressor Distribution n.v.	Wilrijk
	MultiAir BELUX NV	Deinze
	Power Tools Distribution n.v.	Hoeseit
Bolivia	Atlas Copco Bolivia S.A Compresores, Maquinaria y Servicio	Santa Cruz
Brasilien	Atlas Copco Brasil Ltda	Barueri
	Chicago Pneumatic Brasil Ltda	Barueri
	Edwards Vacuo Ltda	São Paulo
	EVO Air Locação e Vendas de Compressores Ltda.	São Paulo
	Itubombas Locação, Comércio, Importação E Exportação Ltda.	Itu
	Leybold do Brasil Ltda.	Jundiaí
	Pressure Compressores Ltda.	Maringa
	Schucker do Brazil Ltda	São José dos Pinhais
Bulgarien	Atlas Copco Bulgaria EOOD	Sofia
Chile	Atlas Copco Chile SpA	Santiago
Colombia	Atlas Copco Colombia Ltda	Bogotá
Cypern	Atlas Copco (Cyprus) Ltd.	Nicosia
Danmark	Atlas Copco Kompressorteknik A/S	Köpenhamn
	Gazcon A/S	Lyngø
	RENO A/S	Give
Egypten	Atlas Copco Equipment Egypt S.A.E.	Kairo
Filippinerna	Atlas Copco (Philippines) Inc.	Binan
Finland	Oy Atlas Copco Ab	Vanda
	Oy Atlas Copco Kompressorit Ab	Vanda
	Oy Atlas Copco Tools Ab	Vanda

Land	Företag	Placering (stad)
Frankrike	ABAC France S.A.S.	Valence
	Atlas Copco Applications Industrielles S.A.S.	Cergy Pontoise
	Atlas Copco Crépelle S.A.S.	Lille
	Atlas Copco France Holding S.A.	Cergy Pontoise
	Atlas Copco France SAS	Cergy Pontoise
	Edwards SAS	Herblay
	ETS Georges Renault S.A.S.	Nantes
	Exlair S.A.S.	Cergy Pontoise
	Leybold France SAS Z. I. De Marcerolles	Bourg-lès-Valence
	Location Thermique Service SAS	Carvin
	MultiAir France S.A.S	Chambly
	Seti-Tec S.A.S.	Lognes
Förenade arabemiraten	Atlas Copco Middle East FZE	Jebel Ali free zone, Dubai
	Atlas Copco Services Middle East SPC	Abu Dhabi
Grekland	Atlas Copco Hellas AE	Koropi
Hongkong	Atlas Copco China/Hong Kong Ltd	Kowloon
Indien	Atlas Copco (India) Ltd.	Pune
	Edwards India Private Ltd	Pune
	Leybold India Pvt Ltd.	Pune
Indonesien	PT Atlas Copco Indonesia	Jakarta
Irak	Atlas Copco Iraq LLC	Erbil
Irland	Atlas Copco (Ireland) Ltd.	Dublin
	Atlas Copco Finance DAC	Dublin
	Edwards Vacuum Technology Ireland Ltd	Dublin
Israel	Edwards Israel Vacuum Ltd	Kiryat Gat
Italien	ABAC Aria Compressa S.p.A	Robassomero
	Atlas Copco BLM S.r.l.	Milano
	Atlas Copco Italia S.p.A.	Milano
	Ceccato Aria Compressa S.r.l	Vicenza
	Edwards S.p.A.	Milano
	FIAC S.p.a.	Bologna
	Leybold Italia Srl	Milano
	MultiAir Italia S.r.l	Cinisello Balsamo
	Varisco S.r.l.	Padua
	Varisco Wellpoint srl	Padua
Japan	Atlas Copco KK	Tokyo
	Edwards Japan Ltd	Chiba
	Fuji Industrial Technique Co., Ltd.	Osaka
	Leybold Japan Co.Ltd. Shin-Yokohama AK bldg	Kohoku-Ku, Yokohama-Shi
Kanada	Atlas Copco Canada Inc.	Toronto
	Chicago Pneumatic Tool Co. Canada Ltd.	Toronto

A22. Närstående, fortsättning

Land	Företag	Placering (stad)	Land	Företag	Placering (stad)
Kazakstan	Atlas Copco AirPower Central Asia LLP	Almaty	Portugal	Sociedade Atlas Copco de Portugal Lda	Porto Salvo
Kenya	Atlas Copco Eastern Africa Limited	Nairobi	Rumänien	Atlas Copco Romania S.R.L.	Bukarest
Kina	Atlas Copco (Wuxi) Compressor Co., Ltd.	Wuxi	Ryssland	Airgrupp LLC	Moskva
	Atlas Copco (Wuxi) Energy Conservation Engineering Co., Ltd.	Wuxi		Ekamak Industrial	Moskva
	Atlas Copco (Shanghai) Equipment Rental Co., Ltd.	Shanghai		JSC Atlas Copco	Moskva
	Atlas Copco Industrial Technique (Shanghai) Co., Ltd.	Shanghai	Schweiz	Atlas Copco (Schweiz) AG	Studen
	Atlas Copco (China) Investment Co., Ltd.	Shanghai		Leybold Schweiz AG	Steinhausen
	Atlas Copco (Shanghai) Process Equipment Co., Ltd.	Shanghai		Servatechnik AG	Ofringen
	Atlas Copco (Shanghai) Trading Co., Ltd.	Shanghai	Serbien	Atlas Copco Srbija doo	Belgrad
	Bolaite (Shanghai) Compressor Co., Ltd.	Shanghai	Singapore	Atlas Copco (South East Asia) Pte. Ltd.	Singapore
	Bolaite (Shanghai) Trading Co. Ltd	Shanghai		Edwards Technologies Singapore PTE Ltd	Singapore
	CSK China Co. Ltd	Wuxi		Leybold Singapore Pte Ltd	Singapore
	CSK Xian China Co. Ltd	Xian	Slovakien	Atlas Copco s.r.o	Bratislava
	Edmac (Shanghai) Trading Co., Ltd.	Shanghai		Schneider – Slovensko tlaková vzduchotechnika spol. s r.o.	Nitra
	Edwards Technologies Trading (Shanghai) Company Ltd	Shanghai	Slovenien	Atlas Copco d.o.o.	Trzin
	Edwards Technologies Vacuum Engineering (Qingdao) Company Ltd	Qingdao	Spanien	Aire Comprimido Industrial Iberia, S.L.	Madrid
	Edwards Technologies Vacuum Engineering (Shanghai) Company Ltd	Shanghai		Atlas Copco S.A.E.	Madrid
	Edwards Technologies Vacuum Engineering (Xian) Company Ltd	Xian		Grupos Electrógenos Europa, S.A	Zaragoza
	Factory for Industrial Air Compressors (Jiangmen) Co., Ltd.	Jiangmen		Leybold Hispanica S.A.	Cornellá de Llobregat
	Guangzhou Linghein Compressor Co., Ltd	Guangzhou	Storbritannien	Air Compressors and Tools Limited	Hemel Hempstead
	Kunshan Q-Tech Air System Technologies Ltd.	Kunshan		Atlas Copco Ltd.	Hemel Hempstead
	Leybold Equipment (Tianjin) Co., Ltd.	Tianjin		Atlas Copco Medical Ltd	Staveley
	Leybold (Tianjin) International Trade Co.Ltd.	Tianjin		Atlas Copco UK Holdings Ltd.	Hemel Hempstead
	Liutech Machinery Equipment Co., Ltd	Liuzhou		Edwards High Vacuum International Ltd	Burgess Hill
	Liuzhou Tech Machinery Co., Ltd.	Liuzhou		Edwards Ltd	Burgess Hill
	Pan-Asia Gas Technology (Wuxi) Co., Ltd.	Wuxi		Henrob Ltd	Flintshire
	Shanghai Beacon Medaes Medical Gas Engineering Consulting Co., Ltd.	Shanghai		Leybold UK Ltd	Chessington
	Shanghai Tooltec Industrial Tool Co., Ltd.	Shanghai		SCA Schucker UK Ltd.	Didcot
	Wuxi Pneumatech Air/Gas Purity Equipment Co., Ltd.	Wuxi		Tentec Ltd.	Birmingham
	Wuxi Shengda Air/Gas Purity Equipment Co., Ltd	Wuxi		Walker Filtration Ltd. UK	Washington
Lettland	Atlas Copco Baltic SIA	Riga	Sverige	Atlas Copco Compressor AB	Nacka
Libanon	Atlas Copco Levant S.A.L.	Beirut		Atlas Copco Industrial Technique AB	Nacka
Luxemburg	Atlas Copco Finance S.á.r.l.	Luxemburg		Atlas Copco Järla Holding AB	Nacka
Malaysia	Atlas Copco (Malaysia) Sdn. Bhd.	Shah Alam		Atlas Copco LCC AB	Nacka
	Edwards Technologies Malaysia Sdn. Bhd.	Petaling Jaya		Atlas Copco Nacka Holding AB	Nacka
Marocko	Atlas Copco Maroc SA	Casablanca		Atlas Copco Sickla Holding AB	Nacka
Mexiko	Atlas Copco Mexicana S.A. de C.V.	Tlalnepantla		Industria Insurance Company Ltd Industria Försäkringsaktiebolag	Nacka
	Desarrollos Tecnológicos ACMSA S.A. de C.V.	Tlalnepantla	Sydafrika	Atlas Copco Industrial South Africa (Pty) Ltd	Boksburg
	Desoutter Tools Mexico SA de CV	Tlalnepantla		Rand Air South Africa (Pty) Ltd	Boksburg
Myanmar	Atlas Copco Services Myanmar Co., Ltd.	Yangon	Sydkorea	Atlas Copco Korea Co., Ltd.	Seongnam
Nederländerna	Alup Grassair Kompressoren BV	Oss		CP Tools Korea Co., Ltd.	Anyang
	Atlas Copco Beheer B.V.	Zwijndrecht		CSK Inc.	Yongin
	Atlas Copco Internationaal B.V.	Zwijndrecht		Edwards Korea Ltd	Cheonan
	Creemers Compressors B.V.	Oss		Leybold Korea Ltd	Bundang
	Leybold Nederland B.V.	Utrecht	Taiwan	Atlas Copco Taiwan Ltd.	Taoyuan
Nigeria	Atlas Copco Nigeria Ltd.	Lagos		CSKT Inc.	Jubei
Norge	Atlas Copco A/S	Langhus		Edwards Technologies Ltd	Jhunhan
	Atlas Copco Kompressorteknikk A/S	Langhus		Leybold Taiwan Ltd	Hsinchu
	Atlas Copco Tools A/S	Langhus	Thailand	Atlas Copco (Thailand) Limited	Bangkok
	Berema A/S	Langhus	Turkiet	Atlas Copco Makinalari Imalat AS	Istanbul
Nya Zeeland	Atlas Copco (N.Z.) Ltd.	Auckland		Chicago Pneumatic Endüstriyel Ürünler Ticaret A.Ş	Istanbul
	Exlair (NZ) Limited	Auckland		Dost Kompresör Endüstri Makinaları İmal Bakım ve Ticaret A.Ş	Istanbul
Pakistan	Atlas Copco Pakistan (Pvt) Ltd.	Lahore		Ekamak Endüstriyel Kompresör Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş	Istanbul
Peru	Atlas Copco Perú S.A.C.	Lima		Orcan Basıncılı Hava Makinaları Sanayi Ve Ticaret Limited Sirketi	Istanbul
Polen	ALUP Kompressoren Polska sp. z o.o.	Janiki	Tjeckien	ALUP CZ spol. S.r.o	Breclav
	Atlas Copco Polska Sp. z o.o.	Warszawa		Atlas Copco s.r.o.	Prag
				Atlas Copco Services s.r.o.	Brno
				Edwards s.r.o.	Lutin
				Schneider Bohemia spol.s.r.o.	Line

A22. **Närstående, fortsättning**

Land	Företag	Placering (stad)
Tyskland	ALUP Kompressoren GmbH ¹⁾	Köngen
	Atlas Copco Beteiligungs GmbH ¹⁾	Essen
	Atlas Copco Deutschland GmbH ¹⁾	Essen
	Atlas Copco Energas GmbH ¹⁾	Köln
	Atlas Copco Holding GmbH ¹⁾	Essen
	Atlas Copco IAS GmbH ¹⁾	Bretten
	Atlas Copco Industry GmbH ¹⁾	Essen
	Atlas Copco Kompressoren und Drucklufttechnik GmbH ¹⁾	Essen
	Atlas Copco Power Technique GmbH ¹⁾	Essen
	Atlas Copco Technology GmbH ¹⁾	Essen
	Atlas Copco Tools Central Europe GmbH ¹⁾	Essen
	Desoutter GmbH ¹⁾	Maintal
	Edwards GmbH	Kirchheim
	KDS Kompressoren- und Druckluftservice GmbH ¹⁾	Essen
	Leybold Dresden GmbH	Dresden
	Leybold GmbH	Köln
	Leybold Real Estate GmbH ¹⁾	Köln
	PMH Druckluft GmbH ¹⁾	Moers
	QUISS Qualitäts-Inspektionssysteme und Service AG	Puchheim
	Saltus Industrial Technique GmbH ¹⁾	Solingen
Schneider Druckluft GmbH ¹⁾	Reutlingen	
Synatec GmbH ¹⁾	Leinfelden-Echterdingen	
Ukraina	Atlas Copco LLC	Kiev
Ungern	Atlas Copco Hungary Kft	Budapest
USA	Atlas Copco Compressors LLC	Rock Hill
	Atlas Copco Comptec LLC	Voorheesville
	Atlas Copco IAS LLC	Auburn Hills
	Atlas Copco Mafi-Trench Company LLC	Santa Maria
	Atlas Copco North America LLC	Parsippany
	Atlas Copco Rental LLC	Laporte
	Atlas Copco Tools & Assembly Systems LLC	Auburn Hills
	Atlas Copco USA Holdings Inc.	Parsippany
	BeaconMedaes LLC	Rock Hill
	C H Spencer LLC	Salt Lake City
	Chicago Pneumatic International Inc.	Rock Hill
	Chicago Pneumatic Tool Company LLC	Rock Hill
	CSK TS Inc	Austin
	Edwards Vacuum, LLC	Wilmington
	Henrob Corporation	New Hudson
	Innovative Vacuum Solutions, Inc	Thonotosassa
	Leybold USA Inc	Wilmington
	MedaesUSCo Inc.	Rock Hill
	Power Technique North America LLC	Rock Hill
	Quincy Compressor LLC	Bay Minette
Scales Industrial Technologies, Inc.	New York	
Vacuum Trading Inc.	Parsippany	
Walker Filtration Inc. US	Erie	
Venezuela	Atlas Copco Venezuela SA	Caracas
Vietnam	Atlas Copco Vietnam Company Ltd.	Hanoi
Zambia	Atlas Copco Industrial Zambia Limited	Chingola
Österrike	AGRE Kompressoren GmbH	Garsten-St. Ulrich
	Atlas Copco GmbH	Wien

¹⁾ För räkenskapsåret 2018 kommer flera tyska dotterbolag tillämpa §§ 264, 291 Handelsgesetzbuch (HGB) undantagsregler från att lämna sina egna konsoliderade finansiella rapporter.

Styrelsens underskrifter

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Nacka den 28 februari 2019
Atlas Copco AB

Hans Stråberg
Ordförande

Gunilla Berg
Styrelseledamot

Staffan Bohman
Styrelseledamot

Tina Donikowski
Styrelseledamot

Johan Forssell
Styrelseledamot

Sabine Neuß
Styrelseledamot

Mats Rahmström
VD och koncernchef

Anders Ullberg
Styrelseledamot

Peter Wallenberg Jr
Styrelseledamot

Mikael Bergstedt
Styrelseledamot
Facklig företrädare

Benny Larsson
Styrelseledamot
Facklig företrädare

Vår revisionsberättelse har lämnats den 28 februari 2019
Deloitte AB

Thomas Strömberg
Auktoriserad revisor

Informationen i denna rapport är sådan som Atlas Copco AB är skyldigt att offentliggöra enligt lagen om värdepappersmarknaden. Informationen har lämnats till medier för offentliggörande den 8 mars 2019.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Atlas Copco AB
organisationsnummer 556014-2720

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Atlas Copco AB för räkenskapsåret 2018-01-01 – 2018-12-31 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 51–61. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 11–39, 44–48 och 51–124 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 51–61. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Redovisning av intäkter i korrekt period

Koncernens försäljning består av produkt och produktrelaterade erbjudanden omfattande utrustning, service och uthyrning till kunder i flera olika länder. Leveranstiden för de olika erbjudandena varierar från en specifik tidpunkt till tidsspän som sträcker sig över flera år och försäljningsavtalen kan innehålla komplexa villkor som återköpsåtaganden, returrätt samt att en enskild transaktion kan innehålla separata intäktskomponenter som produktleverans, installation och service av såld utrustning. Dessa komplexa förhållanden som hanteras av flera hundra dotterbolag kräver riktlinjer och rutiner likväl som bedömningar av företagsledningen för att fastställa lämplig metod och period för korrekt intäktsredovisning.

Koncernens principer för redovisning av intäkter samt uppskattningar och bedömningar framgår av not 1 och i not 4 lämnas tilläggsupplysningar för intäkter fördelat på olika produkterbidandena och geografiska områden.

Våra granskningsåtgärder

Vår revision omfattade bland annat följande granskningsåtgärder:

- granskning av koncernens principer för redovisning av intäkter för att verifiera efterlevnad av IFRS,
- analytisk granskning av intäkter uppdelat på olika produkterbidandena och geografiska områden, samt
- granskning på stickprovsbasis av försäljningstransaktioner för redovisning av intäkter i rätt period.

Redovisning av inkomstskatt

Redovisning av inkomstskatt är föremål för komplex skattelagstiftning som kräver tolkningar och bedömningar av företagsledningen. De tolkningar som görs av företagsledningen kan ifrågasättas av olika skattemyndigheter, andra myndigheter och domstolar. Koncernens geografiska omfattning kräver även efterlevnad av skattelagstiftning och internprissättningsregler i många olika länder. EU-kommissionens beslut den 11 januari 2016, att belgiska skatteöverenskommelser med multinationella företag med avseende på "övervinster" ska betraktas som olagliga statliga stöd och att obetalda skatter ska återkrävas av den belgiska staten, kräver företagsledningens bedömning av det slutliga utfallet då beslutet överklagats av Atlas Copco.

För koncernens principer för redovisning av inkomstskatt samt uppskattningar och bedömningar, se not 1, och för tilläggsupplysningar om inkomstskatt samt redovisningen av EU-kommissionens beslut avseende belgiska skatteöverenskommelser för "övervinster", se not 9 och 29.

Våra granskningsåtgärder

Vår revision omfattade bland annat följande granskningsåtgärder:

- granskning av skatteberäkningar för att bedöma om kostnader för inkomstskatt och skattefordringar samt skatteskulder har redovisats på ett lämpligt sätt,
- utvärdering av företagsledningens rutiner för att övervaka efterlevnad av skattelagstiftning och krav på internprissättning i de olika länderna, samt
- granskning av redovisningen hänförlig till EU-kommissionens beslut avseende belgiska skatteöverenskommelser för "övervinster".

Redovisning av delning av gruppen samt utdelning av Epiroc

Vid bolagsstämman den 24 april 2018 beslutades att dela gruppen i två separata noterade bolag, Atlas Copco AB och Epiroc AB. Delningen slutfördes den 18 juni 2018 genom att Epiroc delades ut till aktieägarna i Atlas Copco proportionellt i förhållande till aktuellt ägande i Atlas Copco. I samband med utdelning av Epiroc har ett realisationsresultat redovisats i avvecklad verksamhet uppgående till 87 105 miljoner, vilket representerar skillnaden mellan Epirocs verkliga värde och bokförda värde vid tidpunkten för utdelningen. Beslutet om delningen av gruppen har vidare medfört att Epiroc redovisats som en avvecklad verksamhet i koncernresultaträkningen skilt från kvarvarande verksamhet med motsvarande redovisning för jämförelseperioden. Redovisning av avvecklade verksamheter kräver att identifiera och separera resultatet från kvarvarande verksamheter samt att säkerställa att kraven i IFRS är uppfyllda för redovisning av avvecklad verksamhet.

För koncernens principer för redovisning av tillgångar som innehas för försäljning och avvecklad verksamhet, se not 1, och för tilläggsupplysningar om tillgångar som innehas för försäljning och avvecklad verksamhet, se not 3.

Våra granskningsåtgärder

Vår revision omfattade bland annat följande granskningsåtgärder:

- utvärdering av Atlas Copcos principer och rutiner för redovisning av avvecklade verksamheter för efterlevnad av IFRS,
- granskning av att resultatet från avvecklade verksamheter avskilts på ett ändamålsenligt sätt från resultatet från kvarvarande verksamheter, samt
- granskning av vinsten från utdelningen av Epiroc och att den är förenlig med IFRS.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2–10, 40–43, 49–50 och 128–140. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestrykande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifierats ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Revisionsberättelse, fortsättning

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De uppger, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om eventuellt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Atlas Copco AB för räkenskapsåret 2018-01-01 – 2018-12-31 av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisions sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisionsberättelse, fortsättning

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelse skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 51-61 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Deloitte AB utsågs till Atlas Copco ABs revisor vid bolagsstämman den 24 april 2018 och har varit bolagets revisor sedan den 28 april 2010.

Nacka den 28 februari 2019
Deloitte AB

Thomas Strömberg
Auktoriserad revisor

Finansiella definitioner*

Hänvisningar görs i årsredovisningen till ett antal finansiella mått som inte definieras enligt IFRS eller årsredovisningslagen. Dessa nyckeltal ger kompletterande information och används för att hjälpa såväl investerare som ledning att analysera företagets verksamhet. Eftersom inte alla företag beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag. Dessa finansiella mått ska därför inte ses som en ersättning för mått som definieras enligt IFRS eller årsredovisningslagen.

Avkastning på eget kapital

Periodens resultat hänförligt till moderbolagets ägare, i procent av genomsnittligt eget kapital exklusive innehav utan bestämmande inflytande.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat före skatt med tillägg för räntekostnader och valutakursdifferenser (för affärsområdena: rörelseresultat) i procent av sysselsatt kapital.

Direktavkastning

Utdelning i procent av verksamhetsårets genomsnittliga börskurs.

EBITDA – Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization

Rörelseresultat plus av- och nedskrivningar.

EBITDA marginal

EBITDA i procent av intäkter.

Eget kapital per aktie

Eget kapital, inklusive innehav utan bestämmande inflytande, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Justerad rörelsemarginal

Justerat rörelsemarginal exklusive icke jämförbara poster.

Justerad rörelseresultat

Beräknas som rörelseresultat (resultat före finansiella poster och skatt) exklusive jämförelsestörande poster.

Jämförelsestörande poster

Kostnader i samband med förvärv, omstruktureringar, nedskrivningar, optionsprogrammet samt och andra engångshändelser.

Genomsnittligt antal utestående aktier

Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före eller efter utspädning. Aktier som innehas av Atlas Copco räknas inte med i antalet utestående aktier. Utspädningseffekterna uppkommer på grund av aktieoptioner som kan regleras med aktier eller som enligt de anställdas val kan regleras med aktier eller kontanter i de aktiebaserade incitamentsprogrammen. Aktieoptionerna har en utspädningseffekt när den genomsnittliga aktiekursen under perioden överstiger optionernas lösenpris.

Genomsnittlig kapitalkostnad (WACC)

$$\frac{\text{räntebärande skulder} \times i + \text{börsvärde} \times r}{\text{räntebärande skulder} + \text{börsvärde}}$$

- i: En uppskattad genomsnittlig riskfri räntesats på 4% plus en premie på 0.5%. En uppskattad schablonskatt har sedan använts.
- r: En uppskattad genomsnittlig riskfri räntesats på 4% plus en riskpremie för aktier på 5%.

Kapitalomsättningshastighet

Intäkter dividerat med genomsnittlig balansomslutning.

Kassamänsigt rörelseöverskott

Rörelseresultat med återläggning av avskrivningar och nedskrivningar samt realisationsresultat

Nettokassaflöde

Förändring av likvida medel exklusive valutakurseffekter.

Nettoskuld/EBITDA

Nettoskuld i relation till EBITDA.

Nettoskuld i relation till nettokassa

Räntebärande skulder plus ersättningar efter avslutad anställning minus likvida medel och övriga kortfristiga finansiella omsättningstillgångar, justerat för verkligt värde av ränteswappar.

Omsättningshastighet sysselsatt kapital

Intäkter dividerat med sysselsatt kapital.

Operativt kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten och kassaflödet från investeringsverksamheten exklusive rörelseförvärv och -avyttringar.

Organisk tillväxt

Försäljningstillväxt vilken exkluderar valutaeffekter, förvärv och avyttringar

Resultat per aktie

Periodens resultat hänförligt till moderbolagets ägare, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Räntenetto

Räntekostnader minus ränteintäkter.

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i procent av intäkter.

Rörelseresultat

Intäkter minus alla kostnader hänförliga till rörelsen men exklusive finansnetto och inkomstskatt.

Skuldsättningsgrad

Nettoskuld i relation till eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande.

Soliditet

Eget kapital, inklusive innehav utan bestämmande inflytande, i procent av balansomslutning.

Sysselsatt kapital

Genomsnittlig balansomslutning med avdrag för icke räntebärande skulder och avsättningar. Sysselsatt kapital för affärsområdena exkluderar kassa, skatteskulder och -fordringar.

Vinstmarginal

Resultat före skatt i procent av intäkter.

Totalavkastning till aktieägare

Aktiekursutveckling inklusive återinvesterad utdelning och aktieinlösen.

* Atlas Copco har valt att i särskild bilaga presentera upplysningar avseende dessa finansiella mått i enlighet med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens riktlinjer om "alternative performance measures". Bilagan är publicerad på <http://www.atlascopcogroup.com/se/investor-relations/key-figures/>

Hållbarhetsnoter

Atlas Copcos uppdrag är att uppnå hållbar, lönsam tillväxt. Hållbarhetsredovisningen är integrerad med Gruppens årsredovisning. Hållbarhetsnoterna på följande sidor innehåller kompletterande information om väsentlighetsanalys, intressentdialog, styrning, resultat och redovisningsprinciper.

Väsentlighetsanalys och intressentdialog

Atlas Copcos hållbarhetsredovisning ska ge intressenterna relevant information om Gruppens ekonomiska, miljömässiga och sociala påverkan. Atlas Copco har fastställt innehållet i rapporten med stöd av GRI:s redovisningsprinciper om intressentinkludering, hållbarhetskontext, väsentlighet och fullständighet.

Atlas Copcos affärskod definierar Gruppens fem viktigaste intressenter och samtliga konsulterades vid kartläggningen av väsentliga hållbarhetsfrågor. Intressenterna definieras som de som på ett väsentligt sätt påverkas av Gruppens verksamhet. De interna intressenter som konsulteras gällande Gruppens strategi representerar flera funktioner såsom forskning och utveckling, logistik, personalavdelning och inköp. För externa synpunkter för Atlas Copco en direkt och indirekt dialog med internationella frivilligorganisationer, fackföreningar, större investerare, representanter för civilsamhället eller näringslivet, samt kunder och affärspartner. Metoden utgår ifrån intressenterna och är inspirerad av GRI:s riktlinjer för väsentlighet. Processen för väsentlighetsanalysen finns sammanfattad på www.atlascopcogroup.com.

Under 2018 uppdaterades väsentlighetsanalysen med stöd av interna och externa intressenter som deltog via undersökningar och intervjuer. En undersökning, där intressenter ombads rangordna ett urval av frågor, publicerades på intranätet och spreds även externt för att fånga in synpunkter från en bredd av intressenter. Undersökningen kompletterades av djupintervjuer med kunder, medarbetare, investerare, frivilligorganisationer, branschkollegor och styrelsemedlemmar. Resultatet diskuterades i interna workshops med bland andra specialistfunktioner inom säkerhet, hälsa, miljö och kvalitet och granskades av koncernledningen.

Atlas Copco använder sig av intressenternas synpunkter, tillsammans med FN:s Global Compact tio principer, en kartläggning av verksamhetens påverkan i förhållande till FN:s globala hållbarhetsmål, samt bedömningar vad gäller risker och möjligheter, för att definiera Gruppens betydande ekonomiska, miljömässiga och sociala påverkan. Resultatet av väsentlighetsanalysen användes vid översynen av Gruppens fokusområden för hållbar, lönsam tillväxt. Analysen har också varit en utgångspunkt vid fastställandet av de nya nyckeltal och mål som presenteras på sidan 5, vilka kommer att användas för att följa upp arbetet från och med 2019. Denna årsredovisning 2018 redovisar och förklarar resultatet i förhållande till de nyckeltal och mål som varit gällande under 2016–2018.

Intressenter och deras huvudsakliga frågor

Som en global koncern är det centralt för Atlas Copco att säkerställa sitt ansvar för verksamhetens verkliga och potentiella påverkan på intressenterna.

För att ta del av externa intressenters synpunkter för Atlas Copco en dialog med internationella frivilligorganisationer, fackföreningar, större investerare, civilsamhället, kunder och affärspartner genom olika kanaler, såväl direkt som indirekt.

INTRESSENT	Viktiga frågor	Dialogform
Kunder	- Produktsäkerhet - Produktutveckling - Resurseffektiva produkter - Klimat- och miljöpåverkan	- Kundbesök - Kundundersökningar/ intervjuer - Kundevent - Webbplats
Investerare/ analytiker/aktieägare	- Finansiella mål - Tillväxt - Riskhantering - Affärsetik	- Investermöten, kapitalmarknadsdagar - Bolagsstämma - Webbplats
Medarbetare	- Hälsa och säkerhet - Arbetsvillkor - Kompetensutveckling - Löner och ersättning	- Medarbetarsamtal - Medarbetarundersökning - Arbetsråd - Arbetstagarrepresentanter i Styrelsen
Samhälle	- Klimat- och miljöpåverkan - Efterlevnad av miljö- och sociala lagar - Mänskliga rättigheter - Arbetsrättsliga frågor	- Medlem i internationella sam- arbeten och branschinitiativ - Lokalt engagemang - Webbplats - Undersökningar/intervjuer
Affärspartner	- Hälsa och säkerhet i arbetet - Arbetsvillkor - Mänskliga rättigheter - Affärsetik	- Samarbeten med leverantörer - Utvärderingar och granskningar på plats - Undersökningar/intervjuer

Väsentliga frågor och avgränsningar

Baserat på väsentlighetsanalyserna 2015 och 2018 har Atlas Copco identifierat väsentliga frågor med utgångspunkt i GRI Standards ramverk. Ingen betydande förändring gjordes under 2018 till följd av analysen. Atlas Copcos arbete kopplat till de väsentliga frågorna påverkar olika delar av värdekedjan enligt nedan.

	Påverkar leverantörer	Påverkar Atlas Copco	Påverkar kunder
EKONOMISK PÅVERKAN			
Ekonomiskt resultat		●	
Anti-korruption	●	●	●
MILJÖPÅVERKAN			
Energi och utsläpp	●	●	●
Efterlevnad av miljölagar		●	
Leverantörsutvärdering	●	●	
SOCIAL PÅVERKAN			
Anställning		●	
Hälsa och säkerhet i arbetet	●	●	●
Kompetensutveckling		●	
Mångfald och lika möjligheter		●	
Icke-diskriminering		●	
Utvärdering av mänskliga rättigheter	●	●	●
Leverantörsutvärdering	●	●	
Produktsvar	●	●	●
Socioekonomisk efterlevnad	●	●	

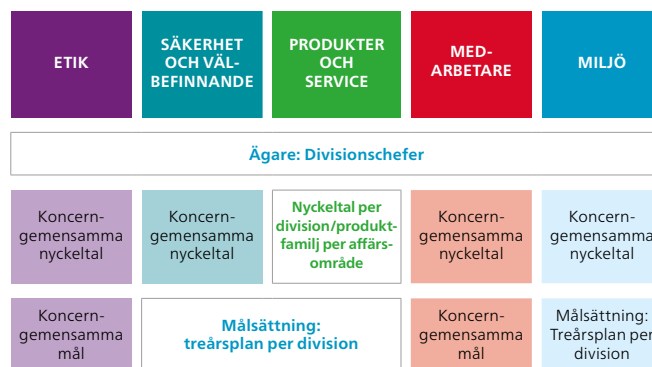
Hållbarhetsstyrning

Atlas Copco implementerar merparten av koncernens fokusområden för hållbar, lönsam tillväxt på den högsta operativa nivån i organisationen. Områdena är etik, säkerhet och välbefinnande, produkter och service, medarbetare, och miljö. Atlas Copco ser arbetet med dessa områden, tillsammans med lönsamhet, som centralt för att nå långsiktig framgång.

Koncernledningen har fastställt Atlas Copcos fokusområden för hållbar tillväxt, nyckeltal, treärsmål och följer upp utvecklingen. Nyckeltal och mål för de första fyra områdena är gemensamma för alla bolag i Gruppen.

Implementeringen genomförs huvudsakligen av divisionerna som tillsammans utgör koncernens fyra affärsområden. Divisionerna är separata operativa enheter, ansvariga för att leverera resultat i linje med affärsområdets strategier och mål. Varje divisionschef är ansvarig för att implementera fokusområdena och integrera arbetet med dem i divisionens verksamhet. Divisionscheferna och bolagscheferna ansvarar för att säkerställa att mål sätts som en del av treårsplanen, att de följs upp på bolags- och divisionsnivå och rapporteras till Gruppen.

Affärsområdena och divisionerna har fastställt kvantitativa mål, exempelvis gällande utsläpp och säkerhet. Koncernens totala resultat kommuniceras i årsredovisningen.

Externa initiativ och medlemskap i organisationer

Atlas Copcos centrala policydokument, Affärskoden, stödjer FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, internationella arbetsorganisationens, ILO, deklARATION om grundläggande principer och rättigheter i arbetet och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Atlas Copco har undertecknat FN:s Global Compact sedan 2008, ett strategiskt policyinitiativ för företag som åtagit sig att i sin verksamhet och genom sina strategier följa tio globalt accepterade principer inom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och anti-korruption.

Atlas Copco är medlem i Svenskt ledarskap för hållbar utveckling, ett nätverk av företag som åtagit sig att tillsammans driva på arbetet för att bidra till uppfyllandet av FN:s globala hållbarhetsmål. Nätverket samordnas av Sida som en del i Sidas arbete med att bidra till de globala hållbarhetsmålen.

Atlas Copco är också aktiv medlem i ett antal internationella sammanslutningar och initiativ, bland annat Stockholms Handelskammare, Näringslivets Internationella Råd, International Crisis Group, Teknikföretagen och Pneurop, den europeiska sammanslutningen för tillverkare av kompressorer, vakuum-pumpar, tryckluftsutrustning och relaterad utrustning.

EKONOMISK PÅVERKAN

Ekonomiskt resultat

Direkt ekonomiskt värde som skapats och distribuerats

Atlas Copco skapar sysselsättning och bidrar till finansiell stabilitet genom tillverkning och andra aktiviteter. Rörelsekostnader, inklusive kostnader för leverantörer av varor och tjänster, funktionella kostnader med avdrag för löner och förmåner uppgick till MSEK 52 557 (47 905). Löner och andra ersättningar ökade till MSEK 22 129 (20 009). Gruppens finansärer, såsom aktieägare och långgivare, tillhandahåller medel för att finansiera de tillgångar som används för att skapa ekonomiskt värde. I gengäld får de årliga utdelningar och ränta. Kostnaden för finansärer, inklusive utdelning, uppgick till MSEK 9 381 (9 488).

Atlas Copco bidrar till den ekonomiska utvecklingen i regioner där företaget är verksamt genom betalning till pensionsfonder och sociala förmåner, samt betalning av skatter, sociala avgifter och andra avgifter. Betalningar av skatter till den offentliga sektorn minskade med 3% to 4 876 MSEK (5 047). Gruppen har fört dialog med intressenter gällande redovisning av skatter per land (not 9). Samhällsinvesteringar uppgick till MSEK 16. Det ekonomiska värde som behövs i verksamheten uppgick till MSEK 7 472 (4 289).

Lokala inköp av förbrukningsvaror uppmuntras för att gynna samhällen där Atlas Copco är verksamt och skapa arbetstillfällen och bidrag till direkta och indirekta inkomster. Inköp görs främst av de enskilda enheterna vilket också minskar transporternas miljöpåverkan.

Anti-korruption och konkurrenshämmande aktiviteter

Atlas Copco har nolltolerans mot korruption. Affärskoden är Gruppens centrala policydokument och tillgänglig för alla medarbetare på intranätet. Riktlinjer och utbildning erbjuds, såväl lärarledd som nätbaserad. Divisionscheferna har det yttersta ansvaret för att Gruppens värderingar och policyer efterlevs. Den interna efterlevnaden kontrolleras genom fördelning av ansvar och interrevision, samt följs upp av företagets compliance board.

Klagomålsmekanismer

Atlas Copcos hotline är Gruppens funktion för rapportering av överträdelse av Affärskoden, det så kallade visselblåsarsystemet. Det globala systemet kompletteras av lokala hjälplinjer. Gruppen är positiv till att anmälningar görs via hotline då det möjliggör agerande vid potentiella överträdelse av Affärskoden. Hotline handhas av Gruppens juridiska avdelning som hanterar och dokumenterar anmälningar. Visselblåsarsystemet kan användas av medarbetare eller andra intressenter för att rapportera beteenden eller ageranden som är, eller upplevs vara, överträdelse av lagar eller Affärskoden. Anmälaren kan välja att vara anonym.

Anmälningar om möjliga överträdelse, antal	2018
Bedrägeri	13
Arbetsvillkor, inklusive diskriminering	35
Korruption	6
Övriga	0
Totalt	54

Sex fall är fortfarande under utredning, varav två gäller bedrägeri, två korruption och två arbetsvillkor. I 13 fall fanns inga bevis på felaktigheter, i tio fall hade inget fel begåtts, i åtta fall ledde utredningen till någon form av konsekvens för personen som låg bakom överträdelsen. I fem av fallen har den interna processen ändrats. Tre av fallen har gått till domstol.

Inga betydande böter betalades och inga icke-monetära sanktioner utdömdes för konkurrenshindrande aktiviteter eller bristande efterlevnad av lagar och/eller förordningar inom det sociala eller ekonomiska området under året.

MILJÖPÅVERKAN

Atlas Copco har integrerat de viktigaste nyckeltalen i det strategiska arbetet. Arbetet med nyckeltalen driver förbättringar och effektivitet, samtidigt som det minskar Gruppens miljöpåverkan.

Miljöprestanda övervakas och rapporteras på enhetsnivå och aggregeras till koncernnivå. Bolagscheferna är ansvariga för att övervaka genomförandet av divisionernas strategier och mål, exempelvis genom initiativ för att minska energiförbrukningen, minska utsläpp och för att öka andelen förnybar energi i elförbrukningen.

Miljöledningssystem

För att bidra till att minska miljöpåverkan och säkra tillämpningen av försiktighetsprincipen, har Atlas Copco ambitionen att införa miljöledningssystem i samtliga verksamheter. Alla produktionsenheter ska vara certifierade enligt ISO 14001 som ett led i att hantera och minska sin miljöpåverkan. Förvärvade produktionsenheter certifieras normalt inom en tvåårsperiod.

Atlas Copcos ambition är att alla större enheter ska vara certifierade enligt tre standarder: ISO 9001, ISO 14001 och OHSAS 18001/ISO 45001. Alla produktionsenheter med fler än tio anställda och alla marknads- och uthyrningsbolag med fler än 70 anställda ska certifieras enligt dessa standarder. I slutet av 2018 utgjorde antalet berörda enheter som ej var trippelcertifierade 6% av det totala antalet enheter. Andelen enligt samma mätmetod för respektive certifikat är 4% för ISO 9001, 5% för ISO 14001 och 6% för OHSAS 18001/ISO 45001. Dessa är främst förvärvade enheter som befinner sig inom den tvååriga tidsramen som gäller för efterlevnad eller enheter som nyligen omorganiserats. Några av enheterna som ännu inte har alla tre certifieringar befinner sig under pågående process och ett mindre antal har saknat tillräckliga resurser för att åta sig att genomgå alla tre certifieringarna.

Energiförbrukning i organisationen

Energiförbrukning*, %	2018
Direkt energi, förnybar	0
Direkt energi, icke-förnybar	29
Indirekt energi, förnybar (inkl. förnybar av mix)	34
Indirekt energi, icke-förnybar	37

* Beräkningen av indirekt energi, dvs. energi som köpts in externt, inkluderar elektricitet (99%) och fjärrvärme (1%) som används i verksamheten. Atlas Copco redovisar inte kylning eller ånga separat. I beräkningen av direkt energi, dvs. energi som genereras av företaget för egen produktion, ingår allt bränsle som används i verksamheten, inklusive diesel, bensin, solenergi, geotermisk energi, propan och naturgas.

Efterlevnad av miljölagar

Atlas Copco följer tillämpliga lagar i alla länder där verksamheten bedrivs. Incidenter och böter rapporteras vid överträdelse av miljölagstiftning eller vid incidenter som kemiska utsläpp, olje- eller bränsleutsläpp. Under året rapporterades 1 (0) olycka med negativ miljöpåverkan och böter för bristande efterlevnad vad gäller rapportering. Kostnaden för böter understeg SEK 1 000.

Två svenska bolag bedriver verksamhet som är tillståndspliktig enligt svensk miljölagstiftning. Dessa verksamheter rör huvudsakligen bearbetning och montering av komponenter. Tillstånden gäller exempelvis utsläpp till vatten och luft, samt buller. Under 2018 beviljades Gruppen ett nödvändigt tillstånd för att bedriva verksamhet och ett tillstånd var under omprövning.

SOCIAL PÅVERKAN

Anställning

Information om anställda och andra medarbetare

Med 36 862 anställda vid årets slut i 71 länder är Atlas Copco en betydande global arbetsgivare. Gruppen redovisar antalet medarbetare som heltidsekvivalenter (full time equivalents, FTE) fördelat på geografisk- och yrkeskategori, samt fördelat på tjänstemän och arbetare.

Kollektivavtal

Under 2018 omfattades 34% av alla medarbetare av kollektivavtal.

Nyanställda och personalomsättning

Det totala antalet och omsättningen av externt rekryterade nyanställda under 2018 var 5 506 vilket utgör 15,3% av det totala genomsnittliga antalet anställda under året. Andelen externt rekryterade kvinnliga medarbetare var 23%. Det totala antalet uppsägningar under året var 2 380, vilket motsvarar 6,6% av det totala genomsnittliga antalet anställda under året.

Hälsa och säkerhet i arbetet

Säkerhet och välbefinnande är prioriterade områden för Atlas Copco och samtliga divisioner sätter mål och upprättar handlingsplaner för att öka medvetenheten och förbättra beteenden, policyer och processer. Bolagen i koncernen ska ha ett av Atlas Copco verifierat ledningssystem för säkerhet, hälsa, miljö och kvalitet som dokumenteras, implementeras och uppdateras löpande. Marknadsbolag och uthyrningsbolag med mer än 70 medarbetare, liksom alla produktbolag ska vara certifierade enligt OHSAS 18001/ISO 45001. Atlas Copco har gjort fortsatta insatser med inriktning på säkerhetsbeteende och välbefinnande och säkerhetsdagar har arrangerats i Gruppen sedan 2014. Under 2018 var antalet olyckor bland de anställda 194 (184). Det relativa antalet olyckor minskade till 2,8 (2,9) per en miljon arbetade timmar. Den största ökningen rapporterades från verksamheten i Sydamerika och särskilt fokus kommer att riktas på att minska denna siffra. Under flera år har majoriteten av olyckorna inträffat i Europa.

Antalet incidenter bland Atlas Copcos anställda minskade till 914 (934) och det relativa antalet minskade till 13,3 (14,5) incidenter per en miljon arbetade timmar. Inom den externa arbetskraften ökade antalet olyckor från 12 till 26 och 4,3 (2,4) olyckor per en miljon arbetade timmar. Den största ökningen noterades i Europa. Bakom ökningen ligger huvudsakligen ökade produktionsvolymerna och en snabb ökning av externa rekryteringar. Antalet incidenter inom den externa arbetskraften minskade till 149 (164) motsvarande 24,9 (33,0) per en miljon arbetstimmar. Konsoliderade mål och resultat för Gruppen redovisas på sidan 39.

Geografisk fördelning av incidenter och olyckor bland Atlas Copcos medarbetare, %	Fördelning av anställda, %	Arbetsrelaterade incidenter %	Arbetsrelaterade olyckor %
Nordamerika	14	9	15
Sydamerika	5	6	11
Europa	47	75	59
Afrika/Mellanöstern	3	1	3
Asien/Australien	31	9	12
Totalt	100	100	100

Mångfald och lika möjligheter

Enligt Atlas Copcos globala mångfaldspolicy ska lika möjligheter främjas oavsett om Atlas Copco är arbetsgivare, leverantör, affärspartner eller kund. Atlas Copco-bolagen upprättar lokala policyer och riktlinjer för mångfald i linje med Gruppens policy, lokala lagar och regler, samt lokala ambitioner.

Föreningsfrihet och kollektivavtal

Atlas Copco ser fackföreningar som ett värdefullt och nödvändigt stöd för medarbetarna och främjar relationer baserade på ömsesidig respekt och konstruktiv dialog. Som frivillig medlem i FN:s Global Compact säkerställer Atlas Copco att arbetsvillkor, såsom rätten till kollektivavtal, ingår i Affärskoden.

Eftersom Atlas Copco har en decentraliserad organisation sker kontakterna och dialogen med fackföreningar på lokal nivå. I länder där oberoende fackföreningar inte förekommer har Atlas Copco verkat för att skapa forum för dialog mellan arbetsgivare och arbetstagare, till exempel miljö- och skyddskommittéer i Kina. Policyn för icke-diskriminering gäller samtliga medarbetare och Affärskoden omfattar också anställdas rättigheter.

Arbetsrelationer följs upp regelbundet på operativ nivå och granskas vid interna revisioner. Riskleverantörer granskas gällande efterlevnaden av Affärskoden som baseras på internationella riktlinjer och ramverk som FN:s Global Compact och ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetet.

Utvärdering av mänskliga rättigheter

Affärskoden är Atlas Copcos centrala policydokument. Atlas Copco har också skrivit under FN:s Global Compact och har åtagit sig att arbeta med de tio globalt accepterade principerna inom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och anti-korruption. Atlas Copcos affärsstödjer också den internationella arbetsorganisationens (ILO) deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetet, samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Gruppen åtog sig att följa FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter när de lanserades 2011. I enlighet med kraven har Atlas Copco en pågående process för att upptäcka, förebygga, begränsa och redovisa påverkan på mänskliga rättigheter från Atlas Copcos verksamhet och affärsrelationer.

Mänskliga rättigheter följs upp av Atlas Copcos compliance board, en styrgrupp där två medlemmar av koncernledningen ingår. Styrgruppen tar upp och hanterar utbildningsbehov, konsekvensbedömningar och åtgärdsplaner kopplat till implementeringen av FN:s vägledande principer. Atlas Copco strävar efter att arbeta enligt åtagandet om de vägledande principerna genom hela värdekedjan, vilket omfattar inköp, personalfrågor, försäljning, marknadsföring och andra affärsprocesser. Åtagandet omfattar alla individer och grupper som kan påverkas av företagets aktiviteter eller affärsrelationer.

Konsekvensbedömningar för mänskliga rättigheter genomförs vid behov på specifika marknader, exempelvis när Atlas Copco etablerar sig i länder där riskerna kopplat till mänskliga rättigheter bedöms vara betydande.

Atlas Copcos visuellblåsarsystem kan användas för att rapportera möjliga överträdelser kopplade till mänskliga rättigheter. Koncernens affärskod och policyn för mänskliga rättigheter finns på www.atlascopcogroup.com/sustainability.

Utbildning i policyer och processer för mänskliga rättigheter

För att öka medarbetarnas medvetenhet och kunskap inom mänskliga rättigheter har Atlas Copco tagit fram en särskild utbildning inom området, utöver utbildningen i Affärskoden. Utbildningen finns tillgänglig för samtliga medarbetare på intranätet.

Skatter

Gruppen anser att skatter spelar en viktig roll i att främja den ekonomiska utvecklingen och att det är av yttersta vikt att bekämpa korruption och stödja god affärsred för att skapa största möjliga värde i samhället. Atlas Copco tror på god företagspraxis när det gäller hantering av skatter och på att skapa en balans när det gäller olika intressenters intressen exempelvis kunder, investerare, myndigheter och samhällen i länder där Gruppen är verksam. Atlas Copco ägnar sig inte åt aggressiv skatteplanering utan säkerställer att företaget betalar in rätt skatt i respektive land. Atlas Copcos skattepolicy finns publicerad på Gruppens webbplats. Se not 9 i koncernredovisningen för information om betalda skatter som redovisats enligt internationella redovisningsprinciper.

Redovisning av skatt per land

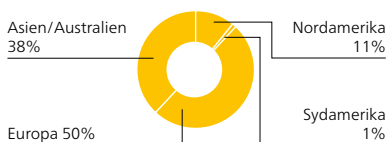
Atlas Copco har fört dialog med investerare, frivilligorganisationer och andra företag om att lämna ut uppgifter om betald skatt per land. Det finns för närvarande ingen internationell standard för redovisning av skatter per land och därför är uppgifterna inte jämförbara mellan bolag. Atlas Copco motsätter sig inte att redovisa skatt per land om riktlinjerna utökas till att omfatta samtliga företag i branschen så att uppgifterna är jämförbara och kan analyseras rättvist.

Ansvarsfulla inköp

Atlas Copco har en stor internationell leverantörsbas och ambitionen är att arbeta med leverantörer som delar samma höga krav som Gruppen och som lever upp till Affärskoden. Inköpta komponenter står för omkring 75% av produktkostnaden. Lokala inköp uppmuntras.

Atlas Copcos inköpsstrategier är decentraliserade för att öka organisationens flexibilitet och säkerställa rätt kompetens. På divisionsnivå finns inköpsråd som övervakar leverantörskedjan och som i samverkan med Gruppens inköpsråd utvecklar centrala policier och verktyg som påverkar hela verksamheten.

Geografisk fördelning av leverantörer

Process för utvärdering av affärspartner

Affärspartner	Roll i värdekedjan	Huvudansvariga för riskhantering och efterlevnad
Leverantörer, underleverantörer	Tillhandahåller nyckelkomponenter och tillverknings tjänster	Inköpsråd
Samriskbolag (joint venture)	Delägda bolag med kompletterande produkter och service	Divisionschefer
Agenter, distributörer	Säljer och distribuerar Atlas Copcos produkter till kunder	Marknadsföringsråd

Process för utvärdering av leverantörskedjan: Leverantörer utvärderas under och efter att de valts av produktbolagen, främst av personal på inköpsavdelningen. Intern utbildning i genomförandet av leverantörsutvärderingar finns i Gruppens databas *The Way We Do Things*.

Leverantörsutvärderingen omfattar:

- Affärspartners styrning, etik och hållning mot korruption
- Arbetsförhållanden: motverkande av tvångs- eller barnarbete, avskaffande av diskriminering, skydd av medarbetarnas hälsa och säkerhet, rätten till kollektiva förhandlingar
- Miljömässigt resultat: hantering av avfall, begränsning av utsläpp, minskad användning av naturresurser
- Mänskliga rättigheter: ansvarsfulla inköp och respekt för mänskliga rättigheter i verksamheten

I vissa fall skickas checklistor för självutvärdering till leverantörer och utvärderingar genomförs på plats antingen regelbundet eller vid behov. Dessa mynnar ut i en rapport med konkreta förslag i form av en åtgärdsplan eller till förbättringar som följs upp vid en avtalad tidpunkt. Atlas Copco kan bistå med erfarenhet och kunskaper till leverantörer som behöver stöd för att uppfylla minimikraven i dokumentet för affärspartner gällande efterlevnad. Leverantörer som inte uppfyller kriterier och som inte vill genomföra förbättringsåtgärder underkänns. Leverantörsutvärderingar gällande säkerhet, hälsa, miljö- och sociala aspekter inklusive faktorer såsom kvalitet och finansiell information genomförs i hela Gruppen.

Definition av betydande leverantörer för rapportering

Atlas Copcos definition av betydande leverantörer är alla externa leverantörer av varor och tjänster, direkt och indirekt, med ett inköpsvärde som överstiger en bestämd nivå, baserat på tolv månaders värde från oktober föregående år till september innevarande år. För leverantörer i länder med hög risk gällande kränkningar av mänskliga rättigheter, miljörisk eller korruption, fastställs de betydande leverantörerna baserat på en betydligt lägre inköpsnivå (cirka 13% av det bestämda värdet). Under 2018 ökade antalet betydande leverantörer jämfört med 2017, delvis på grund av ökad försäljning.

Leverantörers åtagande	2018	2017
Betydande leverantörer, antal	4 660	4 023
Leverantörer utvärderade i säkerhet, hälsa, miljö och sociala aspekter ¹⁾	845	723
Godkända leverantörer (utan behov av uppföljning)	820	685
Leverantörer godkända med villkor (följs upp)	24	37
Underkända leverantörer (relationen avslutad) ²⁾	1	1
Leverantörer som tillfrågats om att följa Affärskoden, antal	4 405	3 482
Betydande leverantörer som har åtagit sig att följa Affärskoden, %	86	82

¹⁾ Utvärderingar eller revisioner genomförs av Atlas Copcos team på plats hos leverantören.

²⁾ Leverantörer underkänns exempelvis av skäl kopplade till säkerheten på arbetsplatsen, bristande skydd för arbetare eller för att de inte lever upp till miljölagar. Leverantörer underkänns om de bedöms vara ovilliga att leva upp till Atlas Copcos krav och inte är villiga att genomföra förbättringar. Gruppen har inte några svarta listor över affärspartner.

Konfliktmineraler

Ansvarsfulla inköp av mineraler är en viktig fråga för Atlas Copco och även om Atlas Copco inte påverkas direkt av Dodd Frank Act eller kommande EU-regler påverkas många av företagets kunder. För att säkerställa ansvarsfulla inköp av mineraler i Atlas Copcos produkter och samtidigt stödja kundernas skyldigheter enligt Dodd Frank Act, undersöker Atlas Copco användningen av konfliktmineraler i inköpta produkter med hjälp av mallen the Conflict Mineral Reporting Template (CMRT). I enlighet med EU-förordningen EU 2017/821, som träder i kraft i januari 2021, genomför Atlas Copco granskningar för att säkerställa att leverantörskedjan inte medverkar till militär konflikt och instabilitet i DR Kongo och närområdet.

Atlas Copco-gruppen redovisar ursprung för tenn, volfram, tantal och guld i produkter till sina kunder. Atlas Copco är medlem i Responsible Minerals Initiative (RMI) och följer deras riktlinjer för att öka insynen i eventuella konfliktmineraler i värdekedjan.

Produktsansvar

Som ett minimum uppfyller alla Atlas Copcos produkter gällande lagar och förordningar beträffande miljöpåverkan och genomgår säkerhetstester före leverans. Alla produkter och all service från Atlas Copco levereras dessutom med relevant produkt-, service- och säkerhetsinformation. Kraven enligt Gruppens rutiner för produkt- och serviceinformation samt märkning omfattar aspekter såsom inköp av komponenter, potentiellt skadliga ämnen, säker hantering och skrotning av produkten. Vid behov ingår även utbildning av kunderna, för att säkerställa en trygg produkthantering.

Generellt omfattas endast en begränsad andel av Atlas Copcos produkter av EU-direktivet Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE). Exempelvis omfattas handhållna elektriska verktyg och kontrollinstrument. Atlas Copco ansvarar för att ta hand om skrotningen av produkter som omfattas av direktivet. Atlas Copco strävar efter att följa lagar och förordningar avseende säkerhet, hälsa och miljö, samt produktinformation och märkning.

Atlas Copco har förteckningar över substanser som antingen är förbjudna eller som måste redovisas på grund av den potentiella negativa påverkan på hälsa eller miljö. Förbjudna substanser är inte tillåtna i Atlas Copcos produkter eller processer. Substanser som måste redovisas bör begränsas och användningen av sådana ämnen måste redovisas. Leverantörers användning av substanser på listan kontrolleras regelbundet och om förbjudna substanser upptäcks måste de omedelbart ersättas med godkända alternativ. Förteckningarna revideras regelbundet i enlighet med tillämpliga regelverk, inklusive REACH. Gruppens förteckningar över farliga substanser är tillgängliga på Atlas Copcos webbplats.

Överträdelser av lagar och regler

Inga fall registrerades under 2018 gällande överträdelser av lagar och regler om tillhandahållandet och användningen av produkter och service.

Beräkningar av produkters energieffektivitet från sidorna 35–36

Energieffektivitetsberäkningarna för de produkter som beskrivs i rapporten baseras på uppskattningar från Atlas Copcos forsknings- och utvecklingsavdelningar. De faktorer för koldioxidutsläpp som använts vid beräkningarna kommer från öppna källor för beräkningar eller standarder. Beräkningen av antal bilar som körs under ett år som motsvarar energibesparingarna från produkterna gjordes med hjälp av den amerikanska federala miljöskyddsmyndighetens (US Environment Protection Agency) kalkylator för beräkning av växthusgas-ekvivalenter.

Kompressor

Baserat på genomsnittligt antal laddtimmar (8 000 timmar), den genomsnittliga effektförbrukningen per enhet och det årliga antalet sålda enheter, beräknas den totala energiförbrukningen av sålda enheter per år till 649 600 MWh. För att komma fram till en enskild effektivitetsvinst från ZH 1000-3150 jämfört med tidigare modeller används ett viktat genomsnitt av effektivitetsvinst per tryckvariant, baserat på alla mottagna ordrar fram till 19 november 2018.

Analysen ovan ger en genomsnittlig effektivitetsvinst för den nya produkten på 6%. Den årliga energibesparingen är därmed 37 400 MWh.

Beräkningen av koldioxidbesparingar baseras på:

$$\begin{aligned} & \text{Energibesparingarna (37 400 MWh)} \\ & \times \text{CO}_2 \text{ utsläpp per MWh (0.707 ton)} \\ & \hline = & 26\,447 \text{ ton CO}_2 \text{ per år} \end{aligned}$$

Vakuumpump

Energibesparingen i exemplet beräknades för en mindre modell med liknande prestanda baserat på 50% energibesparing i genomsnittlig effekt för varje vakuumpump vid en drifttid om 40 timmar per vecka. Antalet maskiner sålda under 12-månadersperioden fram till oktober 2018 sparade med denna beräkning totalt 7 848 280 kWh energi jämfört med konkurrerande produkter med fast varvtal. Beräkningen av koldioxidbesparingarna baseras på:

$$\begin{aligned} & \text{Energibesparingarna (7 848 280 kWh)} \\ & \times \text{CO}_2 \text{ utsläpp per kWh (0.000707 ton/kWh)} \\ & \hline = & 5\,550 \text{ ton CO}_2 \end{aligned}$$

Generator

QAC 1450 TwinPower-generatorns huvudsakliga användningsområde är i ett fristående kraftverk. Beräkningen av bränslebesparingarna utgår från att generatormaskinen används i ett fristående kraftverk med 16 MW. En 16MW kraftverkskonfiguration som använder 16 generatorer med enskilda motorer om 1 MW har en bränsleförbrukning på 33 400 000 liter diesel per år, beräknat på basis av 8 000 driftstimmor. Ett liknande kraftverk som använder Atlas Copco Twin Power Concept, med färre maskiner, förbrukar 30 900 000 liter diesel. Därmed uppgår kraftverkets bränslebesparing till 2 500 000 liter per år eller 8%. Den koldioxid som undviks beräknades på grundval att en liter diesel avger 2.6 kg CO₂.

$$\begin{aligned} & \text{Minskning av 2 500 000 liter diesel} \\ & \times 2.6 \\ & \hline = & 6\,500\,000 \text{ kg CO}_2 \end{aligned}$$

Batteriverktyg

Beräkningarna baseras på applikationer där en mutterdragare används 340 dagar per år, två skift per dag, sju timmar per skift och tre åttdragningar per minut. Energiförbrukningen för den batteridrivna STB-mutterdragaren är cirka 80% lägre än en pneumatisk LTV-mutterdragare vid samma applikation. En omvandling av energibesparingen från användningen av elektriska verktyg i stället för pneumatiska verktyg ger 6 500 ton lägre koldioxidutsläpp årligen, baserat på den genomsnittliga energibesparingen för alla STB-mutterdragare som sålts under 2016–2018.

Om hållbarhetsredovisningen

Atlas Copco har upprättat en hållbarhetsredovisning i enlighet med Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer sedan 2001. Hållbarhetsredovisningen publiceras årligen och den senaste rapporten, före denna rapport, publicerades i mars 2018 som en del av Atlas Copcos årsredovisning 2017.

Atlas Copco ser hållbarhet som en integrerad del av affärsmodellen och redovisar såväl finansiell som icke-finansiell data i en integrerad årsredovisning. Den integrerade redovisningen ger Atlas Copcos intressenter en förhållandevis komplett översikt av Gruppens viktigaste aktiviteter och bidrag till en hållbar utveckling och till att skapa värde för alla intressenter.

Denna rapport har upprättats i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI) Standards: nivå Core. Atlas Copco har också undertecknat FN:s Global Compact och denna rapport är Gruppens Communication on Progress (COP) – en redovisning av arbetet med de tio principerna om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och anti-korruption.

Hållbarhetsredovisningen har granskats översiktligt av Gruppens externa revisorer Deloitte, se bestyrkanderapport på sidan 139.

Rapportens avgränsningar

Årsredovisningen innehåller information gällande alla aspekter där Atlas Copco har betydande ekonomisk, miljömässig och social påverkan. GRI:s väsentlighetsprincip har varit vägledande vid framtagandet av innehållet i redovisningen. Den omfattar de väsentliga frågor som har högst prioritet för Atlas Copcos intressenter.

Redovisningen omfattar Gruppens verksamheter under räkenskapsåret 2018, om annat inte anges. Verksamheter som avyttrats under året omfattas inte, vilket däremot förvärvade enheter gör. Detta kan ibland ge upphov till betydande förändringar i redovisat resultat. Miljödata redovisas för produktionsenheter och distributionscenter. Information om affärspartner redovisas för produktionsenheter och distributionscenter. Medarbetardata omfattar hela verksamheten.

Vid årsstämman den 24 april fattades beslut om att knoppa av och dela ut aktierna i Epiroc AB till Atlas Copcos aktieägare. Epiroc AB noterades på Nasdaq Stockholm den 18 juni 2018. Det är därför inte möjligt att jämföra data i denna rapport med innehållet i tidigare års hållbarhetsredovisningar.

Hållbarhetsredovisningen och rapporten om koncernens styrning är integrerade i 2018 års årsredovisning. Hållbarhetsinformationen i årsredovisningen presenteras huvudsakligen på sidorna 32–43, 51–55 och 129–138.

Datainsamling

Redovisade uppgifter har verifierats i enlighet med Atlas Copcos rutiner för intern kontroll. Datainsamling är integrerat i Gruppens koncernredovisningssystem och sammanställs kvartalsvis. Redovisade värden korrigeras vanligtvis inte retroaktivt. När en justering av tidigare rapporterade siffror sker kan detta vara föranlett av förändrad beräkningsmetod eller omfattning.

Ansvar för rapporteringen ligger hos respektive bolagschef. Uppgifterna redovisas lokalt och sammanställs därefter på divisions- och affärsområdesnivå, samt på koncernnivå. Verifiering av data sker på respektive nivå innan leverans till externa revisorer för kontroll.

För frågor om hållbarhetsredovisningen, vänligen kontakta Sofia Svingby, Vice President Corporate Responsibility, cr@se.atlascopco.com

GRI-index

GRI Standard	Beskrivning	Sida	Kommentar
Organisationsprofil			
102-1	Organisationens namn	Omslagets insida	
102-2	Aktiviteter, varumärken, produkter och tjänster	Omslagets insida, 18–31	
102-3	Huvudkontorets lokalisering	4	
102-4	Verksamhetens lokalisering	4	
102-5	Ägarstruktur och bolagsform	51–55	
102-6	Marknader där organisationen är verksam	Omslagets insida, 21, 24, 27, 30, 38	
102-7	Organisationens storlek	Omslagets insida, 6, 12–16, 18–31, 38, 82	
102-8	Information om anställda och andra medarbetare	4, 6, 16, 38, 83–86	Atlas Copco redovisar det totala antalet heltids-ekvivalenter, inte antalet medarbetare som arbetar hel- eller deltid. Den externa arbetskraften kan vara antingen temporär eller permanent och är generellt anställd av tredje part. Avsteg: Atlas Copco redovisar inte den externa arbetskraften per kön.
102-9	Leverantörskedja	8, 40, 132	
102-10	Väsentliga förändringar gällande organisationen eller dess leverantörskedja	11	
102-11	Försiktighetsprincipens tillämpning	32, 40–43, 130	
102-12	Externa initiativ	130	
102-13	Medlemskap i organisationer	130	

GRI-index, forts.

GRI Standard	Beskrivning	Sida	Kommentar
Strategi			
102-14	Uttalande från ledande befattningshavare	2–3, 51, 55	
Etik och integritet			
102-16	Värderingar, principer, standarder och etiska riktlinjer	10, 40, 42	
Styrning			
102-18	Bolagsstyrning	9–10, 51–59, 130	
Intressentdialog			
102-40	Lista över intressentgrupper	129	
102-41	Kollektivavtal	131	
102-42	Identifiering och urval av intressenter	129	
102-43	Tillvägagångssätt vid intressentdialog	129	
102-44	Viktiga frågor som lyfts i dialog med intressenter	129	
Om redovisningen			
102-45	Enheter som inkluderas i den finansiella redovisningen	120-123	
102-46	Process för att definiera redovisningens innehåll och avgränsningar	129	
102-47	Lista över väsentliga frågor	129	
102-48	Justeringar av tidigare lämnad information	11, 134	
102-49	Förändringar i redovisningen	129, 134	
102-50	Redovisningsperiod	134	
102-51	Datum för publicering av den senaste redovisningen	134	
102-52	Redovisningscykel	134	
102-53	Kontaktperson för frågor angående redovisningen	134	
102-54	Rapportering i enlighet med GRI Standards	134	
102-55	GRI-index	134–137	
102-56	Extern bestyrkande	139	
EKONOMISKA STANDARDER			
Ekonomiskt resultat			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 129, 130	
201-1	Skapat och fördelat direkt ekonomiskt värde	130, 137, 138	
Anti-korruption			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 129, 130	
205-3	Fall av korruption och hantering av dessa	130	
Konkurrenshämmande aktiviteter			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 129, 130	
206-1	Antal rättstvister rörande konkurrenshämmande beteende	130	
MILJÖSTANDARDER			
Energi			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 42–43, 129, 130	
302-1	Energiförbrukning i organisationen	43, 130, 138	Avsteg: Atlas Copco redovisar energiförbrukningen i MWh, ej i joule.
302-3	Energiintensitet	138	
Utsläpp			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 129, 130	
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	137, 138	
305-2	Direkta utsläpp av växthusgaser från energi (Scope 2)	137, 138	
305-3	Övriga indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3)	137, 138	
305-4	Växthusgasintensitet	137, 138	

GRI-index, forts.

GRI Standard	Beskrivning	Sida	Kommentar
Efterlevnad av miljölagar			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 129, 130	
307-1	Bristande efterlevnad av miljölagar och förordningar	130	
Leverantörsutvärdering – miljö			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 129, 132	
308-1	Nya leverantörer som utvärderats utifrån miljökriterier	40, 132, 138	Atlas Copco använder en riskbaserad metod för att identifiera betydande leverantörer, vilket inkluderar nya och befintliga leverantörer varje år. Avsteg: Data redovisas inte specifikt för nya leverantörer. Miljö- och social utvärdering redovisas gemensamt.
SOCIALA STANDARDER			
Anställning			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 37–39, 129, 130, 131	
401-1	Personalomsättning	131, 138	Avsteg: Atlas Copco redovisar inte personalomsättning fördelat på ålderskategori och kön.
Hälsa och säkerhet i arbetet			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 39, 129, 131	
403-2	Arbets-skador, olycksfall, sjukdomar, förlorade arbetsdagar, sjukfrånvaro och dödsolyckor	39, 131, 138	En olycka definieras som en händelse som kräver minst en dags frånvaro utöver den aktuella händelsen och medicinsk behandling utöver första hjälpen. Incidenter kräver ingen ledighet eller medicinsk behandling annat än första hjälpen.
Utbildning			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 37–38, 129	
404-3	Andel anställda som får löpande utvärdering av prestation och kompetens	38, 138	Avsteg: Atlas Copco redovisar inte anställda som får löpande utvärdering av prestation och kompetens fördelat på kön.
Mångfald och lika möjligheter			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 37, 129, 131	
405-1	Mångfald i styrande organ och bland anställda	56–59, 37, 38, 138	Avsteg: ålderskategorier redovisas inte på koncernnivå. Minoritetsgrupper redovisas inte inom Gruppen.
Icke-diskriminering			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 37, 129, 131	
406-1	Antal fall av diskriminering och hantering av dessa	130	
Utvärdering av mänskliga rättigheter			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 40, 129, 131	
412-2	Utbildning av medarbetare inom mänskliga rättigheter	38, 40, 41, 131	Samtliga medarbetare utbildas i Affärskoden vilket omfattar mänskliga rättigheter. Avsteg: Utbildning av medarbetare redovisas inte per utbildningskategori på koncernnivå.
Leverantörsutvärdering – socialt			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 40, 129, 132	
414-1	Nya leverantörer som utvärderats utifrån sociala kriterier	40, 132, 138	Atlas Copco använder en riskbaserad metod för att identifiera betydande leverantörer, vilket inkluderar nya och befintliga leverantörer varje år. Avsteg: Data redovisas inte specifikt för nya leverantörer. Miljö- och social utvärdering redovisas gemensamt.

GRI-index, forts.

GRI Standard	Beskrivning	Sida	Kommentar
Kunders hälsa och säkerhet			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 129, 132	
416-2	Efterlevnad gällande produkters och tjänsters påverkan på hälsa och säkerhet	132	
Marknadsföring och märkning			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 129, 132	
417-2	Antal överträdelser av lagar avseende produktinformation och märkning	132	
Efterlevnad av socioekonomiska lagar			
103-1/2/3	Beskrivning av väsentlighet, avgränsningar och styrning	5, 129, 130	
419-1	Bristande efterlevnad av socioekonomiska lagar och förordningar	130	

Fotnoter till tabellen hållbarhetsresultat på sidan 138

- ¹⁾ Beräkningar enligt GRI Standard Guidelines, www.globalreporting.org.
- ²⁾ Intäkter omfattar intäkter, övriga rörelseintäkter, finansiella intäkter, resultat från avvecklade verksamheter och andelar av intresseföretags resultat.
- ³⁾ Rörelsekostnader omfattar kostnad för sålda varor, utgifter för marknadsföring, administration, forskning och utveckling samt övriga utgifter med avdrag för ersättning till löner och förmåner. När KSV presenteras i relation till hållbarhetsinformation avses kostnad för sålda varor till standardpris i MSEK.
- ⁴⁾ Kostnader för finansärer, inklusive finansiella kostnader och utdelning, men exklusive inlösen och återköp av aktier.
- ⁵⁾ Total energi inkluderar både indirekt och direkt energianvändning. I beräkningen av indirekt energi, dvs energi köpt från externa källor, ingår elektricitet (99%) och fjärrvärme (1%) som används vid enheterna. Atlas Copco redovisar inte kylning eller ånga separat. I beräkningen av direkt energi, som genereras på plats av företaget för egen produktion eller verksamhet, ingår samtliga bränslen som används på plats, inklusive diesel, bensen, solenergi, biobränsle, propan och naturgas.
- ⁶⁾ Redovisningen av växthusgasutsläpp sker i enlighet med GHG-protokollet (ghgprotocol.org). Länderfaktorer som används för energi kommer från International Energy Agency. Indirekt energi (Scope 2) redovisas både som marknadsbaserad och lägesbaserad enligt GHG-protokollet. Där inget annat anges har den marknadsbaserade metoden tillämpats. Faktorer från NTM (transportmeasures.org) används vid transport av varor där utsläppsdata inte tillhandahålls av transportföretaget. Scope 3-utsläpp omfattar både ingående och utgående transporter av varor som företaget är ansvarigt för, som definierat av Incoterms.
- ⁷⁾ Kartläggning av vattenrisk genomfördes med hjälp av riskkartor för vatten framtagna av Verisk Maplecroft. Vattenrisk är definierat enligt Verisk Maplecroft index för vattenstress, där kategorierna "medium, hög och extrem" används för Atlas Copcos vattenriskscope.
- ⁸⁾ Under 2018 reviderades och uppdaterades processen och omfattningen av de medarbetare som signerar efterlevnaden av Affärskoden. Det innebär att resultatet för nyckeltalet "chefer som undertecknat Affärskoden" inte är jämförbart med tidigare år.
- ⁹⁾ Resultatet samlas i regel in vartannat år genom Gruppens medarbetarundersökning "Insight". Undersökningen genomfördes inte 2017 och 2018.

Hållbarhetsresultat¹⁾

EKONOMISKT VÄRDE	2017	2018	Mål*
Direkt ekonomiskt värde	86 738	96 415	
Intäkter ²⁾	85 653	95 363	
Fördelat ekonomiskt värde			
Rörelsekostnader ³⁾	47 905	52 557	
Löner och andra kontanta ersättningar, samt övriga sociala avgifter	20 009	22 129	
Kostnader för finansierare ⁴⁾	9 488	9 381	
Betalning av skatter till den offentliga sektorn	5 047	4 876	
Behålls i verksamheter	4 289	7 472	
– Inlösen av aktier	–	9 705	
MILJÖ			
Förnybar energi för verksamheten, % av total energiförbrukning	34	34	öka
Direkt energiförbrukning i GWh ⁵⁾	92	104	
Indirekt energiförbrukning i GWh ⁵⁾	258	256	
Total energiförbrukning i GWh ⁵⁾	350	360	
Total energiförbrukning i MWh/KSV ⁵⁾	7.8	7.2	minska
Koldioxidutsläpp '000 ton (direkt energi) – scope 1 ⁶⁾	19	21	
Koldioxidutsläpp '000 ton (indirekt energi) – scope 2 ⁶⁾	86	72	
Koldioxidutsläpp '000 ton (total energi) – scope 1+2 ⁶⁾	105	93	
Koldioxidutsläpp '000 ton (indirekt energi, marknadsbaserad) – scope 2 ⁶⁾	107	95	
Koldioxidutsläpp '000 ton (transporter) – scope 3 ⁶⁾	156	170	
Koldioxidutsläpp '000 ton (transporter)/KSV ⁶⁾	3.5	3.4	minska
Andel återanvänt eller återvunnet avfall, %	94	94	öka
Vattenförbrukning i områden med vattenrisk ('000 m ³) ⁷⁾	244	255	
Vattenförbrukning i områden med vattenrisk (i m ³)/KSV ⁷⁾	5.4	5.1	minska
MEDARBETARE			
Andel tjänstemän, %	68	69	
Andel arbetare, %	32	31	
Personalomsättning tjänstemän, %	6.5	6.1	
Personalomsättning arbetare, %	6.9	7.7	
Total personalomsättning, egen uppsägning, %	6,7	6,6	
Andel anställda som haft ett medarbetarsamtal, %	86	82	100%
Andel kvinnor, % anställda	18.6	19.2	
Andel kvinnor i chefspositioner, %	17.7	18.9	
Inflöde av kvinnor i Gruppen, som andel av total extern rekrytering, %	23	23	öka
Nationaliteter bland de högsta cheferna, antal	42	43	
Chefer med högsta bedömda prestation och potential att nå högre befattningar, %	56	57	65%
Communicative Leadership Index, rate 1–100 ⁸⁾	–	–	öka
SÄKERHET OCH VÄLBEFINNANDE			
Arbetsrelaterade olyckor, antal	184	194	
Arbetsrelaterade olyckor, per en miljon arbetade timmar	2.9	2.8	minska
Förlorade dagar på grund av olyckor, per en miljon arbetade timmar	87	57	
Arbetsrelaterade incidenter, antal	934	914	
Arbetsrelaterade incidenter, per en miljon arbetade timmar	14.5	13.3	minska
Dödsfall	0	0	0
Frånvaro på grund av sjukdom, %	2.0	2.0	under 2.5%
Frånvaro på grund av sjukdom och olyckor, %	2.0	2.0	
ETIK			
Andel globala chefer som åtagit sig att följa Affärskoden ⁹⁾	–	95	100%
Andel medarbetare som känner till Gruppens hotline eller lokala etiska hjälplinjer ⁹⁾	–	–	100%
Andel betydande leverantörer som åtagit sig att följa Affärskoden ¹⁰⁾	82	86	100%

* Mål för Atlas Copcos nyckeltal för en hållbar, lönsam tillväxt.

Se fotnoter på sidan 137

Revisorns rapport över översiktlig granskning av Atlas Copco AB:s hållbarhetsredovisning samt yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till Atlas Copco AB, org.nr 556014-2720

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Atlas Copco AB att översiktligt granska Atlas Copco AB:s hållbarhetsredovisning för år 2018. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidan 134 i detta dokument varav den lagstadgade hållbarhetsrapporten definieras på sidan 17.

Styrelsens och företagsledningens ansvar

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen inklusive den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med tillämpliga kriterier respektive årsredovisningslagen. Kriterierna framgår på sidan 134 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning och lämna ett yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. Vi har utfört vår granskning avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med FARs rekommendation RevR 12

Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. En översiktlig granskning och en granskning enligt RevR 12 har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Atlas Copco AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av hållbarhetsredovisningen utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för våra uttalanden nedan.

Uttalanden

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

En lagstadgad hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 28 februari 2019
Deloitte AB

Thomas Strömberg
Auktoriserad revisor

Lennart Nordqvist
Specialistmedlem i FAR

Två år i sammandrag

ORDERINGÅNG, INTÄKTER OCH RESULTAT	2017	2018
Orderingång, MSEK	90 132	97 132
Intäkter, MSEK	85 653	95 363
Förändring, organiskt från volym, pris och mix, %	N/A	8
EBITDA, MSEK	22 383 ²⁾	24 510
EBITDA marginal, %	26.1 ²⁾	25.7
Rörelseresultat, MSEK	18 748	21 187
Rörelsemarginal, %	21.9	22.2
Räntenetto, MSEK	-1 071	-644
Resultat före skatt, MSEK	17 591	20 844
Vinstmarginal, %	20.5	21.9
Årets resultat, MSEK	12 661	16 336
MEDARBETARE	2017	2018
Medelantal anställda	33 631	35 894
Intäkter per anställd, KSEK	2 547	2 657
KASSAFLÖDE ²⁾	2017	2018
Kassamässigt rörelseöverskott, MSEK	29 187	28 444
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital, MSEK	20 930	21 481
Förändring i rörelsekapital, MSEK	1 398	-3 391
Kassaflöde från investeringsverksamheten, MSEK	-758	-4 301
Bruttoinvesteringar i övriga materiella anläggningstillgångar, MSEK	-1 742	-2 000
Bruttoinvesteringar i hyresmaskiner, MSEK	-1 412	-1 462
Nettoinvesteringar i hyresmaskiner, MSEK	-948	-1 276
Kassaflöde från finansieringsverksamheten, MSEK	-7 745	-21 601
varav utbetald utdelning, MSEK	-8 255	-8 496
Operativt kassaflöde, MSEK	18 856	14 133
FINANSIELL STÄLLNING OCH AVKASTNING	2017	2018
Balansomslutning, MSEK	126 031 ²⁾	96 670
Kapitalomsättningshastighet, MSEK	0.68 ²⁾	0.99
Sysselsatt kapital, genomsnitt, MSEK	64 096	64 945
Omsättningshastighet, sysselsatt kapital, ggr	1.34	1.47
Avkastning på sysselsatt kapital, %	29.0	33.0
Skuldsättningsgrad, MSEK	2 466 ²⁾	6 702
Nettoskuld/EBITDA, MSEK	0.1 ²⁾	0.3
Eget kapital, MSEK	60 601 ²⁾	42 472
Skuldsättningsgrad, %	4 ²⁾	16
Soliditet, %	48.1 ²⁾	43.9
Avkastning på eget kapital, %	30.1 ²⁾	33.7
NYCKELTAL PER AKTIE	2017 ²⁾	2018
Resultat före utspädning/resultat efter utspädning, SEK	13.72 / 13.61	13.45 / 13.43
Utdelning, SEK	7.00	6.30 ³⁾
Utdelning i % av resultat före utspädning	51.0%	47.0%
Direktavkastning, %	2.2%	2.2%
Inlösen av aktier, SEK	8.00	N/A
Operativt kassaflöde, SEK	15.53	11.65
Eget kapital, SEK	50	35
Börskurs, 31 december, A-aktien / B-aktien, SEK	354.2 / 314.6	210.5 / 193.3
Högsta börskurs, A-aktien / B-aktien, SEK	375.8 / 338.1	380.8 / 339.7
Lägsta börskurs, A-aktien / B-aktien, SEK	277.0 / 247.1	205.3 / 187.7
Genomsnittlig börskurs, A-aktien / B-aktien, SEK	322.0 / 289.6	291.3 / 264.0
Genomsnittligt antal aktier, miljoner	1 214.1	1 213.5
Genomsnittligt antal aktier efter utspädning, miljoner	1 215.8	1 215.3
Antal aktieägare den 31 december	80 846	87 009
Börsvärde, 31 december, MSEK	420 076	252 130

¹⁾ Justerat för IFRS 15 och kvarvarande verksamheter ²⁾ Justerat för IFRS 15 och inklusive avvecklade verksamheter ³⁾ Styrelsens förslag

KONTAKTUPPGIFTER

Investerarrelationer

Daniel Althoff, Vice President Investor Relations
ir@se.atlascopco.com

Hållbarhet

Sofia Svingby, Vice President Corporate Responsibility
cr@se.atlascopco.com

Media

Sara Liljedal, Presschef
media@se.atlascopco.com

Produktion:

Atlas Copco AB i samarbete med
Griller Grafisk Form AB och Text Helene AB
Copyright 2019, Atlas Copco AB, Stockholm
Prepress: Bildrepro Tryck: Hylte Tryck
8993 0000 53 – SVE (6 400)

Atlas Copco AB (publ)

105 23 Stockholm

Telefon: 08 743 80 00

Org. nr: 556014-2720

atlasopcogroup.com